

**Gminny Program Rewitalizacji
dla Gminy Nałęczów
na lata 2023-2030**

Spis treści

WPROWADZENIE	3
WYKAZ POJĘĆ ZASTOSOWANYCH W OPRACOWANIU	3
1. Powiązania GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi	6
1.1. Powiązania z dokumentami na poziomie krajowym i regionalnym	6
1.2. Powiązania z dokumentami na poziomie ponadlokalnym i lokalnym	10
2. Diagnoza gminy i określenie obszarów zdegradowanych oraz rewitalizacji w gminie	13
2.1. Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego	13
2.1.1. Wyróżnione obszary porównawcze	14
2.1.2. Dobór wskaźników delimitacji obszaru zdegradowanego w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej	15
2.2. Wynik diagnozy – sfera społeczna	18
2.3. Podsumowanie diagnozy	43
2.4. Wyznaczenie Obszaru Rewitalizacji	43
3. Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji	51
3.1. Obszary Rewitalizacji – opis	51
3.2. Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych wynikająca z konsultacji społecznych	62
3.3. Potencjały obszaru rewitalizacji i ich wzajemne powiązania	68
3.4. Podobszary Rewitalizacji - tereny zalewowe	70
4. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji	74
5. Cele i kierunki działań w ramach procesu rewitalizacji	75
6. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne	79
6.1. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne	79
6.2. Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne	117
7. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz podmiotami i ich działaniami realizowanymi na obszarze rewitalizacji	121
7.1. Komplementarność przestrzenna	122
7.2. Komplementarność problemowa	123
7.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	124
7.4. Komplementarność międzyokresowa	125
7.5. Komplementarność źródeł finansowania	127
8. Zarządzanie wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji	130
8.1. Szacunkowe ramy finansowe przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz harmonogram ich wdrażania	130
8.2. System zarządzania realizacją Programu Rewitalizacji	134
8.3. Koszty zarządzania realizacją Programu	136
9. System monitoringu, oceny skuteczności i wprowadzania modyfikacji do Gminnego Programu Rewitalizacji	136

9.1. Ocena aktualności i stopnia realizacji GPR	136
9.2. Ewaluacja	147
9.3. Identyfikacja i sposób ograniczenia ryzyka podczas wdrażania GPR.....	148
9.4. Monitorowanie postępu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych	149
9.5. Aktualizacja GPR.....	149
10. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych w proces rewitalizacji.....	150
10.1. Procedura uspołecznienia na etapie przygotowania programu rewitalizacji.....	151
10.2. Procedura uspołecznienia na etapie realizacji programu rewitalizacji	156
11. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko	161
12. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach	162
12.1. Specjalna Strefa Rewitalizacji.....	162
12.2. Zmiany w dokumentach planowania i zagospodarowania przestrzennego	162
12.2.1. Niezbędne zmiany w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	162
12.2.2. Niezbędne zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.	162
13. Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji	162
Spis tabel:.....	166
Spis map:.....	167

WPROWADZENIE

Zgodnie z Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji pod pojęciem rewitalizacji należy rozumieć: „proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez działania kompleksowe (...) integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji”.

Takimi zasadami kierowano się również opracowując Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Nałęczów 2023-2030.

Program został przygotowany i opracowany zgodnie z wymogami określonymi w Ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. W rozdziale pierwszym opisano powiązania GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi.

Część druga Programu ma charakter diagnostyczny i opiera się na streszczeniu sytuacji społecznej gminy, a także sytuacji w innych sferach wymienionych w ustawie. Następnie przeprowadzono szczegółową analizę sytuacji, pozwalającą na określenie obszarów zdegradowanych i rewitalizacji – poszczególne dane analizowano już na poziomie wyodrębnionych obszarów gminy objętych Obszarem Rewitalizacji.

Część trzecia ma charakter projektowy i odnosi się do kształtu procesu rewitalizacji w gminie. Przede wszystkim wskazano wizję obszarów rewitalizacji po przeprowadzeniu tego procesu, a także cele i kierunki działań.

Projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne zgłoszone przez podmioty z terenu gminy zostały uporządkowane w ramach dwóch list – przedsięwzięć podstawowych i uzupełniających.

Następnie opisano mechanizmy zapewnienia komplementarności tych przedsięwzięć. Ostatnim elementem tej części był opis procesu partycypacji społecznej, który przeprowadzono na etapie opracowywania dokumentu, jak również zaproponowano możliwe formy włączania lokalnej społeczności na etapie wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji. Chodzi o utrzymanie zainteresowania mieszkańców realizowanymi przedsięwzięciami, bowiem bez współpracy z lokalną społecznością nie uda się osiągnąć pozytywnych efektów, zwłaszcza w wymiarze społecznym.

Ostatnia część dokumentu odnosi się do zarządzania wdrażaniem procesu rewitalizacji. W sposób zbiorczy przedstawiono tu szacunkowe ramy finansowe zaproponowanych przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych, a także harmonogram ich realizacji. Następnie opisano system zarządzania realizacją Programu, monitoringu, oceny skuteczności oraz wprowadzania zmian do niniejszego dokumentu.

WYKAZ POJĘĆ ZASTOSOWANYCH W OPRACOWANIU

Rewitalizacja to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji.

Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez **interesariuszy** (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnątrz (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnątrz (z lokalnymi politykami

sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych).

Obszar może zostać wskazany jako **obszar zdegradowany**, jeśli znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz gdy występuje na nim co najmniej jedno z następujących negatywnych zjawisk:

- ✓ **gospodarczych** (w szczególności niski stopień przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw),
- ✓ **środowiskowych** (w szczególności przekroczenie standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska),
- ✓ **przestrzenno-funkcjonalnych** (w szczególności niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych),
- ✓ **technicznych** (w szczególności degradacja stanu technicznego obiektów),

Natomiast interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz pozostali mieszkańcy gminy,
- właściciele nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na obszarze rewitalizacji,
- podmioty prowadzące na obszarze gminy działalność gospodarczą,
- podmioty prowadzące na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe
- i grupy nieformalne,
- jednostki organizacyjne Gminy Nałęczów,
- organy władzy publicznej,
- podmioty realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa,

oraz art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy wdrożeniowej, w tym:

- partnerzy społeczno-gospodarczy,
- podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie,
- podmioty działające na rzecz ochrony środowiska,
- podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw
- podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji.

Definicja rewitalizacji podkreśla kilka istotnych zagadnień i wyzwań związanych z procesem wychodzenia ze stanu kryzysowego obszaru kryzysowego. Po pierwsze proces rewitalizacji powinien być realizowany w sposób kompleksowy, tj. w taki sposób, który nie tylko rozwiązuje lub eliminuje wybrane zagrożenia i problemy, ale także w sposób pozwalający na wykorzystanie mocnych stron nie tylko obszaru rewitalizowanego, ale całej gminy, jak również potencjału otoczenia zewnętrznego, traktowanych jako szanse rozwoju. Takie kompleksowe podejście do rewitalizacji oznacza, że działania podejmowane na rzecz wychodzenia ze stanu kryzysowego powinny wpisywać się w szerszy nurt realizacji polityki rozwoju całej gminy i jej otoczenia, w szczególności otoczenia powiązanego funkcjonalnie z gminą. Po drugie, proces rewitalizacji powinien być ukierunkowany na wieloaspektowe podejście oraz rezultaty. Kluczowe dla właściwego zdiagnozowania skali poszczególnych problemów, a tym samym wybór zawężonych terytorialnie obszarów do rewitalizacji powinien być poprzedzony rzetelną diagnozą. Diagnoza powinna wskazać stany kryzysowe na obszarze gminy, zarówno w sferze terytorialnej, ale przede wszystkim

w sferze kategorii problemów. Ostateczny wybór obszarów do rewitalizacji powinien być wyborem najefektywniejszej ścieżki działań, w kontekście oczekiwanych rezultatów, tj. wynikać z rangi lub znaczenia wybranych zagadnień/obszarów rewitalizacji dla polityki rozwoju całej gminy.

Po trzecie, istotną rolę w procesie tworzenia i realizacji programu rewitalizacji odgrywa partycypacja społeczna, która obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy. W toku przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji dąży się, aby działania, skutkowały wypowiedzeniem się przez wszystkich interesariuszy.

Program Rewitalizacji

- ✓ inicjowany, opracowany i uchwalony przez Radę Gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.), wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.
- ✓ Gminny Program Rewitalizacji, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 poz. 485).

1. Powiązania GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Nałęczów 2023-2030 został poddany analizie oraz kompleksowej weryfikacji w zestawieniu z kluczowymi dokumentami strategicznymi i operacyjnymi w skali makro i mikro. Zwrócić uwagę, należy na to, że proces rewitalizacji, co do zasady ma wymiar lokalny i powinien kreować rozwój na poziomie jednostek samorządu terytorialnego, a następnie pośrednio realizować cele i założenia programów na poziomie regionu i kraju.

1.1. Powiązania z dokumentami na poziomie krajowym i regionalnym

Komplementarność z dokumentami na poziomie krajowym:

1. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020, przyjętej uchwałą Rady Ministrów z dnia 25 września 2012 r., zgodnie z wymogami ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Strategia określa nowy model rozwoju – suwerenną wizję strategiczną, zasady, cele i priorytety rozwoju kraju w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym do 2020 r. oraz w perspektywie do 2030 r.

Cele i zadania:

- ✓ Rozwój społeczne wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
- ✓ Poprawa dostępności usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne
- ✓ Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy
- ✓ Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów
- ✓ Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych w oparciu o specjalizacje gospodarcze i nowe nisze rynkowe
- ✓ Podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie na wszystkich szczeblach zarządzania
- ✓ Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu
- ✓ Uproszczenie prawa zapewniające lepsze warunki dla działalności gospodarczej i realizacji potrzeb obywateli
- ✓ Inkluzywne i skuteczne instytucje publiczne- dostępne i otwarte dla obywateli oraz przedsiębiorstw
- ✓ Budowa zintegrowanego systemu planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego
- ✓ Cyfrowe państwo usługowe
- ✓ Stabilne, efektywne i zrównoważone finanse publiczne
- ✓ Wykorzystanie środków z budżetu Unii Europejskiej w sposób przekładający się na trwałe efekty rozwojowe

Wyznaczone cele rewitalizacji dla Gminy Nałęczów wpisują się we wszystkie wyżej przytoczone cele. Prowadzą one do zwiększenia konkurencyjności obszaru poprzez określenie jego funkcji gospodarczej opartej na rozwijających się specjalizacjach, przy wykorzystaniu występujących lokalnych zasobach. Ponadto poprzez integrację działań, cele wpływają na zwiększenie spójności terytorialnej w układzie regionalnym i krajowym, w szczególności zapewniając możliwość trwałego rozwoju ekonomicznego na terenach marginalizowanych. Powyższe kompleksowe podejście do planowania rozwoju gminy oraz współpraca samorządów pozwoli na uzyskanie efektu synergii, polegającego na realizacji działań spójnych i służących osiągnięciu zamierzonych celów, określonych w niniejszym dokumencie.

2. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności

Dokument ten, określający główne trendy, wyzwania oraz koncepcję rozwoju kraju w perspektywie długookresowej, przyjęty został przez Radę Ministrów w dniu 5 lutego 2013 r. Jego założeniem jest przezwyciężenie kryzysu finansowego w możliwie najkrótszym czasie oraz wzrost gospodarczy kraju.

Cele i zadania:

Konkurencyjność i innowacyjność gospodarki:

- ✓ Wspieranie prorozwojowej alokacji zasobów w gospodarce, stworzenie warunków dla wzrostu oszczędności oraz podaży pracy i innowacji
- ✓ Zmniejszenie długu publicznego i kontrola deficytu w cyklu koniunkturalnym
- ✓ Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki
- ✓ Wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki
- ✓ Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”
- ✓ Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska
- ✓ Równoważenia potencjałów rozwojowych regionów:
- ✓ Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych
- ✓ Rewitalizacja obszarów problemowych w miastach
- ✓ Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego
- ✓ Efektywność i sprawność państwa:
- ✓ Stworzenie sprawnego państwa jako modelu działania administracji publicznej
- ✓ Wzrost społecznego kapitału rozwoju

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Nałęczów na lata 2023-2030 zakłada zapewnienie rozwoju poprzez wzmacnianie i wspieranie istniejącego kapitału oraz wykorzystywanie potencjałów obszaru rewitalizacji.

3. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) jest dokumentem przyjętym przez Radę Ministrów we wrześniu 2019 r. i jest on w pełni komplementarny do zapisów SOR w wymiarze terytorialnym. KSRR przewiduje realizację trzech głównych celów:

- Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
- Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych;
- Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk publicznych.

W zakresie komplementarności z merytorycznymi celami KSRR, Gminny Program Rewitalizacji Gminy Nałęczów na lata 2023–2030 wykazuje najsilniejszą komplementarność z celami szczegółowymi:

- 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych;
- 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów;
- 2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego;
- 2.2. Wsparcie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym;
- 3.2. Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym;
- 3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych.

Samo opracowanie i wdrażanie zapisów GPR jest już spójne z założeniami KSRR 2030, w myśl celu 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych. Rewitalizacja jako proces wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, wykorzystywana jest do zapewnienia spójności terytorialnej i wyrównywania szans obszarów borykających się z problemami rozwojowymi

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne mają na celu ograniczenie występowanie zjawiska wykluczenia społecznego oraz niwelowanie nierówności pomiędzy obszarem rewitalizacji a innymi częściami gminy w sferze społecznej, gospodarczej, technicznej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej.

Komplementarność z dokumentami na poziomie regionalnym:

1. Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku

Cel strategiczny 2: Wzmocnienie powiązań i układów funkcjonalnych

Cele operacyjne:

- ✓ Zrównoważony rozwój systemów infrastruktury technicznej
- ✓ Rozwój miejskich obszarów funkcjonalnych (LOM, ośrodków subregionalnych i lokalnych)
- ✓ Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich
- ✓ Ochrona walorów środowiska

Cel strategiczny 3: Innowacyjny rozwój gospodarki oparty o zasoby i potencjały regionu

Cele operacyjne:

- ✓ Wykorzystanie potencjału badawczo-rozwojowego jednostek naukowych oraz wspieranie transferu wiedzy i technologii
- ✓ Wspieranie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw
- ✓ Promocja i rozwój usług prozdrowotnych, uzdrowiskowych oraz gospodarki senioralnej
- ✓ Innowacyjne wykorzystanie walorów przyrodniczo-kulturowych, rozwój sportu i usług wolnego czasu

Cel strategiczny 4: Wzmacnianie kapitału społecznego

Cele operacyjne:

- ✓ Rozwijanie kapitału ludzkiego
- ✓ Poprawa jakości świadczenia usług zdrowotnych
- ✓ Włączenie i integracja społeczna
- ✓ Wzmocnienie współpracy transgranicznej i międzyregionalnej
- ✓ Bezpieczeństwo publiczne
- ✓ Wspieranie oddolnych inicjatyw i poprawa efektywności zarządzania

Wśród założeń Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nałęczów na lata 2023-2030 znajduje się wyrównywanie potencjałów społecznych, gospodarczych czy infrastrukturalnych pomiędzy obszarem rewitalizacji a innymi terenami gminy oraz wzrost kompetencji społecznych i zawodowych mieszkańców dotkniętych zjawiskiem wykluczenia społecznego. Wpłynie to na podniesienie poziomu spójności całego województwa, jako składowej większej liczby poszczególnych części, w aspektach związanych z gospodarką, zatrudnieniem oraz jakością życia mieszkańców.

2. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego

Cele i zasady zagospodarowania przestrzennego:

Osadnictwo i infrastruktura społeczna

Cele szczegółowe:

- ✓ **Poprawa dostępu do usług publicznych i infrastruktury społecznej.**
- ✓ Rozwój usług i sieci ośrodków pomocy społecznej wynikającej z rosnącej liczby seniorów

Środowisko przyrodnicze

Cele szczegółowe:

- ✓ Harmonijne zagospodarowanie przestrzeni krajobrazowej
- ✓ Utrzymanie walorów obszarów wyróżniających się szczególnymi cechami przyrodniczymi i krajobrazowymi
- ✓ Przywrócenie walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszarom zdegradowanym i o zniekształconych stosunkach ekologicznych.

Środowisko kulturowe

Cele szczegółowe:

- ✓ Identyfikacja, zachowanie i ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego oraz różnorodności krajobrazu kulturowego.
- ✓ Zachowanie przed zatarciem specyfiki kulturowej ukształtowanych historycznie struktur przestrzennych.
- ✓ Zachowanie i wzbogacanie zasobów dóbr kultury współczesnej.
- ✓ Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego

Gospodarka

Cele szczegółowe:

- ✓ Rozwój potencjału społeczno-ekonomicznego węzłów i ośrodków gospodarczych.
- ✓ Wykorzystywanie endogenicznych potencjałów i rozwój specjalizacji regionalnych.
- ✓ Zrównoważone wykorzystanie potencjałów rozwojowych tkwiących w zagospodarowaniu przestrzennym i zasobach naturalnych przestrzeni województwa.
- ✓ Dywersyfikacja działalności gospodarczej na obszarach wiejskich.
- ✓ Zwiększenie konkurencyjności gospodarki rybackiej opartej na wysokiej jakości produktach akwakultury.
- ✓ Rozwój infrastruktury turystycznej.
- ✓ Zapewnienie sprawnej obsługi komunikacyjnej obszarów i terenów rekreacyjnych.
- ✓ Wzmocnienie oferty zatrudnienia i usług (publicznych i komercyjnych) w miastach z uwzględnieniem potrzeb obsługi okolicznych terenów wiejskich

Realizacja założeń GPR przyczyni się do realizacji ww. zamysłów poprzez realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych mających na celu m.in. kształtowanie przestrzeni publicznej oraz podnoszenie poziomu jakości życia mieszkańców przy wykorzystaniu lokalnych potencjałów.

Według PZP WL gmina Nałęczów wpisuje się w dwa obszary funkcjonalne o znaczeniu ponadregionalnym i jeden o znaczeniu regionalnym.

Obszary funkcjonalne o znaczeniu ponadregionalnym:

- ✓ **Miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego - Lubelski Obszar Metropolitalny – celami rozwojowymi zagospodarowania przestrzennego są: wzmocnienie funkcji metropolitalnych rdzenia LOM jako ośrodka polaryzacji wiedzy i innowacji; wzmocnienie powiązań funkcjonalno-przestrzennych ośrodków osadniczych LOM; krystalizowanie struktury przestrzennej LOM w kierunku jej optymalizacji funkcjonalnej.**
- ✓ **Wiejski obszar funkcjonalny – uczestniczące w procesach rozwojowych – celami rozwojowymi zagospodarowania przestrzennego są: stworzenie warunków dla integracji funkcjonalnej z miastami - włączenie obszarów wiejskich otaczających miasta w procesy rozwojowe; zwiększenie mobilności zawodowej i przestrzennej; stworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości pozarolniczej; dywersyfikacja sektorowa gospodarki rolnej.**

Obszar funkcjonalny o znaczeniu regionalnym:

- ✓ **Obszar funkcjonalny Powiśle - priorytetem rozwojowym obszaru jest rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego, przy czym podstawowe funkcje to rolnicza i turystyczna, a towarzyszącą - uzdrowiskowa.**

3. FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA LUBELSKIEGO 2021-2027

W związku z założeniami strategicznymi oraz w odpowiedzi na wyzwania, za cel główny Programu przyjęto: Wzmocnienie i efektywne wykorzystanie gospodarczych i społecznych potencjałów regionu, sprzyjające zintegrowanemu, zrównoważonemu i inteligentnemu rozwojowi województwa lubelskiego, ukierunkowanemu na wysoką jakość życia i bezpieczeństwo jego mieszkańców.

Zostanie on osiągnięty przez interwencje w ramach 11 Priorytetów obejmujących 5 CP pakietu legislacyjnego UE.

Priorytet XI Rozwój zrównoważony terytorialnie

2.1.11.1. Cel szczegółowy 5(i) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich.

Opis interwencji - rodzaje planowanych działań, typów projektów:

Rewitalizacja obszarów zdegradowanych realizowana na podstawie GPR - Inwestycje będą obejmowały kompleksowe działania mające na celu przeciwdziałanie degradacji przestrzeni zurbanizowanej i zjawiskom kryzysowym, pobudzanie rozwoju i zmian jakościowych poprzez wzrost aktywności społecznej i gospodarczej. Inwestycje te będą obejmowały m.in. adaptację budynków do celów społecznych, kulturalnych, itp. wraz z możliwością zagospodarowania terenu funkcjonalnie związanego z obiektem, uporządkowanie i zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni na cele publiczne, kulturalne, turystyczne, itp., dostosowanie przestrzeni publicznych do nowych funkcji, wsparcie infrastrukturalne przedsiębiorstw społecznych.

Przedstawione zestawienie wskazuje na silne powiązanie pomiędzy celami strategicznymi Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Nałęczów 2023-2030 a krajowymi i wojewódzkimi dokumentami strategicznymi. W wielu z przytoczonych dokumentach odnaleźć można priorytety i cele strategiczne związane poprawą dostępu do usług publicznych i infrastruktury społecznej, rozwojem i efektywnym wykorzystaniem potencjału kulturowego oraz wykorzystywaniem endogenicznych potencjałów i rozwojem specjalizacji regionalnych. W kierunkach działań zaproponowanych w GPR znajdują się odpowiednie zapisy mające za zadanie realizację tego celu.

1.2. Powiązania z dokumentami na poziomie ponadlokalnym i lokalnym

Komplementarność z dokumentami na poziomie ponadlokalnym

1. Strategia Rozwoju Powiatu Puławskiego do roku 2020 z perspektywą do 2030 roku

Gmina Nałęczów należy do powiatu puławskiego, a więc cele rewitalizacji GPR powinny być zgodne z celami strategicznymi wyznaczonymi w aktualnej Strategii Rozwoju Powiatu Puławskiego:

I. Gospodarka przestrzenna, infrastruktura techniczna i komunikacyjna;

II. Społeczeństwo i gospodarka;

III. Promocja i współpraca ponadlokalna.

Wyznaczone w niniejszym Gminnym Programie Rewitalizacji cele koncentrują się na sferze społecznej oraz sferach współwystępujących: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

2. Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego do roku 2030

Cel Strategiczny 1: Wzmocnienie roli kultury, dziedzictwa kulturowego i naturalnego LOM

Priorytety Rozwojowe w ramach CS1:

- 1.1. Wzmocnienie roli kultury i dziedzictwa kulturowego
- 1.2. Wykorzystanie potencjału dziedzictwa naturalnego
- 1.3. Rozwój zrównoważonej turystyki
- 1.4. Rewitalizacja społeczna i przestrzenna obszarów zdegradowanych

Cel Strategiczny 2: Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości edukacji i usług społecznych w LOM

- 2.1. Poprawa dostępu do usług polityki społecznej
- 2.2. Wspieranie działań na rzecz osób wykluczonych lub zagrożonych marginalizacją
- 2.3. Poprawa dostępu do edukacji
- 2.4. Poprawa jakości oferty edukacyjnej
- 2.5. Wdrożenie rozwiązań cyfrowych w sektorze publicznym

Cel Strategiczny 3: Rozwój i wzmocnienie zrównoważonej mobilności w LOM.

- 3.1. Rozwój systemu niskoemisyjnej komunikacji
- 3.2. Rozwój infrastruktury pieszej i rowerowej
- 3.3. Poprawa stanu infrastruktury drogowej
- 3.4. Wsparcie cyfryzacji systemów transportowych

Cel Strategiczny 4: Przystosowanie LOM do zmian klimatu i poprawa stanu środowiska naturalnego

- 4.1. Zwiększenie odporności obszaru na klęski żywiołowe i rozwój błękitno zielonej infrastruktury
- 4.2. Wspieranie zrównoważonej gospodarki wodnościekowej
- 4.3. Ochrona bioróżnorodności
- 4.4. Wspieranie zrównoważonej gospodarki odpadami w tym rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym
- 4.5. Zwiększenie poziomu wykorzystania OZE

W Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego do roku 2030 występują cele, które zawierają się także w niektórych zaproponowanych przedsięwzięciach rewitalizacyjnych. W tym kontekście najważniejszy jest Cel Strategiczny 1: Wzmocnienie roli kultury, dziedzictwa kulturowego i naturalnego LOM oraz Cel Strategiczny 2: Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości edukacji i usług społecznych w LOM. Postulaty te zostały uwzględnione przy projektowaniu przedsięwzięć objętych GPR dotyczących budynków na potrzeby realizacji zadań społecznych i kulturalnych.

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego LOM będzie pełnić funkcję Strategii ZIT. Dokument będzie zatem ukierunkowywał jednostki samorządu terytorialnego tworzące LOM oraz działania przez nie podejmowane. Cele rewitalizacyjne zostały wyrażone w Strategii Rozwoju Ponadlokalnego LOM w ramach Celu Strategicznego 1, Priorytetu Rozwojowego 1.4 Rewitalizacja społeczna i przestrzenna obszarów zdegradowanych. Wyznacza on kierunki działań takie jak:

1. Modernizacja i adaptacja budynków istniejących w celu dostosowania przestrzeni do pełnienia funkcji społeczno-gospodarczych i kulturalnych.
2. Modernizacja społeczna na terenach zdegradowanych i zagrożonych trwałą marginalizacją.
3. Zapewnienie dostępności przestrzeni publicznej, architektury, transportu i produktów do wymagań wszystkich obywateli szczególnie dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Konsekwencją wdrożenia postanowień Strategii poprzez realizację zaplanowanych w niej działań będzie jednoczesna realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych niniejszego GPR. W perspektywie finansowej 2021-2027 rewitalizacja będzie realizowana poza instrumentem ZIT.

Komplementarność z dokumentami na poziomie lokalnym**1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Nałęczów na lata 2019-2029**

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Nałęczów na lata 2019-2029 była jednym z dokumentów źródłowych dla opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nałęczów.

GPR uwzględnia zidentyfikowane w strategii problemy społeczne (ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała i ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, patologie społeczne) oraz wpisuje się w cel główny oraz cele strategiczne (cel główny: Podniesienie jakości i efektywności usług społecznych w Gminie Nałęczów do 2029 roku; cele strategiczne:

1. Zintegrowany system wsparcia i opieki nad dzieckiem oraz rodziną;
2. Budowa systemu wsparcia seniorów i osób z niepełnosprawnością;
3. Przeciwdziałanie dysfunkcjom).

Są to zagadnienia, które są bardzo istotne również z punktu widzenia diagnozy obszaru rewitalizacji. Wdrażanie polityki społecznej oraz kompleksowa rewitalizacja wymaga właściwej koordynacji działań i ich koncentrację w sferze społecznej tam, gdzie występuje największe nasilenie problemów społecznych. Jednym z elementów SRPS szczególnie istotnych z punktu widzenia rewitalizacji jest akcentowanie roli partnerów, jakimi są organizacje społeczne, i potrzeby ich wsparcia, gdyż ich aktywność znacząco uzupełnia działania instytucji publicznych na rzecz osób potrzebujących. Efektywne osiągnięcie założonych celów będzie możliwe dzięki skutecznemu łączeniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych o różnym charakterze z odpowiednio dopasowanymi działaniami społecznymi.

2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nałęczów

Studium określa podstawowe kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy. Zasady zrównoważonego rozwoju, ładu przestrzennego oraz nadrzędności interesu publicznego nad interesami indywidualnymi były fundamentem dla określenia głównych założeń studium. Obecnie Gmina Nałęczów posiada Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nałęczów przyjęte Uchwałą nr XXX/201/13 Rady Miejskiej w Nałęczowie z dnia 13 czerwca 2013 r., zmienione uchwałą nr XL/259/21 Rady Miejskiej w Nałęczowie z dnia 28 października 2021r. w sprawie uchwalenia I zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nałęczów oraz Uchwałą nr LXIII/378/23 Rady Miejskiej w Nałęczowie z dnia 28 lutego 2023r. w sprawie uchwalenia II zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nałęczów.

Podstawowe atuty Nałęczowa, definiujące kierunki rozwoju, są następujące:

- Uzdrawisko Nałęczów o krajowej renomie, specjalizujące się w leczeniu chorób serca, bazujące na działaniu klimatu – co jest rzadko spotykaną cechą uzdrowisk,
- łagodny, słabobodźcowy klimat Nałęczowa, sprzyjający wypoczynkowi osób starszych,
- bogata i nadal rozwijająca się oferta leczenia uzdrowiskowego, szpitalnego, regeneracji i odnowy biologicznej,
- wyjątkowe walory środowiska przyrodniczego i krajobrazu, podnoszące atrakcyjność miasta jako ośrodka regeneracji fizycznej i psychicznej,
- położenie w trójkącie turystycznym: Puławy – Kazimierz Dolny – Nałęczów, co pozwala na funkcjonowanie miasta jako centrum turystycznego,
- stosunkowo dobrze rozwinięta baza turystyczna,
- bogate i dość dobrze zachowane dziedzictwo kulturowe,
- gleby o wysokiej przydatności dla rolnictwa, stanowiące produkcji wysokiej jakości płodów rolnych, sadownictwa, szkółkarstwa i ogrodnictwa,
- położenie w stosunkowo niewielkiej odległości od aglomeracji warszawskiej,
- układ przestrzenny miasta – tereny lasów i parków leśnych, doliny rzek, otwarte tereny niezainwestowane układające się promieniście w kierunku centrum, stanowiące korytarze ekologiczne i kliny nawietrzające,
- wyjątkowy, ukształtowany historycznie poziom kultury niematerialnej, tradycje intelektualne mieszkańców, ożywienie kulturalne społeczeństwa, bogata oferta kulturalna.

Gminny Program Rewitalizacji jest kolejnym dokumentem strategicznym, który jest powiązany ze Studium zarówno pod względem uwarunkowań jak również kierunków zagospodarowania przestrzennego. Jednocześnie planując w GPR przedsięwzięcia, których realizacja wpłynie na zaspokojenie potrzeb interesariuszy w obszarze rewitalizacji i przyczyni się do niwelacji zidentyfikowanych problemów Program wskazuje zmiany niezbędne do wprowadzenia w Studium (jeżeli są wymagane).

Studium tworzy silne merytoryczne podstawy dla realizacji kierunków działań wskazanych w GPR. Dotyczy to m.in. poprawy dostępności mieszkańców do obiektów uzdrowiskowych, obiektów dysponujących funkcjami kulturowo-edukacyjnymi, turystycznymi, społecznymi, czy gospodarczymi. W tych warunkach Studium wykazuje pełną komplementarność z Gminnym Programem Rewitalizacji i stanowi odpowiednią bazę dla programowania i realizacji ujętych w nim przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Natomiast opracowywany w przyszłości plan ogólny gminny, który zgodnie ze zmianą ustawy o planowaniu zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2023 poz.1688) ma zastąpić dokument studium, powinien uwzględnić ustalenia Gminnego Programu Rewitalizacji, tak aby umożliwić realizację procesu rewitalizacji, w tym przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Na poziomie lokalnym widać zbieżność pomiędzy zaproponowanymi w GPR celami i kierunkami działań, a postulatami w lokalnych dokumentach planistycznych. W lokalnych dokumentach takich jak Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Nałęczów na lata 2019-2029 podkreśla się, że misją Gminy Nałęczów jest tworzenie warunków do poprawy jakości życia mieszkańców, rozwoju oraz aktywności mieszkańców w ramach zaproponowanych kierunków GPR znalazły się zapisy w obrębie wszystkich celów głównych.

2. Diagnoza gminy i określenie obszarów zdegradowanych oraz rewitalizacji w gminie

2.1. Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego

Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji. Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Nałęczów na lata 2023-2030 jest dokumentem strategicznym i operacyjnym o charakterze lokalnym.

Z uwagi na charakter dokumentu, obszar objęty rewitalizacją winien być wyodrębniony w sposób szczegółowy w oparciu o wybrane wskaźniki odnoszące się do sytuacji społeczno-gospodarczej gminy.

Obszar, który zostanie poddany rewitalizacji powinien zostać wyodrębniony w sposób szczegółowy, w oparciu o katalog wskaźników odnoszących się do sytuacji społeczno-gospodarczej jednostki. Przyjęta w niniejszym opracowaniu metodologia przeprowadzenia delimitacji obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji zakładała w głównej mierze oparcie się mierzalnych zmiennych dotyczących sytuacji społecznej (z zakresu demografii, kapitału społecznego, bezpieczeństwa publicznego, pomocy społecznej i rynku pracy), gospodarczej, środowiskowej, przestrzennej i technicznej na danym obszarze.

Obszar zdegradowany, a następnie obszar rewitalizacji zostały wyznaczone w oparciu o zaproponowany katalog wskaźników, które odnoszą się do pięciu sfer wskazanych w ustawie o rewitalizacji – społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

W trakcie wyznaczania obszarów kryzysowych i obszaru rewitalizacji zdecydowano się po pierwsze na wybór takich wskaźników, które są dostępne na poziomie gminy i obszarów analizy. Po drugie istotnym dla wyboru kryteriów był element pozwalający na obiektywizację danych, ich przeliczenie i odniesienie do realnych problemów gminy. Po trzecie wreszcie, wybrano wskaźniki, które stosunkowo łatwo można gromadzić i których wartości można porównywać w kolejnych latach. Metodologia przyjęta na potrzeby niniejszej diagnozy opierała się na szczegółowych, w większości mierzalnych, ilościowych zmiennych, analizowanych w podziale na wskazane sfery.

Ustawa o rewitalizacji wskazuje, że obszar zdegradowany można wyznaczyć dla miejsc koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami ze sfer gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Obszar można uznać za zdegradowany w przypadku współwystępowania minimum jednego problemu ze sfery społecznej oraz problemów z pozostałych sfer. Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy analizuje się dodatkowo negatywne zjawiska gospodarcze (analizie poddano wskaźnik liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców), środowiskowe (analizie poddano wskaźnik liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 1000 mieszkańców), techniczne (analizie poddano wskaźnik liczba budynków mieszkalnych bez dostępu do sieci kanalizacyjnej na 1000 mieszkańców) oraz przestrzenno-funkcjonalne (analizie poddano wskaźnik udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru / sołectwa). Analiza wskaźnikowa pozwoliła zidentyfikować obszary Gminy Nałęczów, na których występuje koncentracja negatywnych zjawisk, co powoduje stan kryzysowy. Wskazanie obszarów miasta i sołectw było możliwe dzięki ocenie nasilenia koncentracji negatywnych zjawisk w oparciu o ocenę sumaryczną liczby wskaźników w poszczególnych sferach (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej), których wartości wypadają gorzej w porównaniu do średniej wartości dla obszaru gminy.

Uznanie danego zjawiska za stan kryzysowy ma miejsce, jeśli dane negatywne zjawisko charakteryzuje się wartością wskaźników je oceniających, przekraczających średnią wartość notowaną w skali gminy. Istotne

jest także obiektywne stwierdzenie, czy dane zjawisko ma charakter zjawiska kryzysowego (np. poprzez odniesienie poziomu zjawiska do średnich notowanych na innych poziomach statystycznych).

Pierwszy etap opracowania diagnozy opierał się na analizie danych zastanych, tzw. analizie desk research, polegającej na zebraniu materiałów z różnych źródeł, a następnie przeanalizowaniu ich pod kątem rzetelności, jakości oraz przydatności na dalszym etapie opracowywania diagnozy. Po wyselekcjonowaniu materiałów, nastąpiła właściwa analiza desk research, która obejmowała dokumenty, opracowania oraz sprawozdania i dane, uznane jako istotne w procesie badawczym.

W trakcie opracowywania diagnozy obszaru zdegradowanego, zastosowano dwa podejścia, które bazowały na analizie danych zastanych: statystyczne i przestrzenne. W ujęciu statystycznym dane zostały zgromadzone, a następnie poddane analizie oraz przetworzone na potrzeby niniejszego opracowania. Natomiast, w ujęciu przestrzennym dane zostały odniesione do przyjętych obszarów porównawczych. Opracowane dane zwizualizowano, przedstawiając je za pomocą kartogramów. Kolejny etap polegał na opracowaniu wskaźnika degradacji w sferze społecznej.

Delimitacja obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji obejmowała następujące etapy:

- 1) Podzielenie terenu Gminy Nałęczów na mniejsze jednostki.
- 2) Wybór kryteriów delimitacji.
- 3) Przeprowadzenie szczegółowej analizy wskaźnikowej w zakresie problemów społecznych w wyodrębnionych obszarach (badanie ilościowe) – pozwoliło to na wskazanie obszarów o szczególnym nasileniu i koncentracji problemów w sferze społecznej.
- 4) Przeprowadzenie analizy obszarów porównawczych pod kątem występowania problemów w sferze: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno- funkcjonalnej i technicznej. Uzyskane wyniki stanowiły podstawę do wyłonienia obszaru, który zostanie poddany rewitalizacji.
- 5) Zidentyfikowanie obszaru rewitalizacji – obszaru o szczególnym nasileniu problemów społecznych, uwzględniającego ustawowe wskaźniki obligatoryjne dotyczące powierzchni – maksymalnie 20% powierzchni gminy – oraz ludności – maksymalnie 30% wszystkich zamieszkujących Gminę Nałęczów.

2.1.1. Wyróżnione obszary porównawcze

Na wstępnym etapie prac diagnostycznych zaproponowano, aby do celów agregacji danych opisujących stany kryzysowe dokonać podziału gminy na obszary miasta/sołectwa. Założono wstępnie, że działania rewitalizacyjne powinny rozwiązywać komplementarnie problemy obszarów spójnych przestrzennie i funkcjonalnie, dlatego też przy tworzeniu stref próbowano zachować podział gminy na takie obszary.

Tabela 1 Zestawienie obszarów porównawczych w ramach programu rewitalizacji

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców
1.	Miasto Nałęczów	3658
2.	Bochoznica – Kolonia	410
3.	Bronice	276
4.	Bronice – Kolonia	128
5.	Chruszczów Kolonia	104
6.	Cynków	134
7.	Czesławice	633
8.	Drzewce	577
9.	Drzewce –Kolonia	714

10.	Ludwinów	89
11.	Paulinów	53
12.	Piotrowice	702
13.	Sadurki	865
14.	Strzelce	416

Źródło: opracowanie własne

Mapa 1 Podział gminy na obszary porównawcze

Źródło: opracowanie własne

2.1.2. Dobór wskaźników delimitacji obszaru zdegradowanego w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej

Dla prawidłowego przeprowadzenia delimitacji analizowanych jednostek statystycznych konieczny był wybór odpowiednich zmiennych, które je w sposób istotny statystycznie różnicują. Ze względu na charakter gminy i występujące w niej zjawiska społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne, konieczne było zbadanie szeregu zmiennych i wypracowanie katalogu umożliwiającego analizę każdej ze sfer wskazanych w Ustawie o rewitalizacji. Przeprowadzone prace umożliwiły wypracowanie zbioru zmiennych zaprezentowanych w poniższej tabeli.

Tabela 2 Kryteria delimitacji obszaru zdegradowanego

Kategoria	Lp.	Wskaźnik	Opis
SFERA SPOŁECZNA	1	Udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru/sołectwa	Wskaźnik obrazujący sytuację demograficzną danego sołectwa/obszaru. Wskaźnik obliczony został na podstawie danych GUS. Przyjęty wskaźnik pozwolił zidentyfikować sołectwa/miejscowości z największymi problemami związanymi z sytuacją demograficzną.
	2	Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru/sołectwa	Wskaźnik obrazujący sytuację demograficzną danego sołectwa/obszaru. Wskaźnik obliczony został na podstawie danych GUS. Przyjęty wskaźnik pozwolił zidentyfikować sołectwa/miejscowości z największymi problemami związanymi z sytuacją demograficzną.
	3	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym obszaru/sołectwa	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy. Dane dotyczące bezrobocia pozyskano z Powiatowego Urzędu Pracy w Puławach. Założone w tym obszarze wskaźniki wskazały sołectwa/ miejscowości z największym odsetkiem osób bezrobotnych w wieku produkcyjnym, w tym osób długotrwale bezrobotnych, co jest szczególnie istotne w przypadku analizy zjawiska jakim jest wykluczenie społeczne. Długotrwale bezrobocie znacząco zwiększa prawdopodobieństwo jego wystąpienia oraz stanowi odzwierciedlenie warunków życia i sytuacji ekonomicznej mieszkańców.
	4	Liczba osób niepełnosprawnych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności w odniesieniu do niepełnosprawności. Dane dotyczące bezrobocia pozyskano z GUS oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w Nałęczowie. Założone w tym obszarze wskaźniki wskazały sołectwa/ miejscowości z największym odsetkiem osób niepełnosprawnych.
	5	Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący poziom bezpieczeństwa na danym obszarze, skupia się na prezentacji danych dotyczących poważnych naruszeń prawa. Dane potrzebne do obliczenia wskaźnika opisującego stopień przestępczości i naruszeń prawa pozyskano z Komendy Powiatowej Policji w Puławach. Przestępczość znacząco negatywnie wpływa na jakość życia mieszkańców oraz postrzeganie atrakcyjności danego miejsca do zamieszkania i inwestowania. Do wskazania poziomu przestępczości w poszczególnych sołectwach przyjęto liczbę przestępstw kryminalnych
	6	Niebieskie karty” w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Wskaźnik opisujący poziom bezpieczeństwa na danym obszarze, skupia się na prezentacji danych dotyczących poważnych naruszeń prawa. Dane potrzebne do obliczenia wskaźnika opisującego stopień przestępczości i naruszeń prawa pozyskano z Komendy Powiatowej Policji w Puławach. Przestępczość znacząco negatywnie wpływa na jakość życia mieszkańców oraz postrzeganie atrakcyjności danego miejsca do zamieszkania i inwestowania. Do wskazania poziomu przestępczości w poszczególnych sołectwach przyjęto liczbę przestępstw, interwencji domowych, przestępstw kryminalnych oraz ilość założonych „niebieskich kart” w przeliczeniu na 100 mieszkańców.
	7	Poziom edukacji (średnia % wyniku sprawdzianu ósmoklasistów z części humanistycznej i matematycznej oraz językowej)	Wskaźnik określający poziom edukacji (średnia % wyniku sprawdzianu ósmoklasistów z części humanistycznej i matematycznej oraz językowej). Dane pozyskano z OKE Kraków

	8	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców	Wskaźnik określający poziom kapitału społecznego. Zmienna zestandaryzowana, prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców. Źródło danych: Urząd Miejski w Nałęczowie
	9	Poziom kapitału społecznego – uczestnictwo w życiu politycznym	Wskaźnik określający poziom kapitału społecznego – Wskaźnik, którym się posłużono, chcąc ocenić uczestnictwa w życiu politycznym w poszczególnych sołectwach Gminy Nałęczów, to udział mieszkańców w wyborach samorządowych. Dane pozyskano z PKW.
	10	Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2021	Wskaźnik określający poziom kapitału społecznego – wskaźnik określa zaangażowanie lokalnych społeczności w pozyskiwanie środków w ramach funduszu społecznego. Dane pozyskano z UM w Nałęczowie
SFERA GOSPODARCZA	11	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie stopnia przedsiębiorczości mieszkańców obszaru. Wskaźnikami wskazującymi na problemy natury gospodarczej są: poziom aktywności gospodarczej oraz kondycja lokalnych przedsiębiorstw. Do obliczenia poziomu aktywności gospodarczej posłużono się liczbą podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w poszczególnych sołectwach/miejscowościach. Źródło danych: UM w Nałęczowie, rejestr CIDG
SFERA ŚRODOWISKOWA	12	Liczba gospodarstw w których zamontowano OZE na 1000 mieszkańców	Wskaźnik dotyczący ograniczania emisji zanieczyszczeń do powietrza, poprzez zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz edukację ekologiczną, a także zapewnienie bezpieczeństwa i podwyższenia jakości środowiska życia mieszkańców Gminy Nałęczów
SFERA TECHNICZNA	13	Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru / sołectwa	Wskaźnik opisujący poziom degradacji terenów w obrębie obszaru/sołectwa Źródło danych: Urząd Miejski w Nałęczowie

Źródło: opracowanie własne

2.2. Wynik diagnozy – sfera społeczna

Przyjęte wskaźniki pozwoliły zidentyfikować sołectwa z największymi problemami związanymi z wykluczeniem społecznym.

Dostosowując metodologię badań do obszaru wiejskiego jakim jest teren Gminy Nałęczów zdecydowano się na przeprowadzenie analizy wskaźnikowej badającej nagromadzenie negatywnych zjawisk, w każdym sołectwie. Analiza poddaje badaniu występowanie negatywnych zjawisk, w każdym koniecznym do wybrania obszaru zdegradowanego zakresie. Problem obrazowany jest wskaźnikiem, najczęściej jest to wskaźnik ukazujący zjawisko w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Wartość wskaźnika określana jest jako niekorzystna kiedy wskaźniki te przyjmują w miejscowości wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla gminy.

Wyznaczając obszar zdegradowany, przyjęto zasadę, iż obszar wymagający działań naprawczych cechuje sołectwo o wartości wskaźnika powyżej średniej dla Gminy Nałęczów, co przedstawiono w tabelach poniżej.

Wskaźniki powyższe wymagają odpowiedniej standaryzacji. Dla porównania stopnia natężenia zjawisk kryzysowych w poszczególnych obszarach/sołectwach opracowano porównywalny wskaźnik. W pierwszym etapie powinno się znormalizować poszczególne zjawiska kryzysowe. Czynność ta polega na odjęciu od zmiennych ich średnich arytmetycznych, a następnie podzieleniu otrzymanej różnicy przez odchylenie standardowe według wzoru:

$$t_{ij} = \frac{x_{ij} - \bar{x}_j}{S_j}$$

gdzie:

t_{ij} – wartość znormalizowanego wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

$\bar{x}_j$ – średnia arytmetyczna wskaźnika j ,

S_j – odchylenie standardowe wskaźnika j

Wartości wskaźników po normalizacji umożliwiają dalsze wyliczenia. W następnym etapie należy określić, czy dany wskaźnik jest stymulantą, czy destymulantą, tzn. czy wysokie wartości wskaźnika powodują rozwój danej jednostki, czy też prowadzą do kryzysu. Jeżeli wśród wskaźników znajdzie się stymulanta, uzyskane wartości należy przekształcić zgodnie ze wzorem:

$$z_{ij} = x_{ij} * (-1)$$

gdzie:

z_{ij} – wartość wskaźnika (stymulanty) po przekształceniu

x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

W przypadku, gdy dany wskaźnik jest destymulantą, otrzymane w procesie normalizacji wartości pozostawiamy bez zmian. Ostatnim etapem jest wyznaczenie jednej wartości wskaźnika syntetycznego, który będzie sumą wszystkich wskaźników cząstkowych wykorzystanych do określenia negatywnych zjawisk społecznych. Wartość wskaźnika syntetycznego będzie świadczyć, czy dane pole podstawowe znajduje się w stanie kryzysowym. Wysokie wartości wskaźnika świadczą o dużym kryzysie, natomiast niskie ukazują pozytywny obraz zjawisk społecznych. Aby uzyskać wartość wskaźnika syntetycznego należy posłużyć się wzorem:

$$P_i = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n t_{ij}$$

gdzie:

P_i – syntetyczny wskaźnik negatywnych zjawisk

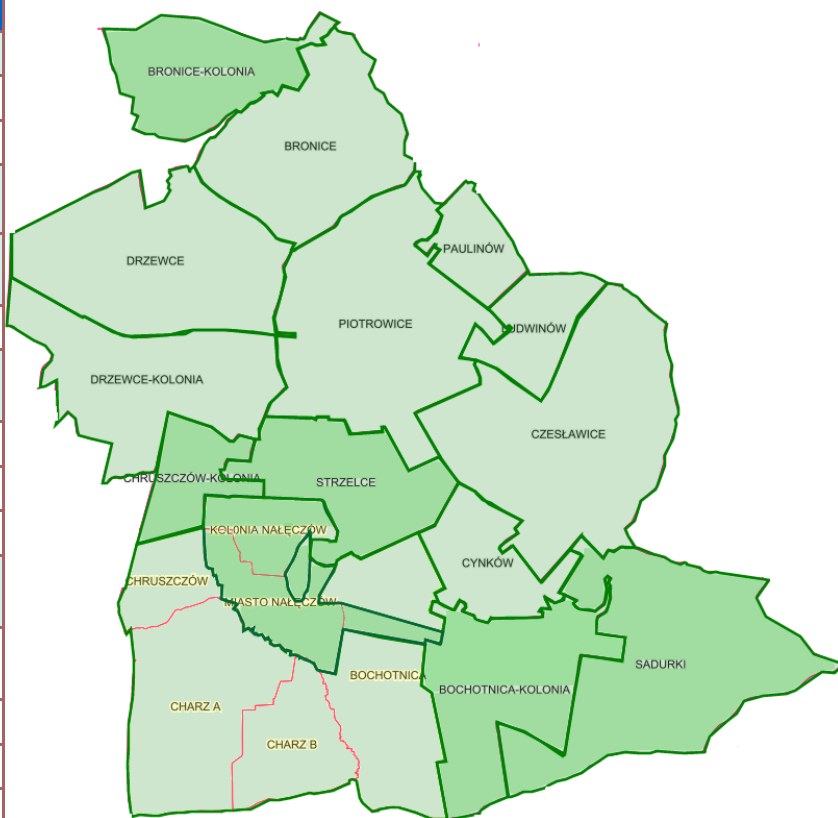
n – liczba wskaźników (cech)

t_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

Strefa społeczna:

Tabela 3 Udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru/sołectwa w roku 2021 [%]

	Nazwa obszaru/sołectwa	Wartość wskaźnika
Miasto Nałęczów	Obszar I	15
	Obszar II	18
	Obszar III	18
	Obszar IV	15
Obszar wiejski	Bochothnica –Kolonia	15
	Bronice	20
	Chruszczów – Kolonia	16
	Cynków	24
	Czesławice	21
	Drzewce	19
	Bronice –Kolonia	17
	Drzewce –Kolonia	19
	Ludwinów	23
	Paulinów	18
	Piotrowice	18
	Sadurki	17
	Strzelce	12
	Średnia wartość dla obszaru gminy	18

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych Narodowy Spis Powszechny 2021

Bardzo istotną cechą danego obszaru jest potencjał demograficzny, przejawiający się dużą liczbą dzieci i osób młodych. Osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowią kapitał, w który należy inwestować aby stały się odpowiedzialnymi dorosłymi, poważnie podchodzącymi do życia i dbającymi o środowisko z którego wyrosły. Niezwykle istotne są również działania przeciwdziałające emigracji młodych ludzi. Najmniejszy udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców obszaru/sołectwa, co jest niekorzystnym wskaźnikiem, znajduje się w Obszarze I i Obszarze IV miasta, a także w sołectwach: Chruszczów-Kolonia, Strzelce, Bochothnica-Kolonia, Bronice -Kolonia oraz Sadurki.

Tabela 4 Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru/sołectwa w 2021 r. [%]

	Nazwa obszaru/sołectwa	Wartość wskaźnika
Miasto Nałęczów	Obszar I	31
	Obszar II	18
	Obszar III	18
	Obszar IV	31
Obszar wiejski	Bochoznica –Kolonia	22
	Bronice	23
	Chruszczów – Kolonia	19
	Cynków	23
	Czesławice	24
	Drzewce	20
	Bronice –Kolonia	25
	Drzewce –Kolonia	21
	Ludwinów	20
	Paulinów	27
	Piotrowice	25
	Sadurki	21
	Strzelce	33
	Średnia wartość dla obszaru gminy	23

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych Narodowy Spis Powszechny 2021

Proces starzenia się społeczeństwa niesie za sobą również problemy gospodarcze i socjalne. Są one związane głównie z obciążeniem kosztami utrzymania ludności starszej (w wieku poprodukcyjnym) przez ludność w wieku produkcyjnym. Ponadto osoby starsze są zazwyczaj mniej zaangażowane w sprawy społeczności, w związku z czym bardzo ważne są działania aktywizujące tę grupę osób, aby jak najdłużej czuli się pełnoprawnymi członkami społeczeństwa, zarówno w skali sołectwa/osiedla, gminy, jak i regionu. Największym udziałem liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności gminy charakteryzuje się Miasto Nałęczów, w szczególności Obszar IV i Obszar I oraz sołectwa: Paulinów, Bronice, Bronice-Kolonia, Chruszczów - Kolonia, Piotrowice, Strzelce oraz Czesławice.

Tabela 5 Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym obszaru/sołectwa w roku 2021 [%]

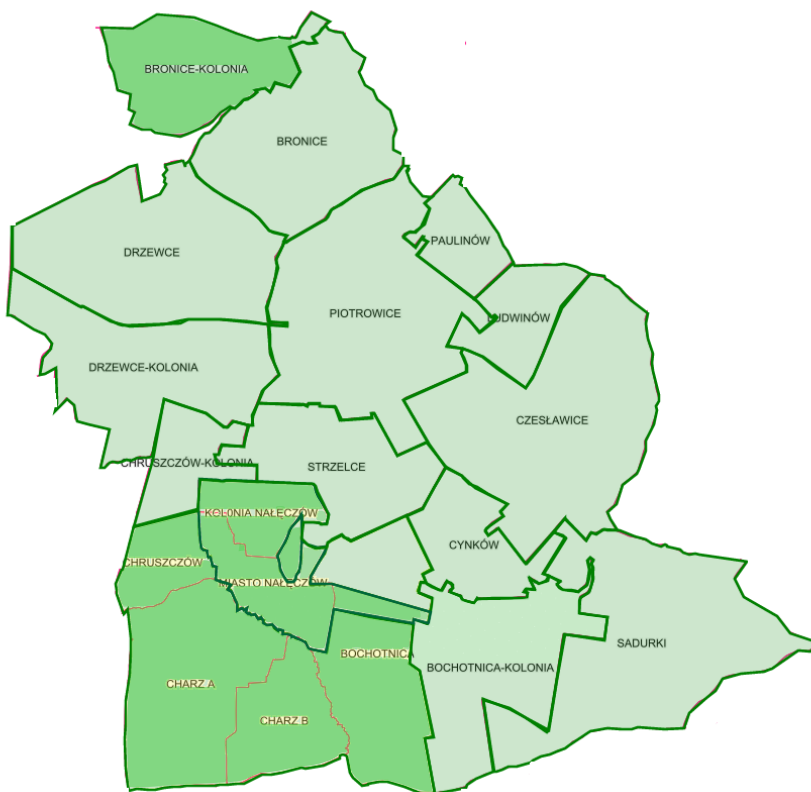
	Nazwa obszaru/sołectwa	Wartość wskaźnika
Miasto Nałęczów	Obszar I	6
	Obszar II	5
	Obszar III	1
	Obszar IV	3
Obszar wiejski	Bochothnica –Kolonia	6
	Bronice	5
	Chruszczów – Kolonia	6
	Cynków	6
	Czesławice	7
	Drzewce	4
	Bronice –Kolonia	6
	Drzewce –Kolonia	5
	Ludwinów	0
	Paulinów	1
	Piotrowice	3
	Sadurki	4
	Strzelce	2
	Średnia wartość dla obszaru gminy	4

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych UM w Nałęczowie

Jednym z najważniejszych problemów wpływających na stan lokalnej społeczności jest bezrobocie. Konsekwencją braku możliwości podjęcia pracy jest pogorszenie się standardu i poziomu życia osoby bezrobotnej i osób w jej gospodarstwie domowym. Ponadto osoby te dotyka często izolacja społeczna, a w konsekwencji zaburzone funkcjonowanie w życiu lokalnej społeczności. Należy podjąć również działania mające na celu wspieranie grup zagrożonych defaworyzacją na rynku pracy poprzez organizację szkoleń zwiększających kwalifikacje zawodowe oraz rozwijających specjalistyczną wiedzę branżową, w zależności od potrzeb rynku pracy (nawiązanie do szkoleń proponowanych przez NGO oraz MOPS). Na terenie Gminy Nałęczów średnio udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym obszaru/sołectwa wynosi 4%. Najbardziej niekorzystnie wypadają sołectwa: Cynków, Bochothnica – Kolonia, Chruszczów – Kolonia, Bronice, Czesławice, Drzewce- Kolonia oraz Obszar I Miasta Nałęczów.

Tabela 6 Liczba osób niepełnosprawnych na 1000 mieszkańców obszaru/sołectwa w roku 2021

	Nazwa obszaru/ sołectwa	Wartość wskaznika
Miasto Nałęczów	Obszar I	13
	Obszar II	26
	Obszar III	16
	Obszar IV	23
Obszar wiejski	Bochotnica –Kolonia	0
	Bronice	4
	Chruszczów – Kolonia	0
	Cynków	0
	Czesławice	0
	Drzewce	0
	Bronice –Kolonia	6
	Drzewce –Kolonia	0
	Ludwinów	0
	Paulinów	0
	Piotrowice	0
	Sadurki	0
	Strzelce	0
	Średnia wartość dla obszaru gminy	5

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych UM w Nałęczowie

Ważnym i problematycznym aspektem jest sytuacja osób niepełnosprawnych w społeczeństwie. Ich stereotypowy wizerunek społeczny (postrzegane są jako osoby słabe, lękliwe, samotne, podejrzliwe, skryte, nerwowe, niepewne siebie i ubogie) bardzo często jest przyczyną wycofania społecznego takich osób i wykluczenia społecznego. Osoby niepełnosprawne ze względu na szczególną sytuację życiową wymagają specjalnego traktowania oraz zapewnienia im odpowiednich warunków do życia i rozwoju. Jest to szczególnie istotne na obszarach gdzie liczba osób z niepełnosprawnościami jest wysoka, co wymaga usunięcia barier architektonicznych i infrastrukturalnego przystosowania przestrzeni publicznej do ich potrzeb. Na terenie Gminy Nałęczów liczba osób niepełnosprawnych na 1000 mieszkańców wypada średnio 5. W podziale na obszary miasta/sołectwa gminy, wartości powyżej średniej odnotowano tylko na terenie miasta.

Tabela 7 Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców

	Nazwa obszaru/ sołectwa	Wartość wskaźnika
Miasto Nałęczów	Obszar I	17
	Obszar II	11
	Obszar III	0
	Obszar IV	5
Obszar wiejski	Bochothnica –Kolonia	20
	Bronice	29
	Chruszczów – Kolonia	9
	Cynków	0
	Czesławice	9
	Drzewce	15
	Bronice –Kolonia	12
	Drzewce –Kolonia	12
	Ludwinów	22
	Paulinów	0
	Piotrowice	11
	Sadurki	14
	Strzelce	12
	Średnia wartość dla obszaru gminy	11,64

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych UM w Nałęczowie

Liczba popełnionych przestępstw kryminalnych świadczy o miejscach szczególnie niebezpiecznych, w których występuje kumulacja zjawisk patologicznych i problemów społecznych. Podjęcie działań mających na celu poprawę jakości przestrzeni w takich miejscach i ich odpowiedniego zagospodarowania przyczyni się do ich ożywienia społecznego i ekonomicznego oraz zniwelowania występujących zjawisk kryzysowych. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców nasilenie zjawiska przestępczości widoczne jest przede wszystkim w sołectwach: Bronice, Ludwinów i Bochothnica – Kolonia, a także na terenie Miasta Nałęczów w Obszarze I.

Tabela 8 Niebieskie karty” w przeliczeniu na 100 mieszkańców

	Nazwa obszaru/ sołectwa	Wartość wskaźnika
Miasto Nałęczów	Obszar I	2
	Obszar II	1
	Obszar III	0
	Obszar IV	1
Obszar wiejski	Bochothnica –Kolonia	5
	Bronice	4
	Chruszczów – Kolonia	0
	Cynków	0
	Czesławice	3
	Drzewce	2
	Bronice –Kolonia	3
	Drzewce –Kolonia	4
	Ludwinów	0
	Paulinów	0
	Piotrowice	0
	Sadurki	1
	Strzelce	0
	Średnia wartość dla obszaru gminy	1,52

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych UM w Nałęczowie

Patologie społeczne to zachowania, które zakłócają równowagę społeczną. Należy do nich przemoc w rodzinie, która często współwystępuje ze zjawiskami nadużywania lub uzależnienia od alkoholu, problemów socjalno-bytowych, rozpadu związku lub małżeństwa, problemów opiekuńczo wychowawczych oraz zaburzeń lub chorób psychicznych. W celu minimalizacji przemocy w rodzinie, na terenie kraju, wprowadzono procedurę "Niebieskiej Karty", która jest instytucjonalnym narzędziem służącym do przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Na terenie gminy Nałęczów w 2018 r. na 1000 mieszkańców przypadała średnio 1 „niebieska karta”. Największe wartości ww. wskaźnika odnotowano na terenie sołectw Bochothnica – Kolonia oraz Bronice, a także na terenie Miasta Nałęczów w Obszarze I.

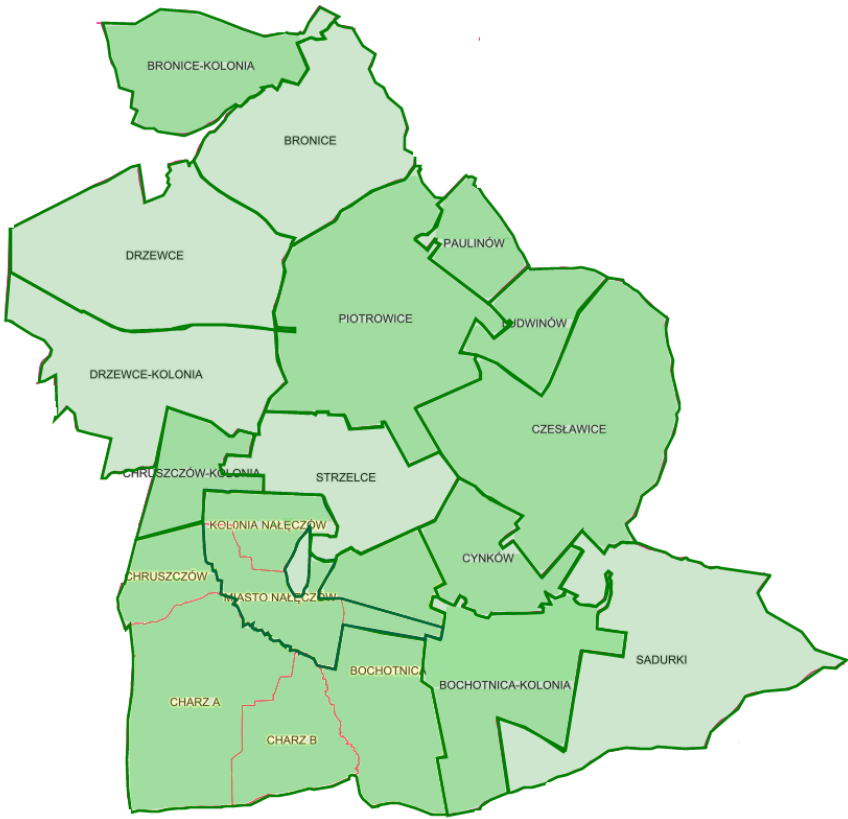
Tabela 9 Poziom edukacji (średnia % wyniku sprawdzianu ósmoklasistów z części humanistycznej i matematycznej oraz językowej)
Egzamin 2022

	Średni % uzyskanych punktów			Rejonizacja
	Język polski	Matematyka	Język angielski	
Gmina Nałęczów	59	58	61	
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. EWY SZELBURG-ZAREMBINY W DRZEWcach	50	44	50	Drzewce, Drzewce - Kolonia, Chruszczów - Kolonia
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. STEFANA ŻEROMSKIEGO W NAŁĘCZOWIE	62	66	75	Nałęczów, Bochothnica - Kolonia, Cynków, Strzelce
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ADAMA MICKIEWICZA W PIOTROWICACH	63	55	67	Piotrowice, Bronice, Bronice Kolonia, Paulinów, Czesławice, Ludwinów
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. BOLESŁAWA PRUSA W SADURKACH	59	67	50	Sadurki

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych OKE Kraków

Tabela 10 Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców w roku 2021

	Nazwa obszaru/sołectwa	Wartość wskaźnika
Miasto Nałęczów	Obszar I	0,28
	Obszar II	0
	Obszar III	0
	Obszar IV	0,97
Obszar wiejski	Bochothnica –Kolonia	0
	Bronice	1,43
	Chruszczów – Kolonia	0
	Cynków	0
	Czesławice	0,16
	Drzewce	0,88
	Bronice –Kolonia	0
	Drzewce –Kolonia	0,56
	Ludwinów	0
	Paulinów	0
	Piotrowice	0,28
	Sadurki	0,46
	Strzelce	0,70
	Średnia wartość dla obszaru gminy	0,34

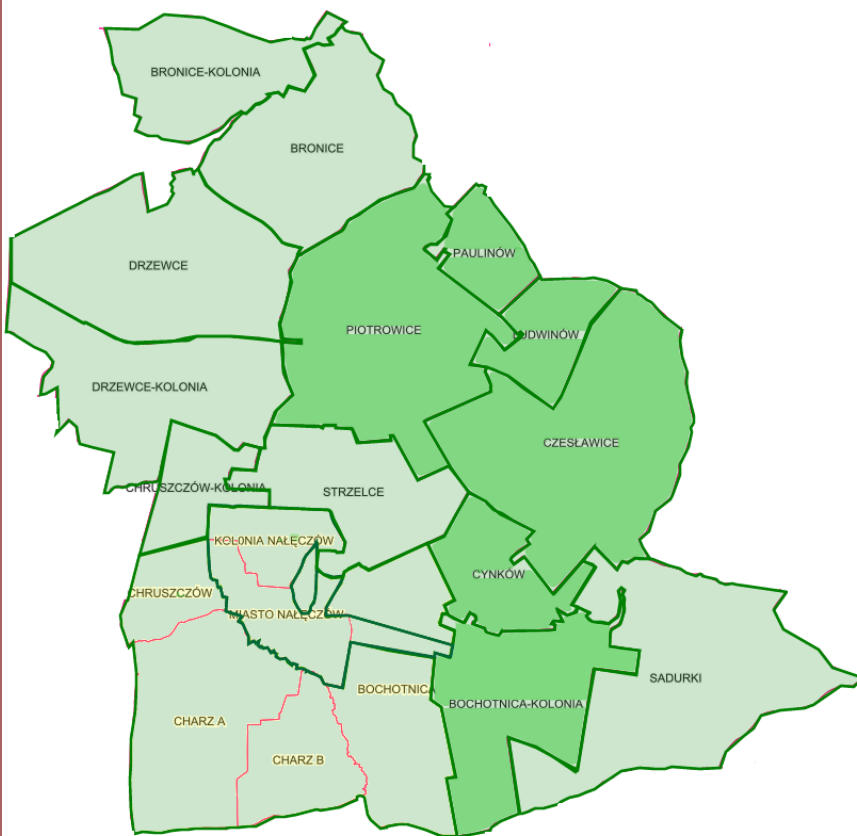
Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych BDL/GUS

Potrzeba tworzenia organizacji pozarządowych wynika z chęci wspólnego działania i realizacji wspólnych celów. Słaba aktywność mieszkańców prowadzi do marazmu i poświęcania się wyłącznie własnym

problemom. Ze strony Władz Gminy ważne jest wspieranie działalności istniejących organizacji społecznych i wspieranie tworzenia nowych zgodnie z aktualnymi potrzebami mieszkańców. W gminie średnio na 100 mieszkańców przypada 0,34 organizacji pozarządowe. Sytuacja niekorzystnie wygląda na terenie sołectw: Bochońnica – Kolonia, Chruszczów – Kolonia, Cynków, Czesławice, Ludwinów, Paulinów, Piotrowice oraz Obszaru I, II oraz III Miasta Nałęczów.

Tabela 11 Kapitał społeczny (frekwencja wyborcza wybory do Rady Miasta Nałęczów (2018)

	Nazwa obszaru/ sołectwa	Wartość wskaznika
Miasto Nałęczów	Obszar I	61,47
	Obszar II	63,39
	Obszar III	65,44
	Obszar IV	58,03
Obszar wiejski	Bochothnica –Kolonia	51,35
	Bronice	57,45
	Chruszczów – Kolonia	57,58
	Cynków	51,35
	Czesławice	48,37
	Drzewce	54,81
	Bronice –Kolonia	57,45
	Drzewce –Kolonia	53,23
	Ludwinów	48,37
	Paulinów	53,13
	Piotrowice	53,13
	Sadurki	58,73
	Strzelce	65,95
	Średnia wartość dla obszaru gminy	56,43

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z PKW

Średnia frekwencja w wyborach samorządowych do Rady Miasta w Gminie Nałęczów w 2018 roku wynosiła 56,43 %. Frekwencja poniżej średniej odnotowana została w 6 obszarach, z których najniższą frekwencją (48,37 % charakteryzował się okręg wyborczy nr 12, w którym uprawnionymi do głosowania byli mieszkańcy sołectw: Czesławice i Ludwinów.

Tabela 12 Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2021

	Nazwa obszaru/ sołectwa	Wartość wskaźnika
	Charz B	73,58
	Charz A	66,23
	Chruszczów	73,68
	Bochothnica	55,89
Obszar wiejski	Bochothnica – Kolonia	57,18
	Bronice	76,90
	Chruszczów – Kolonia	123,08
	Cynków	6,74
	Czesławice	58,97
	Drzewce	39,93
	Bronice – Kolonia	58,40
	Drzewce – Kolonia	54,36
	Ludwinów	144,03
	Paulinów	0,00
	Piotrowice	47,10
	Sadurki	33,36
	Strzelce	67,07
	Średnia wartość dla obszaru gminy	60,97

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych UM w Nałęczowie

Tabela 13 Wartości wskaźników dla sfery społecznej

Nazwa obszaru/ sołectwa	Udział liczby ludności wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Liczba osób niepełnosprawnych na 1000 mieszkańców obszaru/sołectwa	Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	Niebieskie karty” w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Poziom edukacji (średnia % wyniku sprawdzianu ósmoklasistów	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców	Kapitał społeczny (frekwencja wyborcza wybory do Rady Miasta Nałęczów	Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca
Obszar I	15	31	6	13	17	2	0	0,28	61,47	73,58
Obszar II	18	18	5	26	11	1	0	0	63,39	66,23
Obszar III	18	18	1	16	0	0	0	0	65,44	73,68
Obszar IV	15	31	3	23	5	1	0	0,97	58,03	55,89
Bochońnica – Kolonia	15	22	6	0	20	5	0	0	51,35	57,18
Bronice	20	23	5	4	29	4	1	1,43	57,45	76,9
Chruszczów – Kolonia	16	19	6	0	9	0	3	0	57,58	123,08
Cynków	24	23	6	0	0	0	0	0	51,35	6,74
Czesławice	21	24	7	0	9	3	1	0,16	48,37	58,97
Drzewce	19	20	4	0	15	2	3	0,88	54, 81	39,93
Bronice– Kolonia	17	25	6	6	12	3	1	0	57,45	58,4
Drzewce – Kolonia	19	21	5	0	12	4	3	0,56	53,23	54,36
Ludwinów	23	20	0	0	22	0	1	0	48,37	144,03
Paulinów	18	27	1	0	0	0	1	0	53,13	0
Piotrowice	18	25	3	0	11	0	1	0,28	53,13	47,1
Sadurki	17	21	4	0	14	1	1	0,46	58,73	33,36
Strzelce	12	33	2	0	12	0	0	0,70	65,95	67,07
Średnia arytmetyczna	18	23	4	5	11,64	1,52	0,94	0,34	56,43	60,97
Odchylenie standardowe	2,84	3,80	4,17	15,39	9,22	5,50	4,49	3,00	2,90	17,90

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 14 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery społecznej

Nazwa obszaru/sołectwa	Udział liczby ludności wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Liczba osób niepełnosprawnych na 1000 mieszkańców obszaru/sołectwa	Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	Niebieskie karty” w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Poziom edukacji (średnia % wyniku sprawdzianu ósmoklasistów	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców	Kapitał społeczny (frekwencja wyborcza wybory do Rady Miasta Nałęczów	Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca
Obszar I	-1,03	1,95	0,45	0,51	0,58	0,09	-0,21	-0,02	1,74	0,70
Obszar II	0,02	-1,47	0,21	1,35	-0,07	-0,10	-0,21	-0,11	2,41	0,29
Obszar III	0,02	-1,47	-0,75	0,70	-1,26	-0,28	-0,21	-0,11	3,11	0,71
Obszar IV	-1,03	1,95	-0,27	1,16	-0,72	-0,10	-0,21	0,21	0,55	-0,28
Bochothnica – Kolonia	-1,03	-0,42	0,45	-0,34	0,91	0,63	-0,21	-0,11	-1,75	-0,21
Bronice	0,72	-0,15	0,21	-0,08	1,88	0,45	0,01	0,36	0,35	0,89
Chruszczów – Kolonia	-0,68	-1,21	0,45	-0,34	-0,29	-0,28	0,46	-0,11	0,40	3,47
Cynków	2,13	-0,15	0,45	-0,34	-1,26	-0,28	-0,21	-0,11	-1,75	-3,03
Czesławice	1,08	0,11	0,69	-0,34	-0,29	0,27	0,01	-0,06	-2,78	-0,11
Drzewce	0,37	-0,94	-0,03	-0,34	0,36	0,09	0,46	0,18	-0,56	-1,18
Bronice–Kolonia	-0,33	0,37	0,45	0,05	0,04	0,27	0,01	-0,11	0,35	-0,14
Drzewce – Kolonia	0,37	-0,68	0,21	-0,34	0,04	0,45	0,46	0,07	-1,10	-0,37
Ludwinów	1,78	-0,94	-0,99	-0,34	1,12	-0,28	0,01	-0,11	-2,78	4,64
Paulinów	0,02	0,90	-0,75	-0,34	-1,26	-0,28	0,01	-0,11	-1,14	-3,41
Piotrowice	0,02	0,37	-0,27	-0,34	-0,07	-0,28	0,01	-0,02	-1,14	-0,77
Sadurki	-0,33	-0,68	-0,03	-0,34	0,26	-0,10	0,01	0,04	0,80	-1,54
Strzelce	-2,09	2,48	-0,51	-0,34	0,04	-0,28	-0,21	0,12	3,29	0,34

Tabela 15 Wartości wskaźników dla sfery społecznej po określeniu stymulanty i destymulanty

Nazwa obszaru/sołectwa	Udział liczby ludności wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Liczba osób niepełnosprawnych na 1000 mieszkańców obszaru/sołectwa	Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	Niebieskie karty" w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Poziom edukacji (średnia % wyniku sprawdzianu ósmoklasistów	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców *	Kapitał społeczny (frekwencja wyborcza wybory do Rady Miasta Nałęczów*	Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca*
Obszar I	1,03	1,95	0,45	0,51	0,58	0,09	-0,21	0,02	-1,74	-0,70
Obszar II	-0,02	-1,47	0,21	1,35	-0,07	-0,10	-0,21	0,11	-2,41	-0,29
Obszar III	-0,02	-1,47	-0,75	0,70	-1,26	-0,28	-0,21	0,11	-3,11	-0,71
Obszar IV	1,03	1,95	-0,27	1,16	-0,72	-0,10	-0,21	-0,21	-0,55	0,28
Bochońnica – Kolonia	1,03	-0,42	0,45	-0,34	0,91	0,63	-0,21	0,11	1,75	0,21
Bronice	-0,72	-0,15	0,21	-0,08	1,88	0,45	0,01	-0,36	-0,35	-0,89
Chruszczów – Kolonia	0,68	-1,21	0,45	-0,34	-0,29	-0,28	0,46	0,11	-0,4	-3,47
Cynków	-2,13	-0,15	0,45	-0,34	-1,26	-0,28	-0,21	0,11	1,75	3,03
Cześławice	-1,08	0,11	0,69	-0,34	-0,29	0,27	0,01	0,06	2,78	0,11
Drzewce	-0,37	-0,94	-0,03	-0,34	0,36	0,09	0,46	-0,18	0,56	1,18
Bronice– Kolonia	0,33	0,37	0,45	0,05	0,04	0,27	0,01	0,11	-0,35	0,14
Drzewce – Kolonia	-0,37	-0,68	0,21	-0,34	0,04	0,45	0,46	-0,07	1,1	0,37
Ludwinów	-1,78	-0,94	-0,99	-0,34	1,12	-0,28	0,01	0,11	2,78	-4,64
Paulinów	-0,02	0,90	-0,75	-0,34	-1,26	-0,28	0,01	0,11	1,14	3,41
Piotrowice	-0,02	0,37	-0,27	-0,34	-0,07	-0,28	0,01	0,02	1,14	0,77
Sadurki	0,33	-0,68	-0,03	-0,34	0,26	-0,10	0,01	-0,04	-0,8	1,54
Strzelce	2,09	2,48	-0,51	-0,34	0,04	-0,28	-0,21	-0,12	-3,29	-0,34

Źródło: Opracowanie własne.

*stymulanta

Tabela 16 Wartości wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej

Nazwa obszaru/ sołectwa	Demografia		Bezrobocie	Niepełnosprawność	Przestępczość	Patologie	Poziom edukacji	Aktywność społeczna		Uczestnictwo w życiu publicznym	Wskaźnik syntetyczny
Obszar I	1,03	1,95	0,45	0,51	0,58	0,09	-0,21	0,02	-0,70	-1,74	0,12
Obszar II	-0,02	-1,47	0,21	1,35	-0,07	-0,10	-0,21	0,11	-0,29	-2,41	-0,17
Obszar III	-0,02	-1,47	-0,75	0,70	-1,26	-0,28	-0,21	0,11	-0,71	-3,11	-0,41
Obszar IV	1,03	1,95	-0,27	1,16	-0,72	-0,10	-0,21	-0,21	0,28	-0,55	0,14
Bochońnica – Kolonia	1,03	-0,42	0,45	-0,34	0,91	0,63	-0,21	0,11	0,21	1,75	0,24
Bronice	-0,72	-0,15	0,21	-0,08	1,88	0,45	0,01	-0,36	-0,89	-0,35	0,00
Chruszczów –Kolonia	0,68	-1,21	0,45	-0,34	-0,29	-0,28	0,46	0,11	-3,47	-0,4	-0,25
Cynków	-2,13	-0,15	0,45	-0,34	-1,26	-0,28	-0,21	0,11	3,03	1,75	0,06
Czesławice	-1,08	0,11	0,69	-0,34	-0,29	0,27	0,01	0,06	0,11	2,78	0,14
Drzewce	-0,37	-0,94	-0,03	-0,34	0,36	0,09	0,46	-0,18	1,18	0,56	0,05
Bronice– Kolonia	0,33	0,37	0,45	0,05	0,04	0,27	0,01	0,11	0,14	-0,35	0,08
Drzewce – Kolonia	-0,37	-0,68	0,21	-0,34	0,04	0,45	0,46	-0,07	0,37	1,1	0,07
Ludwinów	-1,78	-0,94	-0,99	-0,34	1,12	-0,28	0,01	0,11	-4,64	2,78	-0,29
Paulinów	-0,02	0,90	-0,75	-0,34	-1,26	-0,28	0,01	0,11	3,41	1,14	0,17
Piotrowice	-0,02	0,37	-0,27	-0,34	-0,07	-0,28	0,01	0,02	0,77	1,14	0,08
Sadurki	0,33	-0,68	-0,03	-0,34	0,26	-0,10	0,01	-0,04	1,54	-0,8	0,01
Strzelce	2,09	2,48	-0,51	-0,34	0,04	-0,28	-0,21	-0,12	-0,34	-3,29	-0,03

Źródło: Opracowanie własne.

Dodatnia wartość wskaźnika syntetycznego świadczy o występowaniu kryzysu w sferze społecznej w danym obszarze/sołectwie.

Rewitalizacja ma służyć przede wszystkim poprawie jakości życia mieszkańców, co oznacza, że właśnie kwestie społeczne są podstawowymi przesłankami służącymi wyznaczeniu obszarów zdegradowanych i rewitalizacji, a dopiero potem – aspekt gospodarczy, ekologiczny, funkcjonalno-przestrzenny i techniczny.

Delimitacja negatywnych zjawisk społecznych występujących w Gminie Nałęczów, przeprowadzona na podstawie analizy natężenia wybranych zjawisk społecznych, jak również analizy wartości bezwzględnych tych zjawisk (skala zjawisk), wykazała, że obszarem koncentracji problemów społecznych jest obszar:

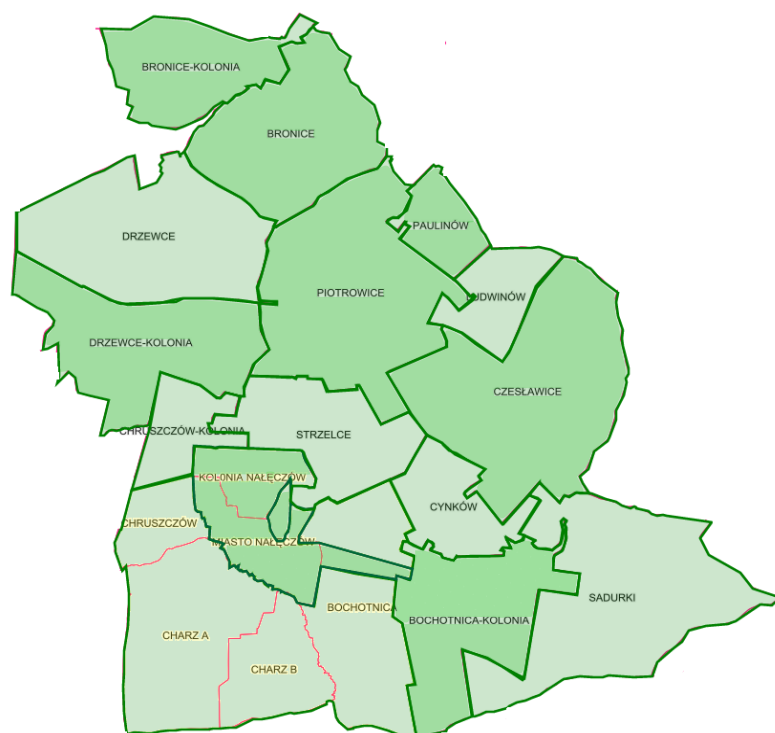
→ na terenie Miasta Nałęczów

1. Nałęczów - Obszar I
2. Nałęczów - Obszar IV

→ na obszarze wiejskim sołectwa:

3. Bochothnica – Kolonia,
4. Cynków,
5. Czesławice,
6. Drzewce,
7. Bronice – Kolonia,
8. Drzewce -Kolonia,
9. Paulinów,
10. Piotrowice,
11. Sadurki.

Mapa 2 Wyniki standaryzacji w odniesieniu do problemów społecznych – Gmina Nałęczów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

Jak wcześniej wspomniano, dla poprawnego wyznaczenia obszarów zdegradowanych i rewitalizacji

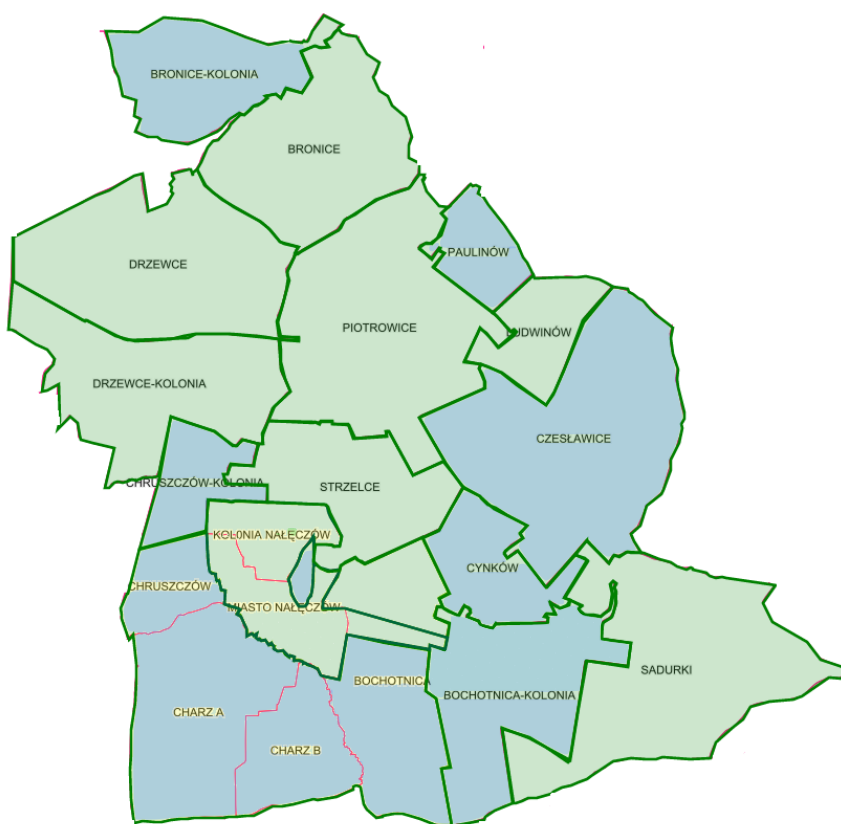
należało dodatkowo w sołectwach gminy, zdiagnozować występowanie, co najmniej jednego z negatywnych zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno - funkcjonalnych lub technicznych.

Sfera gospodarcza:

Wskaźnikiem jakości kapitału ludzkiego na danym terenie jest poziom przedsiębiorczości mieszkańców. Mieszkańcy przedsiębiorczy nie boją się brania życia we własne ręce, zakładania własnej działalności gospodarczej i pracy na własny rachunek. Im mniej przedsiębiorstw, tym mniej miejsc pracy dla lokalnej ludności, dlatego tak istotne jest stworzenie korzystnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości.

Tabela 17 Liczba zarejestrowanych działających podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w 2021 r.

	Nazwa obszaru/ sołectwa	Wartość wskaźnika
Miasto Nałęczów	Obszar I	115,03
	Obszar II	31,65
	Obszar III	91,21
	Obszar IV	50,54
Obszar wiejski	Bochothnica –Kolonia	68,29
	Bronice	94,20
	Chruszczów – Kolonia	48,08
	Cynków	22,39
	Czesławice	41,07
	Drzewce	81,46
	Bronice –Kolonia	62,50
	Drzewce –Kolonia	67,23
	Ludwinów	78,65
	Paulinów	18,87
	Piotrowice	82,62
	Sadurki	79,77
	Strzelce	132,21
	Średnia wartość dla obszaru gminy	68,57

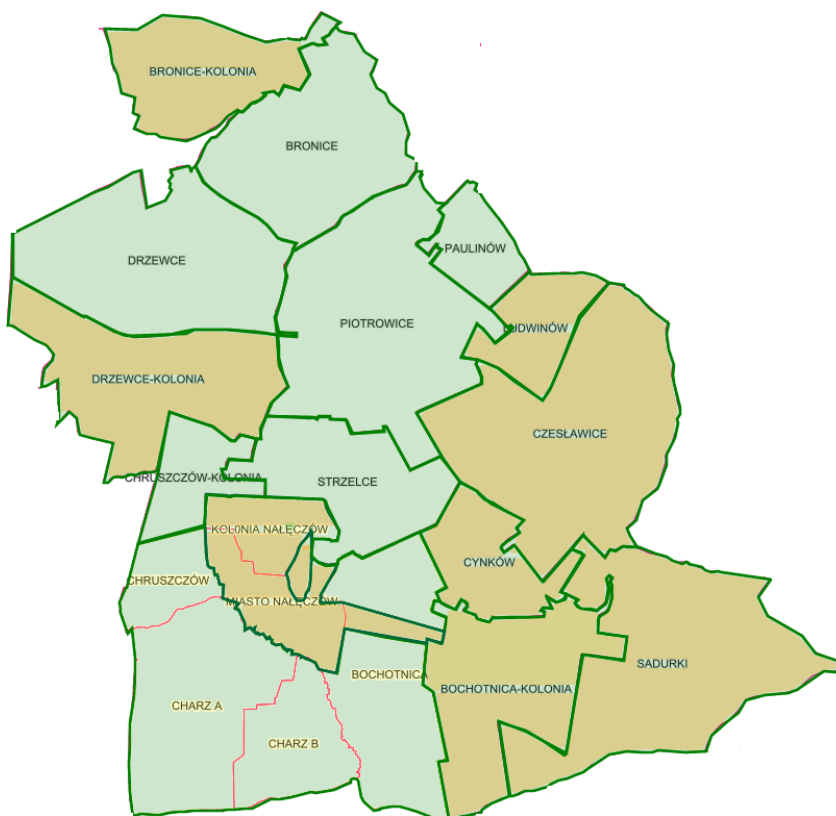

Źródło: Opracowanie własne.

Sfera środowiskowa:

Tabela 18 Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 1000 mieszkańców

	Nazwa obszaru/ sołectwa	Wartość wskaźnika
Miasto Nałęczów	Obszar I	24
	Obszar II	44
	Obszar III	75
	Obszar IV	5
Obszar wiejski	Bochothnica – Kolonia	20
	Bronice	43
	Chruszczów – Kolonia	44
	Cynków	22
	Czesławice	40
	Drzewce	48
	Bronice – Kolonia	39
	Drzewce – Kolonia	14
	Ludwinów	22
	Paulinów	93
	Piotrowice	56
	Sadurki	33
	Strzelce	74
	Średnia wartość dla obszaru gminy	40,94

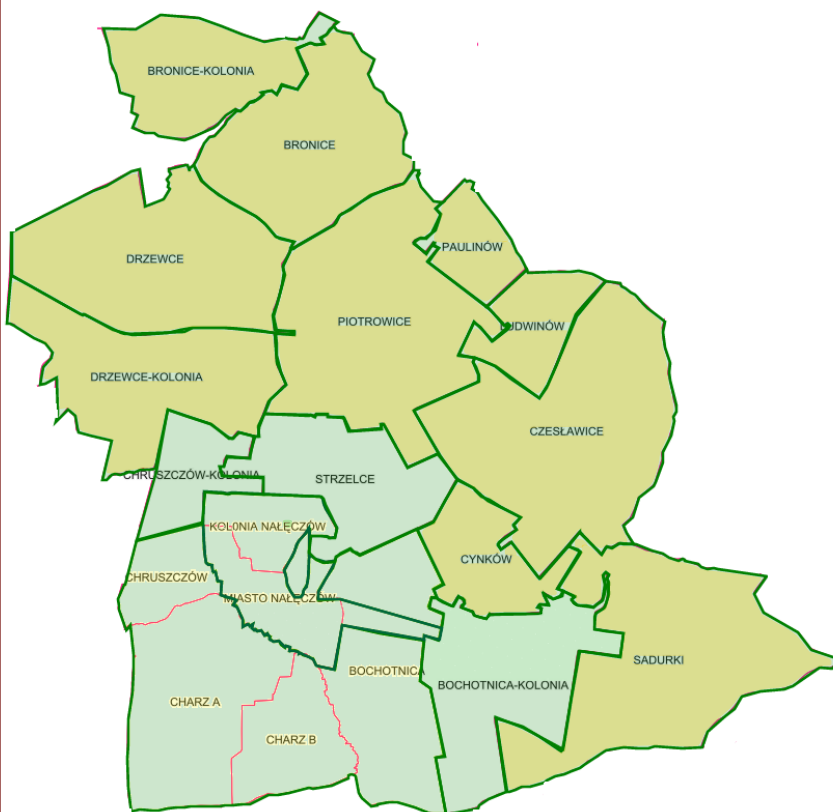
Źródło: Opracowanie własne.

Ograniczanie emisji zanieczyszczeń do powietrza, poprzez zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz edukację ekologiczną, a także zapewnienie bezpieczeństwa i podwyższenia jakości środowiska życia mieszkańców Gminy Nałęczów to jedno z najważniejszych zadań powierzonych władzom Gminy Nałęczów. Dotychczas zadanie to było realizowane w oparciu o projekty unijne polegające głównie na montażu instalacji solarnych i promocji postaw ekologicznych. Rezultatem tych działań było zwiększenie poziomu produkcji zielonej energii. Najniższe wartości wskaźnika prezentującego liczbę gospodarstw w których zamontowano OZE na 1000 mieszkańców odnotowano na terenie Obszaru IV i Obszaru I miasta oraz w sołectwach Drzewce – Kolonia, Bochothnica – Kolonia oraz Cynków i Ludwinów.

Sfera techniczna:

Tabela 19 Liczba budynków mieszkalnych bez dostępu do sieci kanalizacyjnej na 1000 mieszkańców

	Nazwa obszaru/ sołectwa	Wartość wskaźnika
Miasto Nałęczów	Obszar I	5
	Obszar II	22
	Obszar III	50
	Obszar IV	0
Obszar wiejski	Bochotnica –Kolonia	103
	Bronice	568
	Chruszczów – Kolonia	168
	Cynków	331
	Czesławice	260
	Drzewce	295
	Bronice –Kolonia	413
	Drzewce –Kolonia	278
	Ludwinów	308
	Paulinów	352
	Piotrowice	295
	Sadurki	341
	Strzelce	7
	Średnia wartość dla obszaru gminy	223

Źródło: Opracowanie własne.

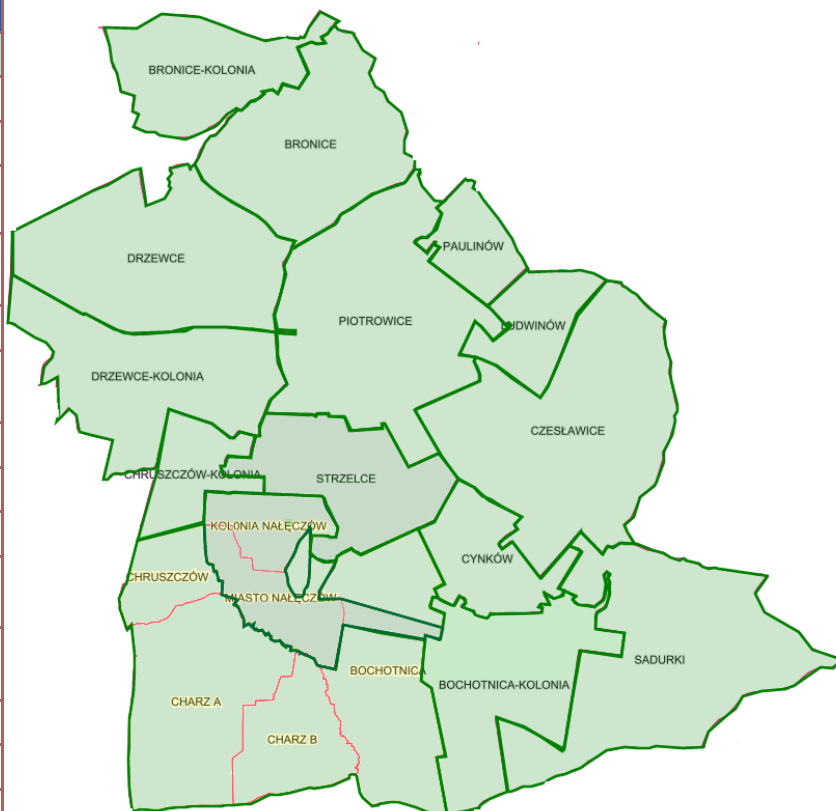
Dostęp do wszelkiego rodzaju infrastruktury na terenie gminy pozwala mieszkańcom na komfortowe życie. Obecnie bardzo istotnym problemem infrastrukturalnym jest brak dostępu do instalacji sieciowych m.in. sieci kanalizacyjnej.

O ile na terenie miasta jest ona rozwinięta dość dobrze, to na terenie sołectw w dalszym ciągu odnotowuje się znaczne potrzeby w tym zakresie. Średnio na 1000 mieszkańców przypada 223 budynki mieszkalne bez dostępu do sieci kanalizacyjnej. Najbardziej niekorzystnie pod względem ww. wskaźnika wypadają sołectwa: Bronice i Bronice – Kolonia.

Sfera przestrzenno -funkcjonalna:

Tabela 20 Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru / sołectwa

	Nazwa obszaru/ sołectwa	Wartość wskaźnika
Miasto Nałęczów	Obszar I	3,4
	Obszar II	0,1
	Obszar III	0,0
	Obszar IV	0,8
Obszar wiejski	Bochothnica –Kolonia	0,0
	Bronice	0,0
	Chruszczów – Kolonia	0,0
	Cynków	0,1
	Czesławice	0,0
	Drzewce	0,0
	Bronice	0,0
	Drzewce –Kolonia	0,0
	Ludwinów	0,0
	Paulinów	0,0
	Piotrowice	0,2
	Sadurki	0,2
	Strzelce	15,1
	Średnia wartość dla obszaru gminy	1,17

Źródło: Opracowanie własne.

Degradacja przestrzeni, w tym przestrzeni publicznej przejawia się m.in. w występowaniu zdegradowanych, zaniedbanych obiektów: pustostanów, budynków niewykorzystanych, które utraciły swoją funkcję. Z powodu występowania takich obiektów przestrzeń przestaje być reprezentacyjna, co przekłada się na atrakcyjność turystyczno-gospodarczą całej gminy. Największy odsetek terenów zdegradowanych znajduje się w Obszarze I Miasta Nałęczów oraz na terenie sołectwa Strzelce.

Tabela 21 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej

Nazwa obszaru/ sołectwa	Liczba zarejestrowanych działających podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w 2021 r.	Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 1000 mieszkańców	Liczba budynków mieszkalnych bez dostępu do sieci kanalizacyjnej na 1000 mieszkańców	Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru / sołectwa
Obszar I	115,03	24	5	3,4
Obszar II	31,65	44	22	0,1
Obszar III	91,21	75	50	0,0
Obszar IV	50,54	5	0	0,8
Bochońnica – Kolonia	68,29	20	103	0,0
Bronice	94,20	43	568	0,0
Chruszczów – Kolonia	48,08	44	168	0,0
Cynków	22,39	22	331	0,1
Czesławice	41,07	40	260	0,0
Drzewce	81,46	48	295	0,0
Bronice– Kolonia	62,50	39	413	0,0
Drzewce – Kolonia	67,23	14	278	0,0
Ludwinów	78,65	22	308	0,0
Paulinów	18,87	93	352	0,0
Piotrowice	82,62	56	295	0,2
Sadurki	79,77	33	341	0,2
Strzelce	132,21	74	7	3,4
Średnia arytmetyczna	68,57	40,94	223	0,48
Odchylenie standardowe	15,02	14,65	44,94	6,42

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 22 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej

Nazwa obszaru/ sołectwa	Liczba zarejestrowanych działających podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w 2021 r.	Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 1000 mieszkańców	Liczba budynków mieszkalnych bez dostępu do sieci kanalizacyjnej na 1000 mieszkańców	Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru / sołectwa
Obszar I	3,09	-1,16	-4,86	0,45
Obszar II	-2,46	0,21	-4,48	-0,06
Obszar III	1,51	2,32	-3,86	-0,08
Obszar IV	-1,20	-2,45	-4,97	0,05
Bochońnica – Kolonia	-0,02	-1,43	-2,68	-0,08
Bronice	1,71	0,14	7,67	-0,08
Chruszczów – Kolonia	-1,36	0,21	-1,23	-0,08
Cynków	-3,07	-1,29	2,40	-0,06
Czesławice	-1,83	-0,06	0,82	-0,08
Drzewce	0,86	0,48	1,60	-0,08
Bronice– Kolonia	-0,40	-0,13	4,22	-0,08
Drzewce – Kolonia	-0,09	-1,84	1,22	-0,08
Ludwinów	0,67	-1,29	1,88	-0,08
Paulinów	-3,31	3,55	2,86	-0,08
Piotrowice	0,93	1,03	1,60	-0,04
Sadurki	0,75	-0,54	2,62	-0,04
Strzelce	4,24	2,26	-4,81	0,45

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 23 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej po określeniu stymulanty i destymulanty

Nazwa obszaru/ sołectwa	Liczba zarejestrowanych działających podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w 2021 r.*	Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 1000 mieszkańców *	Liczba budynków mieszkalnych bez dostępu do sieci kanalizacyjnej na 1000 mieszkańców	Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru / sołectwa
Obszar I	-3,09	1,16	-4,86	0,45
Obszar II	2,46	-0,21	-4,48	-0,06
Obszar III	-1,51	-2,32	-3,86	-0,08
Obszar IV	1,20	2,45	-4,97	0,05
Bochońnica – Kolonia	0,02	1,43	-2,68	-0,08
Bronice	-1,71	-0,14	7,67	-0,08
Chruszczów – Kolonia	1,36	-0,21	-1,23	-0,08
Cynków	3,07	1,29	2,40	-0,06
Czesławice	1,83	0,06	0,82	-0,08
Drzewce	-0,86	-0,48	1,60	-0,08
Bronice– Kolonia	0,40	0,13	4,22	-0,08
Drzewce – Kolonia	0,09	1,84	1,22	-0,08
Ludwinów	-0,67	1,29	1,88	-0,08
Paulinów	3,31	-3,55	2,86	-0,08
Piotrowice	-0,93	-1,03	1,60	-0,04
Sadurki	-0,75	0,54	2,62	-0,04
Strzelce	-4,24	-2,26	-4,81	0,45

Źródło: Opracowanie własne.

*stymulanta

Tabela 24 Wartości wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej

Nazwa obszaru/ sołectwa	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna	Sfera społeczna
Obszar I	-3,09	1,16	-4,86	0,45	0,12
Obszar II	2,46	-0,21	-4,48	-0,06	-0,17
Obszar III	-1,51	-2,32	-3,86	-0,08	-0,41
Obszar IV	1,20	2,45	-4,97	0,05	0,14
Bochońnica – Kolonia	0,02	1,43	-2,68	-0,08	0,24
Bronice	-1,71	-0,14	7,67	-0,08	0,00
Chruszczów – Kolonia	1,36	-0,21	-1,23	-0,08	-0,25
Cynków	3,07	1,29	2,40	-0,06	0,06
Czesławice	1,83	0,06	0,82	-0,08	0,14
Drzewce	-0,86	-0,48	1,60	-0,08	0,05
Bronice– Kolonia	0,40	0,13	4,22	-0,08	0,08
Drzewce – Kolonia	0,09	1,84	1,22	-0,08	0,07
Ludwinów	-0,67	1,29	1,88	-0,08	-0,29
Paulinów	3,31	-3,55	2,86	-0,08	0,17
Piotrowice	-0,93	-1,03	1,60	-0,04	0,08
Sadurki	-0,75	0,54	2,62	-0,04	0,01
Strzelce	-4,24	-2,26	-4,81	0,45	-0,03

Źródło: Opracowanie własne.

2.3. Podsumowanie diagnozy

Obszar zdegradowany, wyznaczony w oparciu o analizę jakościową i wskaźnikową, obejmuje **na terenie Miasta Nałęczów – Obszar I, Obszar IV**, a na obszarze wiejskim sołectwa: **Bochotnica – Kolonia, Cynków, Czesławice, Drzewce, Bronice – Kolonia, Drzewce -Kolonia, Paulinów, Piotrowice, Sadurki**.

Powierzchnia wyznaczonego obszaru stanowi 49,7% powierzchni gminy i jest on zamieszkiwany przez 71 % mieszkańców gminy.

Cechuje go nagromadzenie negatywnych zjawisk kryzysowych, którym należy przeciwdziałać poprzez integrację działań w sferze społecznej i sferach współwystępujących (tj. gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej).

Rewitalizacja dla swojej skuteczności na wyznaczonym obszarze na terenie gminy wymaga wieloletnich, wieloaspektowych i kompleksowych działań, a jej osiągnięcie będzie możliwe poprzez aktywność w ramach wyznaczonych celów we wszystkich 5 sferach:

- ✓ społecznej – likwidacja oraz ograniczenie zjawisk patologicznych, ograniczenie ubóstwa i poprawa dostępności do usług publicznych,
- ✓ gospodarczej – rozwój przedsiębiorczości na terenie obszaru rewitalizacji, ograniczenie zjawiska bezrobocia,
- ✓ środowiskowej – promocja postaw proekologicznych, rozwój odnawialnych źródeł energii,
- ✓ przestrzenno-funkcjonalnej – uporządkowanie przestrzeni publicznej, ochrona terenów o wysokich walorach przyrodniczych i kulturowych,
- ✓ technicznej - poprawa i rozwój infrastruktury technicznej, modernizacja zabudowy.

2.4. Wyznaczenie Obszaru Rewitalizacji

Konieczne było zatem przystąpienie do kolejnego etapu delimitacji, by móc wskazać na podstawie analizy natężenia wybranych zjawisk społecznych, jak również analizy wartości bezwzględnych tych zjawisk (skala zjawisk) na obszarach zdegradowanych, obszaru rewitalizacji, który będzie się zawierał na terenie nie większym niż 20% udziału powierzchni ogółem gminy i zamieszkałym nie więcej niż 30% ogółu ludności Gminy Nałęczów.

W celu jednoznacznego wyznaczenia Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Nałęczów oraz wskazania na jakim obszarze Gminy Nałęczów(OZ) występuje największe natężenie negatywnych zjawisk, poszczególnym zjawiskom problemowym (negatywnym) przypisano odpowiadające im wskaźniki.

Punktem odniesienia terytorialnego było wyodrębnienie w ramach miejscowości zdegradowanych Obszaru Rewitalizacji (OR) w oparciu o czynniki kryzysowe:

- 1) stan przestrzeni publicznej oraz infrastruktury technicznej, która po przeprowadzeniu działań inwestycyjnych może być wykorzystana w celu znaczącej poprawy stanu przestrzeni publicznej szczególnie w obszarze grup dysfunkcyjnych,
- 2) koncentracja negatywnych zjawisk społecznych na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji w związku z gęstością zaludnienia obszaru, co generuje i wzmacnia z natury negatywne postawy zachowania, szczególnie ze strony osób wykluczonych oraz pochodzących ze środowisk patologicznych.

OBSZAR REWITALIZACJI

Ponadto na przeznaczonym do rewitalizacji obszarze występują negatywne zjawiska przestrzenno-funkcjonalne ze względu na brak odpowiedniego zagospodarowania terenu oraz zdegradowane technicznie budynki, które po renowacji technicznej i funkcjonalnej będą stanowić miejsce działań na rzecz rozwiązania problemów grup dysfunkcyjnych. Miejsce to jest w sposób zdecydowany wskazywane przez mieszkańców rozwiązywać komplementarnie problemy obszarów spójnych przestrzenie i funkcjonalnie.

Ze względu na ograniczenia związane z liczbą ludności i wielkością obszaru do rewitalizacji nie ma możliwości uznania całego obszaru zdegradowanego za obszar rewitalizacji. Aby prawidłowo określić obszar rewitalizacji uznano za konieczne ustalenie dodatkowych kryteriów. Według ustawy o rewitalizacji na obszarze rewitalizacji powinno istnieć nagromadzenie negatywnych zjawisk przynajmniej w takim zakresie jak na obszarze zdegradowanym.

Na terenach tych występuje koncentracja usług publicznych, zwłaszcza w sferze społecznej. Tereny te są zurbanizowane lub leżą w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zurbanizowanych

Dodatkowymi argumentami wyznaczającym obszary rewitalizacji są istotne funkcje społeczno-gospodarcze tych obszarów oraz stan zagospodarowania terenu, możliwego do przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych

W skład obszaru rewitalizacji wchodzi trzy podobszary, nieposiadające ze sobą wspólnych granic:

1. **Podobszar I** (miasto Nałęczów – Obszar I): powierzchnia – 2,23 km², liczba ludności – 1 478 osób, obejmujący najbardziej zurbanizowaną część obszaru, na której koncentrują się negatywne zjawiska, który charakteryzuje:

Sfera społeczna

Nazwa podobszaru	Demografia		Bezrobocie	Niepełnosprawność	Przestępczość	Patologie	Poziom edukacji	Aktywność społeczna		Uczestnictw o w życiu publicznym	Występowanie dodatniego wskaźnika
Obszar I	1,03	1,95	0,45	0,51	0,58	0,09	-0,21	0,02	-0,7	-1,74	7
Obszar IV	1,03	1,95	-0,27	1,16	-0,72	-0,10	-0,21	-0,21	0,28	-0,55	4

Nazwa podobszaru	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna	Występowanie dodatniego wskaźnika
Obszar I	-3,09	1,16	-4,86	0,45	2
Obszar IV	-1,51	2,45	-4,97	0,05	2

Nazwa podobszaru	Występowanie dodatniego wskaźnika sfera społeczna	Występowanie dodatniego wskaźnika sfera pozaspołeczna	Łącznie występowanie dodatniego wskaźnika
Obszar I	7	2	9
Obszar IV	4	2	6

Obszar I został uznany za obszar przeznaczony do rewitalizacji ze względu na kumulację negatywnych zjawisk – w sferze społecznej dodatni wskaźnik występuje aż 7 razy, zaś w pozostałych sferach 2, łącznie w obszarze tym dodatni wskaźnik, świadczący o występowaniu sytuacji kryzysowych występuje aż 9 razy.

2. **Podobszar II:** Czesławice: powierzchnia – 3,83 km², liczba ludności – 546 osób, obejmujący najbardziej zurbanizowaną część sołectwa,
3. **Podobszar III:** Bronice – Kolonia: powierzchnia – 0,62 km², liczba ludności – 121 osób, obejmujący najbardziej zurbanizowaną część sołectwa,

które charakteryzuje kumulacja negatywnych zjawisk:

Sfera społeczna

Nazwa podobszaru	Demografia		Bezrobocie	Niepełnosprawność	Przestępczość	Patologie	Poziom edukacji	Aktywność społeczna		Uczestnictw o w życiu publicznym	Występowanie dodatniego wskaźnika
Bochothnica – Kolonia	1,03	-0,42	0,45	-0,34	0,91	0,63	-0,21	0,11	0,21	1,75	7
Cynków	-2,13	-0,15	0,45	-0,34	-1,26	-0,28	-0,21	0,11	3,03	1,75	4
Czesławice	-1,08	0,11	0,69	-0,34	-0,29	0,27	0,01	0,06	0,11	2,78	7
Drzewce	-0,37	-0,94	-0,03	-0,34	0,36	0,09	0,46	-0,18	1,18	0,56	5
Bronice – Kolonia	0,33	0,37	0,45	0,05	0,04	0,27	0,01	0,11	0,14	-0,35	9
Drzewce - Kolonia	-0,37	-0,68	0,21	-0,34	0,04	0,45	0,46	-0,07	0,37	1,1	6
Paulinów	-0,02	0,90	-0,75	-0,34	-1,26	-0,28	0,01	0,11	3,41	1,14	5
Piotrowice	-0,02	0,37	-0,27	-0,34	-0,07	-0,28	0,01	0,02	0,77	1,14	5
Sadurki	0,33	-0,68	-0,03	-0,34	0,26	-0,10	0,01	-0,04	1,54	-0,8	4

Nazwa podobszaru	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera funkcjonalno-przestrzenna	Występowanie dodatniego wskaźnika
Bochothnica – Kolonia	0,02	1,43	-2,68	-0,08	2
Cynków	3,07	1,29	2,40	-0,06	3
Czesławice	1,83	0,06	0,82	-0,08	3
Drzewce	-0,86	-0,48	1,60	-0,08	1
Bronice – Kolonia	0,40	0,13	4,22	-0,08	3
Drzewce - Kolonia	0,09	1,84	1,22	-0,08	3
Paulinów	3,31	-3,55	2,86	-0,08	2
Piotrowice	-0,93	-1,03	1,60	-0,04	1
Sadurki	-0,75	0,54	2,62	-0,04	2

Nazwa podobszaru	Występowanie dodatniego wskaźnika sfera społeczna	Występowanie dodatniego wskaźnika sfera pozaspołeczna	Łącznie występowanie dodatniego wskaźnika
Bochothnica – Kolonia	7	2	9
Cynków	4	3	7
Czesławice	7	3	10
Drzewce	5	1	6
Bronice – Kolonia	9	3	12

Drzewce - Kolonia	6	3	9
Paulinów	5	2	7
Piotrowice	5	1	6
Sadurki	4	2	6

Podobszar Czesławice został uznany za obszar przeznaczony do rewitalizacji ze względu na kumulację negatywnych zjawisk – w sferze społecznej dodatni wskaźnik występuje aż 7 razy, zaś w pozostałych sferach 3, łącznie w obszarze tym dodatni wskaźnik, świadczący o występowaniu sytuacji kryzysowych występuje aż **10 razy**. Ostatecznym kryterium wyboru podobszaru do rewitalizacji był fakt jego dużego znaczenia dla potencjalnego rozwoju gminy i tworzenia warunków dla przyszłego funkcjonowania społeczności lokalnej. Do rewitalizacji wybrano podobszar, który może przyczynić się w największym stopniu do uzyskania efektu synergii, czyli pozytywnego wpływu na resztę gminy. Wybrany podobszar rewitalizacji jest z jednej strony ważny z punktu widzenia przyszłego rozwoju gminy, jak i generuje największą liczbę problemów rozwojowych w sferze społecznej i pozaspołecznej.

Podobszar Bronice – Kolonia został uznany za obszar przeznaczony do rewitalizacji ze względu na kumulację negatywnych zjawisk – w sferze społecznej dodatni wskaźnik występuje aż 9 razy, zaś w pozostałych sferach 3, łącznie w obszarze tym dodatni wskaźnik, świadczący o występowaniu sytuacji kryzysowych występuje aż **12 razy**. Ostatecznym kryterium wyboru podobszaru do rewitalizacji był fakt jego dużego znaczenia dla potencjalnego rozwoju gminy i tworzenia warunków dla przyszłego funkcjonowania społeczności lokalnej. Do rewitalizacji wybrano podobszar, który może przyczynić się w największym stopniu do uzyskania efektu synergii, czyli pozytywnego wpływu na resztę gminy. Wybrany podobszar rewitalizacji jest z jednej strony ważny z punktu widzenia przyszłego rozwoju gminy, jak i generuje największą liczbę problemów rozwojowych w sferze społecznej i pozaspołecznej.

Tabela 25 Delimitacja Obszaru Rewitalizacji Gminy Nałęczów

PODOBSZAR REWITALIZACJI				
NUMER OBSZARU	I	II	III	Gmina Nałęczów
Nazwa obszaru/sołectwa	Obszar I	Czesławice	Bronice – Kolonia	
Powierzchnia obszaru (km ²)	2,23	3,83	0,62	63
Odsetek powierzchni obszaru w ogólnej powierzchni gminy (%)	3,54	6,08	0,98	100
Liczba ludności obszaru (2021 r.)	1478	546	121	8 759
Odsetek ludności obszaru w ludności ogółem gminy (%)	16,87	6,23	1,38	100

Źródło: Opracowanie własne.

Mapa 3 Obszar Rewitalizacji Gminy Nałęczów

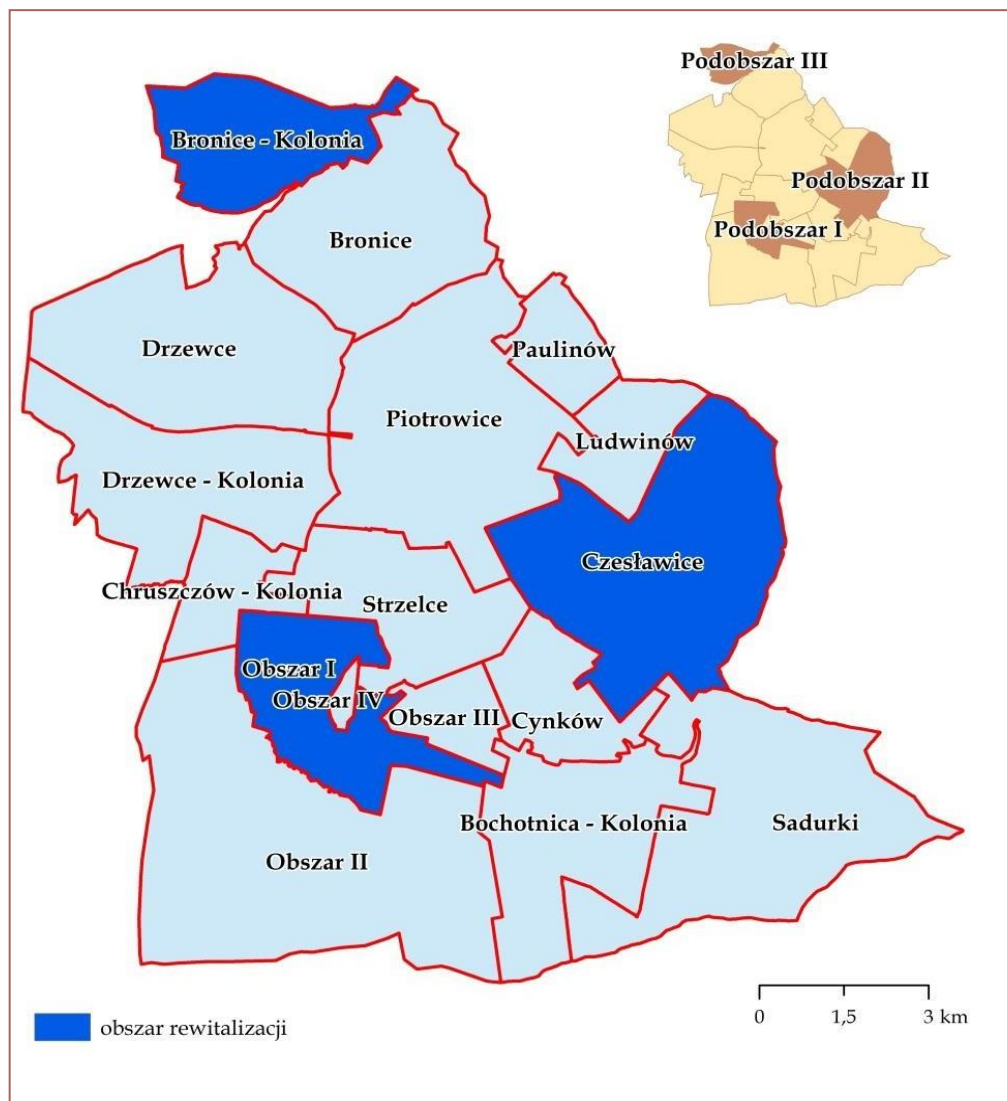

Tabela 26 Zakres obszaru rewitalizacji

Podobszar

Podobszar I

Numer działki

Obr. Miasto Nałęczów: 1,2, 3, 4,5/2,5/3,5/4,5/5,6/1,6/2,6/3,6/4,6/5,6/6,7/1,7/2,7/3,7/4
8/3,8/5,8/6,9/1,9/5,9/6,9/7,9/8,9/9,10,11,12/1,12/2,12/3,13/1,13/2,14,15,16,17,18/1
18/2,19,20,21/1,21/2,22,23,24,25,26,27,28,29,30/1,30/4,30/5,30/6,30/9,30/12,30/13
30/14,30/15,30/16,30/17,30/18,31,32,33/1,33/2,34,35,36,37,38,39/1,39/2,40,41,42/1
42/2,42/3,42/4,42/5,43,44,45,46,47,48,49,50,51,52,53,54/3,54/4,54/5,54/6,54/7,54/8
54/9,54/10,54/11,55,56,57,58,59,60,61,62,63,64,65,66,67,68,69,70,71,72,73,74,75,76
77/1,77/2,77/3,78,79,80/1,80/2,80/3,81/1,81/2,82,83,84,85,86,87,88,89,90,91,92,93,94
95,96,97,98,99,100,101/1,101/2,102,103,104,105,106,107,108,109,110,111,112,113
114,115,116,117,118,119,120,121,122,123,124,125/1,125/2,126,127/1,127/2,128,129
130,131/16,131/18,131/19,136/1,139/1,144,145,149/2,150/1,150/2,158,159/1,159/2
160,161,162,163,164,171,172,182,191/2,192,198,199/1,199/2,199/3,200,201,202,203
204,205,206,207,208,209,210,211,212,213,214,215/1,215/2,216,217/1,217/2,217/3
219,220,221,222,223,224/1,224/6,224/8,224/10,224/11,224/12,224/13,224/14,224/15
224/16,224/17,224/18,225/1,226/1,227/1,227/2,228/1,229,230/1,230/3,230/4,231,232
233,234,235,236/1,236/5,236/6,236/7,236/8,237,238,239,240/2,241/3,241/8,241/9
241/10,241/11,241/12,241/13,241/14,241/15,241/16,242,243,244,245,246,247/4,248
249,250,251,252/1,252/2,253,254,255/1,255/2,256,257,258,259,260,261,262,263,264

265,266,267,268,269,271,272/1,272/2,273/1273/2,274,275/2,275/3,275/4,276,277
 278/1,279,280/1,280/2,281,282,283,284,285/1,285/2,286,287,288,289,290/1,290/3
 290/4,300/1,300/3,300/4,300/5,300/6,300/7,300/8,16/1,300/9,
 300/10,300/11,302,303,304,
 312/1,312/2,312/3,312/4,312/5,312/6,312/7,312/8,313,316,317,318,319,320,321,322
 323/1,323/2,324,325/1,325/3,325/4,326,327,328/1,328/3,328/4,328/5,329,330,331/1
 331/2,332,333/1,333/2,334/1,334/2,335,336,337,338/1,338/2,339,340/1,340/2,340/3
 340/4,340/5,340/6,340/7,340/9,340/10,341,342/1,342/3,342/4,342/5,342/6,343,344
 345,346,347,348,349,350,351,352,353,354,355/1,355/2,356/1,356/2,357,358,359
 360/1,360/2,361,362,363/1,363/2,363/3,363/5,363/6,364,365,366,367/1,367/2,367/3
 368,369/1,369/2,370,371/1,371/2,372,373,374,375,376,377,378/1,378/2,379/1,379/2
 380/2,380/3,381,382/1,382/2,383,384/1,384/2,385,386/1,386/2,387/1,387/2,388,389
 390,391,392,393,394,395/1,395/2,396,397,398,399,400/1,400/2,400/3,400/4,400/5
 401,402,403,404/1,404/2,405,406,407,408/1,408/2,408/3,409,411,412,413,414,415
 416,417,418,419,420,421/1,421/3,421/4,422,423,424/1,424/2,425,426,427,428,429/1
 429/2,430/1,430/3,430/4,431,432,433/1,433/2,434,435/1,435/2,436/1,436/2,436/3
 436/4,436/7,436/8,437,438/1,438/2,439/2,439/3,439/4,440/1,440/2,441,442/1,442/4
 442/5,442/6,442/7,442/8,442/9,443/1,443/3,443/4,443/5,443/6,443/8,443/9,443/10
 444/1,444/2,444/3,445,446/1,446/2,448/2,448/3,448/4,449/1,449/2,450/1,450/2
 451/1,451/2,452/1,452/2,453,454/1,454/2,455/1,455/2,456/1,456/2,456/3,456/4
 456/5,456/6,456/7,456/8,459,460,465/2,466/3,466/4,466/6,466/7,466/8,467/5,467/6
 467/8,468/7,468/19,500/6,502/11,502/14,502/15,503/2,503/3,503/9,504/1,504/2
 Obr. Kolonia Nałęczów: 7,38,49,50,51,52/2,52/3,52/6,52/7,52/9,52/10,52/11,52/12
 52/13,53/1,53/2,53/3,53/4,54/1,54/2,54/3,54/4,54/5,54/6,54/7,54/8,54/9,54/11,54/12
 54/13,55/1,55/2,56/5,56/6,57,58,59,60/2,61/2,62/2,63/2,64/2,65,67/2,68/3,68/5,68/6
 68/7,68/8,69/3,69/4,69/7,69/8,69/10,69/11,69/12,69/13,69/14,69/15,69/16,69/17
 69/18,69/19,69/20,69/21,69/22,69/23,69/24,69/25,69/26,69/27,70,71/2,71/3,71/4
 71/5,71/6,72/1,72/2,73/1,73/2,74/1,74/2,74/3,74/4,74/5,75,76,77,78,79,80/1,80/2
 80/3,80/4,80/5,80/6,80/7,80/8,81/1,81/2,81/3,81/4,81/5,82/2,83/2,84/2,85/2,86/3
 86/4,87/2,89/2,90,91,92,93,102/1,102/2,103,104,105,106,107,108,109,110,111,112
 113,114,115,116,117,118,119,120,121,122,123,124,125,126,127/1,127/2,128,129,130
 131,132,133,134,138/1,138/2
 Obr. Bochoznica: 1,2/3,2/4,2/5,2/6,3/1,3/2,4,5,6,7/1,7/2,7/3,8,9/1,9/2,10,11,12/1
 12/2,12/3,13/1,13/2,14/3,14/7,17,18,19,20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30,31,32,33,34
 35,36,37,38/6,38/7,39,40,41,55,218,220,221,222,223,224,225,226,227,234/3,234/4
 236,263/1,266,267,268,269,271,273,294,295,296/2,297/2,299/2,300/1,302/1,302/3
 304,305/1,316,320/1,320/2,321,323,324,325,326,327/1,327/2,328,329,330,331/1,
 331/2,332,334,335/1,335/2,335/3,336,337/1,337/2,337/3,337/4,337/5,337/6,337/7
 337/9,337/11,338/1,338/2,338/3,338/4,338/5,338/6,338/7,338/8,338/9,338/10,338/11
 339,340/1,340/2,341,342,343,344,345,346/1,346/2,346/3,346/4,347,348/1,348/2,349
 350,351/1,351/2,352/1,352/2,353/1,353/2,353/3,353/4,354,355/1,355/2,355/3,356/1
 356/2,356/3,357/2,357/3,357/4,357/5,358,359,360,361,362,363/1,363/2,364,365/1
 365/3,365/5,385/1,386/6,387/4,389/6,390/1,391/1,392/1,394/1,395/6,396/1,397/1
 398/1,399/1,400/1,401/1,402/1,403/3,405,406/1,406/2,407/1,407/2,409/1,409/2
 410/1,410/2,411/1,411/2,412/1,412/2,413/1,413/2,414/1,414/2,415/1,415/2,416
 417/1,417/2,420/1,420/2,421/1,422/1,423,424/1,425/3,425/4,425/6,425/7,426,428/1
 428/2,430/1,430/2,431/1,431/2,432/2,432/4,432/5,433/1,433/2,433/3,434,435/3
 435/4,435/6,435/7,436/1,436/5,436/6,436/7,436/9,436/10,436/12,437/3,437/4,437/6
 437/7,438,439/1,439/3,439/4,440/4,440/5,442/1,442/2,443/1,443/2,444/1,446/1

Podobszar
Czesławice

II

-

446/2,447/1,447/2,448,449,450/1,450/2,452,453/1,525,526,752/1,811,921/2,985
Obr. Charz B: 1,218/1,285/1,285/2,286/2,286/5,286/6,286/7,286/8,286/9,287
Obr. Charz A: 1,185,191,203,205,208,209,211,218,219,237,238,243,244/1,244/2
Obr. Strzelce: 168/4,180/5,181/6,181/7,181/8,181/11,181/12,267,269,270/1

Obr. Czesławice: 21/3,23,24,25/1,26/1,33,34/1,34/2,34/3,36,37/1,37/2,37/3,38,60/1
60/3,60/4,61/2,61/3,63/1,67/1,67/2,68,69,70,71,72/1,72/2,73,74,75,76,93,98/1,99/1
99/3,99/4,100/2,100/4,100/5,100/6,106/3,106/5,107,110,111,112/1,112/2,113/1,113/2
114/1,114/2,115/2,115/3,115/4,116/1,116/2,117,118/1,118/4,118/6,120/4,120/5
120/6,120/7,120/8,121/1,121/2,122,123/1,123/2,124/1,124/2,125,126,127/1,127/2
127/3,128,130/2,130/3,130/4,131,132,133,134,135,136/2,136/5,136/6,136/7,136/8
136/9,136/10,137,138/1,138/2,138/3,139/1,139/2,139/3,139/4,139/5,140,141/2,141/3
141/4,141/5,141/6,141/7,142,143,144,145,146,147/1,147/2,147/3,148/1,148/2,149
150,151,152,153/1,153/2,154/1,154/3,154/4,155,156,157,158,159,160,161,162,163/1
163/2,164,165/1,165/2,165/3,166,167/1,167/2,168,169/1,169/2,170,171,173/1,175
176,177,178,179,180,181,182/1,182/2,184,185/1,188/1,189/1,191,192,193,194,195
196,197,198,199/1,199/3,199/4,200/1,200/3,200/4,201,202/1,202/2,203,204,205,206
207/1,207/3,207/4,207/5,208,209,210,211/1,211/2,212,221/1,221/2,223/1,224,225
226,227/1,227/2,228,229,230,231,232/2,232/3,232/4,232/5,233,234,235,236,238/2
238/3,239,240,241/2,241/3,241/4,241/5,242/1,242/3,242/4,243/1,243/3,243/4,244
246/1,247,248,250/2,269/1,271,273,74/2,274/3,275,276/1,276/2,277,278,279,280/1
280/2,282/2,282/3,283,285/1,287/1,288,289/1,289/2,290,291,292,293,294,295,296
297,298/1,298/2,299/1,299/3,300,302/1,302/2,303,304/2,305,307/1,316/1,316/2
316/3,317,318/2,319,320,322/1,323/1,324,325,326,327,328,329,330,334,335,336,337
338,339,340/1,340/3,340/4,341/2,341/3,341/4,344,345/1,345/2,345/3,346/3,346/4
346/5,346/6,349,355,356,361/2,363,364,367,368,371,373,374,377,379/1,379/2,379/3
380,382,383,1001,1002/2,1002/3,1002/4,1002/5,1002/6,1002/7,1002/8,1002/9,
1002/10,1002/11,1002/12,1002/13,1002/14,1002/15,1003,1004,1005/1,1006,1008/1
1009,1010,1011,1012/3,1012/4,1012/5,1012/6,1012/7,1012/8,1012/9,1012/10,1012/11,
1012/12,1012/13,1012/14,1012/15,1012/16,1012/17,1012/18,1012/19,1012/20
1012/21,1012/22,1012/23,1012/24,1012/25,1012/26,1012/27,1014/3,1014/4,1014/5
1014/8,1014/9,1014/10,1014/11,1014/12,1014/13,1014/14,1014/15,1014/16,1014/17
1014/18,1014/19,1014/20,1014/21,1014/22,1014/23,1014/24,1065/1,1066,1067,1068
1069,1152,1233/2,1233/3,1233/4,1234/1,1234/2,1235,1236,1237,1238/1,1241/1,1242
1243,1249,1250,1261,1262,1263,1265,1266,1270

Podobszar III - Bronice –
Kolonia

Obr. Bronice – Kolonia: 89,90/1,90/2,90/3,91,92/1,92/2,94/1,94/2,95/1,95/3,95/4,96/1
97,98,150/3,150/4,151,152,153,176/3,176/4,176/5,177/2,177/3,178/1,181/2,181/3
182/2,182/3,182/5,182/7,182/8,183/1,183/3,183/4,183/5,183/6,184,185,187/1,187/4
187/6,187/7,188/1,188/2,191,192/1,193/1,194/1,195/1,196,197,198/1,198/2,244,327
328,329/1,329/2,330/2,330/3,330/4,330/5,331/1,334/1,339,341/2,341/3,342/1,343/1
343/2,344,345/2,345/3,345/5,345/6,346,347,348,365,366,367

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Miasta Nałęczów

W myśl ustawy o rewitalizacji (art. 10 ust. 1), obszar obejmujący całość, bądź część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako Obszar Rewitalizacji.

Obszar rewitalizacji ustala się, wybierając z obszarów zdegradowanych te sołectwa/obszary, w których występuje najgorsza sytuacja społeczna, na którą nawarstwia się największa liczba innych zdiagnozowanych problemów, przy czym, z uwagi na wymóg łączna powierzchnia wybranych sołectw

nie może przekroczyć 20% powierzchni gminy, a ich ludność nie może stanowić więcej niż 30% liczby jej mieszkańców.

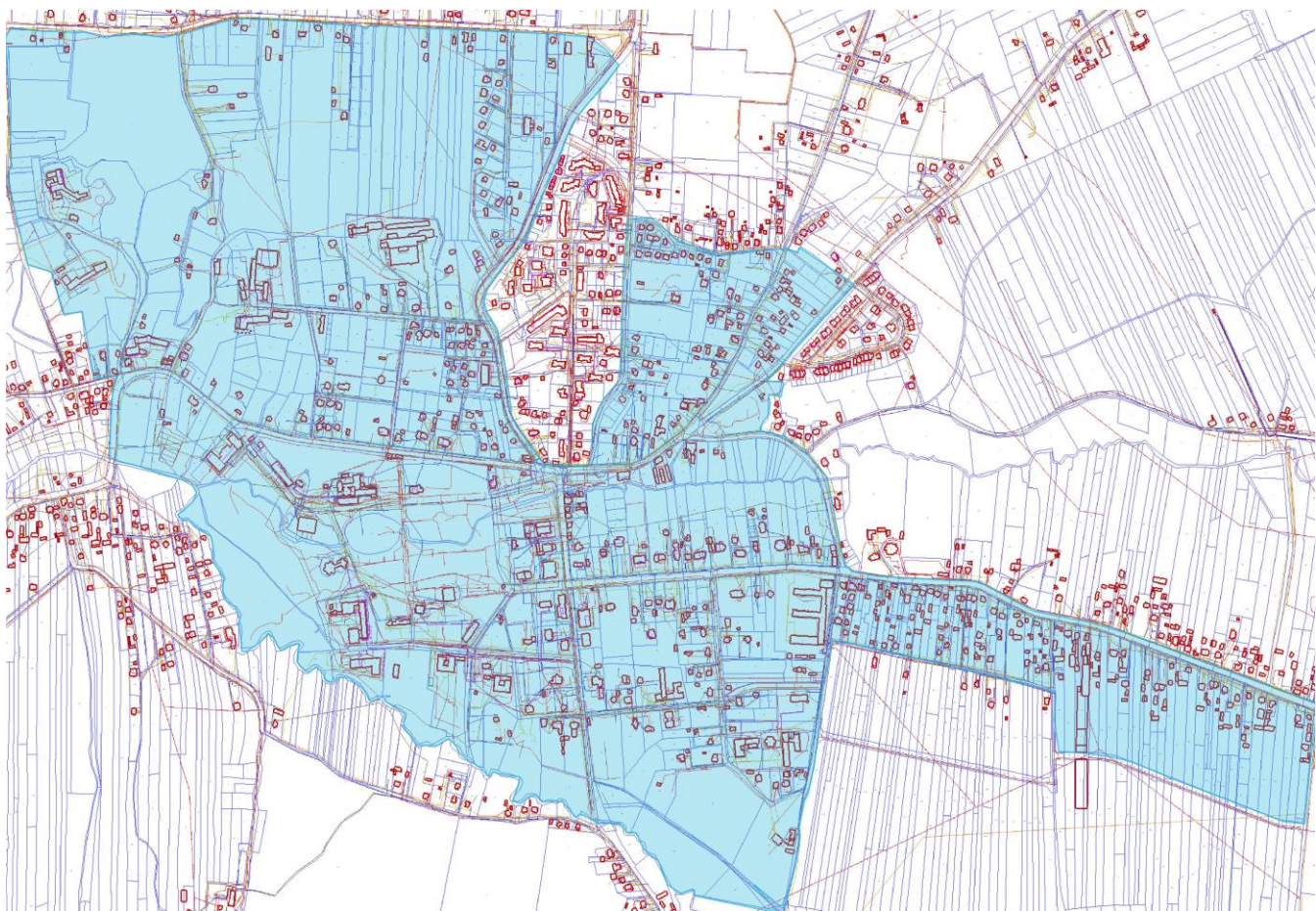
Wyznaczony obszar rewitalizacji w Gminie Nałęczów spełnia powyższe kryteria ponieważ stanowi 10,60 % powierzchni gminy (6,68 km²) i jest zamieszkany przez 24,49% jej mieszkańców (2 145 osób).

Tym samym obszar rewitalizacji mieści się w limitach określonych w Ustawie (< 20% powierzchni gminy i < 30% liczby jej mieszkańców).

3. Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji

3.1. Obszary Rewitalizacji – opis

Podobszar I:

Obszar I (miasto Nałęczów): powierzchnia – 3 km², liczba ludności – 1 478 osób

Demografia:

W latach 2002-2021 liczba mieszkańców obszaru zmalała o 16,8%.

Średni wiek mieszkańców wynosi 46,1 lat i jest większy od średniego wieku mieszkańców województwa lubelskiego oraz większy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Nałęczów ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -32. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu - 8,62 na 1000 mieszkańców Nałęczowa. W 2021 roku urodziło się 22 dzieci, w tym 31,8% dziewczynek i 68,2% chłopców.

W 2021 roku zarejestrowano 32 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 38 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla Nałęczowa -6. W tym samym roku 1 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 0 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 1.

Zasoby mieszkaniowe:

W 2021 roku oddano do użytku 14 mieszkań. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 3,78 nowych lokali. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa lubelskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Całkowite zasoby mieszkaniowe w Nałęczowie to 1 799 nieruchomości. Na każdych 1000 mieszkańców przypadają zatem 483 mieszkania. Jest to wartość znacznie większa od wartości dla województwa lubelskiego oraz znacznie większa od średniej dla całej Polski.

Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne 96,39% mieszkań przyłączonych jest do wodociągu, 92,94% nieruchomości wyposażonych jest w ustęp spłukiwany, 90,44% mieszkań posiada łazienkę,

90,72% korzysta z centralnego ogrzewania, a 83,60% z gazu sieciowego.

Rynek pracy:

Na obszarze rewitalizacji na 1000 mieszkańców pracuje 311 osób . Jest to znacznie więcej od wartości dla województwa lubelskiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski.

Bezrobocie rejestrowane wynosiło w 2021 roku 5,2% (5,2% wśród kobiet i 5,2% wśród mężczyzn). Jest to znacznie mniej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla województwa lubelskiego oraz nieznacznie mniej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla całej Polski.

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców 204 osób wyjeżdża do pracy do innych miast, a 653 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi 449.

Przedsiębiorczość:

W roku 2021 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 526 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 380 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W 2021 roku zarejestrowano 24 nowe podmioty, a 16 podmiotów zostało wyrejestrowanych.

Na przestrzeni lat 2009-2021 najwięcej (49) podmiotów zarejestrowano w roku 2010, a najmniej (24) w roku 2021. W tym samym okresie najwięcej (55) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2011 roku, najmniej (12) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2020 roku.

Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną najwięcej (36) jest stanowiących spółki cywilne.

Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (502) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 0,8% (4) podmiotów jako rodzaj działalności deklaruowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklaruowało 16,2% (85) podmiotów, a 83,1% (437) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Nałęczowie najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (25.3%) oraz Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (11.8%).

Przestępczość:

W 2021 roku stwierdzono szacunkowo (w oparciu o dane powiatowe) 64 przestępstw. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 17,09 przestępstw. Jest to wartość większa od wartości dla województwa lubelskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w Nałęczowie wynosi 81,90% i jest porównywalny do wskaźnika wykrywalności dla województwa lubelskiego oraz znacznie większy od wskaźnika dla całej Polski.

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców Nałęczowa najwięcej stwierdzono przestępstw o charakterze kryminalnym - 10,33 (wykrywalność 81%) oraz przeciwko mieniu - 7,74 (wykrywalność 66%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa o charakterze gospodarczym - 4,28 (73%), drogowe - 1,74 (99%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,37 (100%).

Edukacja:

W roku 2021 na obszarze rewitalizacji mieściły się 2 przedszkola, w których do 10 oddziałów uczęszczało 235 dzieci (110 dziewczynek oraz 125 chłopców). Dostępnych było 0 miejsc.

Placówkę ma 1 szkoła podstawowa, w której w 17 oddziałach uczyło się 364 uczniów (170 kobiet oraz 194 mężczyzn).

Na obszarze rewitalizacji znajduje się 1 liceum ogólnokształcące, w którym w 4 oddziałach uczyło się 117 uczniów (72 kobiety oraz 45 mężczyzn). W 2021 zarejestrowano 28 absolwentów.

Kultura i zabytki:

Według danych Narodowego Instytutu Dziedzictwa (NID) z dnia 15.12.2017 na obszarze rewitalizacji znajduje się 93 zabytkowych obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

Obszar Rewitalizacji I, obejmujący Obszar Miasta Nałęczów, ma istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego ze względu na pełnioną funkcję, ponieważ skupione są tutaj najważniejsze instytucje pełniące funkcje reprezentacyjne i centrotwórcze gminy. **Na terenach tych występuje koncentracja usług publicznych, zwłaszcza w sferze społecznej.** Rozwój miasta Nałęczów musi zachodzić na zasadach rozwoju zrównoważonego (rozwój społeczny, gospodarczy i przestrzenny z jednoczesną ochroną środowiska przyrodniczego i poszanowaniem jego elementów). Oznacza to konieczność określenia zasad zagospodarowania pozwalających na zachowanie zasobów środowiska przyrodniczego, w tym poprzez ochronę jego cennych zasobów, przy jednoczesnym racjonalnym wykorzystaniu jego walorów.

Z kolei ochrona elementów dziedzictwa kulturowego, w tym zabytków polega na: ich zachowaniu, wyeksponowaniu i harmonijnej adaptacji w procesie rozwoju, jak również na powstrzymaniu procesu degradacji historycznej tkanki zabudowy poprzez podnoszenie standardów poszczególnych obiektów i obszarów oraz przywracaniu wartości kulturowych, estetycznych i użytkowych budynków oraz zagospodarowania przestrzennego obiektów i obszarów.

Obszar z wieloma problemami do których należą: brak liderów lokalnych aktywizujących lokalną społeczność (w szczególności osoby zagrożone wykluczeniem społecznym), brak perspektyw dla młodych ludzi i problemy ze znalezieniem zatrudnienia, brak miejsc rekreacyjno-wypoczynkowych umożliwiających mieszkańcom aktywne spędzanie wolnego czasu; niezadawalający stan infrastruktury mieszkaniowej będącej w szczególności w rękach prywatnych. Kumulacja problemów społecznych i innych negatywnych zjawisk znacznie ogranicza pełnioną dotychczasową funkcję obszaru rewitalizacji i w wyniku pogłębiającego się kryzysu nie spełnia funkcji wyznaczonych mu przez lokalną społeczność.

W zakresie zdiagnozowanego kryzysu **w sferze społecznej** zwraca się uwagę, że zdelimitowany obszar charakteryzuje się niskim udziałem liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (15) przy średniej gminnej (18) oraz wysokim udziałem liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (31) w ogólnej liczbie ludności obszaru gminy (23). Duża liczba seniorów rodzi różne potrzeby w zakresie szeroko rozumianej dostępności związanej z zapotrzebowaniem na usługi związane z ochroną zdrowia, ale też bliskością usług i placówek handlowych. Oznacza również konieczność dostosowania budynków użyteczności publicznej dla osób ze specjalnymi potrzebami, jak i przestrzeni publicznej, by umożliwić łatwiejsze przemieszczanie się. W kontekście rosnącej liczby osób starszych wyzwaniem staje się zjawisko alienacji społecznej, samotności, co przekłada się na potrzeby aktywizacyjne. Skupienie się na kwestiach jakości życia osób starszych jest istotne nie tylko z perspektywy dzisiejszych potrzeb, ale i przyszłych, co wiąże się z faktem, że udział seniorów będzie w kolejnych latach rosł. Zauważalny wzrost zostanie z pewnością odnotowany w grupie starszych seniorów, tj. powyżej 75 roku życia, których samodzielność może ulegać gwałtownemu pogorszeniu.

Obszar rewitalizacji odznacza się również podwyższonym poziomem przestępstw i wykroczeń. Liczba popełnionych naruszeń prawa na 100 mieszkańców wynosi 17 natomiast wartość tego samego wskaźnika dla całej gminy wynosi 11,64. Obserwowane na obszarze rewitalizacji negatywne zjawiska

społeczne, takie jak przestępczość, przemoc i uzależnienia świadczą o rozpadzie więzi społecznych, dezintegracji społeczności lokalnej. Liczba założonych „niebieskich kart” (2) również jest wyższa niż średnia dla gminy (1,52). Wysokiej przestępczości na obszarze rewitalizacji należy upatrywać m.in. w charakterze funkcjonalnym obszaru śródmiejskiego. Liczne obiekty usług publicznych, komercyjnych i innych obiektów o znaczeniu lokalnym, przyciągają osoby spoza obszaru, mogące łamać prawo. Dlatego poprawa bezpieczeństwa jest istotnym zadaniem dla polepszenia jakości życia lokalnych mieszkańców.

Niekorzystną sytuację pogłębiają niskie wskaźniki dotyczące aktywności i integracji społecznej. Obszar rewitalizacji charakteryzuje się niską liczbą zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców (0,28) w porównaniu do średniej gminnej (0,34). Jednym z istotnych zadań polityki rewitalizacyjnej jest aktywizacja społeczna mieszkańców obszaru.

Analizując pozostałe sfery największe zagęszczenie problemów obszaru dostrzega się **w kwestiach środowiskowych**.

W sferze środowiskowej na uwagę zasługuje fakt, że obszar charakteryzuje się niskim wskaźnikiem zamontowanych urządzeń OZE (24) na 1000 mieszkańców. Innym ważnym problemem zdiagnozowanym na obszarze jest zabudowa wymagająca poprawy w zakresie energochłonności. Jedynie z rzadka można tu znaleźć budynki, które można określić mianem niskoemisyjnych. Potrzebna jest więc kontynuacja i intensyfikacja działań mających na celu wymianę źródeł ogrzewania oraz termomodernizację i zmniejszanie emisyjności zabudowy, a także zwiększenie promowania odnawialnych źródeł energii.

Jedną z najważniejszych potrzeb obszaru jest również zmniejszenie ekspozycji na hałas drogowy. O ile trudne jest znaczące ograniczanie ogólnego ruchu samochodowego, o tyle możliwe jest wprowadzenie stref o spokojniejszym ruchu na ulicach o bardziej lokalnym charakterze. Działaniami naprawczymi na tym polu może być również rozwój infrastruktury pieszo-rowerowej. Poprawy wymaga również wyposażenie przestrzeni publicznych w zieleni oraz zwiększenie przepuszczalności powierzchni utwardzonych i retencyjności. Ze względu na obecność terenów niezagospodarowanych pożądane jest urozmaicenie zasobów przyrodniczych przez nasadzenia, zakładanie łąk kwietnych, ogrodów sąsiedzkich czy ogrodów społecznych, a także prowadzenie działań proekologicznych w celu ochrony przyrody i zwiększenia różnorodności biologicznej, najlepiej z udziałem lokalnej społeczności, oraz prowadzenia działań edukacyjnych skierowanych do mieszkańców, w tym uczniów w szkołach.

Problemem sfery gospodarczej nie jest poziom aktywności gospodarczej, ale raczej duża rotacja podmiotów przedsiębiorstw na podobszarze. Tezę tę potwierdza zjawisko dotyczące wyrejestrowanych podmiotów.

Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych wynosiła w 2023 r. - 19 przy średniej dla gminy wynoszącej 5. Świadczy to o występowaniu niekorzystnych uwarunkowań dla rozwoju przedsiębiorczości na terenie obszaru rewitalizacji, przede wszystkim o niestabilności prowadzonych tu działalności gospodarczych. Słabość lokalnej gospodarki wywiera niekorzystny wpływ na stabilność dochodów i sytuację materialną mieszkańców. Problem stanowi duża rotacja prowadzonych działalności usługowych, co prowadzi do mniejszego przywiązania mieszkańców do lokalnie działających firm.

Problemy ekonomiczne mogą również dotyczyć osób w wieku poprodukcyjnym. Osoby wchodzące w wiek senioralny nie są tak chętnie zatrudniane i często również posiadają wykształcenie, które z perspektywy dzisiejszego rynku pracy jest niekonkurencyjne. Jednocześnie duży udział tych osób oznacza mniejszą pulę aktywnej siły roboczej.

W przypadku **sfery przestrzenno-funkcjonalnej** obszar rewitalizacji charakteryzuje się stosunkowo niewielką skalą zjawisk kryzysowych na tle reszty gminy Nałęczów.

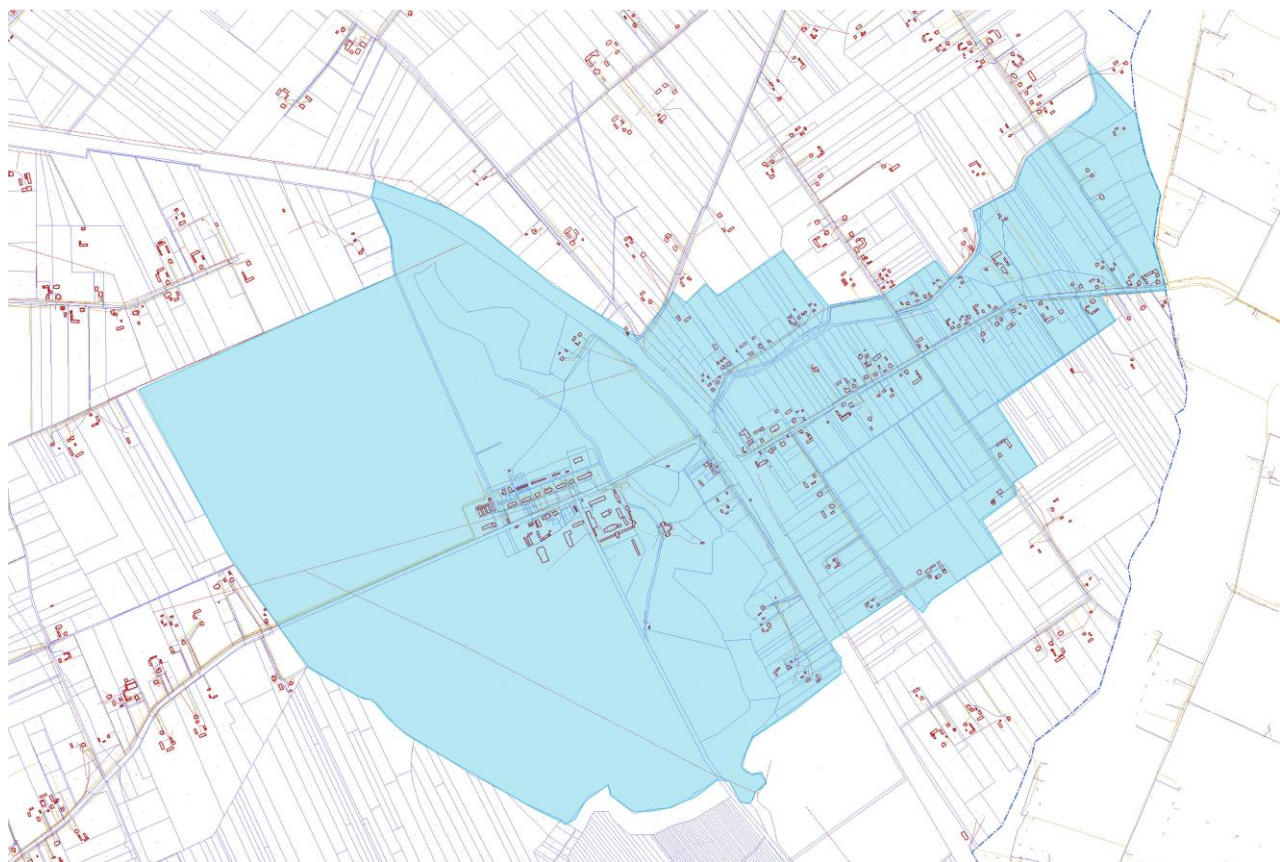
Z uwagi na centralne położenie obszar rewitalizacji cechuje duża dostępność do obiektów infrastruktury społecznej. Podobszar posiada niezaprzeczalne zalety wynikające z centralnego położenia, historycznego układu urbanistycznego, rozbudowanych przestrzeni publicznych. Zjawiskiem negatywnie charakteryzującym podobszar rewitalizacji był duży udział budynków użyteczności publicznej niedostosowanych dla osób ze szczególnymi potrzebami. Problem ten należy uznać za bardzo ważny z uwagi na wysoki udział seniorów oraz osób korzystających z usług sanatoryjnych, mających często problemy z poruszaniem się.

Poprawa dostępności jest też istotna, ponieważ podobszar pełni funkcję centrum gminy Nałęczów, stąd zlokalizowana tu infrastruktura społeczna służy mieszkańcom a także przyjezdnym, w tym kuracjuszom.

Centralny obszar miasta oprócz mieszkańców przyciąga wiele innych osób wykorzystujących samochody. Stojące w niewłaściwych miejscach samochody utrudniają ruch pieszym i przyczyniają się do chaosu przestrzennego. W celu poprawy tego stanu należy dalej dążyć do ograniczania ruchu samochodowego w centrum miasta.

Jeśli chodzi o **sferę techniczną**, obszar rewitalizacji, charakteryzuje się kumulacją problemów w tej dziedzinie, z których niektóre stanowią jednocześnie jego mocną stronę. Dotyczy to przede wszystkim zachowanej zabytkowej zabudowy, która z jednej strony wymaga dużych nakładów finansowych, z drugiej zaś stanowi ważny potencjał rozwojowy nie tylko w skali obszaru, ale i całego miasta. Należy zwrócić uwagę na poprawę stanu technicznego i zabezpieczenie tych obiektów przed degradacją techniczną.

Podobszar II:

Podobszar II: Czesławice: powierzchnia – 6,7 km², liczba ludności – 646 osób

Demografia:

W latach 1998-2021 liczba mieszkańców zmalała o 8,2%. Współczynnik feminizacji we wsi wynosi 100 i jest nieznacznie mniejszy od współczynnika feminizacji dla województwa lubelskiego oraz mniejszy od współczynnika dla całej Polski.

56,5% mieszkańców jest w wieku produkcyjnym, 21,4% w wieku przedprodukcyjnym, a 22,2% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada 77,1 osób w wieku nieprodukcyjnym. Ten wskaźnik obciążenia demograficznego jest więc znacznie większy od wskaźnika dla województwa lubelskiego oraz znacznie większy od wskaźnika obciążenia demograficznego dla całej Polski.

Zasoby mieszkaniowe:

W 2022 roku na obszarze rewitalizacji II oddano do użytku 2 mieszkania. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 3,19 nowych lokali. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa lubelskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski.

Przedsiębiorczość:

We roku 2022 w rejestrze REGON zarejestrowane były 24 podmioty gospodarki narodowej, z czego 20 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

W 2022 roku zarejestrowano 1 nowy podmiot, a 5 podmiotów zostało wyrejestrowanych.

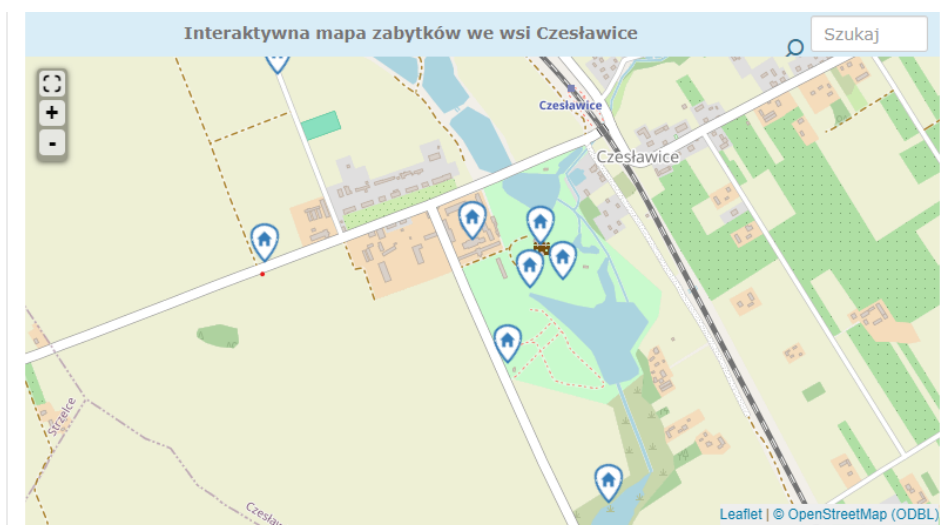
Na przestrzeni lat 2009-2022 najwięcej (6) podmiotów zarejestrowano w roku 2018, a najmniej (1) w roku 2022. W tym samym okresie najwięcej (6) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2020 roku, najmniej (0) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2010 roku.

Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną najwięcej (2) jest stanowiących spółki cywilne.

Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (24) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 4,2% (1) podmiotów jako rodzaj działalności deklaruowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklaruowało 41,7% (10) podmiotów, a 54,2% (13) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność.

Zabytki:

Według danych Narodowego Instytutu Dziedzictwa (NID) z dnia 15.12.2017 na obszarze rewitalizacji Czesławice znajduje się 8 zabytkowych obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

 Pałac z 1886 r. Obiekt wpisany do rejestru zabytków NID jako zabytek nieruchomy dnia 1977-08-09, wykaz dokumentów: A/727 z 1977-08-09; brak numeru z 1997-12-11	 Wozownia z 1875 r. Obiekt wpisany do rejestru zabytków NID jako zabytek nieruchomy dnia 1977-08-09, wykaz dokumentów: A/727 z 1977-08-09; brak numeru z 1997-12-11
 Mur/ogrodzenie z 1886 r. Obiekt wpisany do rejestru zabytków NID jako zabytek nieruchomy dnia 1977-08-09, wykaz dokumentów: A/727 z 1977-08-09; brak numeru z 1997-12-11	 Zespół - pałac z 2. poł. XIX w. Obiekt wpisany do rejestru zabytków NID jako zabytek nieruchomy dnia 1977-08-09, wykaz dokumentów: A/727 z 1977-08-09; brak numeru z 1997-12-11
 Park z 1886 r. Obiekt wpisany do rejestru zabytków NID jako zabytek nieruchomy dnia 1977-08-09, wykaz dokumentów: A/727 z 1977-08-09; brak numeru z 1997-12-11	 Aleja (data nieznana) Obiekt wpisany do rejestru zabytków NID jako zabytek nieruchomy dnia 1977-08-09, wykaz dokumentów: A/727 z 1977-08-09; brak numeru z 1997-12-11
 Aleja (data nieznana) Obiekt wpisany do rejestru zabytków NID jako zabytek nieruchomy dnia 1977-08-09, wykaz dokumentów: A/727 z 1977-08-09; brak numeru z 1997-12-11	 Aleja (data nieznana) Obiekt wpisany do rejestru zabytków NID jako zabytek nieruchomy dnia 1977-08-09, wykaz dokumentów: A/727 z 1977-08-09; brak numeru z 1997-12-11

Podobszar Rewitalizacji II, obejmujący środkową część sołectwa Czesławice, leży w jednym z większych sołectw w obszarze Gminy Nałęczów. W ramach najważniejszych problemów, podczas rozmów konsultacyjnych, interesariusze rewitalizacji wskazywali na problemy społeczne o charakterze patologicznym, a także brak liderów lokalnych i integracji społecznej. Mieszkańcy odczuwają również niedobór działań na rzecz swojej społeczności i udziału w organizacjach obywatelskich.

W zakresie zdiagnozowanego kryzysu **w sferze społecznej** zwraca się uwagę, że zdelimitowany obszar charakteryzuje się wysokim udziałem liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (24) w ogólnej liczbie ludności obszaru gminy (23). Spośród problemów społecznych występujących na podobszarze najpoważniejsze wiążą się z bezrobociem, ubóstwem wymagającym dużego wsparcia przez pomoc społeczną, bezradnością wychowawczą rodziców skutkującą słabym funkcjonowaniem dzieci i młodzieży w szkołach i trudnościami socjalizacyjnymi, a także problemy związane z przemocą, uzależnieniami itp. Przekładają się one na niski kapitał społeczny dużej części mieszkańców, brak

aktywności społecznej i obywatelskiej. Zidentyfikowane w trakcie badania problemy świadczą o występowaniu na tym podobszarze kumulacji problemów społecznych, w której jedne deficyty generują inne, wzmacniając się w czasie. Spirala tych problemów sprawia, że osoby narażone najpierw na marginalizację, a następnie popadające w wykluczenie społeczne, bez wsparcia z zewnątrz nie potrafią ani odnaleźć się na rynku pracy, ani radzić sobie w codziennym funkcjonowaniu.

Na pierwszy plan wysuwają się problemy związane z bezrobociem, które najprawdopodobniej leżą u podstaw innych negatywnych zjawisk społecznych obecnych na obszarze rewitalizacji. Osoby bezrobotne, szczególnie te długotrwale, zmagają się z utratą poczucia własnej wartości i izolacją społeczną.

Obszar rewitalizacji odznacza się również podwyższonym poziomem udziału bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (7) przy średniej gminnej 4. Obserwowane na obszarze rewitalizacji negatywne zjawiska społeczne, takie jak przestępczość, przemoc i uzależnienia świadczą o rozpadzie więzi społecznych, dezintegracji społeczności lokalnej. Liczba założonych „niebieskich kart” (3) również jest wyższa niż średnia dla gminy (1,52).

Niekorzystną sytuację pogłębiają niskie wskaźniki dotyczące aktywności i integracji społecznej. Obszar rewitalizacji charakteryzuje się niską liczbą zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców (0,28) w porównaniu do średniej gminnej (0,34).

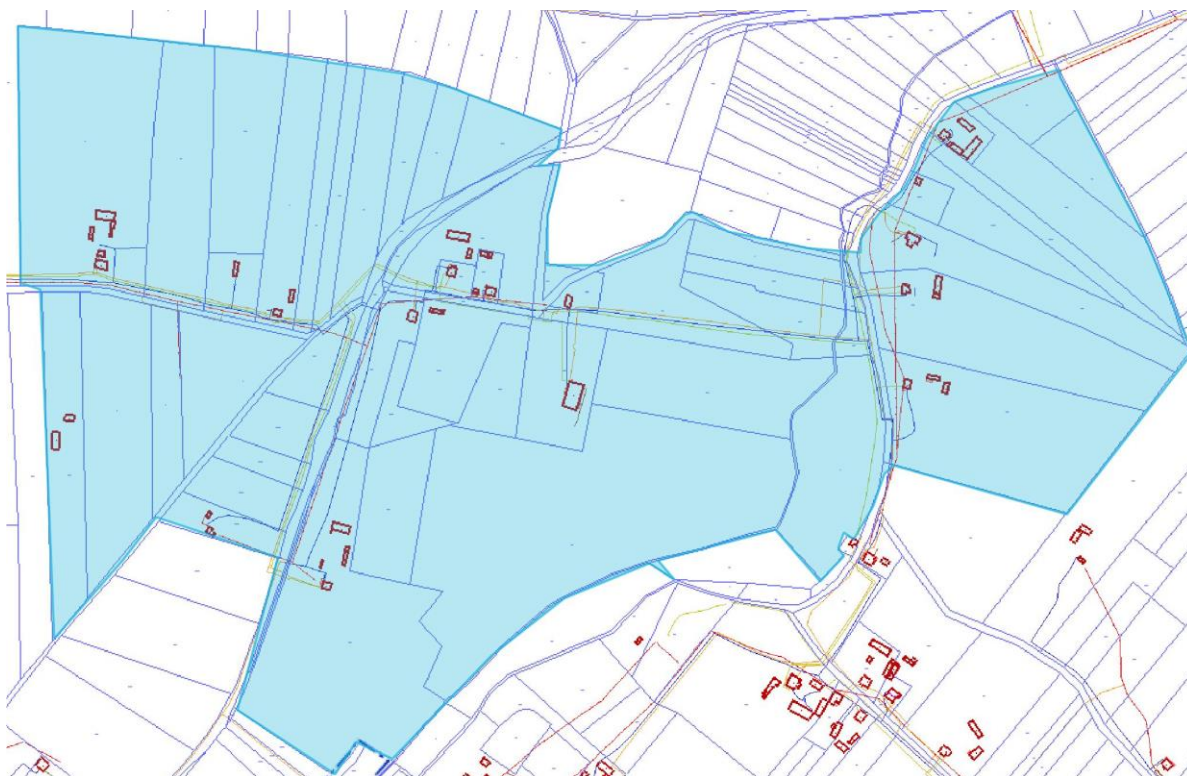
Analizując pozostałe sfery największe zagęszczenie problemów obszaru dostrzega się **w kwestiach środowiskowych**. Obszar charakteryzuje się niskim wskaźnikiem zamontowanych urządzeń OZE (40) na 1000 mieszkańców. W sferze środowiskowej ważnym problemem zdiagnozowanym na obszarze jest zabudowa wymagająca poprawy w zakresie energochłonności. Jedynie z rzadka można tu znaleźć budynki, które można określić mianem niskoemisyjnych. Potrzebna jest więc kontynuacja i intensyfikacja działań mających na celu wymianę źródeł ogrzewania oraz termomodernizację i zmniejszanie emisyjności zabudowy, a także zwiększenie promowania odnawialnych źródeł energii.

Problemem sfery gospodarczej ważnym problemem jest rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej, z której duża część to placówki handlowe i usługowe. Te miejsca generują negatywne zachowania społeczne, wpływając na ogólną atmosferę panującą na podobszarze i bezpieczeństwo mieszkańców. Obecność osób spożywających alkohol w miejscach publicznych kształtuje niekorzystne wzorce konsumpcji wśród mieszkańców, w tym szczególnie młodzieży. Jednocześnie działające na obszarze firmy są relatywnie stabilne – notuje się tu mniej wyrejestrowań niż przeciętnie w gminie.

W przypadku **sfery przestrzenno-funkcjonalnej** podobszar rewitalizacji charakteryzuje się stosunkowo niewielką skalą zjawisk kryzysowych na tle reszty gminy Nałęczów.

Jeśli chodzi o **sferę techniczną** należy zwrócić uwagę na poprawę stanu technicznego istniejącej infrastruktury i zabezpieczenie tych obiektów przed degradacją techniczną oraz podjąć działania w celu stopniowej poprawy dostępu mieszkańców do urządzeń sieciowych (kanalizacja).

Podobszar III:

Podobszar III: Bronice – Kolonia: powierzchnia – 2,8 km², liczba ludności – 121 osób

Demografia:

W latach 1998-2021 liczba mieszkańców zmalała o 0,8%. Współczynnik feminizacji w kolonii wynosi 93 i jest znacznie mniejszy od współczynnika feminizacji dla województwa lubelskiego oraz znacznie mniejszy od współczynnika dla całej Polski. 57,4% mieszkańców jest w wieku produkcyjnym, 17,8% w wieku przedprodukcyjnym, a 24,8% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada 74,3 osób w wieku nieprodukcyjnym. Ten wskaźnik obciążenia demograficznego jest więc większy od wskaźnika dla województwa lubelskiego oraz większy od wskaźnika obciążenia demograficznego dla całej Polski.

Zasoby mieszkaniowe:

W 2020 roku na obszarze rewitalizacji Bronice-Kolonia oddano do użytku 1 mieszkanie. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 7,75 nowych lokali. Jest to wartość znacznie większa od wartości dla województwa lubelskiego oraz znacznie większa od średniej dla całej Polski.

Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2020 roku na podobszarze rewitalizacji Bronice-Kolonia to 211,00 m² i jest znacznie większa od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa lubelskiego oraz znacznie większa od przeciętnej powierzchni nieruchomości w całej Polsce.

Przedsiębiorczość:

W roku 2022 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 9 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 9 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W 2022 roku zarejestrowano 2 nowe podmioty, a 0 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2022 najwięcej (2) podmiotów zarejestrowano w roku 2022, a najmniej (0) w roku 2019. W tym samym okresie najwięcej (1) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2018 roku, najmniej (0) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2022 roku. 2%).

W zakresie zdiagnozowanego kryzysu **w sferze społecznej** zwraca się uwagę, iż zdelimitowany podobszar charakteryzuje się niskim udziałem liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (17) przy średniej gminnej (18) oraz wysokim udziałem liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (25) w ogólnej liczbie ludności obszaru gminy (23). Podobszar rewitalizacji odznacza się również podwyższonym poziomem przestępstw i wykroczeń. Liczba popełnionych naruszeń prawa na 100 mieszkańców wynosi 12 natomiast wartość tego samego wskaźnika dla całej gminy wynosi 11,64. Duża liczba seniorów rodzi różne potrzeby w zakresie szeroko rozumianej dostępności związanej z zapotrzebowaniem na usługi związane z ochroną zdrowia, ale też bliskością usług i placówek handlowych. Oznacza również konieczność dostosowania budynków użyteczności publicznej dla osób ze specjalnymi potrzebami, jak i przestrzeni publicznej, by umożliwić łatwiejsze przemieszczanie się. W kontekście rosnącej liczby osób starszych wyzwaniem staje się zjawisko alienacji społecznej, samotności, co przekłada się na potrzeby aktywizacyjne. Skupienie się na kwestiach jakości życia osób starszych jest istotne nie tylko z perspektywy dzisiejszych potrzeb, ale i przyszłych, co wiąże się z faktem, że udział seniorów będzie w kolejnych latach rosł. Zauważalny wzrost zostanie z pewnością odnotowany w grupie starszych seniorów, tj. powyżej 75 roku życia, których samodzielność może ulegać gwałtownemu pogorszeniu.

Obserwowane na podobszarze rewitalizacji negatywne zjawiska społeczne, takie jak przestępczość, przemoc i uzależnienia świadczą o rozpadzie więzi społecznych, dezintegracji społeczności lokalnej. Liczba założonych „niebieskich kart” (3) również jest wyższa niż średnia dla gminy (1,52).

Niekorzystną sytuację pogłębiają niskie wskaźniki dotyczące aktywności i integracji społecznej. Obszar rewitalizacji charakteryzuje się brakiem zarejestrowanych organizacji NGO. Jednym z istotnych zadań polityki rewitalizacyjnej jest aktywizacja społeczna mieszkańców obszaru.

Analizując pozostałe sfery największe zagęszczenie problemów obszaru dostrzega się **w kwestiach środowiskowych**. Obszar charakteryzuje się niskim wskaźnikiem zamontowanych urządzeń OZE (39) na 1000 mieszkańców. W sferze środowiskowej ważnym problemem zdiagnozowanym na obszarze jest zabudowa wymagająca poprawy w zakresie energochłonności. Jedynie z rzadka można tu znaleźć budynki, które można określić mianem niskoemisyjnych. Potrzebna jest więc kontynuacja i intensyfikacja działań mających na celu wymianę źródeł ogrzewania oraz termomodernizację i zmniejszanie emisyjności zabudowy, a także zwiększenie promowania odnawialnych źródeł energii.

Problemem sfery gospodarczej jest relatywnie mała liczba zarejestrowanych działających podmiotów gospodarczych (62,50) na 1000 mieszkańców. Słabość lokalnej gospodarki wywiera niekorzystny wpływ na stabilność dochodów i sytuację materialną mieszkańców. Problem stanowi duża rotacja prowadzonych działalności usługowych, co prowadzi do mniejszego przywiązania mieszkańców do lokalnie działających firm.

Problemy ekonomiczne mogą również dotyczyć osób w wieku poprodukcyjnym. Osoby wchodzące w wiek senioralny nie są tak chętnie zatrudniane i często również posiadają wykształcenie, które z perspektywy dzisiejszego rynku pracy jest niekonkurencyjne. Jednocześnie duży udział tych osób oznacza mniejszą pulę aktywnej siły roboczej.

W przypadku **sfery przestrzenno-funkcjonalnej** należy zauważyć, że Podobszar Rewitalizacji III, obejmujący wschodnią część sołectwa Bronice – Kolonia, jest peryferyjnym obszarem gminy. Mieszkańcy tracą poczucie tożsamości lokalnej, co wpływa na ich funkcjonowanie w społeczności.

W ramach konsultacji społecznych wskazywano na bardzo niski stopień skomunikowania z miastem oraz miejscowościami w obszarze gminy, co znacząco wpływa na potencjał tego obszaru i możliwości rozwoju.

Ponadto brak integracji społeczności lokalnej, wpływa na więzi sąsiedzkie i społeczne, co przekłada się na poczucie wyobcowania i szerzenia się zjawisk patologicznych.

Podjęcie kompleksowych działań rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji znaczenie wpłynie na poprawę zidentyfikowanych problemów w sferze społecznej oraz gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Pomogą one odzyskać dotychczasowe funkcje pełnione przez obszar i wykreować nowe funkcje, które wynikają z aktualnych potrzeb mieszkańców..

Jeśli chodzi o sferę techniczną należy zwrócić uwagę na poprawę stanu technicznego istniejącej infrastruktury i zabezpieczenie tych obiektów przed degradacją techniczną oraz podjąć działania w celu stopniowej poprawy dostępu mieszkańców do urządzeń sieciowych (kanalizacja).

Obszar charakteryzuje się wysokim wskaźnikiem budynków mieszkalnych bez dostępu do sieci kanalizacyjnej na 1000 mieszkańców (413 – średnia gmina 223).

3.2. Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych wynikająca z konsultacji społecznych

W ramach konsultacji społecznych odbyło się spotkanie podczas którego omówiony został projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Nałęczów. Spotkanie odbyło się w dniu 17.04.2023 r. o godzinie 16:30 w siedzibie Urzędu Miejskiego w Nałęczowie ul. Lipowa 3, 24-150 Nałęczów (pokój nr 16 - sala konferencyjna). W spotkaniu wzięto udział 16 osób (przedstawiciele Urzędu Miejskiego w Nałęczowie, Radni, przedsiębiorcy oraz mieszkańcy gminy Nałęczów).

W trakcie spotkania konsultacyjnego przedstawiono i omówiono między innymi następujące kwestie:

- ✓ Projekt uchwały Rady Miejskiej w Nałęczowie w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji,
- ✓ Mapę określającą granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji,
- ✓ Planu wdrożenia GPR Gminy Nałęczów,
- ✓ Ogólne informacje dotyczące obszarów zdegradowanych oraz rewitalizacji,
- ✓ Metodologię wyznaczania obszaru zdegradowanego i rewitalizacji,
- ✓ Przedstawiono podział gminy na jednostki referencyjne,
- ✓ Omówiono przeprowadzoną diagnozę z podziałem na strefę społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną,
- ✓ Przedstawiono wyznaczony obszar zdegradowany,
- ✓ Przedstawiono wyznaczony obszar rewitalizacji,
- ✓ W trakcie spotkania omówiono wstępnie możliwości realizacji przyszłych projektów oraz kwestie możliwości pozyskania finansowania.

Podczas spotkania zdiagnozowano również problemy, które na obszarze rewitalizacji zostały zidentyfikowane podczas konsultacji społecznych w odniesieniu do obszarów rewitalizowanych.

Należą do nich:

Podobszar I:

- ✓ niezadawalający stan przestrzeni publicznych,
- ✓ brak miejsc kulturalno-rozrywkowych umożliwiających aktywne spędzanie wolnego czasu,

- ✓ brak liderów lokalnych, w związku z czym ograniczona jest aktywność społeczności lokalnej i integracja społeczności lokalnej,
- ✓ niezadawalający stan infrastruktury społecznej spowodowany brakiem środków na remonty i modernizację obiektów i otoczenia, co wpływa na ograniczenie ich funkcji użytkowych,
- ✓ słaba promocja osób związanych z Nałęczowem

Podobszar II:

- ✓ alkoholizm,
- ✓ brak miejsc pracy,
- ✓ emigracja ludzi młodych,
- ✓ słabe połączenie komunikacyjne z Nałęczowem i pozostałymi ośrodkami miejskimi regionu,
- ✓ zły stan nawierzchni dróg, brak oświetlenia, chodników, ścieżek rowerowych,
- ✓ niski poziom aktywności społecznej,
- ✓ niski stopień integracji społecznej wśród mieszkańców

Podobszar III:

- ✓ zły stan nawierzchni dróg,
- ✓ zły stan oznakowania dróg,
- ✓ niski stopień integracji społecznej wśród mieszkańców,
- ✓ niewystarczająca oferta kulturalna / brak alternatywnych form spędzenia wolnego czasu,
- ✓ słabe połączenie komunikacyjne z Nałęczowem i pozostałymi ośrodkami miejskimi regionu.

Przedstawione wnioski z przeprowadzonych w gminie konsultacji pokrywają się w dużej mierze z wnioskami z przeprowadzonej analizy statystycznej obszaru rewitalizacji i wskazują na znaczne potrzeby rewitalizacyjne tych terenów. Wybór zatem właściwych zadań rewitalizacyjnych pozwoli na zniwelowanie dysproporcji rozwojowych tych terenów.

Podsumowując, na obszarze rewitalizacji zdiagnozowano zespół kluczowych problemów, które powinny zostać rozwiązane w pierwszej kolejności. Pozwoli to na odpowiednią, skoncentrowaną tematycznie i przestrzennie interwencję zapewniającą osiągnięcie wymiernych korzyści w postaci poprawy jakości mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Działania rewitalizacyjne powinny skupiać się na wzmocnieniu wsparcia skierowanego do grup narażonych na marginalizację i wykluczenie społeczne poprzez nowe innowacyjne działania, skierowane szczególnie do osób starszych i młodzieży. Wydaje się, że zdiagnozowane potrzeby rewitalizacyjne ze sfery społecznej można z powodzeniem rozwiązać z wykorzystaniem głównych potencjałów – działających na obszarze lub w jego sąsiedztwie instytucji społecznych i kultury. Wyraźnej poprawy wymaga bezpieczeństwo publiczne obszaru, które może stanowić obecnie jeden z hamulców rozwojowych obszaru. Interwencja w sferze społecznej wymaga spójnych, systemowych działań opartych na partnerstwie między władzami lokalnymi, organizacjami pozarządowymi, instytucjami edukacyjnymi i mieszkańcami. Wdrażane przedsięwzięcia powinny uwzględniać różnorodność potrzeb i wspierać rozwój społeczności lokalnej i prowadzić do trwałej zmiany społecznej na obszarze rewitalizacji.

W celu podsumowania pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji posłużono się analizą SWOT, tj. metodą umożliwiającą kompleksową analizę strategiczną sytuacji na danym obszarze, z uwzględnieniem wszystkich istotnych aspektów. Zastosowanie tej metody pozwoliło zrozumieć zidentyfikowane zależności pomiędzy danymi i umożliwiło dostrzeżenie wynikających z nich konsekwencji¹. Proces definiowania

¹ Analiza SWOT – technika analityczna pozwalająca na porządkowanie danych, dotyczących problemu w czterech kategoriach czynników strategicznych: S (Strengths) – mocne strony, W (Weaknesses) – słabe strony, O (Opportunities) – szanse, T (Threats) – zagrożenia.

elementów analizy SWOT, jak też identyfikacji problemów i potencjałów na obszarze rewitalizacji przeprowadziła grupa ekspercka, wykorzystując w tym celu również m.in. wyniki badań ankietowych mieszkańców oraz wnioski z dyskusji przeprowadzonej podczas spotkań służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Wyniki obu analiz przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 27 Analiza SWOT obszaru rewitalizacji

Mocne strony	Słabe strony
• Poparta badaniami i utrwalona wśród turystów pozycja Nałęczowa jako unikatowego na skalę Europy miejsca posiadającego wyjątkowe walory klimatyczne i środowiskowe pozwalające na profilaktykę i leczenie układu krążenia i chorób serca. • Ustalenie i funkcjonowanie stref uzdrowiskowych • Duże zasoby wód lekko zmineralizowanych, wykorzystywanych w produkcji markowych wód mineralnych • Atrakcyjność krajobrazowa obszarów cennych przyrodniczo i chronionych • Dobre warunki do rozwoju różnych form turystyki w oparciu o dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe • Rozwinięta baza obsługi ruchu turystycznego, w tym hotelowo gastronomiczna • Możliwość czerpania z bogatych zasobów ludzkich poprzez bliskość dużego ośrodka miejskiego, jakim jest Lublin • Rozwój nowych dziedzin medycznych i około medycznych generujących nowe miejsca pracy • Rozwój agroturystyki jako uzupełnienie działalności w rolnictwie • Duży potencjał własnych i napływowych zasobów ludzkich • Wolne obiekty i tereny pod inwestycje, które można zagospodarować w ramach poszerzania oferty turystycznej i uzdrowiskowej • Rozwój szkolnictwa ponadpodstawowego – zaplecze szkół średnich dysponujące dużym potencjałem dydaktycznym. • Możliwość kształcenia młodzieży na wyższych uczelniach w Lublinie • Akceptacja społeczeństwa dla rozwoju uzdrowiska	• Brak odpowiedniego zagospodarowania terenów rekreacyjnych na obszarach wiejskich. • Zbyt słabo rozwinięta działalność społeczna w regionie, wspierająca ruch turystyczny (imprezy kulturalne i handlowe). • Niski poziom estetyki przestrzeni publicznej i infrastruktury komunalnej • Niknące poczucie tożsamości lokalnej • Niedoinwestowanie Gminy w zakresie budowania atrakcji turystycznych • Zachwiany (poprzez nadmierne natężenie ruchu kołowego) klimat akustyczny uzdrowiska • Niedostateczna świadomość mieszkańców w zakresie ochrony środowiska, gospodarowania w rolnictwie i na terenach wiejskich • Spadek liczby urodzin dzieci • Emigracja osób posiadających wysokie wykształcenie i kwalifikacje zawodowe • Zbyt niskie zainteresowanie inwestorów możliwościami i potencjałem posiadanym i generowanym przez mieszkańców Gminy • Niska dostępność ludności wiejskiej do obszaru lokalnych usług materialnych i niematerialnych • Zbyt małe zainteresowanie inwestorów zewnętrznym bogactwem możliwości i wykorzystywanym potencjałem w dziedzinach turystyki i lecznictwa • Brak dostatecznej ilości miejsc parkingowych w okresach wzmożonego ruchu turystycznego • Zbyt mała ilość dzieci objętych opieką przedszkolną na terenie Gminy • Zły stan techniczny obiektów i potrzeba ich remontów • Brak rozwiniętej działalności kulturalnej na terenach wiejskich • Duża liczba budynków zabytkowych wymagających znacznych nakładów finansowych na remonty i renowacje

Szanse	Zagrożenia
--------	------------

• Możliwość pozyskiwania środków finansowych zewnętrznych, pozabudżetowych, w tym funduszy Unii Europejskiej w okresie 2021-2027 • Rozwój bazy uzdrowiskowej, sanatoryjnej, hotelowej i turystycznej (w tym agroturystycznej) • Wzrost zainteresowania zagospodarowaniem terenu Gminy pod kątem rozwoju turystyki w oparciu o strefę obszaru chronionego krajobrazu i uzdrowisko • Wysoki poziom obszarów chronionych, sprzyjający tworzeniu przestrzeni atrakcyjnej wypoczynkowo i turystycznie • Bardzo duży potencjał na wykorzystanie posiadanych zasobów przyrodniczych do promocji obszaru rewitalizacji oraz rozwoju turystyki i związanych z nią infrastruktury i usług • Rosnące zainteresowanie różnymi formami rekreacji i spędzania wolnego czasu • Promocja rozwoju Gminy poprzez spektakularne imprezy kulturalne, sportowe i rekreacyjne prowadzone w oryginalnych formach oraz wysokim poziomie i dużym zasięgu (odbywające się cyklicznie festiwale, zawody, rajdy, itp.) • Wzrost poziomu zarobków oraz potencjału ekonomicznego mieszkańców powodujący zahamowanie odpływu młodych ludzi poza teren Gminy • Uruchomienie nowych, atrakcyjnych miejsc pracy, spadek bezrobocia i przyciągnięcie nowych wykwalifikowanych kadr • Stworzenie korzystnych warunków dla funkcjonowania małych i średnich przedsiębiorstw ograniczające emigrację ludności do większych ośrodków	• Postępujący niż demograficzny • Negatywne konsekwencje dla rozwoju gospodarczego w wyniku przedłużającej się wojny w Ukrainie • Możliwość wystąpienia kolejnej fali pandemii COVID-19 i związanych z nią negatywnych konsekwencji dla zdrowia mieszkańców i rozwoju gospodarczego • Długotrwałe, negatywne skutki wywołane izolacją społeczną podczas pandemii COVID-19 (nauka i praca w trybie zdalnym) dla mieszkańców (np. rozluźnienie więzi społecznych, kryzysy psychiczne, pogorszenie stanu zdrowia i kondycji fizycznej) • Migracja edukacyjna i zarobkowa młodych ludzi poza teren gminy, bez planów powrotu • Postępujący proces starzenia się społeczeństwa na obszarze rewitalizacji • Niedobór kapitału społecznego i prywatnego na przedsięwzięcia rewitalizacyjne na terenie gminy • Brak kapitału własnego na rozwój inwestycji i tworzenia bazy turystycznej oraz niski stopień możliwości pozyskania środków z funduszy Unii Europejskiej na ten cel • Słabe zabezpieczenie atrakcyjnych i zabytkowych elementów środowiska naturalnego przed ich degradacją • Zjawisko odpływu dobrze wykształconych osób z terenu miasta i Gminy do obszarów bardziej atrakcyjnych pod względem warunków pracy i płacy • Brak możliwości łatwego dostępu do środków na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw • Zbyt słaby potencjał własny podmiotów prowadzących działalność gospodarczą utrudniający możliwości pozyskiwania środków finansowych na rozwój własnej działalności gospodarczej

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 28 Pogłębiona diagnoza problemów i potencjałów obszaru rewitalizacji.

Numer problemu	Opis zidentyfikowanych problemów	Opis potencjału umożliwiającego rozwiązanie zidentyfikowanych problemów
P1	Brak dostępu do usług społecznych dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych	⇒ Dostępność obiektów, w których można zapewnić pełną dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami
P2	Niewystarczające wykorzystanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych gminy pod kątem rozwoju turystyki i rekreacji	⇒ Duża aktywność lokalnego samorządu w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych na poprawę warunków prowadzenia działalności kulturalnej i edukacyjno - turystycznej na obszarze rewitalizacji

P3	Wąskie grono mieszkańców gminy angażujące się społecznie i obywatelsko (bierność części mieszkańców)	⇒	Organizacje pozarządowe działające na obszarze rewitalizacji, które stanowią potencjał do aktywizacji społecznej mieszkańców
P4	Niewystarczający poziom konkurencyjności lokalnej przedsiębiorczości	⇒	Promocja przedsiębiorczości i postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców Identyfikacja i tworzenie atrakcji i produktów turystycznych opartych na lokalnych zasobach
P5	Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz turystów	⇒	Wysoki potencjał terenów atrakcyjnych krajobrazowego oraz przestrzeni publicznej umożliwiającej rozwój oferty czasu wolnego
P6	Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej i zasobów materialnych dziedzictwa kulturowego, w tym obiektów zabytkowych	⇒	Dostępność obiektów, które można wykorzystać na potrzeby rozwoju usług komunalnych
P7	Niknące poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji	⇒	Wysoki potencjał historycznych miejsc i lokalnych tradycji, które można wykorzystać do umacniania tożsamości lokalnej
P8	Niezadawalający stan przestrzeni publicznych	⇒	Wysoki potencjał przestrzeni publicznej, która może zostać odnowiona i zagospodarowana w sposób przyjazny mieszkańcom
P9	Niski poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców oraz nasilenie zjawisk patologicznych na terenie obszaru rewitalizacji	⇒	Duże poparcie społeczne dla działań poprawiających bezpieczeństwo w Gminie Nałęczów

Źródło: Opracowanie własne.

Program zakłada dążenie do przezwyciężenia zjawisk kryzysowych przy wykorzystaniu dostępnych potencjałów. Bazując na diagnozie obszaru rewitalizacji zidentyfikowano konkretne potrzeby rewitalizacyjne, które zostały ujęte w poniższej tabeli.

Tabela 29 Zdefiniowane potrzeby obszaru rewitalizacji w Gminie Nałęczów

Sfera	Potrzeby
Społeczna	Poprawa stopnia integracji społecznej mieszkańców Potrzeba ta powiązana jest z problemem rewitalizacyjnym nr P7 Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby: ✓ Wzmocnienie tożsamości lokalnej i kulturowej mieszkańców ✓ Integracja społeczna dzieci, młodzieży osób dorosłych i seniorów dzięki utworzeniu atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego ✓ Ograniczenie patologii społecznych poprzez tworzenie programów pomocy dla osób potrzebujących i aktywizację społeczną i kulturalną mieszkańców ✓ Tworzenie warunków sprzyjających wzmocnieniu poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców
	Wzrost aktywizacji społecznej mieszkańców (zwłaszcza z grup zagrożonych wykluceniem społecznym) oraz organizacji pozarządowych. Potrzeba ta powiązana jest z problemem rewitalizacyjnym nr P3. Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby: ✓ Przeciwdziałanie bezrobociu i walka z ubóstwem poprzez podniesienie kompetencji osób bezrobotnych oraz aktywizację zawodową ✓ Włączenie osób starszych w życie społeczne ✓ Wspieranie postaw proekologicznych i proaktywnych wśród lokalnej społeczności ✓ Poprawa jakości i wyposażenia infrastruktury społecznej

Gospodarcza	Zapotrzebowanie na większą różnorodność i dostępność oferty edukacyjnej, kulturalnej i oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców oraz turystów i kuracjuszy Potrzeba ta powiązana jest z problemem rewitalizacyjnym nr P5. Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby: ✓ Promocja oferty turystycznej gminy ✓ Organizacja lokalnych wydarzeń inicjowanych przez społeczność ✓ Modernizacja i rozwój infrastruktury turystycznej (np. infrastruktura noclegowa i gastronomiczna) ✓ Utworzenie miejsc spotkań i wypoczynku blisko natury dla mieszkańców i turystów
	Poprawa poziomu bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji i przeciwdziałanie patologiom społecznym Potrzeba ta powiązana jest z problemem rewitalizacyjnym nr P9. Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby: ✓ Zwiększanie poziomu bezpieczeństwa (monitoring) ✓ Ograniczenie patologii społecznych poprzez tworzenie programów pomocy dla osób potrzebujących i aktywizację społeczną i kulturalną mieszkańców
	Tworzenie warunków do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości Potrzeba ta powiązana jest z problemem rewitalizacyjnym nr P4 Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby: ✓ Promocja przedsiębiorczości i postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców ✓ Promocja gospodarcza i turystyczna ✓ Tworzenie podmiotów wspierających potencjalnych przedsiębiorców (poradnictwo ekonomiczne, prawne, biznesowe) ✓ Tworzenie warunków do prowadzenia działalności gospodarczej (lokale do wynajęcia, uzbrojone tereny inwestycyjne, inkubator przedsiębiorczości) ✓ Tworzenie oraz wspieranie rozwoju i marketingu lokalnych produktów turystycznych
	Poprawa estetyki przestrzeni publicznej Potrzeba ta powiązana jest z problemem rewitalizacyjnym nr P6 i P8. Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby: ✓ Utworzenie reprezentacyjnego centrum gminy ✓ Poprawa estetyki i stanu technicznego obiektów zlokalizowanych w centrum gminy ✓ Poprawa estetyki i atrakcyjności terenów zielonych, skwerów i parków ✓ Modernizacja i budowa dróg lokalnych i chodników oraz tworzenie miejsc parkingowych z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych ✓ Modernizacja infrastruktury technicznej, np. wodno-kanalizacyjnej ✓ Ochrona zasobów materialnych dziedzictwa kulturowego, w tym ochrona obiektów zabytkowych ✓ Utworzenie miejsc spotkań i wypoczynku blisko natury dla mieszkańców i turystów ✓ Wykorzystanie energooszczędnych rozwiązań (termomodernizacja budynków, energooszczędne oświetlenie)
Techniczna	Wprowadzenie rozwiązań służących poprawie jakości i dostępności infrastruktury komunalnej Potrzeba ta powiązana jest z problemem rewitalizacyjnym nr P1. Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby: ✓ Realizacja projektów zgodnie z obowiązującymi zasadami uniwersalnego projektowania i zasadami powszechnej dostępności obowiązującymi na terenie Unii Europejskiej. ✓ Poprawa dostępności do infrastruktury kulturalnej i społecznej dla osób niepełnosprawnych/seniorów

Środowiskowa	Poprawa stanu środowiska na terenach cennych przyrodniczo oraz wykorzystanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych gminy pod kątem rozwoju turystyki i rekreacji Potrzeba ta powiązana jest z problemem rewitalizacyjnym nr P2 i P8 Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby: ✓ Utworzenie miejsc spotkań i wypoczynku blisko natury dla mieszkańców i turystów ✓ Wykorzystanie energooszczędnych rozwiązań (termomodernizacja budynków, energooszczędne oświetlenie) ✓ Organizacja szkoleń i kursów w zakresie postaw ekologicznych mieszkańców ✓ Wsparcie wykorzystania odnawialnych źródeł energii (kolektory słoneczne, fotowoltaika, pompy ciepła)
--------------	---

Źródło: opracowanie własne

3.3. Potencjały obszaru rewitalizacji i ich wzajemne powiązania

Przedmiotem pogłębionej diagnozy jakościowej obszaru rewitalizacji były wybrane problemy zidentyfikowane w wyniku analizy wskaźnikowej, oraz potencjały tego obszaru.

Narzędzia diagnozy jakościowej oraz partycypacji społecznej pozwoliły przyjrzeć się bliżej wybranym kwestiom problemowym, dały również możliwość rozpoznania potrzeb i oczekiwań poszczególnych grup społecznych: młodzieży, seniorów, rodziców małych dzieci, społeczników i aktywnych mieszkańców, przedsiębiorców - czyli mieszkańców i użytkowników obszaru rewitalizacji.

Badana problematyka dotyczyła wzajemnych powiązań kwestii społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych i środowiskowych.

Obszar rewitalizacji, jak i cała gmina Nałęczów, dysponuje bogatym potencjałem środowiskowym, przestrzenno-technicznym jak i społeczno-gospodarczym.

Wskazać należy w szczególności na walory krajobrazowo - kulturowe (historyczne struktury przestrzenne miasta Nałęczów, obszary cenne przyrodniczo) (**sfera środowiskowa i funkcjonalno-przestrzenna**), które w połączeniu z możliwością pozyskiwania środków finansowych zewnętrznych, pozabudżetowych, w tym funduszy Unii Europejskiej w okresie 2021-2027 stanowią bardzo duży potencjał na wykorzystanie posiadanych zasobów do promocji obszaru rewitalizacji oraz rozwoju turystyki i związanych z nią infrastruktury i usług (**sfera gospodarcza**).

Realizacja inwestycji infrastrukturalnych będzie odzwierciedlała zapisy koncepcji działań rewitalizacyjnych ujętych w GPR gminy Nałęczów, tak aby dostrzegalne było pozytywne oddziaływanie projektu na zrewitalizowaną przestrzeń szczególnie w aspektach społecznych oraz gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych oraz środowiskowych zgodnie z przeprowadzoną diagnozą i opisem obszaru poddawanego przekształceniom - rewitalizacji. Celem realizacji zamierzeń GPR jest przeciwdziałanie postępującej degradacji środowiska, kultury, dziedzictwa naturalnego poprzez rewitalizację zdegradowanych obszarów o znacznej wartości kulturowej, turystycznej oraz przyrodniczej.

Planowane działania zwiększą potencjał regionu oraz wpłyną pozytywnie na pobudzenie rozwoju i zmian jakościowych w następstwie ożywienia aktywności społecznej i gospodarczej oraz poprawy stanu zamieszkiwanego środowiska.

Ponadto, obszar rewitalizacji dysponuje bogatym rezerwuarem zasobów przestrzenno-technicznych – gminnych nieruchomości i terenu, którym należy nadać nowe funkcje oraz poprawić ich kondycję i stan zagospodarowania (**sfera funkcjonalno-przestrzenna**), co w połączeniu z wysokim poziomem wsparcia mieszkańców dla działań wzmacniających lokalną integrację i rozwój gminy w oparciu o zasoby kulturowe (**sfera społeczna**) będzie stanowić podstawę działań zmierzających do modernizacji i zwiększenia dostępności zdegradowanych budynków służących celom społecznym (**sfera techniczna**). Wysoki poziom wsparcia mieszkańców dla działań proekologicznych (**sfera**

społeczna) przyczyni się do propagowania zastosowania w budynkach nowoczesnych, odnawialnych źródeł energii i poprawy jakości środowiska (**sfera środowiskowa**).

Spotkania z mieszkańcami oraz organizacjami wskazują przede wszystkim na konieczność lepszego wykorzystania istniejących potencjałów, a w szczególności łączenia i integrowania zasobów, funkcji i środowisk, w celu podniesienia jakości życia mieszkańców i dalszego wzmocnienia kondycji społeczno-gospodarczej gminy.

Takie podejście sprawia, że zaplanowana interwencja będzie też miała charakter zrównoważony, a wyprowadzenie wyznaczonego obszaru ze stanu kryzysowego lub trwałe ograniczenie negatywnych zjawisk będzie odbywać się w sposób całościowy. Powiązanie poszczególnych rodzajów potrzeb i potencjałów opiera się na ich rewitalizacyjnym charakterze, przede wszystkim na konieczności rozwiązania problemów społecznych, które są najważniejsze dla zainicjowania tej polityki rozwojowej.

W przypadku Gminy Nałęczów obszary rewitalizacji, charakteryzują się istotnymi problemami o charakterze społecznym, którym towarzyszą różnorodne problemy gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne. Zaspokojenie potrzeb społecznych będzie możliwe nie tylko dzięki podjęciu działań w tej sferze, ale także dzięki realizacji potrzeb gospodarczych i środowiskowych.

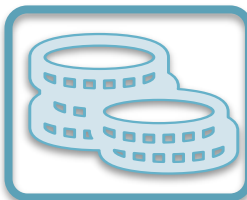
Z kolei zaspokojenie potrzeb gospodarczych i środowiskowych przełoży się na poprawę jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji, wzmocniając ich kapitał społeczny, poczucie przywiązania do miejsca zamieszkania, tożsamość lokalną. Potrzeby zdiagnozowane w poszczególnych sferach są zatem ze sobą powiązane i wzajemnie się warunkują. W podobny sposób są ze sobą powiązane potencjały rozwojowe zidentyfikowane na poszczególnych podobszarach rewitalizacji, które wzajemnie wzmocniają wymiary społeczny, gospodarczy i środowiskowy planowanej interwencji.

Sfera społeczna

- Organizacje pozarządowe działające na obszarze rewitalizacji, które stanowią potencjał do aktywizacji społecznej mieszkańców
- Organizacja wydarzeń o charakterze cyklicznym/sezonowym, pozytywnie wpływających na integrację mieszkańców oraz turystów, które wymagają dalszego rozwoju i zaangażowania większej liczby podmiotów, m.in. Konkurs Towarzystwa Przyjaciół Nałęczowa na najpiękniejszy ogródek, posesję pod patronatem Burmistrza, Nałęczowski Festiwal Otwartych Ogrodów, Majówka z Panem Prusem, Nałęczowskie Spotkania z Poezją
- Organizacja różnego rodzaju warsztatów rękodzieła przez osoby podtrzymujące lokalne tradycje i zwyczaje.

Sfera gospodarcza

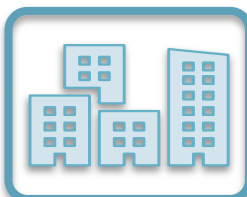
- Działania inwestycyjne, które pozytywnie wpływają na rozwój gminy i jakość życia mieszkańców,
- Duży potencjał w zakresie turystyki ze względu na dziedzictwo kulturowe i naturalne – uzdrowisko,
- Dobry standard pokoi istniejącej bazy noclegowej, co wpływa korzystnie na możliwości rozwoju podmiotów świadczących usługi noclegowe
- Możliwość pozyskiwania środków finansowych zewnętrznych, pozabudżetowych, w tym funduszy Unii Europejskiej w okresie 2021-2027

Sfera środowiskowa

- Wysoki potencjał terenów atrakcyjnych krajobrazowego oraz przestrzeni publicznej umożliwiającej rozwój oferty czasu wolnego
- Malownicze ukształtowanie terenów,
- Obszar atrakcyjny przyrodniczo,
- Obszar predysponowany do różnych form turystyki.

Sfera funkcjonalno-przestrzenna

- Wysoki potencjał przestrzeni publicznej, która może zostać odnowiona i zagospodarowana w sposób przyjazny mieszkańcom
- Istnienie Uzdrowiska Nałęczów
- Dostępność obiektów, które można wykorzystać na potrzeby rozwoju usług komunalnych

Sfera techniczna

- Wiele ciekawych obiektów dziedzictwa kulturowego, które w wyniku odnowienia i udostępnienia będą ciekawą atrakcją rekreacyjno-turystyczną.
- Dogodne warunki komunikacyjne

3.4. Podobszary Rewitalizacji - tereny zalewowe

Gmina Nałęczów położona jest w rejonie rzeki Bystra, dla której obszary szczególnego zagrożenia powodzią (OSZP) określone zostały na mapach zagrożenia powodziowego, które to zostały opublikowane na stronie internetowej pod adresem: wody.isok.gov.pl. Tereny objęte projektem programu rewitalizacji częściowo znajdują się na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią rzeki

Bystra. Zgodnie z zapisami art. 16 pkt 34 ustawy Prawo wodne obszarami szczególnego zagrożenia powodzią są m.in. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%, natomiast zgodnie z art. 166 ust. 1 pkt 1 cytowanej ustawy, obszary te uwzględnia się m.in. w gminnym programie rewitalizacji.

Mając na uwadze, że ochrona przed powodzią polega na zarządzaniu ryzykiem powodziowym należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 16 pkt 4 Prawa wodnego celem zarządzania ryzykiem powodziowym jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej.

Odzwierciedleniem tego celu są ustalenia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły, który mówi między innymi Właściwym sposobem ochrony przed powodzią jest użytkowanie terenów zalewowych w sposób niewrażliwy na skutki zalania. Najskuteczniejszym i najwłaściwszym sposobem uniknięcia szkód na obszarach narażonych na zalanie wodami powodziowymi jest maksymalne ograniczenie ich zainwestowania.

Zgodnie z art. 166 ust. 1 ustawy Prawo wodne obszary szczególnego zagrożenia powodzią uwzględnia się w gminnym programie rewitalizacji, natomiast na podstawie art. 166 ust. 10 cytowanej ustawy zagospodarowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią proponowane w gminnym programie rewitalizacji nie może:

- naruszać ustaleń planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza,
- naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym,
- stanowić zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi, środowiska i dóbr kultury wpisanych do rejestru zabytków,
- naruszać funkcjonowania infrastruktury krytycznej,
- utrudniać zarządzania ryzykiem powodziowym.

Mapa 4 Mapa zagrożenia powodziowego podobszarów rewitalizacji o prawdopodobieństwie wystąpienia 1% - obszar Przedsięwzięcia nr 8 – Modernizacja Term Pałacowych

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW

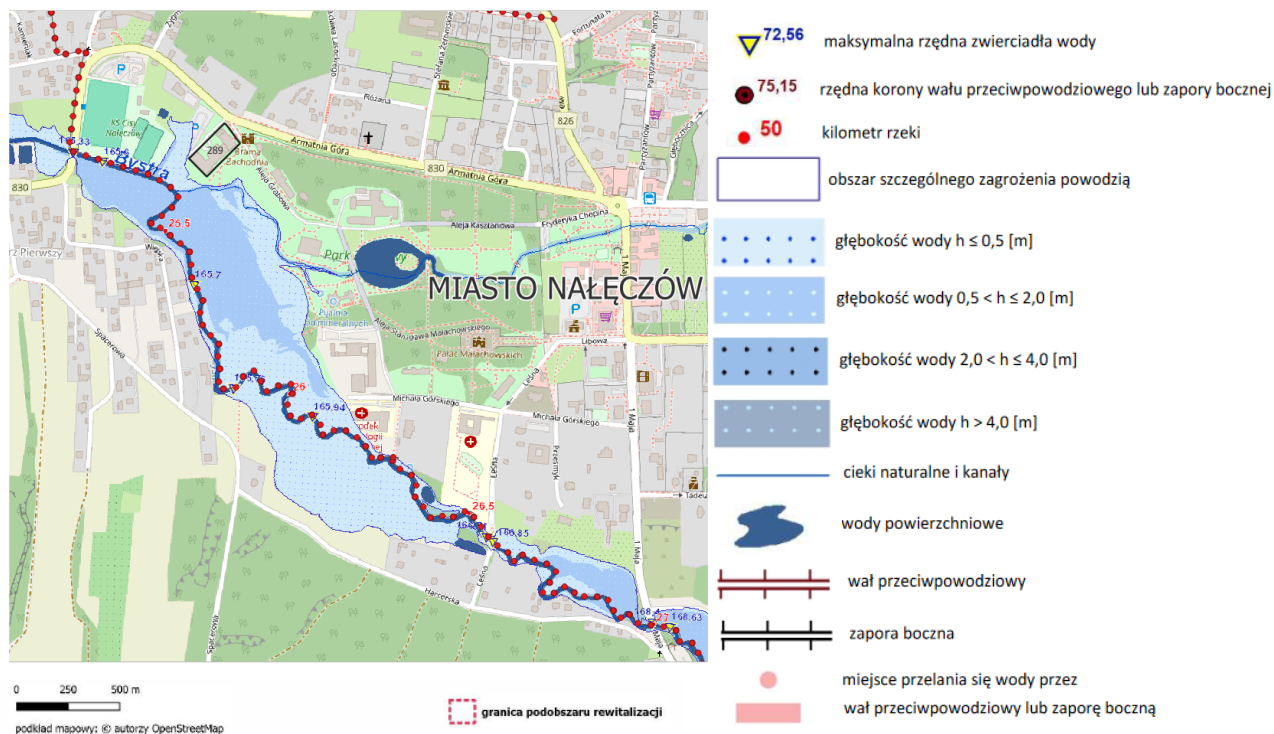
MAPA ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO

Mapa 5 Mapa zagrożenia powodziowego podobszarów rewitalizacji o prawdopodobieństwie wystąpienia 10% - obszar realizacji Przedsięwzięcia nr 8 – Modernizacja Term Pałacowych

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW

MAPA ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO

Mapa 6 Mapa zagrożenia powodziowego podobszarów rewitalizacji o prawdopodobieństwie wystąpienia 1% - obszar realizacji Przedsięwzięcia nr 13 – Modernizacja Uzdrowskiego Szpitala Kardiologicznego

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW

MAPA ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO

- 72,56 maksymalna rzędna zwierciadła wody
- 75,15 rzędna korony wału przeciwpowodziowego lub zapory bocznej
- 50 kilometr rzeki
- obszar szczególnego zagrożenia powodzią
- głębokość wody $h \leq 0,5$ [m]
- głębokość wody $0,5 < h \leq 2,0$ [m]
- głębokość wody $2,0 < h \leq 4,0$ [m]
- głębokość wody $h > 4,0$ [m]
- ciekі naturalne i kanały
- wody powierzchniowe
- wał przeciwpowodziowy
- zapora boczna
- miejsce przelania się wody przez
- wał przeciwpowodziowy lub zapórę boczną

Mapa 7 Mapa zagrożenia powodziowego podobszarów rewitalizacji o prawdopodobieństwie wystąpienia 10% - obszar realizacji Przedsięwzięcia nr 13 – Modernizacja Uzdrowskiego Szpitala Kardiologicznego

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW

MAPA ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO

- 72,56 maksymalna rzędna zwierciadła wody
- 75,15 rzędna korony wału przeciwpowodziowego lub zapory bocznej
- 50 kilometr rzeki
- obszar szczególnego zagrożenia powodzią
- głębokość wody $h \leq 0,5$ [m]
- głębokość wody $0,5 < h \leq 2,0$ [m]
- głębokość wody $2,0 < h \leq 4,0$ [m]
- głębokość wody $h > 4,0$ [m]
- ciekі naturalne i kanały
- wody powierzchniowe
- wał przeciwpowodziowy
- zapora boczna
- miejsce przelania się wody przez
- wał przeciwpowodziowy lub zapórę boczną

4. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji

Zgodnie z art. 15 ust. 3 i 4 ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. Gminny Program Rewitalizacji powinien zawierać m.in. „opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji oraz cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk”. Wizja obszaru rewitalizacji przedstawia jego obraz stanowiący efekt działań rewitalizacyjnych, będący jednocześnie pożądanym z punktu widzenia mieszkańców i innych interesariuszy. Pokazuje, jakie pozytywne skutki przyniosły wiązki przedsięwzięć. Kształt wizji odpowiada zarówno potrzebom i oczekiwaniom lokalnych społeczności, jak i zdiagnozowanym wcześniej problemom, a co za tym idzie – określonym na ich podstawie celom projektowanych działań.

Wizja stanu obszaru zdegradowanego przewidzianego do rewitalizacji została zdefiniowana

W 2030 roku obszar rewitalizacji w gminie Nałęczów jest obszarem:

- 1) integrującym społeczność lokalną w bezpiecznej i przyjaznej przestrzeni,**
- 2) stwarzającym warunki do rozwoju konkurencyjnej gospodarki,**
- 3) o czystym środowisku sprzyjającym wypoczynkowi, rekreacji i turystyce,**
- 4) z nowoczesną infrastrukturą mieszkaniową i techniczną,**
- 5) o atrakcyjnej i funkcjonalnie zagospodarowanej przestrzeni publicznej.**

następująco:

Rewitalizacja jest procesem, który ma na celu wyprowadzić daną jednostkę z sytuacji problemowej związanej z koncentracją przede wszystkim problemów społecznych. Przystępując do prac nad Programem Rewitalizacji Gmina Nałęczów w pierwszej kolejności podjęła działania zmierzające do określenia rodzaju oraz natężenia zjawisk niekorzystnych w przestrzeni gminy. Przeprowadzona na wstępie diagnoza pozwoliła określić główne grupy problemów charakteryzujących poszczególne jednostki oraz wyłonić te, których rozwiązanie przy wykorzystaniu dostępnych dla władz gminy (oraz pozostałych interesariuszy działań) narzędzi i możliwych źródeł finansowania są możliwe oraz przyniosą wymierne korzyści dla gminy w postaci poprawy jakości życia jej mieszkańców.

Zaprezentowana powyżej wizja pozwala na sformułowanie trzech dopełniających się celów, które jednocześnie odnoszą się do zdiagnozowanych problemów obszaru rewitalizacji, a także uwzględniają potrzeby jego mieszkańców.

Identyfikację wyzwań strategicznych GPR cechuje podejście zintegrowane:

- przyjęte cele i kierunki działań uspołnione z wnioskami płynącymi z diagnozy szczegółowej obszaru rewitalizacji; identyfikowała występujące problemy i potencjały rozwojowe, na podstawie których określono główne potrzeby rewitalizacyjne; takie podejście zapewnia

integrację działań, mających na celu wyprowadzanie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego przy wykorzystaniu jego potencjałów, co powinno wygenerować impuls rozwojowy;

- komplementarność problemowa oznaczała ustalenie powiązań między zaobserwowanymi negatywnymi zjawiskami na podstawie analizy sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej, co pozwoliło na określenie dopełniających się celów, które oddziałują na zidentyfikowane kryzysy;
- cele i kierunki działań GPR oraz wynikające z nich przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały zintegrowane – ujednolicone z zakresem programu operacyjnego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027 (FEL) – zastosowanie takiego podejścia umożliwia wykorzystanie przy opisie przedsięwzięć wskaźników produktu i rezultatu powiązanych z realizacją FEL.

5. Cele i kierunki działań w ramach procesu rewitalizacji

Zgodnie z ustawą zdefiniowany obszar rewitalizacji będzie rewitalizowany z uwzględnieniem kryteriów przestrzennych, ekonomicznych oraz społecznych. Szczególny nacisk będzie ukierunkowany na stopień nasilenia problemów społecznych na danym obszarze – głównie w zakresie marginalizacji i wykluczenia społecznego mieszkańców danego obszaru.

W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Nałęczów wyznaczone zostały główne cele rewitalizacji:

- 1 Odbudowa więzi społecznych mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego**
- 2 Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie aktywności gospodarczej ludności**
- 3 Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska**

Cele są względem siebie komplementarne i stanowią odpowiedź na zdiagnozowane deficyty i problemy zidentyfikowane na obszarze rewitalizacji. Każdy z celów głównych rewitalizacji jest dopełniany przez kierunki działań.

Cele główne		Kierunki działań
Obszar I: Miasto Nałęczów		
1. Odbudowa więzi społecznych mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego	Priorytetowe: 1. Realizacja programów aktywizacji i integracji społecznej 2. Poprawa dostępu do usług społecznych dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych 3. Poprawa bezpieczeństwa publicznego 4. Promocja zdrowego i aktywnego trybu życia 5. Działanie na rzecz zatrudnienia, w tym zatrudnienia na terenach zdegradowanych 6. Tworzenie warunków sprzyjających wzmocnieniu poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców 7. Organizacja lokalnych wydarzeń inicjowanych przez społeczność 8. Poprawa jakości i wyposażenia infrastruktury społecznej Uzupełniające: 1. Wprowadzenie lokalnych animatorów 2. Włączenie osób starszych w życie społeczne 3. Wspieranie postawy proekologicznej wśród mieszkańców i turystów 4. Nauka i promowanie postaw proaktywnych wśród dzieci i młodzieży	
2. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie aktywności gospodarczej ludności	Priorytetowe: 1. Promocja przedsiębiorczości i postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców 2. Identyfikacja i tworzenie atrakcji i produktów turystycznych opartych na lokalnych zasobach 3. Promocja gospodarcza i turystyczna 4. Modernizacja i rozwój infrastruktury turystycznej (np. infrastruktura noclegowa i gastronomiczna) Uzupełniające: 1. Tworzenie podmiotów wspierających potencjalnych przedsiębiorców (poradnictwo ekonomiczne, prawne, biznesowe) 2. Tworzenie warunków do prowadzenia działalności gospodarczej (lokale do wynajęcia, uzbrojone tereny inwestycyjne, inkubator przedsiębiorczości)	
3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska	Priorytetowe: 1. Utworzenie reprezentacyjnego centrum gminy 2. Poprawa estetyki i stanu technicznego obiektów zlokalizowanych w centrum gminy 3. Poprawa estetyki i atrakcyjności terenów zielonych, skwerów i parków 4. Modernizacja i budowa dróg lokalnych i chodników oraz tworzenie miejsc parkingowych z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych 5. Modernizacja infrastruktury technicznej, np. wodno-kanalizacyjnej 6. Ochrona zasobów materialnych dziedzictwa kulturowego, w tym ochrona obiektów zabytkowych 7. Utworzenie miejsc spotkań i wypoczynku blisko natury dla mieszkańców i turystów 8. Wykorzystanie energooszczędnych rozwiązań (termomodernizacja budynków, energooszczędne oświetlenie) 9. Instalacje OZE Uzupełniające: 1. Budowa i modernizacja sieci dróg i ścieżek rowerowych oraz pieszych 2. Organizacja szkoleń i kursów w zakresie postaw ekologicznych mieszkańców 3. Wsparcie wykorzystania odnawialnych źródeł energii (kolektory słoneczne, fotowoltaika, pompy ciepła)	
Obszar II: Czesławice		

1. Odbudowa więzi społecznych mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego	Priorytetowe: 1. Wspieranie działalności organizacji pozarządowych i aktywnych grup społecznych 2. Wzmocnienie tożsamości lokalnej i kulturowej mieszkańców 3. Integracja społeczna dzieci, młodzieży osób dorosłych i seniorów dzięki utworzeniu atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego 4. Ograniczenie patologii społecznych poprzez tworzenie programów pomocy dla osób potrzebujących i aktywizację społeczną i kulturalną mieszkańców 5. Przeciwdziałanie bezrobociu i walka z ubóstwem poprzez podniesienie kompetencji osób bezrobotnych oraz aktywizację zawodową Uzupełniające: 1. Włączenie osób starszych w życie społeczne 2. Wspieranie postaw proekologicznych i proaktywnych wśród lokalnej społeczności
2. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie aktywności gospodarczej ludności	Priorytetowe: 1. Wzmocnienie lokalnej gospodarki, utrzymanie istniejących i tworzenie nowych miejsc pracy 2. Poprawa warunków dla rozwoju przedsiębiorczości 3. Poprawa warunków dla rozwoju funkcji usługowych, również z sektora kultury i turystyki Uzupełniające: 1. Promocja oferty turystycznej gminy 2. Tworzenie oraz wspieranie rozwoju i marketingu lokalnych produktów turystycznych
3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska	Priorytetowe: 1. Rozwój infrastruktury technicznej 2. Stworzenie przestrzeni publicznych, jako miejsca spotkań społeczności lokalnej 3. Poprawa estetyki otoczenia miejsc atrakcyjnych turystycznie 4. Budowa i rozwój sieci dróg i ścieżek rowerowych oraz pieszych 5. Instalacje OZE Uzupełniające: 1. Tworzenie warunków do wykorzystania i rozwoju energii odnawialnej 2. Działania na rzecz poprawy energooszczędności budynków użyteczności publicznej i mieszkaniowej 3.
Obszar III: Bronice – Kolonia	
1. Poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym	Priorytetowe: 1. Działania wspierające ograniczenie zjawiska patologii społecznych i wykluczenia społecznego oraz mające na celu integrację mniejszości społecznych 2. Realizacja programów aktywizacji i integracji społecznej 3. Rozwój infrastruktury społecznej i kulturalnej 4. Zwiększanie poziomu bezpieczeństwa (monitoring) 5. Organizacja lokalnych wydarzeń inicjowanych przez społeczność 6. Prowadzenie programów aktywizacji zawodowej i przeciwdziałaniu bezrobociu Uzupełniające: 1. Włączenie osób starszych w życie społeczne 2. Wspieranie postaw proekologicznych i proaktywnych wśród lokalnej społeczności

2. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie aktywności gospodarczej ludności

Priorytetowe:

1. Wzmocnienie lokalnej gospodarki, utrzymanie istniejących i tworzenie nowych miejsc pracy
2. Wspieranie rozwoju ekonomii społecznej
3. Poprawa warunków dla rozwoju funkcji usługowych, również z sektora kultury i turystyki

Uzupełniające:

1. Poprawa warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, przede wszystkim dla rozwoju lokalnego handlu

3. Poprawa stanu infrastruktury i przestrzeni z zachowaniem wysokich standardów dbałości o środowisko naturalne

Priorytetowe:

1. Działania na rzecz poprawy jakości powietrza
2. Uporządkowanie przestrzeni pod kątem funkcjonalnym i estetycznym
3. Poprawa efektywności energetycznej budynków
4. Instalacje OZE
5. Rozwój infrastruktury technicznej

Uzupełniające:

1. Rewitalizacja mieszkaniowej tkanki gminy

6. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

6.1. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. wprost wskazuje, że gminny program rewitalizacji powinien obejmować opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym. W dokumencie można wydzielić podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne i pozostałe dopuszczalne (uzupełniające). Adekwatnie pierwszy typ powinien zawierać konkretny opis, tj.: nazwę, podmiot realizujący, zakres zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji oraz opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami.

W rozdziale zaprezentowano zestawienie planowanych oraz przygotowanych zgodnie z zapisami art. 15 ust.1 ustawy o rewitalizacji, podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zgłoszonych do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Nałęczów na lata 2023- 2030 . Przedstawiona lista projektów jest zgodna z wymogami art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. a ustawy o rewitalizacji oraz art. 36 ust. 8 pkt 3 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa), co pozwala uznać niniejszy program rewitalizacji za strategię IIT.

Projekty identyfikowane były oddolnie w ramach otwartego naboru na przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

W terminie od 14.08.2023 r. do 15.09.2023 r. został przeprowadzony nabór propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które mogły być ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Nałęczów na lata 2023-2030.

Fiszki służące do stworzenia projektów udostępniono na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Nałęczowie.

W trakcie naboru wpłynęło 32 fiszki projektowe zgłoszone przez interesariuszy rewitalizacji oraz Gminę Nałęczów.

Przedsięwzięcia na liście podstawowej zawarte w GPR zostały zweryfikowane przez Urząd Miejski w Nałęczowie, przede wszystkim pod kątem:

- formalnym, tj. położenia na podobszarach rewitalizacji (lub właściwego uzasadnienia w przypadku położenia poza obszarem),
- opisu przedsięwzięcia, w tym problemów obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie, głównego celu projektu oraz zakresu realizowanych zadań,
- spójności z celami procesu rewitalizacji oraz skali ich wpływu na poprawę jakości życia mieszkańców,
- osiągniętych prognozowanych rezultatów zgłaszanych projektów wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji,
- ich wykonalności z punktu widzenia prawa własności nieruchomości, na których przewidziano interwencję,
- pod kątem działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie,
- czasu realizacji (w latach obowiązywania GPR).

Założeniem naboru było zebranie projektów przyczyniających się do poprawy lub rozwiązania problemów obszaru rewitalizacji w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej – zdiagnozowanych na etapie diagnozy szczegółowej obszaru

rewitalizacji.

Projekty główne to projekty, bez których realizacja celów programu rewitalizacji nie będzie możliwa, a obszar rewitalizacji nie będzie w stanie wyjść z sytuacji kryzysowej. Ważne, by projekty uzupełniały się i były ze sobą spójne.

Wszystkie przedsięwzięcia, które zostały ujęte na liście projektów podstawowych, spełniają warunek poprawy dostępności w stosunku do osób, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Horyzont czasowy realizacji projektów wskazano na lata 2024-2030, co umożliwia ich realizację w okresie obowiązywania GPR.

Opisy przedsięwzięć rewitalizacyjnych zostały opracowane w oparciu o aktualny, faktyczny stan ich przygotowania. W przypadku projektów niekompletnych na dzień składania formularza projektowego, które np. nie posiadały dokumentacji technicznej, ich opisy zostały ujęte w sposób ogólny z założeniem ich sprecyzowania na dalszym etapie.

Odpowiedzialność za deklaracje dotyczące sposobu realizacji projektów, zakładanych celów, szacowanej wartości oraz planowanych do wykorzystania źródeł finansowania jest każdorazowo przypisywana podmiotom zgłaszającym.

W zakresie wartości przedsięwzięć oraz typu ich finansowania zapisy GPR nie definiują ostatecznie rodzaju i źródła finansowania, ponieważ będą one precyzowane każdorazowo przez wnioskodawcę na etapie dokumentacji technicznej oraz analiz finansowych, wykonywanych na potrzeby aplikowania o zewnętrzne granty.

Polityka społeczna w rewitalizacji

Eliminacja problemów społecznych to kluczowe zadanie rewitalizacji. Jest to zadanie złożone, wymagające koordynacji przedsięwzięć, polityk sektorowych oraz codziennych działań jednostek gminy oraz innych podmiotów zaangażowanych w proces rewitalizacji. W ramach realizacji niżej opisanych projektów infrastrukturalnych zostanie podjęty szereg działań o charakterze społecznym, a stanowić one będą istotny element przedsięwzięć z różnych sfer. W tych warunkach niezbędna jest właściwa koordynacja oraz ciągłe doskonalenie trafności i skuteczności podejmowanych działań.

Wymaga to innowacyjnego, proefektywnościowego podejścia oraz rozwijania partnerskiej współpracy z organizacjami i podmiotami wspomagającymi władze miasta w świadczeniu usług społecznych. Zaangażowanie wielu podmiotów w działania będzie rodziło pewne ryzyka, konieczne będzie zatem bieżące rozwiązywanie pojawiających się problemów z wykorzystaniem mechanizmów zarządzania wdrażaniem GPR.

W związku z tym, że epizodyczne, pojedyncze działania nie dają trwałego efektu, należy dążyć aby podejmowane programy aktywizacji społeczno-zawodowej miały charakter długofalowy. Pomoc dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej nie powinna ograniczać się tylko do aspektu finansowego, lecz poprawienie ich bytu powinno odbywać się w drodze aktywizacji własnego potencjału mieszkańców. Priorytetem będzie kreowanie idei współpracy oraz struktur lokalnych, tak, by odbiorcy pomocy z czasem przeistoczyli się w środowiska będące w stanie własnymi siłami przezwyciężać trudności.

Ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych dotyczące przedsięwzięć

Przedsięwzięcia realizowane w odniesieniu do obszarów i obiektów objętych ochroną konserwatorską należy realizować przy zachowaniu wymogów konserwatorskich zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

Inwestycje muszą być realizowane zgodnie ze standardami jakości środowiska określonymi w

przepisach odrębnych. Przy realizacji inwencji należy dążyć do maksymalnego możliwego zachowania istniejącej zieleni i bioróżnorodności, zwiększania powierzchni biologicznie czynnej, roszczelniania powierzchni utwardzonych oraz realizacji nowych nasadzeń. W razie potrzeb należy przeprowadzić działania kompensacyjne. W razie stwierdzenia występowania na obszarze inwestycji inwazyjnych gatunków obcych należy podjąć działania przeciwdziałające ich rozprzestrzenianiu, zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

Zestawienie podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

1.	Nazwa przedsięwzięcia: Rewitalizacja zdegradowanych terenów strefy uzdrowskiej w Gminie Nałęczów – II Etap
Sfera rewitalizacji	
Społeczna/ Funkcjonalno-przestrzenna, techniczna, gospodarcza i środowiskowa	
Cel GPR	
1. Odbudowa więzi społecznych mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego 2. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie aktywności gospodarczej ludności 3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska	
Podmiot realizujący projekt	
Gmina Nałęczów	
Zakres realizowanych zadań	
Przedsięwzięcie jest uzupełnieniem rozpoczętych prac rewitalizacyjnych na terenie Parku Zdrojowego w Nałęczowie. II etap obejmuje swoim zakresem: - zagospodarowanie terenów zielonych (w tym m.in. nowe nasadzenia) - elementy małej architektury, - alejki (w tym ich kompleksową modernizację), - iluminację świetlną i multimedialną, - monitoring, - zakup balona promocyjnego z logotypem Gminy Nałęczów .	
Cele projektu	
Realizacja projektu przyczyni się do uporządkowania przestrzeni zabytkowego Parku Zdrojowego, co pozwoli na zachowanie dziedzictwa naturalnego tego obszaru przy jednoczesnym udostępnieniu miejsc atrakcyjnych turystycznie i rekreacyjnie turystom, mieszkańcom oraz kuracjuszom. Dzięki inwestycjom w poprawę stanu zieleni (odmłodzenie i zabezpieczenie zadrzewień, zabiegi pielęgnacyjne i lecznicze na zachowywanym drzewostanie jak również nasadzenia nowych krzewów i roślin wieloletnich) projekt przyczyni się do zachowania dziedzictwa naturalnego obszaru oraz wpłynie na poprawę bezpieczeństwa osób odwiedzających park. Inwestycje w budowę oświetlenia parkowego poprawią bezpieczeństwo oraz poprawią komfort użytkowników obiektu. Odpowiednie uporządkowanie i zagospodarowanie przestrzeni przyczyni się do wzrostu potencjału turystycznego miasta, poprawi warunki do rozwoju przedsiębiorczości wpływając jednocześnie na wzmocnienie przedsiębiorczości na terenie gminy Nałęczów, co w dalszej perspektywie przyczyni się do zwiększenia liczby miejsc pracy oraz poprawy sytuacji ekonomicznej jej mieszkańców. Dzięki poprawie stanu przestrzeni publicznej inwestycja przyczyni się do wzrostu jakości życia oraz bezpieczeństwa życia zarówno mieszkańców gminy, jak również odwiedzających ją turystów i kuracjuszy. Poprawa wizerunku miejsca wpłynie korzystnie na wzrost poczucia więzi z miejscem	

zamieszkania, co pobudzi aktywność społeczną i ograniczy emigrację z terenu gminy. Docelową miarą skuteczności będzie po pierwsze trwałe włączenie się członków tej społeczności w aktywności kulturalne i społeczne, co długofalowo przekładać będzie się na nowe/szersze perspektywy rozwojowe (szczególna uwaga w tym zakresie będzie poświęcana wykluczonym społecznie i zagrożonym takim wykluczeniem).

Miejsce realizacji projektu

Działki nr 300/9; 312/8; 317

Okres realizacji projektu

2025-2028

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
10 600 000	1 590 000	-	9 010 000	-	-	-

Wskaźniki produktu

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt.
- Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt.
- Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich – 25 ha

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem – 30 000 osób

Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji

Realizacja inwestycji ma na celu efektywne osiągnięcie korzyści społecznych i gospodarczych, zarówno w wymiarze regionalnym, jak i lokalnym.

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- P2 Niewystarczające wykorzystanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych gminy pod kątem rozwoju turystyki i rekreacji
- P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz turystów
- P8 Niezadawalający stan przestrzeni publicznych

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.

2. Nazwa przedsięwzięcia: **Budowa tężni solankowej małej**

Sfera rewitalizacji

Społeczna/ Funkcjonalno -przestrzenna, techniczna, gospodarcza i środowiskowa

Cel GPR

Podobszar I

3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb

mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska

Podmiot realizujący projekt

Gmina Nałęczów

Zakres realizowanych zadań

Budowa tężni solankowej małej jako urządzenia służącego lecznictwu uzdrowiskowemu i podniesieniu walorów turystycznych Nałęczowa.

Cele projektu

Budowa tężni solankowej rozszerzy ofertę uzdrowiskowo-rekreacyjną oraz wpłynie na poprawę jakości usług zdrowotnych, świadczonych na terenie gminy. Popularyzacja walorów uzdrowiskowych Nałęczowa i związany z tym wzrost prestiżu uzdrowiska, spowoduje zwiększenie konkurencyjności miejsca oraz wpłynie na zwiększenie liczby zarówno samych kuracjuszy, jak i odwiedzających gminę turystów. Wzrost liczby odwiedzin zainicjuje dalsze rozszerzanie oferty turystycznej i usługowej, co poprawi sytuację finansową lokalnych przedsiębiorców i wpłynie na poprawę jakości świadczonych usług. Pobudzenie aktywności lokalnych przedsiębiorców przyczyni się do wzrostu liczby miejsc pracy, co poprawi sytuację ekonomiczną mieszkańców gminy. Walory lecznicze planowanej w ramach zadania infrastruktury wpłyną korzystnie na stan zdrowia mieszkańców Gminy oraz odwiedzających ją turystów i kuracjuszy. Docelową miarą skuteczności będzie trwałe włączanie się członków społeczności lokalnej w różnego rodzaju aktywności.

Miejsce realizacji projektu

Działki nr 312/8 - obręb 0001 Miasto Nałęczów

Okres realizacji projektu

2025-2028

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
2 000 000	300 000	-	1 700 000	-	-	-

Wskaźniki produktu

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt.
- Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt.
- Liczba wspartych urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego - 1 szt.

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem – 300 osób

Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji

Realizacja inwestycji ma na celu efektywne osiągnięcie korzyści społecznych i gospodarczych, zarówno w wymiarze regionalnym, jak i lokalnym.

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- P2 Niewystarczające wykorzystanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych gminy pod kątem rozwoju turystyki i rekreacji
- P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz turystów
- P8 Niezadawalający stan przestrzeni publicznych

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.

3. Nazwa przedsięwzięcia: **Rewitalizacja budynku, w którym mieści się siedziba Warsztatu Terapii Zajęciowej i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przy ul. Spółdzielczej 17 A**

Sfera rewitalizacji

Społeczna/ Funkcjonalno -przestrzenna, środowiskowa

Cel GPR

1. Odbudowa więzi społecznych mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego
2. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie aktywności gospodarczej ludności
3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska

Podmiot realizujący projekt

Nałęczowskie Stowarzyszenie Charytatywne

Zakres realizowanych zadań

Rewitalizacja budynku przy ul. Spółdzielczej 17A, w którym mieści się siedziba warsztatu Terapii Zajęciowej i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zakłada wykonanie następujących prac:

- termomodernizacja budynku, ocieplenie dachu i wymiana rynien,
- remont instalacji grzewczej, wymiana kaloryferów,
- osuszenie i odgrzybienie podpiwniczenia budynku,
- remont instalacji elektrycznej,
- budowa dodatkowej klatki schodowej i montaż windy,
- wykonanie prac remontowo-budowlanych mających na celu dostosowanie budynku do obowiązujących przepisów p.poż. (ZL II),
- modernizacja terenu przyległego do budynku, wykonanie odwodnienia i podjazdu dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim,
- remont parkingu i wyznaczenie 2 miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnością,
- wyznaczenie drogi p.poż.

Cele projektu

Wymienione prace pozwolą na dostosowanie budynku do obowiązujących przepisów prawa budowlanego i p.poż. Pozwolą również na obniżenie kosztów eksploatacyjnych ponoszonych przez znajdujące się w ww. nieruchomości instytucje użyteczności publicznej.

Prace remontowe w przedstawionym zakresie zapobiegą degradacji nieruchomości oraz ekspansji zagrzybenia i umożliwią zachowanie budynku w dobrym stanie technicznym a co za tym idzie wykorzystanie go na cele użyteczności publicznej przez wiele kolejnych lat. W rezultacie realizacji projektu zostaną stworzone odpowiednie warunki do podniesienia jakości rehabilitacji osób z niepełnosprawnością.

Należy oczekiwać, że zwiększona jakość i poprawa warunków spowoduje wzrost zainteresowania, a tym samym większą liczbę osób objętych rehabilitacją i wsparciem. Docelową miarą skuteczności będzie trwałe włączanie się członków społeczności w aktywności społeczne.

Miejsce realizacji projektu

Nałęczów, działka nr 30/6 - obręb 0001 Miasto Nałęczów

Okres realizacji projektu

2026-2027

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
5 000 000	750 000	-	4 250 000	-	-	-

Wskaźniki produktu

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt.
- Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej – 1 szt.
- Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne – 1 szt.

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem - 400 osób
- Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych podmiotów realizujących usługi społeczne – 400 osób

Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji

Rewitalizacja budynku przy ul. Spółdzielczej 17A oraz terenu przyległego zniszczy istniejące bariery architektoniczne i umożliwi dostęp do budynku osobom z niepełnosprawnością i osobom starszym. Wpłynie to na poprawę bezpieczeństwa i jakości świadczonych w nim usług przez Warsztat Terapii Zajęciowej oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- ✓ P1 Brak dostępu do usług społecznych dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych
- ✓ P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz turystów
- ✓ P6 Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej i zasobów materialnych dziedzictwa kulturowego, w tym obiektów zabytkowych
- ✓ P8 Niezadawalający stan przestrzeni publicznych
- ✓ P9 Niski poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców oraz nasilenie zjawisk patologicznych na terenie obszaru rewitalizacji

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.

4. Nazwa przedsięwzięcia: Rewitalizacja obszaru Zespołu Szkół nr 2 w Nałęczowie

Sfera rewitalizacji

Społeczna/ Funkcjonalno -przestrzenna, i środowiskowa

Cel GPR

1. Odbudowa więzi społecznych mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego
3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska

Podmiot realizujący projekt

Starostwo Powiatowe w Puławach, Powiat Puławski

Zakres realizowanych zadań

Przystosowanie infrastruktury poprzez prace modernizacyjne w zdegradowanych budynkach oraz w zakresie zagospodarowania terenu w otoczeniu obiektów szkolnych, dostosowanie infrastruktury technicznej oraz obiektów niespełniających warunków technicznych, które w wyniku długiego użytkowania utraciły parametry racjonalnych kosztów eksploatacji i nie spełniają zmienionych w międzyczasie wymogów funkcjonalnych stawianych tego typu obiektom, uporządkowanie i zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni publicznych w celu przywrócenia im funkcji użytkowych, społecznych, gospodarczych w ramach rewitalizacji zagospodarowania terenu funkcjonalnie związanego z obiektami, zakup wyposażenia związanego z funkcją jako element adaptacji budynków, roboty budowlane i modernizacyjne infrastruktury technicznej związanej z budynkiem, modernizacja zieleni towarzyszącej zwiększająca potencjał terenów zielonych, zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników oraz dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami poprzez modernizację instalacji i wyposażenia oraz likwidację barier dla osób z niepełnosprawnościami, zwiększenie potencjału funkcjonalno-użytkowego poprzez efektywne wykorzystanie obiektów oraz zwiększenie efektywności energetycznej budynków i przywrócenie walorów estetycznych terenu w otoczeniu obiektów.

Cele projektu

Rewitalizacja obszaru i obiektów Zespołu Szkół nr 2 w Nałęczowie oraz infrastruktury związanej z istniejącymi budynkami, w celu dostosowania rozwiązań urbanistycznych, dostosowania parametrów obiektów do racjonalnych kosztów eksploatacji, efektywności energetycznej (zmniejszenie awaryjności instalacji wewnętrznych, polepszenie termoizolacyjności) oraz zwiększenia jakości i dostępności w zakresie usług edukacyjnych.

Miejsce realizacji projektu

Dz. nr ewid. 448/3, 448/4, obręb Miasto Nałęczów

Okres realizacji projektu

2024-2028

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Powiatu	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
10 000 000	1 500 000	-	8 500 000	-	-	-

Wskaźniki produktu

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach -1 szt.
- Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej - 1 szt.

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem - 200 osób

Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji

Projekt rozwiąże problem zdegradowanych budynków i infrastruktury Zespołu Szkół nr 2 wraz z otoczeniem niespełniającej aktualnych warunków technicznych i nie odpowiadającej potrzebom funkcjonalno-użytkowym poprzez brak dostosowania istniejącej infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami nie zapewniającej integracji oraz dostępu i wysokiej jakości usług publicznych.

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- ✓ P6 Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej i zasobów materialnych dziedzictwa kulturowego, w tym obiektów zabytkowych
- ✓ P8 Niezadawalający stan przestrzeni publicznych
- ✓ P9 Niski poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców oraz nasilenie zjawisk patologicznych na terenie obszaru rewitalizacji

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.

5. Nazwa przedsięwzięcia: Rewitalizacja budynku Centrum Szkoleniowo - Wypoczynkowego Energetyk i przestrzeni wokół niego prowadząca do zwiększenia jakości życia mieszkańców i turystów w każdym wieku i stopniu sprawności oraz podniesienia atrakcyjności rekreacyjnej, turystycznej i rehabilitacyjnej miejscowości Nałęczów.

Sfera rewitalizacji

Spółeczna/ Funkcjonalno-przestrzenna, i środowiskowa

Cel GPR

1. Odbudowa więzi społecznych mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego
2. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie aktywności gospodarczej ludności
3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska

Podmiot realizujący projekt

PGE Dystrybucja S.A.

Zakres realizowanych zadań

Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia:

Termomodernizacja budynku (ocieplenie, wymiana okien drzwi, wymiana- źródeł ogrzewania, OZE, inteligentny system zarządzania energią),
 Dostosowanie przestrzeni i pomieszczeń do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (korytarze, podjazdy, windy, drzwi, drogi ewakuacyjne),
 Dostosowanie do przepisów przeciwpożarowych,
 Remont ścian, podłóg, pokoi hotelowych, łazienek, korytarzy i sal konferencyjnych, restauracji tarasów, instalacje elektryczne, hydrauliczne i sanitarne,
 Ogród sensoryczny międzypokoleniowy dostosowany niepełnosprawnościami,
 Tężnia solankowa,
 Plac zabaw dla dzieci, urządzenia rehabilitacyjne zewnętrzne.

Cele projektu

W ramach projektu przeprowadzony będzie kompleksowy remont budynku Centrum szkoleniowo - wypoczynkowego „Energetyk” (głęboka termomodernizacja, remont przestrzeni wewnątrz i na zewnątrz budynku, dostosowanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, dostosowanie do obowiązujących przepisów, aranżacja przestrzeni zwiększająca integrację międzypokoleniową.) Inwestycja ta sfinansowana będzie przez właściciela obiektu z udziałem środków europejskich.
 Przedsięwzięcie przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności samego obiektu, jak również regionu (aktualnie budynek stojący w reprezentacyjnym miejscu miasta nie stanowi wizytówki Nałęczowa).

W budynku planowane jest udostępnianie pomieszczeń organizacjom pozarządowym (np. sala konferencyjna wraz z infrastrukturą wewnętrzną i zewnętrzną), co pozwoli na realizację przez nie projektów na rzecz lokalnej społeczności. Na co dzień przestrzeń wokół CSW Energetyk udostępniana będzie także seniorom wraz z młodszym pokoleniem. Przestrzeń zewnętrzna zostanie zagospodarowana w taki sposób, by seniorzy korzystający z urządzeń rehabilitacyjnych mogli czuwać jednocześnie nad dziećmi spędzającymi czas na placu zabaw. Okazją do wspólnych aktywności będzie również wizyta w ogrodzie sensorycznym.

Miejsce realizacji projektu

Działka 18/2 obręb 1

Okres realizacji projektu

2024-2028

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
60 000 000	-	30 000 000	30 000 000	-	-	-

Wskaźniki produktu

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach -1 szt.
- Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej – 1 szt.

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem - 600 osób

Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji

Celem projektu jest rewitalizacja budynku Centrum szkoleniowo - wypoczynkowego „Energetyk” i przestrzeni wokół niego prowadząca do podniesienia atrakcyjności turystycznej Miasta i Gminy Nałęczów. Obiekt będzie przystosowany dla osób ze szczególnymi potrzebami. Realizacja inicjatywy wpłynie pozytywnie na jakość życia mieszkańców, zwiększy obszar dostępnej przestrzeni rekreacyjnej, umożliwiając aktywne spędzanie wolnego czasu lokalnej społeczności i turystów (zapewniając dostępność osobom starszym oraz ze specjalnymi potrzebami).

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- ✓ P1 Brak dostępu do usług społecznych dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych
- ✓ P4 Niewystarczający poziom konkurencyjności lokalnej przedsiębiorczości
- ✓ P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz turystów
- ✓ P6 Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej i zasobów materialnych dziedzictwa kulturowego, w tym obiektów zabytkowych
- ✓ P8 Niezadawalający stan przestrzeni publicznych
- ✓ P9 Niski poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców oraz nasilenie zjawisk patologicznych na terenie obszaru rewitalizacji

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

W ramach obiektu zostaną zastosowane rozwiązania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami m.in. poprzez zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynku tj.:

1. Podjazdy,
2. Windy -(konieczna modernizacja w ramach projektu),
3. Dostosowanie korytarzy, drzwi (konieczne poszerzenie w ramach projektu),
4. Zaadaptowanie dedykowanych przestrzeni na parking,

5. Dostosowanie części szkoleniowo-konferencyjnej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

6. Nazwa przedsięwzięcia: Rewitalizacja budynku Pijalni Wód Mineralnych na terenie Parku Zdrojowego w Nałęczowie wraz z adaptacją na potrzeby kulturowo-edukacyjne, turystyczne, społeczne i gospodarcze w celu poszerzenia oferty kulturowej Gminy Nałęczów

Sfera rewitalizacji

Społeczna/ Funkcjonalno -przestrzenna, i środowiskowa

Cel GPR

1. Odbudowa więzi społecznych mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego
2. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie aktywności gospodarczej ludności
3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska

Podmiot realizujący projekt

Czekoladowe Spółka z o. o.

Zakres realizowanych zadań

W ramach działań rewitalizacyjno-adaptacyjnych przewidziano następujące elementy:

- wymianę stolarki aluminiowej - okiennej, okiennie-dachowej oraz drzwiowej;
- wykonanie izolacji ścian fundamentowych,
- modernizację wentylacji mechanicznej;
- wykonanie ocieplenia zewnętrznego (elewacja);
- remont dachu, m.in. poprzez częściową wymianę pokrycia, rynien, rur spustowych, obróbek blacharskich gzymsów i cokołów, docieplenie;
- wymianę źródeł światła oraz opraw oświetleniowych;
- uruchomienie instalacji fotowoltaicznej do 10 kW wraz z infrastrukturą towarzyszącą;
- prace wewnętrzne o charakterze rewitalizacyjno-modernizacyjnym m.in. wymiana donic w Palmiarni, wykonanie prac ogólnobudowlanych/remontowych m.in. renowacja podłogi i parapetów kamiennych, wykonanie nowych postumentów pod popiersia znanych osób związanych z Nałęczowem, które wystawione są w Pijalni Wód Mineralnych-Palmiarni - zwiększające potencjał obiektu w zakresie społeczno-kulturalnym, jak i turystycznym;
- zakup infrastruktury wewnętrznej m.in. ławek/krzeseł oraz stolików;
- rewitalizacja schodów i ciągów pieszych;
- renowację fontanny stanowiącej centrum Palmiarni;
- renowację trzech źródeł wód mineralnych dostępnych na terenie Palmiarni - "Miłość", „Barbara", „Celiński";
- działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami o charakterze infrastrukturalnym, jak i cyfrowym;
- działania cyfryzacyjne mające na celu promocję, jak i upowszechnianie informacji m.in. na temat znanych osób związanych z Nałęczowem, promocję działań artystycznych i kulturalnych, upowszechnianie działań realizowanych na terenie obiektu, tym samym zwiększając potencjał turystyczny i gospodarczy Gminy Nałęczów

Cele projektu

- poprawa jakości oferty kulturalnej, w szczególności poprzez prowadzenie na terenie obiektu wystaw artystycznych;
- zwiększenie dostępności oferty usług społecznych poprzez wprowadzenie m.in. funkcji edukacyjnej za pomocą realizacji spotkań/warsztatów aktywizacyjnych dla seniorów;
- poprawa warunków do prowadzenia działalności artystycznej i kulturalnej m.in. poprzez udostępnienie

powierzchni dla artystów, co w efekcie ma wpływ na poprawę poziomu gospodarczego powyższych podmiotów;

- podniesienie atrakcyjności całego kompleksu, ze szczególnym uwzględnieniem Palmiarni oraz trzech źródeł wód mineralnych „Miłość”, „Barbara”, „Celiński”. Powyższe działania rewitalizacyjne mają znaczący wpływ na aspekt turystyczno-rekreacyjny, jak i społeczno- kulturowy;
- zwiększenie poziomu zatrudnienia przyczyni się do zmniejszenia negatywnych zjawisk społecznych takich, jak bezrobocie i niska aktywizacja zawodowa, szczególnie wśród osób młodych;
- poprawa warunków życia mieszkańców, jak i aktywizacja oraz integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez udział w wydarzeniach kulturalnych;
- poprawa dostępu do istniejącej zabudowy dla osób z niepełnosprawnościami. Działania związane z rewitalizacją będą uwzględniały potrzeby osób niepełnosprawnych, dzięki czemu dostępność istniejącego budynku dla tej grupy społecznej wzrośnie. Takie podejście przyczyni się do większego zaangażowania osób niepełnosprawnych w życie społeczne i zawodowe, zapobiegając jednocześnie ich marginalizacji. Dzięki temu osoby te będą bardziej integrować się ze społeczeństwem;
- w ramach projektu przewidziano działania mające na celu poprawę efektywności energetycznej obiektów, co przyczyni się do zmniejszenia ich negatywnego wpływu na środowisko naturalne. Działania termomodernizacyjne wraz z adaptacją przestrzeni na cele turystyczno-kulturalne ma istotne również znaczenie w zakresie edukacyjnym - promocja działań niskoemisyjnych;
- działania rewitalizacyjne obiektu wraz z nadaniem mu nowych funkcji, w konsekwencji przyczynią się do podniesienia rangi Parku Zdrojowego w Nałęczowie oraz zwiększą promocję Gminy Nałęczów.

Miejsce realizacji projektu

dz. nr ewid. 1-312/ 4, obręb - 0001, jedn. ewid. 061408_4 Nałęczów

Okres realizacji projektu

2024-2027

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
4 920 000	-	1 520 000	3 400 000	-	-	-

Wskaźniki produktu

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach -1 szt.
- Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt.
- Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej – 1 szt.
- Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE- 0,01 MW

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem –10 000 osób

Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji

Realizacja projektu będzie miała wpływ na ograniczenia następujących problemów:

1. redukcja negatywnych zjawisk społecznych;
2. aktywizacja osób starszych;
3. rozszerzenie oferty i modernizacja infrastruktury obiektu w celu rozwinięcia bazy kulturalnej i funkcji użytkowych na terenie Gminy Nałęczów;
4. niska ilość miejsc rekreacyjno-wypoczynkowych umożliwiających mieszkańcom aktywne spędzanie wolnego czasu;
5. niewystarczająca promocja osób powiązanych z Nałęczowem;

6. zwiększenie aktywności społeczności lokalnej i jej integracja;

7. bezrobocie oraz niska aktywizacja zawodowa;

8. brak perspektyw dla młodych ludzi i problemy ze znalezieniem zatrudnienia.

Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia: np. rewitalizacja przestrzeni publicznej w trosce o jakość życia mieszkańców i rozwój turystyki. Rewitalizacja obiektów infrastrukturalnych i budynków w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, kulturalnych, gospodarczych, edukacyjnych lub rekreacyjnych

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- ✓ P1 Brak dostępu do usług społecznych dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych
- ✓ P2 Niewystarczające wykorzystanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych gminy pod kątem rozwoju turystyki i rekreacji
- ✓ P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz turystów
- ✓ P6 Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej i zasobów materialnych dziedzictwa kulturowego, w tym obiektów zabytkowych
- ✓ P7 Niknące poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji
- ✓ P8 Niezadawalający stan przestrzeni publicznych
- ✓ P9 Niski poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców oraz nasilenie zjawisk patologicznych na terenie obszaru rewitalizacji

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.

7. Nazwa przedsięwzięcia: Modernizacja Pawilonu Angielskiego

Sfera rewitalizacji

Społeczna/ Funkcjonalno -przestrzenna, i środowiskowa

Cel GPR

1. Odbudowa więzi społecznych mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego
2. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie aktywności gospodarczej ludności
3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska

Podmiot realizujący projekt

Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.

Zakres realizowanych zadań

Modernizacja elewacji budynku: remont okładzin z płyt kamiennych na opasce wokół budynku, nakrywach koszy przyokiennych i na cokole budynku. Malowanie elewacji z zaprawieniem rys i pęknięć.

Modernizacja pokoi i bazy zabiegowej: wymiana wykładzin podłogowych, okładzin ścian, stolarki drzwiowej, armatury sanitarnej, osprzętu elektrycznego, malowanie ścian i sufitów, wymiana wyposażenia (meble) w jednostkach mieszkalnych, wymiana wyposażenia i elementów wykończenia i wystroju wnętrz.

Cele projektu

Pawilon Angielski to kameralny, elegancki obiekt sanatoryjny położony na terenie Parku Zdrojowego w Nałęczowie, tuż obok Pałacu Małachowskich, pełniący funkcję leczniczo-turystyczną.

Zniszczona elewacja i opaska budynku wpływają negatywnie na wizerunek obiektu, co przekłada się na mniejsze zainteresowanie podmiotem oraz utratę spełnianych przez niego funkcji rekreacyjno-gospodarczych w rewitalizowanym Parku Zdrojowym. Prace modernizacyjne wpłyną pozytywnie na atrakcyjność obiektu wśród gości, co w sposób bezpośredni przyczyni się do zwiększenia jego rentowności i zwiększenia liczby turystów w Nałęczowie. Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia: rewitalizacja przestrzeni publicznej w trosce o jakość życia mieszkańców i rozwój turystyki. Rewitalizacja obiektów infrastrukturalnych i budynków w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, kulturalnych, gospodarczych, edukacyjnych lub rekreacyjnych.

Miejsce realizacji projektu

działka nr 312/1, obręb 0001 Miasto Nałęczów

Okres realizacji projektu

2024-2027

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
4 500 000	-	1 500 000	3 000 000	-	-	-

Wskaźniki produktu

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach -1 szt.
- Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt.
- Liczba zakładów lecznictwa uzdrowiskowego objęta projektem - 1 szt.

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem - 300 osób

Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji

Rewitalizacja budynku w przestrzeni publicznej w trosce o jakość życia mieszkańców i rozwój turystyki i utrzymania funkcji gospodarczo-rekreacyjnej.

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- ✓ P1 Brak dostępu do usług społecznych dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych
- ✓ P2 Niewystarczające wykorzystanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych gminy pod kątem rozwoju turystyki i rekreacji
- ✓ P4 Niewystarczający poziom konkurencyjności lokalnej przedsiębiorczości
- ✓ P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz turystów
- ✓ P6 Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej i zasobów materialnych dziedzictwa kulturowego, w tym obiektów zabytkowych
- ✓ P7 Niknące poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji
- ✓ P8 Niezadawalający stan przestrzeni publicznych

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej

8. Nazwa przedsięwzięcia: Modernizacja Term Pałacowych**Sfera rewitalizacji****Spółeczna/ Funkcjonalno -przestrzenna, i środowiskowa****Cel GPR**

1. Odbudowa więzi społecznych mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego
2. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie aktywności gospodarczej ludności
3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska

Podmiot realizujący projekt

Zakład Lecznicy Uzdrowisko Nałęczów S.A.

Zakres realizowanych zadań

1. modernizacja elewacji części tzw. starej wraz z modernizacją pokrycia dachu i przebudową systemu hydroizolacji balkonów: wymiana posadzek, hydroizolacji i obróbek na balkonach, wymiana pokrycia dachu rynien i rur spustowych
2. modernizacja jednostek mieszkalnych w części hotelowej: zakres robót obejmuje wszystkie pokoje z łazienkami, korytarzy i dotyczy robót wynikających z projektu aranżacji i przebudowy; projekt obejmuje również modernizację instalacji elektrycznej zapewniającą zmniejszenie zużycia energii elektrycznej
3. modernizacja strefy zabiegowej: przebudowa pomieszczeń wraz z montażem urządzeń SPA

Cele projektu

Termy Pałacowe w Nałęczowie to ważny obiekt uzdrowiskowy i turystyczno-rekreacyjny, który potrzebuje modernizacji w celu utrzymania konkurencyjności na rynku i poprawy jakości usług. Standard pomieszczeń mieszkalnych i zabiegowych nie spełnia oczekiwań gości, a nieszczelność, dachu czy brak izolacji balkonów wpływają na proces niszczenia budynku i zmniejszenie jego atrakcyjności. Dzięki działaniom rewitalizacyjnym będzie możliwe zachowanie unikalnego charakteru obiektu. Modernizacja elewacji, dachu, systemu hydroizolacji oraz części hotelowej, zabiegowej i SPA podniesie standard usług i zwiększy atrakcyjność miejsca, co przyciągnie nowych gości do Nałęczowa i wpłynie pozytywnie na zwiększenie potencjału turystycznego gminy. Prace rewitalizacyjne wpłyną na poprawę efektywności energetycznej, co przyczyni się do bardziej zrównoważonego funkcjonowania obiektu lepszego oddziaływania na środowisko naturalne i otoczenie.

Miejsce realizacji projektu

działka nr 289, obręb 0001 Miasto Nałęczów

Okres realizacji projektu

2024-2027

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
7 700 000	-	2 310 000	5 390 000	-	-	-

Wskaźniki produktu

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach -1 szt.
- Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt.
- Liczba wspartych urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego- 1 szt.

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem - 500 osób

Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji

Rewitalizacja budynku w przestrzeni publicznej w trosce o jakość życia mieszkańców i rozwój turystyki i utrzymania funkcji gospodarczo-rekreacyjnej.

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- ✓ P1 Brak dostępu do usług społecznych dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych
- ✓ P2 Niewystarczające wykorzystanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych gminy pod kątem rozwoju turystyki i rekreacji
- ✓ P4 Niewystarczający poziom konkurencyjności lokalnej przedsiębiorczości
- ✓ P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz turystów
- ✓ P6 Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej i zasobów materialnych dziedzictwa kulturowego, w tym obiektów zabytkowych
- ✓ P7 Niknące poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji
- ✓ P8 Niezadawalający stan przestrzeni publicznych

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.

9. Nazwa przedsięwzięcia: Modernizacja Sanatorium Książę Józef

Sfera rewitalizacji

Społeczna/ Funkcjonalno -przestrzenna, i środowiskowa

Cel GPR

1. Odbudowa więzi społecznych mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego
2. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie aktywności gospodarczej ludności
3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska

Podmiot realizujący projekt

Zakład Lecznicy Uzdrowisko Nałęczów S.A.

Zakres realizowanych zadań

Przebudowa budynku wraz z modernizacją całego budynku i rozbudową bazy zabiegowej: zakres wynikający z opracowanego projektu wykonawczego (modernizacja całego budynku wymiana okien, modernizacja konstrukcji budynku, modernizacja pokoi wraz z łazienkami i wymianą podłóg i mebli).

Cele projektu

Sanatorium Książę Józef w Nałęczowie to obiekt sanatoryjny zbudowany w 1878 roku znajdujący się w Parku Zdrojowym w Nałęczowie, stanowiący cenny zabytek historyczny i kulturalny mający duże znaczenie dla miejscowej społeczności oraz turystów. Istniejące problemy i niedostatki w budynku wpływają negatywnie na bezpieczeństwo jego użytkowania, jakość obsługi pacjentów oraz atrakcyjność obiektu dla gości. Kompleksowa modernizacja budynku wraz z rozbudową bazy zabiegowej stanowi działanie rewitalizacyjne, które pozwoli na podniesienie standardu sanatorium i wzrost jakości świadczonych w nim usług. Konserwacja i renowacja pomieszczeń oraz elementów architektonicznych zgodnie z wytycznymi konserwatora zabytków pozwoli na

zachowanie autentycznego charakteru budynku i ochronę historycznego dziedzictwa. Nowoczesna baza zabiegowa oraz dostosowanie przestrzeni do potrzeb medycznych wpłynie na efektywność procesów terapeutycznych. Dzięki modernizacji zostaną obniżone koszty eksploatacji, poprawią się parametry efektywności energetycznej budynku, nastąpi redukcja emisji CO₂. Odrestaurowany budynek sanatorium stanie się atrakcyjnym punktem na mapie turystycznej regionu, przyciągając zwiedzających i kulturoznawców oraz pacjentów, którzy poszukują komfortu i profesjonalnej opieki.

Zostanie przywrócona świetność najważniejszego budynku sanatoryjnego w Nałęczowie, z którym miasto jest utożsamiane i które spełnia niezwykle ważną rolę historyczno-tożsamościową dla mieszkańców regionu.

Miejsce realizacji projektu

działka nr 300/6, obręb 0001 Miasto Nałęczów

Okres realizacji projektu

2024-2027

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
20 000 000	-	6 000 000	14 000 000	-	-	-

Wskaźniki produktu

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach -1 szt.
- Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt.
- Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej – 1 szt
- Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem - 1 szt.
- Liczba zakładów leczenia uzdrowiskowego objęta projektem – 1 szt.

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem - 500 osób

Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji

Rewitalizacja budynku w przestrzeni publicznej w trosce o jakość życia mieszkańców i rozwój turystyki i utrzymania funkcji gospodarczo-rekreacyjnej.

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- ✓ P1 Brak dostępu do usług społecznych dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych
- ✓ P2 Niewystarczające wykorzystanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych gminy pod kątem rozwoju turystyki i rekreacji
- ✓ P4 Niewystarczający poziom konkurencyjności lokalnej przedsiębiorczości
- ✓ P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz turystów
- ✓ P6 Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej i zasobów materialnych dziedzictwa kulturowego, w tym obiektów zabytkowych
- ✓ P7 Niknące poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji
- ✓ P8 Niezadawalający stan przestrzeni publicznych

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości

korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.

10.	Nazwa przedsięwzięcia: Modernizacja Atrium					
Sfera rewitalizacji						
Społeczna/ Funkcjonalno -przestrzenna, i środowiskowa						
Cel GPR						
1. Odbudowa więzi społecznych mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego						
2. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie aktywności gospodarczej ludności						
3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska						
Podmiot realizujący projekt						
Zakład Leczniczy Uzdrowisko Nałęczów S.A.						
Zakres realizowanych zadań						
Zagospodarowanie otoczenia budynku wraz z modernizacją elementów zewnętrznych budynku: remont nawierzchni na dojściu do wejścia głównego i przed wejściem do baru z przebudową systemu odprowadzenia wód opadowych, wymiana uszkodzonych elementów i malowanie drewna						
Cele projektu						
Kompleks wodny Atrium to obiekt położony w sercu Parku Zdrojowego w Nałęczowie z basenem Aquatonic z torami do pływania, sztuczną rzeką, strefą spa oraz strefą klubową, stanowiący ważny ośrodek kulturowo-sportowo-rekreacyjny w regionie. Zdegradowane otoczenie budynku, brak właściwego odprowadzenia wód opadowych oraz zniszczone drewniane elementy artystycznego drewna powodują obniżenie atrakcyjności kompleksu będącego jednym z najchętniej odwiedzanych przez mieszkańców i gości miejsc w Nałęczowie. Modernizacja Atrium podniesie atrakcyjność obiektu oraz komfort użytkowania dla kuracjuszy, mieszkańców i turystów, co w bezpośredni sposób przyczyni się do rozwoju turystyki w gminie.						
Miejsce realizacji projektu						
działka nr 302, obręb 0001 Miasto Nałęczów						
Okres realizacji projektu						
2024-2027						
Szacunkowa wartość projektu [PLN]						
Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
400 000	-	60 000	340 000	-	-	-
Wskaźniki produktu						
- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.						
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach -1 szt.						
- Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt.						
Wskaźniki rezultatu						
- Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem – 10 000 osób						
Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji						

Rewitalizacja budynku w przestrzeni publicznej w trosce o jakość życia mieszkańców i rozwój turystyki i utrzymania funkcji gospodarczo-rekreacyjnej.

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- ✓ P1 Brak dostępu do usług społecznych dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych
- ✓ P2 Niewystarczające wykorzystanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych gminy pod kątem rozwoju turystyki i rekreacji
- ✓ P4 Niewystarczający poziom konkurencyjności lokalnej przedsiębiorczości
- ✓ P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz turystów
- ✓ P6 Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej i zasobów materialnych dziedzictwa kulturowego, w tym obiektów zabytkowych
- ✓ P7 Niknące poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji
- ✓ P8 Niezadawalający stan przestrzeni publicznych

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.

11. Nazwa przedsięwzięcia: Modernizacja Jesiennej Rezydencji

Sfera rewitalizacji

Społeczna/ Funkcjonalno -przestrzenna, i środowiskowa

Cel GPR

1. Odbudowa więzi społecznych mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego
2. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie aktywności gospodarczej ludności
3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska

Podmiot realizujący projekt

Zakład Lecznicy Uzdrowisko Nałęczów S.A.

Zakres realizowanych zadań

Zagospodarowanie otoczenia budynku wraz z modernizacją elementów zewnętrznych budynku:

- ✓ wymiana elementów drewnianych na elewacji (żaluzje na balkonach i bramy garażowe),
- ✓ przebudowa pokrycia stropodachu nad łącznikiem, naprawa zniszczeń,
- ✓ poprawa termoizolacyjności obiektu,
- ✓ remont trejażu (wymiana uszkodzonych korozją biologiczną belek drewnianych lub ich całkowity demontaż),
- ✓ modernizacja dźwigu osobowego - całkowita wymiana dźwigu w istniejącym szybie.

Cele projektu

Sanatorium Jesienna Rezydencja w Nałęczowie to obiekt położony na terenie ogrodu, mający duże znaczenie dla regionu jako miejsce leczenia i rekreacji. Niska efektywność energetyczna sanatorium wpływa negatywnie na jego działalność, koszty eksploatacji oraz środowisko naturalne. Problemy z izolacją termiczną powodują wahania temperatury i niekomfortowe warunki. Sanatorium zużywa znacznie więcej energii niż byłoby to konieczne do zapewnienia komfortu cieplnego, co prowadzi do wysokich rachunków za energię i przyczynia się

do emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń powietrza, co z kolei ma negatywny wpływ na środowisko naturalne. Zniszczone drewniane elementy artystycznego trejażu powodują obniżenie atrakcyjności budynku będącego jednym z najchętniej odwiedzanych przez turystów miejsc w Nałęczowie. Modernizacja Jesiennej Rezydencji pozwoli na obniżenie kosztów i redukcję emisji CO₂, poprawę komfortu dla kuracjuszy i turystów. Wpłyne pozytywnie na wizerunek obiektu nie tylko z punktu widzenia ekonomicznego, ale także środowiskowego i społecznego, co w bezpośredni sposób przyczyni się do rozwoju turystyki w gminie.

Miejsce realizacji projektu

działka nr 435/2, obręb 0001 Miasto Nałęczów

Okres realizacji projektu

2024-2027

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
1 650 000	-	495 000	1 155 000	-	-	-

Wskaźniki produktu

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach -1 szt.
- Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt.
- Liczba zakładów lecznictwa uzdrowiskowego objęta projektem – 1 szt.
- Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej – 1 szt.

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem - 500 osób

Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji

Rewitalizacja budynku w przestrzeni publicznej w trosce o jakość życia mieszkańców i rozwój turystyki i utrzymania funkcji gospodarczo-rekreacyjnej.

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- ✓ P1 Brak dostępu do usług społecznych dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych
- ✓ P2 Niewystarczające wykorzystanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych gminy pod kątem rozwoju turystyki i rekreacji
- ✓ P4 Niewystarczający poziom konkurencyjności lokalnej przedsiębiorczości
- ✓ P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz turystów
- ✓ P6 Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej i zasobów materialnych dziedzictwa kulturowego, w tym obiektów zabytkowych
- ✓ P7 Niknące poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji
- ✓ P8 Niezadawalający stan przestrzeni publicznych

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.

12. Nazwa przedsięwzięcia: Modernizacja Werandek**Sfera rewitalizacji****Spółeczna/ Funkcjonalno -przestrzenna, i środowiskowa****Cel GPR**

1. Odbudowa więzi społecznych mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego
2. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie aktywności gospodarczej ludności
3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska

Podmiot realizujący projekt

Zakład Lecznicy Uzdrowisko Nałęczów S.A.

Zakres realizowanych zadań

1. budowa nowoczesnych form zagospodarowania ogrodu przy budynku: elementy małej architektury, nasadzenia roślin, nawierzchnie na ciągach pieszych i drodze dojazdowej do budynku,
2. modernizacja elewacji budynku i pokrycia dachu z uwzględnieniem zagadnień termomodernizacji: wymiana pokrycia dachowego budynku głównego wraz z poprawą izolacyjności cieplnej,
3. modernizacja pomieszczeń dla rozszerzenia funkcji leczniczej - utworzenie poradni specjalistycznych dla mieszkańców gminy i okolic: przebudowa pomieszczeń parteru w zakresie wynikającym z projektu, roboty wykończeniowe i wyposażenie.

Cele projektu

W budynku Werandki mieści się Centrum Diagnostyki i Fizjoterapii „Werandki” zapewniające w pełni spersonalizowane indywidualne podejście do rehabilitacji narządu ruchu, dające pacjentom szansę na powrót do zdrowia i sprawności. Jest to niezwykle ważna placówka pełniąca istotną rolę w obszarze opieki zdrowotnej na terenie gminy, powiatu, województwa, a nawet kraju. Niestety problem niskiego stopnia ekologiczności w funkcjonowaniu tego obiektu stawia wyzwanie w kontekście zrównoważonego rozwoju i troski o środowisko naturalne. Niska efektywność i energetyczna budynku oraz zdegradowane otoczenie wpływają negatywnie na jego działalność, koszty eksploatacji, jakość świadczonych usług, atrakcyjność obiektu oraz środowisko naturalne. Modernizacja Werandek przyczyni się do poprawy stanu środowiska w obszarze uzdrowskim, jakości opieki zdrowotnej i wizerunku Centrum i gminy jako atrakcyjnego miejsca leczniczego przyjaznego środowisku naturalnemu. Pozwoli też na zachowanie pełnionej funkcji gospodarczej.

Miejsce realizacji projektu

działka nr 312/3, obręb 0001 Miasto Nałęczów

Okres realizacji projektu

2024-2027

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
1 000 000	-	300 000	700 000	-	-	-

Wskaźniki produktu

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach -1 szt.
- Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt.
- Liczba wspartych urządzeń lecznictwa uzdrowskiego – 1 szt.
- Liczba zakładów lecznictwa uzdrowskiego objęta projektem – 1 szt.

- Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej – 1 szt.

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem - 2000 osób

Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji

Rewitalizacja budynku w przestrzeni publicznej w trosce o jakość życia mieszkańców i rozwój turystyki i utrzymania funkcji gospodarczo-rekreacyjnej.

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- ✓ P1 Brak dostępu do usług społecznych dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych
- ✓ P2 Niewystarczające wykorzystanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych gminy pod kątem rozwoju turystyki i rekreacji
- ✓ P4 Niewystarczający poziom konkurencyjności lokalnej przedsiębiorczości
- ✓ P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz turystów
- ✓ P6 Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej i zasobów materialnych dziedzictwa kulturowego, w tym obiektów zabytkowych
- ✓ P7 Niknące poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji
- ✓ P8 Niezadawalający stan przestrzeni publicznych

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.

13. Nazwa przedsięwzięcia: Modernizacja Uzdrowskiego Szpitala Kardiologicznego

Sfera rewitalizacji

Społeczna/ Funkcjonalno -przestrzenna, i środowiskowa

Cel GPR

1. Odbudowa więzi społecznych mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego
2. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie aktywności gospodarczej ludności
3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska

Podmiot realizujący projekt

Zakład Lecznicy Uzdrowisko Nałęczów S.A.

Zakres realizowanych zadań

1. modernizacja elewacji budynku głównego z uwzględnieniem zasad termomodernizacji: docieplenie ścian zewnętrznych, wymiana okien z drzwi balkonowych, modernizacja balkonów
2. budowa instalacji fotowoltaicznej na potrzeby budynku: montaż paneli na dachu budynku wraz z instalacjami
3. budowa systemu zagospodarowania i wykorzystania wód opadowych: sieć kanalizacji deszczowej wraz z urządzeniami do gromadzenia i podczyszczania wód opadowych

Cele projektu

Uzdrowski Szpital Kardiologiczny w Nałęczowie to ważna placówka medyczna, która pełni istotną rolę

w obszarze opieki zdrowotnej na terenie gminy, powiatu, województwa, a nawet kraju. Niestety problem niskiego stopnia ekologiczności w funkcjonowaniu tego szpitala stawia wyzwanie w kontekście zrównoważonego rozwoju i troski o środowisko naturalne. Obecnie szpital nie spełnia norm podmiotu przyjaznego środowisku naturalnemu, ekologicznego, co ma istotne znaczenie w przypadku gminy uzdrowskiej jaką jest Nałęczów. Brak ekologicznych rozwiązań przekłada się w sposób bezpośredni na wyższe koszty utrzymania obiektu, zmniejszenie wydatków na działania na rzecz pacjentów oraz postrzeganie szpitala jako przestarzałego. Wdrożenie działań rewitalizacyjnych w postaci termomodernizacji budynku z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii oraz nowym systemem zagospodarowania wód opadowych przyczyni się do poprawy stanu środowiska w obszarze uzdrowskim, jakości opieki zdrowotnej i wizerunku szpitala i gminy jako atrakcyjnego miejsca uzdrowskiego przyjaznego środowisku naturalnemu.

Miejsce realizacji projektu

działka nr 384/1, obręb 0001 Miasto Nałęczów

Okres realizacji projektu

2024-2027

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
2 750 000	-	825 000	1 925 000	-	-	-

Wskaźniki produktu

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach -1 szt.
- Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej – 1 szt.
- Pojemność nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej – 164 osoby.

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem - 500 osób.
- Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej – 500 osób.

Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji

Rewitalizacja budynku w przestrzeni publicznej w trosce o jakość życia mieszkańców i rozwój turystyki i utrzymania funkcji gospodarczo-rekreacyjnej.

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- ✓ P1 Brak dostępu do usług społecznych dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych
- ✓ P2 Niewystarczające wykorzystanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych gminy pod kątem rozwoju turystyki i rekreacji
- ✓ P4 Niewystarczający poziom konkurencyjności lokalnej przedsiębiorczości
- ✓ P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz turystów
- ✓ P6 Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej i zasobów materialnych dziedzictwa kulturowego, w tym obiektów zabytkowych
- ✓ P7 Niknące poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji
- ✓ P8 Niezadawalający stan przestrzeni publicznych

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości

korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.

14. Nazwa przedsięwzięcia: Termomodernizacja Sanatorium Fortunat

Sfera rewitalizacji

Spółeczna/ Funkcjonalno -przestrzenna, i środowiskowa

Cel GPR

1. Odbudowa więzi społecznych mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego
2. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie aktywności gospodarczej ludności
3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska

Podmiot realizujący projekt

Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.

Zakres realizowanych zadań

Modernizacja wszystkich elewacji budynku docieplenie ścian zewnętrznych, wymiana z uwzględnieniem zasad termomodernizacji okien i drzwi balkonowych, modernizacja balkonów.

Cele projektu

Sanatorium Fortunat w Nałęczowie to obiekt mający duże znaczenie dla regionu ze względu na swoją historię i funkcję jako miejsce leczenia i rekreacji. Niska efektywność energetyczna sanatorium wpływa negatywnie na jego działalność, koszty eksploatacji oraz środowisko naturalne. Problemy z izolacją termiczną powodują wahania temperatury i niekomfortowe warunki dla pacjentów i pracowników. Sanatorium zużywa znacznie więcej energii niż byłoby to konieczne do zapewnienia komfortu cieplnego, co prowadzi do wysokich rachunków za energię i przyczynia się do emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń powietrza, co z kolei ma negatywny wpływ na środowisko naturalne. Dlatego też termomodernizacja może być kluczowym krokiem w poprawie sytuacji i może przynieść liczne korzyści, takie jak obniżenie kosztów, poprawę komfortu, redukcję emisji CO2 i wzrost wizerunku obiektu sanatoryjnego, nie tylko z punktu widzenia ekonomicznego, ale także środowiskowego i społecznego.

Miejsce realizacji projektu

działka nr 403, obręb 0001 Miasto Nałęczów

Okres realizacji projektu

2024-2027

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
3 200 000	-	960 000	2 240 000	-	-	-

Wskaźniki produktu

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach -1 szt.
- Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej – 1 szt.
- Liczba zakładów lecznictwa uzdrowiskowego objęta projektem – 1 szt.

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem - 500 osób

Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji

Rewitalizacja budynku w przestrzeni publicznej w trosce o jakość życia mieszkańców i rozwój turystyki i utrzymania funkcji gospodarczo-rekreacyjnej.

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- ✓ P1 Brak dostępu do usług społecznych dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych
- ✓ P2 Niewystarczające wykorzystanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych gminy pod kątem rozwoju turystyki i rekreacji
- ✓ P4 Niewystarczający poziom konkurencyjności lokalnej przedsiębiorczości
- ✓ P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz turystów
- ✓ P6 Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej i zasobów materialnych dziedzictwa kulturowego, w tym obiektów zabytkowych
- ✓ P7 Niknące poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji
- ✓ P8 Niezadawalający stan przestrzeni publicznych

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.

15. Nazwa przedsięwzięcia: Modernizacja Budynku Biskupiego

Sfera rewitalizacji

Społeczna/ Funkcjonalno -przestrzenna, i środowiskowa

Cel GPR

1. Odbudowa więzi społecznych mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego
2. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie aktywności gospodarczej ludności
3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska

Podmiot realizujący projekt

Zakład Lecznicy Uzdrowisko Nałęczów S.A.

Zakres realizowanych zadań

Przeciwdziałanie degradacji nieużytkowanego zabytkowego budynku z przebudową na funkcję hotelowo-apartamentową: opracowanie dokumentacji projektowej zmiany przeznaczenia budynku, poprawy termoizolacyjności oraz wykonanie pozostałych robót budowlanych i wyposażenia wynikających z projektu

Cele projektu

Budynek Biskupi jest częścią wyjątkowego w skali kraju zespołu pałacowo-zdrojowego o istotnych walorach historycznych, artystycznych i krajobrazowych. Jest to zabytkowy domek z 1809 roku, obecnie nieużytkowany, który wymaga kompleksowych prac rewitalizacyjnych mających zapobiec jego degradacji strukturalnej i estetycznej. Kompleksowa modernizacja budynku zgodnie I z wytycznymi konserwatora zabytków wpłynie pozytywnie na ochronę dziedzictwa kulturowo- historycznego Nałęczowa oraz pozwoli nadać obiektowi nowe funkcje - gospodarczą, kulturalną , i rekreacyjną. Prace te pozwolą zachować wartość historyczną Budynku Biskupiego oraz utrzymać atrakcyjność miejsca dla turystów, co wpłynie pozytywnie na zwiększenie potencjału

turystycznego gminy.

Miejsce realizacji projektu

działka nr 300/3, obręb 0001 Miasto Nałęczów

Okres realizacji projektu

2024-2027

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
3 200 000	-	960 000	2 240 000	-	-	-

Wskaźniki produktu

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach -1 szt.
- Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt.
- Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej – 1 szt.
- Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem – 1 szt.

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem – 150 osób

Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji

Rewitalizacja budynku w przestrzeni publicznej w trosce o jakość życia mieszkańców i rozwój turystyki i utrzymania funkcji gospodarczo-rekreacyjnej.

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- ✓ P1 Brak dostępu do usług społecznych dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych
- ✓ P2 Niewystarczające wykorzystanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych gminy pod kątem rozwoju turystyki i rekreacji
- ✓ P4 Niewystarczający poziom konkurencyjności lokalnej przedsiębiorczości
- ✓ P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz turystów
- ✓ P6 Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej i zasobów materialnych dziedzictwa kulturowego, w tym obiektów zabytkowych
- ✓ P7 Niknące poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji
- ✓ P8 Niezadawalający stan przestrzeni publicznych

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.

16. Nazwa przedsięwzięcia: Modernizacja Źródła Miłość

Sfera rewitalizacji

Społeczna/ Funkcjonalno -przestrzenna, i środowiskowa

Cel GPR

3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska

Podmiot realizujący projekt

Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.

Zakres realizowanych zadań

Przystosowanie sposobu ujęcia wody ze źródła „Miłość” do wymagań wynikających z dokumentacji zezwalającej na eksploatację: budowa nowego ujęcia-obudowy źródła Miłość (dokumentacja+ roboty montażowe), modernizacja sieci wodociągowej do poszczególnych budynków

Cele projektu

Nałęczów słynie z wód leczniczych i mineralnych. Jednym z miejsc ujęcia tych wód jest Źródło Miłości o ogromnym znaczeniu historycznym, z którego pozyskiwana jest naturalna niskosodowa woda źródłana o właściwościach prozdrowotnych. Woda ta wspomaga i reguluje pracę serca, łagodzi dolegliwości mięśni i stawów, zmniejsza bóle głowy, nerwowość, znosi zmęczenie, ułatwia zasypianie, łagodzi stany depresyjne, leczy dolegliwości gastrologiczne, wpływa na prawidłowe odżywienie skóry. Obecny stan ujęcia wody nie spełnia wymagań wynikających z dokumentacji zezwalającej na eksploatację. Konieczne do wykonania są prace rewitalizacyjne, które pozwolą na dalszą eksploatację źródła i pozyskiwanie wody. Dzięki temu zostanie zachowane dziedzictwo kulturowe i historyczne, a mieszkańcy, kuracjusze i turyści będą mogli korzystać z prozdrowotnych właściwości leczniczej wody. Dzięki temu poprawi się ich dobrostan i kondycja zdrowotna, a to przełoży się bezpośrednio na jakość ich życia i funkcjonowania.

Miejsce realizacji projektu

działka nr 312/4, obręb 0001 Miasto Nałęczów

Okres realizacji projektu

2024-2027

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
380 000	-	114 000	266 000	-	-	-

Wskaźniki produktu

- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach -1 szt.
- Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt.
- Liczba wspartych urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego – 1 szt.
- Liczba zakładów lecznictwa uzdrowiskowego objęta projektem – 1 szt.

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem - 100 osób

Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji

Rewitalizacja budynku w przestrzeni publicznej w trosce o jakość życia mieszkańców i rozwój turystyki i utrzymania funkcji gospodarczo-rekreacyjnej.

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- ✓ P2 Niewystarczające wykorzystanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych gminy pod kątem rozwoju turystyki i rekreacji
- ✓ P4 Niewystarczający poziom konkurencyjności lokalnej przedsiębiorczości
- ✓ P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz turystów
- ✓ P6 Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej i zasobów materialnych dziedzictwa kulturowego, w tym obiektów zabytkowych
- ✓ P8 Niezadawalający stan przestrzeni publicznych

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.

17. Nazwa przedsięwzięcia: Modernizacja Starych Łazienek

Sfera rewitalizacji

Społeczna/ Funkcjonalno -przestrzenna, i środowiskowa

Cel GPR

1. Odbudowa więzi społecznych mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego
2. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie aktywności gospodarczej ludności
3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska

Podmiot realizujący projekt

Zakład Lecznicy Uzdrowisko Nałęczów S.A.

Zakres realizowanych zadań

1. Prace konserwatorskie elementów wpisanych do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zlokalizowanych w obrębie przelewu źródła Celińskiego: prace wynikające z opracowanego programu konserwacji zabytków, izolacje przeciwwilgociowe ścian i posadzki przy przelewie wody ze źródła Celińskiego
2. Budowa systemu klimatyzacji pomieszczeń uwzględniającego zabytkowy charakter budynku wpisanego do rejestru zabytków Województwa Lubelskiego: projekt i montaż instalacji klimatyzacji wraz z urządzeniami wewnętrznymi i zewnętrznymi

Cele projektu

Stare Łazienki w Nałęczowie to ważny obiekt infrastruktury uzdrowiskowej zlokalizowany w Parku Zdrojowym w Nałęczowie, wpisany do rejestru zabytków Województwa Lubelskiego. Obiekt ten cieszy się ogromnym zainteresowaniem wśród mieszkańców regionu, ale także pacjentów i turystów z całej Polski. Budynek jest po termomodernizacji jednak w celu utrzymania jego atrakcyjności turystycznej i historycznej, wymaga przeprowadzenia dodatkowych prac modernizacyjnych. Konieczne jest wykonanie prac konserwatorskich wynikających z opracowanego programu konserwacji zabytków w obrębie przelewu źródła Celińskiego. Złe warunki atmosferyczne oraz naturalny proces starzenia się materiałów i elementów konstrukcyjnych doprowadziły do degradacji strukturalnej i estetycznej. Konieczna jest również budowa systemu klimatyzacji w obiekcie uwzględniająca zabytkowy charakter budynku. Prace te powalą zachować wartość historyczną Starych Łazienek, zapewnić komfort gościom, utrzymać atrakcyjność miejsca dla turystów, co wpłynie pozytywnie na zwiększenie potencjału turystycznego gminy.

Miejsce realizacji projektu

działka nr 300/11, obręb 0001 Miasto Nałęczów

Okres realizacji projektu

2024-2027

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
750 000	-	225 000	525 000	-	-	-

Wskaźniki produktu

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach -1 szt.
- Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt.
- Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem – 1 szt.
- Liczba wspartych urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego – 1 szt.
- Liczba zakładów lecznictwa uzdrowiskowego objęta projektem – 1 szt.

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem - 300 osób

Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji

Rewitalizacja obiektów infrastrukturalnych w przestrzeni publicznej w celu poprawy jakości świadczonych usług dla pacjentów, w tym dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz podniesienie poziomu atrakcyjności miejscowości uzdrowiskowej i rozwój turystyki. Spełnienie zaleceń konserwatora zabytków.

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- ✓ P1 Brak dostępu do usług społecznych dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych
- ✓ P2 Niewystarczające wykorzystanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych gminy pod kątem rozwoju turystyki i rekreacji
- ✓ P4 Niewystarczający poziom konkurencyjności lokalnej przedsiębiorczości
- ✓ P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz turystów
- ✓ P6 Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej i zasobów materialnych dziedzictwa kulturowego, w tym obiektów zabytkowych
- ✓ P7 Niknące poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji
- ✓ P8 Niezadawalający stan przestrzeni publicznych

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Projekt nie jest skierowany w sposób bezpośredni do użytkowników, w tym do osób ze specjalnymi potrzebami. Tylko pośrednio będą one odbiorcami rezultatów projektu. W ramach projektu zostanie zapewniona dostępność dla ww. osób zgodnie z zapisami ustawy, jeśli wystąpi taka konieczność.

18.	Nazwa przedsięwzięcia: Nałęczowski Festiwal Otwartych Ogrodów
-----	--

Sfera rewitalizacji

Społeczna

Cel GPR

1. Odbudowa więzi społecznych mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego
3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska

Podmiot realizujący projekt

Nałęczowskie Towarzystwo Ogrodowe we współpracy z Gminą Nałęczów organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, instytucjami kultury

Zakres realizowanych zadań

Organizacja Nałęczowskich Dni Otwartych Ogrodów poprzez otwarcie prywatnych ogrodów z zabytkowymi domami w tle wraz z ofertą imprez kulturalno-rozrywkowych, w tym warsztatów tematycznych, spotkań poetyckich, wernisaży lub koncertów.

Cele projektu

Celem projektu jest aktywizacja i integracja Nałęczowa wokół wspólnych inicjatyw na rzecz stworzenia warunków do wzajemnego poznawania się, przyciągnięcia nowych turystów odwiedzających gminę Nałęczów, jak również spędzania wolnego czasu w miłej atmosferze przez lokalną społeczność. Realizacja projektu wpłynie korzystnie na poprawę wizerunku Nałęczowa i zmianę postrzegania uzdrowiska jako miejsca jedynie do „poprawy stanu zdrowia”.

Ponadto pozwoli na upowszechnianie bogatej historii tego miejsca i podtrzymanie tradycji regionalnych.

Miejsce realizacji projektu

Nałęczów - Obszar ograniczony ulicami: Poniatowskiego, Żeromskiego, Lipowa, Graniczna, Kombatantów, Batalionów Chłopskich, Armatnia Góra, 1-go Maja, Prusa, Kamieniak, Górskiego

Bronice – Kolonia - Pałac w Bronicach - 183/5 Bronice Kolonia - obręb 0003 - Bronice - Kolonia

Okres realizacji projektu

2025 – 2029

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
500 000	50 000	50 000	-	-	400 000	-

Wskaźniki produktu

- Liczba wspartych wydarzeń integracyjnych i aktywizujących społeczność lokalną zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach –1 szt.

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających wydarzenia integracyjne i aktywizujące społeczność lokalną zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 500 osób

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

P1 Brak dostępu do usług społecznych dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych

P2 Niewystarczające wykorzystanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych gminy pod kątem rozwoju turystyki i rekreacji

P3 Wąskie grono mieszkańców gminy angażujące się społecznie i obywatelsko (bierność części mieszkańców)

P4 Niewystarczający poziom konkurencyjności lokalnej przedsiębiorczości

P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz turystów

P7 Niknące poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji

P8 Niezadawalający stan przestrzeni publicznych

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.

19. Nazwa przedsięwzięcia: Organizacja warsztatów edukacyjnych dla mieszkańców wsi Czesławice						
Sfera rewitalizacji						
Społeczna						
Cel GPR						
1. Odbudowa więzi społecznych mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego 2. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie aktywności gospodarczej ludności 3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska						
Podmiot realizujący projekt						
Stowarzyszenie Rozwoju Wsi „Zawsze Czesławice” w Czesławicach						
Zakres realizowanych zadań						
Projekt zakłada warsztaty z zakresu rękodzieła i tkactwa oraz warsztaty kulinarne. Zakup narzędzi i materiałów edukacyjnych. Zatrudnienie kadry szkoleniowej. Organizacja wyjazdów i wizyt szkoleniowych						
Cele projektu						
Celem projektu będzie zwiększenie dostępności zintegrowanych usług społecznych. Aktywizacja społeczna i integracja. Miłe spędzanie czasu, zwiększenie wiedzy mieszkańców na temat dziedzictwa kulturowego i kulinarnego. Wzrost kompetencji zawodowych mieszkańców. Umożliwienie rozwoju zainteresowań i aktywne spędzenie czasu.						
Miejsce realizacji projektu						
Czesławice, budynek Świetlicy wiejskiej - dz. 160 obręb 0006 Czesławice						
Okres realizacji projektu						
2026-2028						
Szacunkowa wartość projektu [PLN]						
Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
60 000	-	9 000	-	51 000	-	-
Wskaźniki produktu						
- Liczba przeprowadzonych szkoleń/warsztatów/kursów – 3 szt.						
Wskaźniki rezultatu						
- Liczba osób odwiedzających wydarzenia integracyjne i aktywizujące społeczność lokalną zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 60 osób						
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt						
P1 Brak dostępu do usług społecznych dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych P3 Wąskie grono mieszkańców gminy angażujące się społecznie i obywatelsko (bierność części mieszkańców) P4 Niewystarczający poziom konkurencyjności lokalnej przedsiębiorczości						

P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz turystów

P7 Niknące poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji

P8 Niezadawalający stan przestrzeni publicznych

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

- umożliwienie udziału w wydarzeniach osobom ze szczególnymi potrzebami (preferencje podczas zapisów na warsztaty i zajęcia)

20. Nazwa przedsięwzięcia: Utworzenie parku edukacyjno-rekreacyjnego

Sfera rewitalizacji

Spółeczna/ Funkcjonalno -przestrzenna, i środowiskowa

Cel GPR

1. Odbudowa więzi społecznych mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego
2. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie aktywności gospodarczej ludności
3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska

Podmiot realizujący projekt

Stowarzyszenie Rozwoju Wsi „Zawsze Czesławice” w Czesławicach

Zakres realizowanych zadań

Zagospodarowanie i ogrodzenie terenu, montaż zabawek edukacyjnych. Ustawienie interaktywnych figur zwierząt płyt amortyzujących tablic edukacyjnych przedstawiających cykle życiowe zwierząt.

Cele projektu

Celem projektu będzie stworzenie miejsca do wypoczynku i rekreacji dla dzieci, a także do rozwoju ich umiejętności ruchowych. Zabawa będzie połączona z edukacją i integracją.

Miejsce realizacji projektu

Czesławice, działka nr 160 obręb 0006 Czesławice

Okres realizacji projektu

2026-2028

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
200 000	-	30 000	170 000	-	-	-

Wskaźniki produktu

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach -1 szt.
- Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt.

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem - 60 osób

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

P1 Brak dostępu do usług społecznych dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych
P3 Wąskie grono mieszkańców gminy angażujące się społecznie i obywatelsko (bierność części mieszkańców)
P4 Niewystarczający poziom konkurencyjności lokalnej przedsiębiorczości
P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz turystów
P7 Niknące poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji
P8 Niezadawalający stan przestrzeni publicznych

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.

21. Nazwa przedsięwzięcia: Rewitalizacja otoczenia zespołu Parkowo-Pałacowego w Bronicach

Sfera rewitalizacji

Społeczna/ Funkcjonalno -przestrzenna, i środowiskowa

Cel GPR

1. Poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym
2. Ożywienie gospodarcze i turystyczne dzięki wykorzystaniu lokalnych zasobów
3. Poprawa stanu infrastruktury i przestrzeni z zachowaniem wysokich standardów dbałości o środowisko naturalne

Podmiot realizujący projekt

Stowarzyszenie „Dwór w Bronicach”

Zakres realizowanych zadań

1. Usunięcie zdekapitalizowanego betonu placu manewrowego przed budynkiem Pałacu i zastąpienie go tarasem z płyt chodnikowych oraz nasadzeniami zieleni.
2. Częściowe odtworzenie zespołu bramy wjazdowej do pałacu wraz z ogrodzeniem, z wykonaniem miejsc postojowych dla samochodów dla odwiedzających oraz miejsca odpoczynku i tablicy informacyjnej dla rowerzystów.
3. Oczyszczenie i udrożnienie na potrzeby trasy pieszej i rowerowej historycznego powiązania rowerowego w stronę Markuszowa – drogi w wąwozie, dz. ew. nr 344, obr. 0003 Bronice – Kolonia.

Cele projektu

Realizacja projektu pozwoli na uporządkowanie ładu przestrzennego rewitalizowanego obszaru oraz pozwoli na przywrócenie miejscu funkcji użytkowych. Zwiększenie jakości i dostępności infrastruktury społecznej na potrzeby wydarzeń integrujących i aktywizujących społeczność lokalną wpłynie pozytywnie pobudzenie więzi sąsiedzkich, podtrzymanie lokalnych tradycji oraz integrację międzypokoleniową.

Miejsce realizacji projektu

Bronice – Kolonia, dz. nr 183/5, obręb 0003 - Bronice - Kolonia

Okres realizacji projektu

2026-2028

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
250 000	-	50 000	-	-	200 000	-

Wskaźniki produktu

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach -1 szt.
- Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt.
- Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem – 1 szt.

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem - 200 osób

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- P1 Brak dostępu do usług społecznych dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych
- P3 Wąskie grono mieszkańców gminy angażujące się społecznie i obywatelsko (bierność części mieszkańców)
- P4 Niewystarczający poziom konkurencyjności lokalnej przedsiębiorczości
- P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz turystów
- P7 Niknące poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji
- P8 Niezadawalający stan przestrzeni publicznych

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.

22. Nazwa przedsięwzięcia: Organizacja Plenerowego Kina Letniego w Nałęczowie

Sfera rewitalizacji

Spółeczna

Cel GPR

1. Odbudowa więzi społecznych mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego
3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska

Podmiot realizujący projekt

Gmina Nałęczów we współpracy z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, instytucjami kultury

Zakres realizowanych zadań

W ramach projektu, na terenach zielonych przed Urzędem Miejskim w Nałęczowie planuje się ustawienie mobilnego kina plenerowego, dzięki któremu w miesiącach letnich możliwa będzie organizacja otwartych seansów filmowych oraz transmisji sportowych i kulturalnych dla mieszkańców gminy oraz turystów i kuracjuszy ją odwiedzających. Kino letnie stanowić będzie niekomercyjną formą rekreacji, dostosowaną do potrzeb użytkowników w każdym wieku.

Cele projektu

Kino letnie stanowić będzie atrakcyjną formę spędzania wolnego czasu zarówno dla mieszkańców gminy, jak

również turystów i kuracjuszy uzdrowiska. Dzięki organizacji atrakcji rozszerzona zostanie oferta turystyczna i rekreacyjna gminy, co przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności terenu i zwiększenia ruchu turystycznego. Dodatkowa atrakcja zachęci turystów nie tylko do odwiedzania znanych obiektów usytuowanych w centrum Nałęczowa, ale pobudzi również aktywność obiektów i punktów usługowych położonych na jego obrzeżach. Wzrost liczby odwiedzin miasta zainicjuje dalsze poszerzenie oferty turystycznej i usługowej, co poprawi sytuację finansową lokalnych przedsiębiorców i wpłynie na poprawę jakości świadczonych usług. Wzrost liczby przedsiębiorstw oraz rozszerzenie oferty dotychczas działających wpłynie na wzrost liczby miejsc pracy oraz poprawi sytuację ekonomiczną mieszkańców gminy.

Miejsce realizacji projektu

Gmina Nałęczów: miasto Nałęczów: Obszar I: projekcje odbywają się przed urzędem miejskim na Placu Towarzystwa Przyjaciół Nałęczowa - dz. 372 obręb 0001 - Miasto Nałęczów

Okres realizacji projektu

2025 – 2029

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
75 000	6 250	-	-	-	63 750	-

Wskaźniki produktu

- Liczba wspartych wydarzeń integracyjnych i aktywizujących społeczność lokalną zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 11 szt. (seansów)

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających wydarzenia integracyjne i aktywizujące społeczność lokalną zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 200 osób

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- P1 Brak dostępu do usług społecznych dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych
- P2 Niewystarczające wykorzystanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych gminy pod kątem rozwoju turystyki i rekreacji
- P3 Wąskie grono mieszkańców gminy angażujące się społecznie i obywatelsko (bierność części mieszkańców)
- P4 Niewystarczający poziom konkurencyjności lokalnej przedsiębiorczości
- P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz turystów
- P7 Niknące poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji
- P8 Niezadawalający stan przestrzeni publicznych

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.

23. Nazwa przedsięwzięcia: Nałęczowska Akademia Seniora

Sfera rewitalizacji

Spółeczna						
Cel GPR						
1. Odbudowa więzi społecznych mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego						
Podmiot realizujący projekt						
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie						
Zakres realizowanych zadań						
Głównym zadaniem projektu jest utworzenie Klubu seniora, który będzie aktywizował, integrował osoby po 60 r.ż. z terenu gminy Nałęczów, zmieniał wizerunek człowieka starszego w społeczeństwie, rozbudowywał zainteresowania i potrzeby kulturalne, edukował oraz upowszechniał zdrowy styl życia.						
Cele projektu						
Rezultatem tego projektu będzie zaktywizowanie osób starszych z terenu gminy Nałęczów, zapewnienie im miejsca do wspólnych spotkań oraz możliwości do dalszej integracji ze społecznością lokalną. Integracja wewnątrz Klubu seniora zostanie rozszerzona o działania aktywizujące wiele pokoleń np. pokazywanie przez osoby starsze gier i zabaw swojego pokolenia młodzieży (szachy, gry karciane) oraz w drugą stronę (media społecznościowe, gry komputerowe).						
Miejsce realizacji projektu						
Gmina Nałęczów: miasto Nałęczów: budynek Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej ul. Spółdzielcza 17a - dz. 30/6 - obręb 0001 Miasto Nałęczów						
Okres realizacji projektu						
2025 – 2027						
Szacunkowa wartość projektu [PLN]						
Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
120 000	180 000	-	-	1 020 000	-	-
Wskaźniki produktu						
- Liczba osób w wieku 55 lat i więcej objętych wsparciem – 50 osób						
Wskaźniki rezultatu						
- Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po realizacji projektu – 40 osób						
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt						
P1 Brak dostępu do usług społecznych dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz turystów						
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami						
Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.						

24. Nazwa przedsięwzięcia: Aktywizacja zawodowa mieszkańców gminy Nałęczów**Sfera rewitalizacji**

Gospodarcza

Cel GPR

2. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie aktywności gospodarczej ludności

Podmiot realizujący projekt

Gmina Nałęczów we współpracy z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, Powiatowym Urzędem Pracy

Zakres realizowanych zadań

Realizacja przedsięwzięć służących podnoszeniu kompetencji społecznych i zawodowych i nabywaniu nowych umiejętności społecznych przez mieszkańców obszarów rewitalizowanych (zwłaszcza bezrobotni i młodzież), a w konsekwencji rozwijających poziom przedsiębiorczości

Cele projektu

Celem projektu jest kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców związanych z bezrobociem i ich aktywizacja oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców (zwłaszcza wśród osób młodych wchodzących na rynek pracy)

Miejsce realizacji projektu

Gmina Nałęczów: miasto Nałęczów: budynek Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej ul. Spółdzielcza 17a - dz. 30/6 - obręb 0001 Miasto Nałęczów,

Okres realizacji projektu

2026-2029

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet JST	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
50 000	7 500	-	-	42 500	-	-

Wskaźniki produktu

- Liczba osób dorosłych objętych usługami rozwojowymi – 60 osób (40 z obszaru Nałęczów, 10 z obszaru Czesławice, 10 z obszaru Bronice -Kolonia)

Wskaźniki rezultatu

- Liczba nowych przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach – 3 szt.
- Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po realizacji projektu – 50 osób

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

P4 Niewystarczający poziom konkurencyjności lokalnej przedsiębiorczości

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Projekt realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla Osób z Niepełnosprawnościami. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.

25.	Nazwa przedsięwzięcia: Rewitalizacja i modernizacja budynku „Willa Starówka” wpisanego do rejestru zabytków pod nr. A/605 (Gmach Szkoły Rzemieślniczej- Szkoły Witkiewiczowskiej)					
Sfera rewitalizacji						
Społeczna/ Funkcjonalno -przestrzenna, i środowiskowa						
Cel GPR						
Odbudowa więzi społecznych mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego						
2. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie aktywności gospodarczej ludności						
3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska						
Podmiot realizujący projekt						
F.H.U „Willa Starówka”						
Zakres realizowanych zadań						
Realizacja przedsięwzięcia ma na celu aktywizację osób starszych poprzez stworzenie miejsca dedykowanego bezpośredni dla nich, w którym będą prowadzone warsztaty, zajęcia rehabilitacyjne oraz usługi opieki dziennej. Zakres obejmuje: wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę dachu, przebudowę i remont pomieszczeń. Wymiana instalacji oraz zagospodarowanie terenu wokół obiektu.						
Cele projektu						
Rewitalizacja i modernizacja budynku wpisanego do rejestru zabytków mająca na celu zmianę jego funkcji z przeznaczeniem na aktywizację społeczną.						
Miejsce realizacji projektu						
Gmina Nałęczów: miasto Nałęczów: nr dz. 30/15 obręb Miasto Nałęczów						
Okres realizacji projektu						
2026-2029						
Szacunkowa wartość projektu [PLN]						
Szacunkowy koszt ogólny	Budżet JST	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
4 800 000	0,00	0,00	2 800 000	-	1 000 000	1 000 000
Wskaźniki produktu						
- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.						
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach -1 szt.						
- Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt.						
- Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej – 1 szt.						
Wskaźniki rezultatu						
- Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem - 350 osób						
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt						
✓ P1 Brak dostępu do usług społecznych dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych						
✓ P2 Niewystarczające wykorzystanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych gminy pod kątem rozwoju turystyki i rekreacji						
✓ P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz turystów						
✓ P6 Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej i zasobów materialnych dziedzictwa kulturowego, w tym obiektów zabytkowych						

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej. Obiekt zostanie dostosowany do potrzeb OzN poprzez budowę windy oraz przystosowanie łazienek.

6.2. Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Wyżej wymienione projekty główne uzupełnione zostaną poprzez realizację projektów komplementarnych.

Zidentyfikowane projekty uzupełniające mają głównie charakter społeczny i infrastrukturalny i skierowane są do szerokiego grona odbiorców z terenu gminy, a w szczególności do mieszkańców obszaru zdegradowanego. Ich realizacja pozwoli na wyprowadzenie tego obszaru ze stanu kryzysowego, co pozytywnie wpłynie na poprawę jakości życia i rozwój społeczno-gospodarczego.

Projekty te w mniejszym stopniu oddziałują na obszar rewitalizacji, ale są również istotne, ponieważ uzupełniają bądź wzmacniają działania podstawowe na obszarze rewitalizacji. Projekty uzupełniające są spójne z celami i kierunkami GPR i pozytywnie wpływają na cały obszar objęty procesem rewitalizacji. Ich realizacja z pewnością przyczyni się do lepszej integracji działań rewitalizacyjnych na całym obszarze objętym procesem rewitalizacji.

Przedsięwzięcia te zostały zgłoszone do GPRB w ramach otwartego naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Inicjatorzy (podmioty zgłaszające) projektów uzupełniających opisali cel przedsięwzięcia, jego charakterystykę i sposób realizacji.

1.	Nazwa przedsięwzięcia: Bezpieczne place zabaw
Sfera rewitalizacji	
Społeczna/ Funkcjonalno -przestrzenna, i środowiskowa	
Cel GPR	
1. Odbudowa więzi społecznych mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego 3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska	
Podmiot realizujący projekt	
Spółdzielnia Mieszkaniowa „Przedwiośnie” w Nałęczowie	
Zakres realizowanych zadań	
Wymiana dotychczasowych niestandardowych urządzeń, będących na wyposażeniu placów zabaw na terenie Spółdzielni. Montaż profesjonalnych konstrukcji, certyfikowanych pod względem bezpieczeństwa, wymiana nawierzchni.	
Cele projektu	
Celem projektu będzie utworzenie otwartej przestrzeni przeznaczonej do wypoczynku mieszkańców. 1. Poprawa estetyki ogólnodostępnych terenów zabawowych dla dzieci. 2. Zwiększenie bezpieczeństwa najmłodszych.	

3. Konstruktywna forma spędzania wolnego czasu.
4. Poprawa jakości stopnia zrównoważenia krajobrazowego.
5. Integracja środowiskowa oraz podniesienie stopnia atrakcyjności gminy jako miejsca zamieszkania.

Miejsce realizacji projektu

Nałęczów, działka nr 503/9 - obręb 0001 Miasto Nałęczów

Okres realizacji projektu

2026-2027

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
450 000	-	67 500	382 500	-	-	-

Wskaźniki produktu

- Liczba wybudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych – 1 szt.
- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach - 1 szt.

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem - 200 osób

Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji

Efektom realizacji projektu będzie podniesienie jakości i dostępności terenów służącym celom społecznym w gminie.

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- ✓ P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz turystów
- ✓ P8 Niezadawalający stan przestrzeni publicznych
- ✓ P9 Niski poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców oraz nasilenie zjawisk patologicznych na terenie obszaru rewitalizacji

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.

2. Nazwa przedsięwzięcia: Modernizacja systemu zasilania rezerwowego dla obiektów ZLUN

Sfera rewitalizacji

Spółeczna/ Funkcjonalno -przestrzenna, i środowiskowa

Cel GPR

3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska

Podmiot realizujący projekt

Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.

Zakres realizowanych zadań

Modernizacja systemu zasilania rezerwowego dla obiektów ZLUN: wymiana podstawowych urządzeń (w budynkach agregatowni przy Szpitalu Kardiologicznym oraz przy Starych Łazienkach) wraz z dostosowaniem infrastruktury technicznej do zmienionych warunków funkcjonowania.

Cele projektu

W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania Uzdrowiska konieczne jest posiadanie rezerwowego zasilania obiektów w energię elektryczną. Obecna infrastruktura nie zapewnia bezpieczeństwa energetycznego w stopniu jaki jest wymagany. Modernizacja infrastruktury przyczyni się do zachowania ciągłości funkcjonowania obiektów leczniczych i zapewnienia komfortu i bezpieczeństwa dla pacjentów, kuracjuszy, gości, w tym dla osób ze specjalnymi potrzebami, dla których urządzenia i rozwiązania technologiczne zasilane prądem są niejednokrotnie niezbędne do prawidłowego funkcjonowania. Bezpieczeństwo energetyczne będzie miało bezpośredni wpływ na I jakość ich życia i funkcjonowania.

Miejsce realizacji projektu

działka nr 300/1, 384/1, obręb 0001 Miasto Nałęczów

Okres realizacji projektu

2024-2027

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
700 000	-	200 000	500 000	-	-	-

Wskaźniki produktu

- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach -1 szt.

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem - 700 osób

Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji

Rewitalizacja budynku w przestrzeni publicznej w trosce o jakość życia mieszkańców i rozwój turystyki i utrzymania funkcji gospodarczo-rekreacyjnej.

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- ✓ P6 Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej i zasobów materialnych dziedzictwa kulturowego, w tym obiektów zabytkowych

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Projekt nie jest skierowany w sposób bezpośredni do użytkowników, w tym do osób ze specjalnymi potrzebami. Tylko pośrednio będą one odbiorcami rezultatów projektu. W ramach projektu zostanie zapewniona dostępność dla ww. osób zgodnie z zapisami ustawy, jeśli wystąpi taka konieczność.

Zidentyfikowano również następujące przedsięwzięcia uzupełniające:

1. Rekreacja na świeżym powietrzu - planowany do realizacji przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Przedwiośnie” w Nałęczowie.

Celami projektu są: profilaktyka zdrowotna mieszkańców, konstruktywna forma spędzania czasu wolnego, integracja środowiska.

2. Modernizacja kotłowni osiedlowych - planowany do realizacji przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Przedwiośnie” w Nałęczowie.
Celami projektu są: zmniejszenie emisji spalin, oszczędność energii oraz wody, poprawa efektywności energetycznej, poprawa komfortu życia mieszkańców gminy, poprawa estetyki krajobrazu poprzez przebudowę starych kominów.
3. Podziemne miejsca parkingowe (budowa ok. 16 miejsc postojowych) - planowany do realizacji przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Przedwiośnie” w Nałęczowie.
Celami projektu są: ekologiczna forma parkingowa, zmniejszenie hałasu i zanieczyszczenia środowiska, poprawa jakości stopnia zrównoważenia krajobrazowego, wykorzystanie naturalnego ukształtowania terenu, zmniejszenie stopnia erozji powierzchniowej terenu, podniesienie atrakcyjności gminy jako miejsca zamieszkania.
4. Druga dekada – rozwój i innowacje w Nałęczowskim zwierzyńcu – małe ZOO – planowany do realizacji przez Nałęczowski Zwierzyńiec – małe ZOO.
Celami projektu są: stworzenie całorocznej atrakcji turystycznej zapewniającej edukację i rekreację odbiorcom w każdym wieku poprzez bogatą zróżnicowaną ofertę, rozwój współpracy z innymi podmiotami, poprawa estetyki obiektów oraz otoczenia, usunięcie barier architektonicznych, utworzenie miejsca spotkań społeczności lokalnej.

Ponadto GPR przewiduje także realizację, we współpracy z organizacjami pozarządowymi, dodatkowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które będą wypełniały następujące cele:

- ✓ wyposażenie mieszkańców w narzędzia umożliwiające wdrażanie długotrwałych i pozytywnych zmian w miejscu, w którym żyją;
- ✓ poszukiwanie i rozwijanie innowacyjnych rozwiązań problemów społecznych;
- ✓ pobudzenie zaangażowania mieszkańców obszaru rewitalizacji w sprawy lokalne;
- ✓ zachęcenie mieszkańców obszaru rewitalizacji do podejmowania oddolnych działań na rzecz dobra wspólnego;
- ✓ zwiększenie aktywizacji społeczności sąsiedzkich i budowanie relacji sąsiedzkich;
- ✓ wspieranie integracji społeczności na poziomie lokalnym;
- ✓ wykorzystywanie lokalnej infrastruktury i zasobów (w tym dziedzictwo kulturowe);
- ✓ wsparcie rozwoju wspólnej przestrzeni publicznej w celu budowania relacji pomiędzy członkami danej społeczności.

Ponadto wszystkie inwestycje zawarte w przedmiotowym GPR będą wykazywały zgodność z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej zgodnie z Ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 869).

7. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz podmiotami i ich działaniami realizowanymi na obszarze rewitalizacji

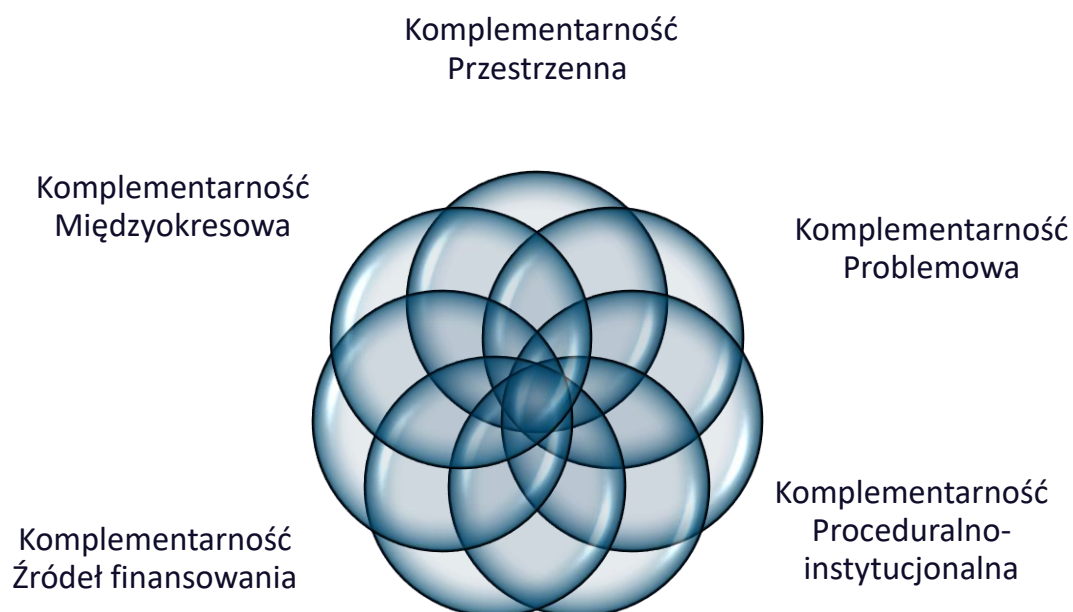
W zasadach regulujących procesy rewitalizacji podkreśla się konieczność integracji realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz zapewnienia ich kompleksowości. Przepisy nakazują, aby zadania były spójne i nie powodowały "rozgraniczenia" rewitalizacji na osobne sfery społeczne, gospodarcze, itd., ale aby one wzajemnie się uzupełniały.

Opis mechanizmów służących integrowaniu działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zaprezentowany w tym rozdziale, wpisuje w wymogi ustawy o rewitalizacji (art. 15 ust. 1 pkt 6), a także uwzględnia zalecenia ujęte w „Zasadach realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027” opracowanych przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Zawarte w tych dokumentach zalecenia tworzą ramy umożliwiające zaplanowanie i przeprowadzenie skutecznego procesu rewitalizacji, który stanowi odpowiedź na zdiagnozowane problemy i potrzeby obszaru rewitalizacji i jest spójny zarówno z wizją, jak i celami oraz podporządkowanymi im kierunkami działań.

Zastosowanie w GPR zasad z wyżej wymienionych dokumentów pozwoliło na zaplanowanie procesu o zintegrowanym charakterze, dzięki czemu można też było przygotować kompleksową interwencję, która będzie oddziaływać na zidentyfikowane problemy, będzie skoncentrowana terytorialnie i oparta na powiązanych ze sobą przedsięwzięciach, wpisujących się w uzupełniające się cele.

Takie zintegrowane, całościowe podejście powinno przełożyć się na synergii działań, a także zapobiegać przenoszeniu się zjawisk kryzysowych do innych części gminy Nałęczów.

Komplementarność stanowi istotny element budowy GPR. Wskazuje na wzajemne powiązania pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi. Zapewnienie powiązań pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami skutkować będzie efektywnym wykorzystaniem środków finansowych przeznaczonych na rewitalizację. Powiązania rozpatrywane są w 5 głównych kontekstach:

7.1. Komplementarność przestrzenna

Projekty realizowane w ramach rewitalizacji muszą oddziaływać na obszar rewitalizacji, nawet jeśli w wyjątkowych przypadkach realizowane są poza nim. Nie można doprowadzić do sytuacji, w której nastąpi rozprzestrzenienie się jakiegoś problemu poza obszar rewitalizacji. W Programie Rewitalizacji zaproponowano szereg przedsięwzięć oraz projektów rewitalizacyjnych, które realizowane będą na wyznaczonych w efekcie pogłębionej diagnozy obszarach rewitalizacji. **W żadnym wypadku działania w ramach projektów z listy podstawowej nie będą prowadzone poza obszarem rewitalizacji. Działania prowadzone poza obszarem rewitalizacji znalazły się na liście projektów uzupełniających.**

Możliwość realizacji przedsięwzięć zlokalizowanych poza obszarem rewitalizacji dopuszcza art. 15 ust. 3 ustawy o rewitalizacji pod warunkiem, że przyczyniają się one do rozwiązywania – jak w tym przypadku – problemów obszaru rewitalizacji. Wszystkie te przedsięwzięcia służą też realizacji celów wynikających z gminnego programu.

Przestrzeń traktowana jest jako całość, w której efekty działań rewitalizacyjnych będą oddziaływać nie punktowo, ale poprzez efekt synergii na całe otoczenie. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne skoncentrowane są na obszarze rewitalizacji, przez co charakteryzują się komplementarnością przestrzenną. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i na tej podstawie określenie obszaru rewitalizacji oparte zostało o analizę wskaźnikową oraz konsultacje społeczne. Dzięki realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, pozytywne skutki ich oddziaływania widoczne będą na całym obszarze rewitalizacji, ponieważ wiele z nich dotyczy działań podejmowanych dla miejsc lub obiektów użyteczności publicznej, przez co korzystają z nich będą mogli nie tylko mieszkańcy obszaru, ale także całej gminy. Wszystkie działania będą prowadzone w taki sposób, aby niwelować zjawiska kryzysowe i przeciwdziałać rozlewaniu się ich na inne części gminy czy też przeciwdziałać niepożądanym efektom

takim jak segregacja społeczna czy wykluczenie.

7.2. Komplementarność problemowa

Realizowane w ramach procesów rewitalizacyjnych projekty powinny się przenikać i wzajemnie uzupełniać. Komplementarność ta wymaga koordynacji na wyższym poziomie, przy uwzględnieniu strategicznych decyzji wynikających często z innych dokumentów, a odnoszących się również do obszaru rewitalizacji.

W ramach GPR zaplanowano przedsięwzięcia mające na celu przeciwdziałać występowaniu zdiagnozowanych sytuacji kryzysowych na obszarze rewitalizacji. Na liście przedsięwzięć zadbano o to, aby przedsięwzięcia infrastrukturalne stanowiły wsparcie i uzupełnienie do przedsięwzięć mających rozwiązywać problemy społeczne. Zadania o charakterze inwestycyjnym uzupełniają działania o charakterze społecznym (kulturalnym, integracyjnym, aktywizującym mieszkańców). Wskazane w programie zadania zostały zaprojektowane zgodnie z zasadą integrowania działań realizowanych w ramach EFRR oraz EFS +.

Działania inwestycyjne skupiają się na umożliwieniu realizacji przedsięwzięć miękkich - społecznych, jednocześnie porządkując przestrzeń publiczną, zwiększając ład przestrzenny i docelowo poprawiają jakość życia mieszkańców. Zasada komplementarności problemowej wyraża się także w tym, że poszczególne przedsięwzięcia wpisują się w kierunki działań przewidziane do rewitalizacji, a co za tym idzie również w cele główne rewitalizacji. Dopełnianie się przedsięwzięć rewitalizacyjnych jak również powiązanie ich z celami rewitalizacji zapobiega zjawisku fragmentaryzacji, zapewniając kompleksowe oddziaływanie na obszar rewitalizacji. Planuje się, aby wskazane w diagnozie deficyty obszaru zostały zniwelowane poprzez realizowane projekty społeczne (dla których realizacji niezbędna jest realizacja przedsięwzięć infrastrukturalnych).

Projekty zintegrowane wraz z uzasadnieniem:

Projekt społeczny				Projekt infrastrukturalny			
Nałęczowska Akademia Seniora				Rewitalizacja budynku, w którym mieści się siedziba Warsztatu Terapii Zajęciowej i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przy ul. Spółdzielczej 17 A			
Uzasadnienie zintegrowania							
Głównym zadaniem projektu jest utworzenie Klubu seniora, który będzie aktywizował, integrował osoby po 60 r.ż. z terenu gminy Nałęczów, zmieniał wizerunek człowieka starszego w społeczeństwie, rozbudowywał zainteresowania i potrzeby kulturalne, edukował oraz upowszechniał zdrowy styl życia. Rezultatem tego projektu będzie zaktywizowanie osób starszych z terenu gminy Nałęczów, zapewnienie im miejsca do wspólnych spotkań oraz możliwości do dalszej integracji ze społecznością lokalną. Rewitalizacja budynku przy ul. Spółdzielczej 17A oraz terenu przyległego zniszczy istniejące bariery architektoniczne i umożliwi dostęp do budynku osobom z niepełnosprawnością i osobom starszym. Wpłynie to na poprawę bezpieczeństwa i jakości świadczonych w nim usług przez Warsztat Terapii Zajęciowej oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.							
Projekt społeczny				Projekt infrastrukturalny			
Organizacja w Nałęczowie	Plenerowego	Kina	Letniego	Rewitalizacja w Gminie Nałęczów – II Etap	zdegradowanych terenów	strefy	uzdrowiskowej
Uzasadnienie zintegrowania							
Kino letnie stanowić będzie atrakcyjną formę spędzania wolnego czasu zarówno dla mieszkańców gminy, jak również turystów i kuracjuszy uzdrowiska. Dzięki organizacji atrakcji rozszerzona zostanie oferta turystyczna							

i rekreacyjna gminy, co przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności terenu i zwiększenia ruchu turystycznego. Dodatkowa atrakcja zachęci turystów nie tylko do odwiedzania znanych obiektów usytuowanych w centrum Nałęczowa, ale pobudzi również aktywność obiektów i punktów usługowych położonych na jego obrzeżach. Wzrost liczby odwiedzin miasta zainicjuje dalsze poszerzenie oferty turystycznej i usługowej, co poprawi sytuację finansową lokalnych przedsiębiorców i wpłynie na poprawę jakości świadczonych usług. Wzrost liczby przedsiębiorstw oraz rozszerzenie oferty dotychczas działających wpłynie na wzrost liczby miejsc pracy oraz poprawi sytuację ekonomiczną mieszkańców gminy. Realizacja projektu infrastrukturalnego przyczyni się do uporządkowania przestrzeni zabytkowego Parku Zdrojowego, co pozwoli na zachowanie dziedzictwa naturalnego tego obszaru przy jednoczesnym udostępnieniu miejsc atrakcyjnych turystycznie i rekreacyjnie turystom, mieszkańcom oraz kuracjom. Dzięki inwestycjom w poprawę stanu zieleni (odmłodzenie i zabezpieczenie zadrzewień, zabiegi pielęgnacyjne i lecznicze na zachowywanym drzewostanie jak również nasadzenia nowych krzewów i roślin wieloletnich) projekt przyczyni się do zachowania dziedzictwa naturalnego obszaru oraz wpłynie na poprawę bezpieczeństwa osób odwiedzających park, gdzie będą odbywać się pokazy kina letniego.

Projekt społeczny	Projekt infrastrukturalny
Organizacja warsztatów edukacyjnych dla mieszkańców wsi Czesławice	Utworzenie parku edukacyjno-rekreacyjnego
Uzasadnienie zintegrowania	
Celem projektu będzie zwiększenie dostępności zintegrowanych usług społecznych. Aktywizacja społeczna i integracja. Miłe spędzanie czasu, zwiększenie wiedzy mieszkańców na temat dziedzictwa kulturowego i kulinarnego. Wzrost kompetencji zawodowych mieszkańców. Umożliwienie rozwoju zainteresowań i aktywne spędzenie czasu. Warsztaty edukacyjne odbywać się będą min. w utworzonym parku edukacyjno – rekreacyjnym.	

Projekt społeczny	Projekt infrastrukturalny
Nałęczowski Festiwal Otwartych Ogrodów	Rewitalizacja otoczenia zespołu Parkowo-Pałacowego w Bronicach Rewitalizacja zdegradowanych terenów strefy uzdrowiskowej w Gminie Nałęczów – II Etap Modernizacja Pawilonu Angielskiego
Uzasadnienie zintegrowania	
Celem projektu jest aktywizacja i integracja mieszkańców Nałęczowa wokół wspólnych inicjatyw na rzecz stworzenia warunków do wzajemnego poznawania się, przyciągnięcia nowych turystów odwiedzających gminę Nałęczów, jak również spędzania wolnego czasu w miłej atmosferze przez lokalną społeczność. Realizacja projektu wpłynie korzystnie na poprawę wizerunku Nałęczowa i zmianę postrzegania uzdrowiska jako miejsca jedynie do „poprawy stanu zdrowia”. Ponadto pozwoli na upowszechnianie bogatej historii tego miejsca i podtrzymanie tradycji regionalnych. Wydarzenia odbywać się będą na terenie zrewitalizowanej przestrzeni w obszarze rewitalizacji Nałęczów oraz Bronice Kolonia.	

7.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Podmiotem zarządzającym procesem rewitalizacji na obszarze Gminy Nałęczów jest Urząd Miejski w Nałęczowie na czele z Burmistrzem Nałęczowa i Radą Miejską. Ponadto podmiotami wspomagającymi są sołtysi sołectw wchodzących w skład obszaru rewitalizacji oraz jednostki organizacyjne Urzędu

Miejskiego.

Szczególną rolę we wdrażaniu GPR pełni Burmistrz Nałęczowa, który jako przedstawiciel społeczności lokalnej, obszaru zdegradowanego wyznaczonego do rewitalizacji, zna najważniejsze problemy oraz potrzeby mieszkańców i będzie wspierać wszystkie działania mające na celu poprawę jakości życia i wzmocnienie kapitału ludzkiego na obszarze gminy.

Partnerami procesu rewitalizacji mogą być również podmioty lokalne, do których należą podmioty społeczne i gospodarcze, a poziom ich zaangażowania zależy od charakteru projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Zaangażowanie różnych podmiotów w proces rewitalizacji poprzez współpracę jednostek funkcjonujących na obszarze gminy, w tym budowanie partnerstw różnych podmiotów (publicznych, prywatnych i społecznych) pozwoli na kompleksową rewitalizację obszaru zdegradowanego i poprawę warunków do rozwoju społeczno-gospodarczego.

Z uwagi na wieloaspektowy charakter GPR w procesie jego wdrażania uczestniczyć będzie wiele podmiotów.

Powołany zostanie także **Komitet Rewitalizacji**, który zgodnie z Ustawą stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą burmistrza.

Przedsięwzięcia zostały określone w ramach procesu partycypacji i dialogu społecznego. Realizatorów odpowiedzialnych za wdrażanie poszczególnych przedsięwzięć wskazano w podrozdziale dotyczącym przedsięwzięć rewitalizacyjnych. System zarządzania został szczegółowo opisany w części zarządczej Programu.

W celu skutecznej realizacji założeń GPR przewiduje się także współpracę z podmiotami podległymi samorządowi lokalnemu oraz instytucjami otoczenia społecznego i gospodarczego. Instytucje te odpowiedzialne będą nie tylko za konsultowanie, opiniowanie projektów i działań rewitalizacyjnych w ramach prac Komitetu Rewitalizacji, ale także będą uczestniczyły w realizacji poszczególnych przedsięwzięć na zasadach zlecania zadań publicznych wg procedury przewidzianej w ustawie działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawie – Prawo zamówień publicznych. Określenie odpowiednich instrumentów zarządzania i wdrażania opisane zostało w kolejnych rozdziałach. Realizacja GPR będzie systematycznie monitorowana. Monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Nie wyklucza się – na etapie realizacji konkretnych projektów – włączenia jako ich wykonawców także organizacji pozarządowych czy lokalnych liderów. Zwłaszcza prawdopodobne jest to na terenach wiejskich, gdzie mieszkańcy w dużej mierze sami organizują życie społeczne i kulturalne. Lokalne stowarzyszenia zajmujące się pielęgnowaniem tradycji przede wszystkim realizować mogą działania z tej sfery. Niewątpliwie jednak to gmina i jednostki publiczne będą liderami realizowanych projektów i przedsięwzięć, koordynując wszystkie związane z nimi działania.

7.4. Komplementarność międzyokresowa

Odnosi się do spójności przedsięwzięć wdrażanych w poprzednim programowaniu, a tych projektowanych obecnie.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Nałęczów na lata 2023-2030 stanowi kontynuację polityki rozwojowej i inwestycyjnej gminy. Przedsięwzięcia planowane do realizacji w ramach GPR są kontynuacją i niezbędnym uzupełnieniem działań prowadzonych w poprzednich latach. Podobnie jak realizowane do tej pory, nowe przedsięwzięcia założone do realizacji w GPR na lata 2023-2030 nastawione są na rozwiązywanie zdiagnozowanych w mieście problemów społecznych oraz poprawy

jakości życia i funkcjonowania mieszkańców obszaru rewitalizacji. W tabeli przedstawiono zrealizowane projekty w latach 2013-2022, których ideową kontynuację stanowią projekty zaproponowane w GPR.

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Wartość i źródło finansowania	Okres realizacji	Opis zrealizowanego zakresu
1.	Zagospodarowanie terenów zielonych zabytкового Parku Zdrojowego w Nałęczowie	wartość projektu 3 093 084,94 zł dofinansowanie z UE 1 482 055,53 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego	2014-2020	Przedmiotem inwestycji było zagospodarowanie terenów zielonych zabytkowego Parku Zdrojowego w Nałęczowie. Projekt obejmował następujące zadania: roboty przygotowawcze, nasadzenia (w tym m.in.: zakładanie kwietników, mulczowanie, sadzenie bylin, sadzenie roślin okrywowych, runa parkowego i paproci, sadzenie krzewów róż sadzenie drzew i krzewów, ściółkowanie, zabiegi agrotechniczne, zakładanie trawników dywanowych, przygotowanie gruntu, obrzeża trawnikowe, rekultywacja istniejących trawników, siew), gospodarkę drzewostanem w parku. Grupą docelową byli mieszkańcy Gminy Nałęczów oraz turyści. Zakres projektu wynikał z Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nałęczów na lata 2019-2023.
2.	Poprawa efektywności energetycznej budynku użyteczności publicznej - Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Nałęczowie	wartość projektu 1 878 590,24 zł dofinansowanie z UE 1 247 193,81 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego	2014-2020	Celem głównym projektu była poprawa jakości środowiska naturalnego w Gminie Nałęczów dzięki kompleksowej termomodernizacji budynku użyteczności publicznej. Projekt obejmował kompleksową termomodernizację budynku Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Nałęczowie.
3.	Nałęczowska Akademia Seniora	wartość projektu 1 143 822,00 zł dofinansowanie z UE 972 248,70 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego	2019-2022	Celem projektu był wzrost dostępności wysokiej jakości usług społecznych dla 30 osób starszych (25 kobiet i 5 mężczyzn) po 60 roku życia wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez świadczenie usług w ramach Klubu Seniora w w Nałęczowie w okresie od 01.2019 r. do 03.2022r. Podejmowane działania w Klubie Seniora służyły realizacji takich celów jak: przeciwdziałania osamotnieniu, marginalizacji seniorów aktywizacji społecznej. Klub Seniora utworzony w ramach projektu będzie aktywizował, integrował, zmieniał wizerunek człowieka starszego w społeczeństwie, rozbudzał zainteresowania i potrzeby kulturalne, edukował oraz upowszechniał zdrowy styl życia.
4.	Termomodernizacja budynku SPZOZ w Nałęczowie	wartość projektu 2 710 307,05 zł dofinansowanie z UE 873 497,17 zł	2014 - 2020	Celem głównym projektu była poprawa jakości środowiska naturalnego w Gminie Nałęczów poprzez kompleksową termomodernizację budynków użyteczności

		Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020		publicznej. W ramach projektu zostały wykonane roboty termomodernizacyjne budynku SPZOZ w Nałęczowie przy ul. Kolejowej 7.
5.	Zagospodarowanie zabytkowego Parku Zdrojowego w Nałęczowie w zakresie architektoniczno - budowlanym	wartość projektu 1 568 895,85 zł dofinansowanie z UE 866 914,83 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020	2014 - 2020	Zakres inwestycji: * Przedmiotem opracowania było Zagospodarowanie terenów zielonych zabytkowego Parku Zdrojowego w Nałęczowie. Projekt obejmował następujące zadania: wykonanie leżalni (roboty ziemne i rozbiórkowe, fundamenty, komora techniczna, więźba dachowa, podłoga i posadzka, schody i pochylnia, roboty elewacyjne, dekoracyjne i wykończeniowe), altany na wyspie (fundamenty, elementy nośne konstrukcji, więźba dachowa, roboty wykończeniowe) „Źródła Miłości” (roboty tynkarskie, okładziny elewacyjne i detale kamienne, misa kamienna, posadzki i schody terenowe, nawierzchnie utwardzone – plac przed altaną, nawierzchnia dojścia do leżalni z kostki brukowej, aleja na wyspie, schody na wyspie
6.	Zwiększenie dostępności walorów środowiskowych i klimatycznych Gminy Nałęczów, Gminy Wąwolnica i Gminy Wojciechów poprzez utworzenie szlaku turystycznego, przyrodniczego "Jastrzębi Szlak" i zagospodarowanie wzgórza Poniatówka w Nałęczowie	wartość projektu 1 821 313,96 zł dofinansowanie z UE 814 878,45 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020	2014 - 2020	Celem głównym Projektu było udostępnienie atrakcyjnych przyrodniczo i kulturowo miejsc: "Jastrzębiego Szlaku" i Wzgórza Poniatówka oraz rozwój aktywnych form turystyki. Projekt obejmował: 1.Zagospodarowanie Wzgórza Poniatówka, 2.Budowę „Jastrzębiego Szlaku” (szlak turystyczny, rowerowy i droga dla rowerów), 3.Stworzenie systemu informatycznego, 4.Opracowanie i wydanie wydawnictwa dotyczących szlaku, 5.Opracowanie LOGO szlaku oraz tablice informacyjno-pamiątkowe
7.	Nałęczowski Klub Seniora	wartość projektu 907 150,00 zł dofinansowanie z UE 725 720,00 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020	2014 - 2020	CEL GŁÓWNY: zwiększenie dostępności do usług społecznych i asystenckich w zakresie przeciwdziałania osamotnieniu i marginalizacji społecznej wśród 34 osób (24 kobiet, 10 mężczyzn) powyżej 60 roku życia, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, zamieszkających na obszarze Gminy Nałęczów

7.5. Komplementarność źródeł finansowania

Oznacza łączenie różnych rodzajów środków do realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Zapewnienie komplementarności problemowej w ramach rewitalizacji w Gminie Nałęczów związane jest komplementarnością źródeł finansowania. Wśród przedsięwzięć rewitalizacyjnych uwzględniono różną strukturę finansowania.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne finansowane będą ze środków publicznych (wkład własny Gminy),

środków prywatnych środki właścicieli nieruchomości, oraz w ramach możliwego wsparcia z regionalnych, krajowych oraz unijnych programów. Zasadniczo planuje się, aby głównym źródłem finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych były środki UE w ramach Funduszy Europejskich dla Lubelskiego.

Poza wskazanym źródłem przewiduje się także możliwość współfinansowania projektów ze źródeł sektorowych (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Sportu i Turystyki, Fundusz Sprawiedliwości itp.) Taki montaż finansowy uwzględniający różne metody pozyskiwania środków finansowych, wskazuje wprost na komplementarność przyjętych rozwiązań.

Komplementarność źródeł finansowania obejmie również synergii pomiędzy projektami społecznymi (finansowanymi w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego) oraz infrastrukturalnymi (finansowanymi w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego). Przewiduje się, że podczas wdrażania programu, dzięki prowadzeniu akcji informacyjnej, do realizacji projektów zachęcona zostanie większa liczba realizatorów, np. organizacje pozarządowe, a w związku z tym, rozszerzony zostanie wachlarz wykorzystanych źródeł finansowania.

Tabela 30 Źródła finansowania GPR

Źródło finansowania	Opis źródła finansowania
Środki własne gminy	Dochody gminy – dochodami jednostek samorządu terytorialnego są dochody własne, subwencja ogólna i dotacje celowe z budżetu państwa.
Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027	Podstawą opracowania FEDL jest Umowa Partnerstwa. Umowa ta określa cele i sposób inwestowania funduszy unijnych z polityki spójności, w tym także środków z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Pieniądze na programy regionalne w nowej perspektywie finansowej podzielono według algorytmu opartego na obiektywnych kryteriach. Brano pod uwagę między innymi liczbę ludności, wartość PKB na mieszkańca, ubytek ludności, nakłady na B+R na mieszkańca, emisję zanieczyszczeń pyłowych przez zakłady szczególnie uciążliwe, wskaźnik międzygałęziowej dostępności transportowej (kolejowy/pasażerski), stopę bezrobocia osób w wieku 50+ (według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności) oraz funkcjonowanie organizacji według głównej dziedziny działalności (rozwój lokalny. Zapisy FEDL wynikają ponadto z Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 oraz Strategii Rozwoju Województw. Wsparciem obligatoryjnym objęte zostaną Obszary Strategicznej Interwencji (OSI), tj. obszary zagrożone trwałą marginalizacją.
Krajowe Programy Operacyjne	Krajowe Programy Operacyjne uwzględniają cele polityki regionalnej i są ukierunkowane na: a) innowacje, inteligentny wzrost - wsparcie wszystkich etapów tworzenia innowacji; b) rynek pracy i adaptacyjność, włączenie społeczne i walkę z ubóstwem, edukację; c) dobre rządzenie; poprawę jakości powietrza, niską energochłonność, czystą energię, ograniczenie ekstremalnych skutków zmian klimatu, czystą wodę, ochronę przed powodzią i suszą, różnorodność biologiczną i ochronę przyrody oraz gospodarkę o obiegu zamkniętym; d) bezpieczeństwo energetyczne; dostępność transeuropejską i międzyregionalną; f) spójność terytorialną.
Fundusz Odbudowy UE	Fundusz Odbudowy jest odpowiedzią Unii Europejskiej na kryzysowe zagrożenia i wyzwania, jakie spowodowała pandemia. Składa się on z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz mniejszych funduszy i programów. Podstawą do uzyskania pieniędzy z Instrumentu na Rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności jest Krajowy Plan Odbudowy, którego celem jest zwiększenie produktywności gospodarki oraz tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy. Główne obszary wsparcia to: odporność i konkurencyjność gospodarki; zielona

	energia i zmniejszenie energochłonności; transformacja cyfrowa; dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia; zielona, inteligentna mobilność.
Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych (RFIL) to program, w ramach którego rządowe środki trafiają do gmin, powiatów i miast w całej Polsce na inwestycje bliskie ludziom. Wsparcie jest bezzwrotne i pochodzi z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

8. Zarządzanie wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji

8.1. Szacunkowe ramy finansowe przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz harmonogram ich wdrażania

Tabela 31 Ramy finansowe (PLN)

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Źródło finansowania	Budżet JST	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
				EFRR	EFS+		
1.	Rewitalizacja zdegradowanych terenów strefy uzdrowskiej w Gminie Nałęczów – II Etap	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	1 590 000	9 010 000	-	-	-
2.	Budowa tężni solankowej małej	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	300 000	1 700 000	-	-	-
3.	Rewitalizacja budynku, w którym mieści się siedziba Warsztatu Terapii Zajęciowej i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przy ul. Spółdzielczej 17 A	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	750 000	4 250 000	-	-	-
4.	Rewitalizacja obszaru Zespołu Szkół nr 2 w Nałęczowie	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	1 500 000	8 500 000	-	-	-
5.	Rewitalizacja budynku Centrum Szkoleniowo - Wypoczynkowego Energetyk i przestrzeni wokół niego prowadząca do zwiększenia jakości życia mieszkańców i turystów w każdym wieku i stopniu sprawności oraz podniesienia atrakcyjności rekreacyjnej, turystycznej i rehabilitacyjnej miejscowości Nałęczów.	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	-	30 000 000	-	-	30 000 000
6.	Rewitalizacja budynku Pijalni Wód Mineralnych na terenie Parku Zdrojowego w Nałęczowie wraz z adaptacją na potrzeby kulturowo-edukacyjne, turystyczne, społeczne i gospodarcze w celu poszerzenia oferty kulturowej Gminy Nałęczów	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	-	3 400 000	-	-	1 520 000
7.	Modernizacja Pawilonu Angielskiego	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	-	3 000 000	-	-	1 500 000

8.	Modernizacja Term Pałacowych	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	-	5 390 000	-	-	2 310 000
9.	Modernizacja Sanatorium Książe Józef	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	-	14 000 000	-	-	6 000 000
10.	Modernizacja Atrium	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	-	340 000	-	-	60 000
11.	Modernizacja Jesiennej Rezydencji	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	-	1 155 000	-	-	495 000
12.	Modernizacja Werandek	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	-	700 000	-	-	300 000
13.	Modernizacja Uzdrawiskowego Szpitala Kardiologicznego	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	-	1 925 000	-	-	825 000
14.	Termomodernizacja Sanatorium Fortunat	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	-	2 240 000	-	-	960 000
15.	Modernizacja Budynku Biskupiego	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	-	2 200 000	-	-	960 000
16.	Modernizacja Źródła Miłość	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	-	266 000	-	-	114 000
17.	Modernizacja Starych Łazienek	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	-	525 000	-	-	225 000
18.	Nałęczowski Festiwal Otwartych Ogrodów	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	50 000	-	-	400 000	50 000
19.	Organizacja warsztatów edukacyjnych dla mieszkańców wsi Czesławice	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	-	-	51 000	-	9 000
20.	Utworzenie parku edukacyjno-rekreacyjnego	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	-	170 000	-	-	30 000

21.	Rewitalizacja otoczenia zespołu Parkowo-Pałacowego w Bronicach	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	-	-	-	200 000	50 000
22.	Organizacja Plenerowego Kina Letniego w Nałęczowie	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	6 250	-	-	63 750	-
23.	Nałęczowska Akademia Seniora	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	180 000	-	1 020 000	-	-
24.	Aktywizacja zawodowa mieszkańców gminy Nałęczów	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	7 500	-	-	42 500	-
25.	Rewitalizacja i modernizacja budynku „Willa Starówka” wpisanego do rejestru zabytków pod nr. A/605 (Gmach Szkoły Rzemieślniczej- Szkoły Witkiewiczowskiej)	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	-	2 800 000	-	1 000 000	1 000 000

Źródło: opracowanie własne

Tabela 32 Harmonogram wdrażania GPR

Wdrażanie GPR	Termin realizacji
Uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nałęczów	2024 r.
Podjęcie uchwały w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji	2024 r.
Wprowadzenie zaplanowanych inwestycji do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nałęczów	Niezwłocznie po uchwaleniu GPR
Posiedzenia Komitetu Rewitalizacji	Od 2024 do 2030 (przynajmniej jedno posiedzenie w ciągu roku)
Projekty Rewitalizacyjne	Termin realizacji
Rewitalizacja zdegradowanych terenów strefy uzdrowskiej w Gminie Nałęczów – II Etap	2025-2028
Budowa tężni solankowej małej	2025-2028
Rewitalizacja budynku, w którym mieści się siedziba Warsztatu Terapii Zajęciowej i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przy ul. Spółdzielczej 17 A	2026-2027
Rewitalizacja obszaru Zespołu Szkół nr 2 w Nałęczowie	2024-2028
Rewitalizacja budynku Centrum Szkoleniowo - Wypoczynkowego Energetyk i przestrzeni wokół niego prowadząca do zwiększenia jakości życia mieszkańców i turystów w każdym wieku i stopniu sprawności oraz podniesienia atrakcyjności rekreacyjnej, turystycznej i rehabilitacyjnej miejscowości Nałęczów.	2024-2028
Rewitalizacja budynku Pijalni Wód Mineralnych na terenie Parku Zdrojowego w Nałęczowie wraz z adaptacją na potrzeby kulturowo-edukacyjne, turystyczne, społeczne i gospodarcze w celu poszerzenia oferty kulturowej Gminy Nałęczów	2024-2027
Modernizacja Pawilonu Angielskiego	2024-2027
Modernizacja Term Pałacowych	2024-2027
Modernizacja Sanatorium Książę Józef	2024-2027
Modernizacja Atrium	2024-2027
Modernizacja Jesiennej Rezydencji	2024-2027
Modernizacja Werandek	2024-2027
Modernizacja Uzdrowskiego Szpitala Kardiologicznego	2024-2027
Termomodernizacja Sanatorium Fortunat	2024-2027
Modernizacja Budynku Biskupiego	2024-2027
Modernizacja Źródła Miłość	2024-2027
Modernizacja Starych Łazienek	2024-2027
Nałęczowski Festiwal Otwartych Ogrodów	2025 – 2029
Organizacja warsztatów edukacyjnych dla mieszkańców wsi Czesławice	2026-2028

Utworzenie parku edukacyjno-rekreacyjnego	2026-2028
Rewitalizacja otoczenia zespołu Parkowo-Pałacowego w Bronicach	2026-2028
Organizacja Plenerowego Kina Letniego w Nałęczowie	2025 – 2029
Nałęczowska Akademia Seniora	2025 – 2027
Aktywizacja zawodowa mieszkańców gminy Nałęczów	2026 -2029
Rewitalizacja i modernizacja budynku „Willa Starówka” wpisanego do rejestru zabytków pod nr. A/605 (Gmach Szkoły Rzemieślniczej- Szkoły Witkiewiczowskiej)	2026 -2029
Monitoring i ewaluacja	Termin realizacji
Monitoring	Od 2024 r. do 2030 r. (realizowany systematycznie w okresach rocznych)
Ewaluacja okresowa	Od 2024 r. do 2030 r. (realizowana w okresach trzyletnich)
Komunikacja społeczna GPR	Od 2024 r. do 2030 r.

Źródło: opracowanie własne

8.2. System zarządzania realizacją Programu Rewitalizacji

System zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Nałęczów na lata 2023-2030 ulokowany zostanie w ogólnym systemie zarządzania gminą, co umożliwi efektywne współdziałanie instytucji samorządowych na szczeblu gminy, jak również wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur, z zapewnieniem nienaruszalności zasady subsydiarności. System zarządzania programem zaprojektowany został z uwzględnieniem istniejących rozwiązań organizacyjnych, jakie działają w Urzędzie Miejskim w Nałęczowie, przy czym zorientowany został na realizację zasad partycypacji, współdecydowania i partnerstwa. Strukturalnie za tematykę rewitalizacji odpowiedzialne będą następujące organy:

Burmistrz Nałęczowa:

Burmistrz zajmuje się koordynacją całego procesu, przygotowuje sprawozdania z realizacji, zapewnia obsługę administracyjną Komitetu Rewitalizacji oraz podejmuje decyzje bezpośrednio lub pośrednio oddziałujące na realizację Programu.

Rada Miejska w Nałęczowie:

Do zadań radnych należy uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nałęczów, uchwalanie ewentualnych zmian w treści dokumentu, podejmowanie innych decyzji (w formie uchwał), które mają wpływ na realizację GPR-u oraz przyjmowanie sprawozdań z jego realizacji.

Komitet Rewitalizacji:

Komitet Rewitalizacji zostanie powołany spośród przedstawicieli różnych grup interesariuszy rewitalizacji i jako taki pełnił będzie funkcję opiniotawczą-doradczą w kontekście rewitalizacji. Posiada uprawnienia do wyrażania opinii m.in. dotyczących informacji z realizacji, raportów z ewaluacji. Ponadto może artykułować propozycje rozwiązań usprawniających proces rewitalizacji. Rolą Komitetu Rewitalizacji jest doradztwo Burmistrzowi w zakresie dbałości o prawidłową realizację GPR, prowadzenie dialogu między interesariuszami procesu rewitalizacji a organami gminy, a także uczestnictwo w procesie ewaluacji. Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji określa Rada Miejska w drodze uchwały, zapewniając wyłanianie przez interesariuszy ich przedstawicieli. Podjęcie uchwały w tej sprawie będzie poprzedzone konsultacjami społecznymi.

Urząd Miejski w Nałęczowie:

Na poziomie wdrożeniowym z kolei zostanie wyznaczona komórka organizacyjna Urzędu Miejskiego będąca niejako operatorem rewitalizacji (**Inspektor ds. ewidencji działalności gospodarczej i rolnictwa, Inspektor ds. gospodarki komunalnej, ochrony środowiska, Inspektor ds. Infrastruktury, inwestycji i zamówień publicznych, Inspektor ds. zagospodarowania przestrzennego i gospodarki gruntami**).

Do jej zadań należeć będzie:

- ✓ organizacja i prowadzenie monitoringu GPR-u we współpracy z innymi komórkami urzędu, jednostkami organizacyjnymi oraz wnioskodawcami,
- ✓ prowadzenie monitoringu zewnętrznych źródeł finansowania rewitalizacji,
- ✓ opracowanie sprawozdań z realizacji,
- ✓ utrzymanie kontaktu z Komitetem Rewitalizacji oraz interesariuszami,
- ✓ koordynacja działań promujących rewitalizację oraz wdrażanie mechanizmów włączania mieszkańców i innych podmiotów w proces rewitalizacji,
- ✓ gromadzenie danych (np. analizy, badania, sprawozdania, rejestry) dotyczących rewitalizacji.

Podmioty składające projekty odpowiadają za realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych spójnych z wizją, celami rewitalizacji oraz wytyczonymi kierunkami działania. Do ich obowiązków należy też bieżąca współpraca z operatorem rewitalizacji w zakresie prowadzenia sprawozdawczości dotyczącej poziomu zaawansowania realizowanych projektów rewitalizacyjnych.

Zespoły zadaniowe:

W przypadku skomplikowanych projektów rewitalizacyjnych (wymagających współpracy specjalistów z różnych dziedzin) burmistrz w drodze zarządzenia może powołać zespoły zadaniowe składające się z wyspecjalizowanych komórek Urzędu Miejskiego oraz jednostek organizacyjnych gminy.

Jednostki organizacyjne gminy:

Jednostki organizacyjne gminy będą bezpośrednio zaangażowane w realizację przedsięwzięć ujętych w GPR, zgodnie z ich właściwościami, w szczególności: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie, Nałęczowski Ośrodek Kultury w Nałęczowie, Miejsko-Gminna Biblioteka im. Faustyny Morzyckiej w Nałęczowie.

Interesariusze rewitalizacji:

Współzarządzanie procesem rewitalizacji przez interesariuszy rewitalizacji odbywać się będzie za pośrednictwem Komitetu Rewitalizacji oraz form przewidzianych w rozdziale – uspołecznienie wdrażania GPR.

8.3. Koszty zarządzania realizacją Programu

Struktura zarządzania Programem jest osadzona w strukturze organizacyjnej Gminy Nałęczów. Tym samym wszelkie prace będą wykonywane w ramach kompetencji pracowników Urzędu Miejskiego (**Inspektor ds. ewidencji działalności gospodarczej i rolnictwa, Inspektor ds. gospodarki komunalnej, ochrony środowiska, Inspektor ds. Infrastruktury, inwestycji i zamówień publicznych, Inspektor ds. zagospodarowania przestrzennego i gospodarki gruntami**), Burmistrza oraz Rady Miejskiej w Nałęczowie. W przypadku Komitetu Rewitalizacji stosownie do art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji zostaną określone w drodze uchwały Rady Miejskiej w Nałęczowie, poprzedzonej konsultacjami społecznymi. W zasadach tych znajdzie się zapis ujmujący, że uczestnictwo w Komitecie ma charakter społeczny tym samym za udział w posiedzeniach i pracach Komitetu nie przysługuje wynagrodzenie.

Zadania niezbędne do wdrażania dokumentu wykonywane będą w ramach obowiązków poszczególnych struktur organizacyjnych Gminy Nałęczów, dlatego nie określono dodatkowych kosztów ich realizacji. W ramach swoich kompetencji każda z komórek Urzędu i/lub jednostek organizacyjnych Gminy będzie wdrażała te działania, dostosowując w sposób elastyczny swoje zasoby osobowe do określonych aktualnie potrzeb.

Wszystkie przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizujące zadania własne Gminy Nałęczów będą wdrożone zgodnie z uchwaloną przez Radę Miejską w Nałęczowie Wieloletnią Prognozą Finansową oraz budżetami rocznymi, zapewniając efektywną realizację zaplanowanych działań. W zakresie zarządzania środkami finansowymi niezbędnymi do wdrożenia projektów rewitalizacyjnych włączony zostanie Skarbnik.

9. System monitoringu, oceny skuteczności i wprowadzania modyfikacji do Gminnego Programu Rewitalizacji

9.1. Ocena aktualności i stopnia realizacji GPR

Monitoring zmierza do oceny stopnia wdrożenia założeń rewitalizacji określonych w *Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Nałęczów na lata 2023-2030*. **Realizowany będzie w cyklu trzyletnim, w oparciu o wskaźniki rewitalizacji.** Źródłem ich weryfikacji będą dane statystyczne oraz dane źródłowe.

Źródłem danych pozwalających weryfikować osiągnięcie celów rewitalizacji (wskaźników) będą informacje gromadzone przez wnioskodawców i komórkę organizacyjną Urzędu Gminy Nałęczów odpowiedzialną za proces rewitalizacji.

Punkt odniesienia w procesie weryfikacji wskaźników stanowić będą dane z roku 2020/2021 (wykorzystane do diagnozy) bądź też inne – w uzasadnionych przypadkach.

Tak jak na etapie diagnozy pochodzić będą z Urzędu Miejskiego w Nałęczowie, Komendy Powiatowej Policji w Puławach, Ośrodka Pomocy Społecznej w Nałęczowie, Powiatowego Urzędu Pracy w Puławach.

W procesie monitoringu, w sytuacji braku postępów, które świadczyłyby o wdrażaniu GPR-u, identyfikowane będą **bariery wdrażania**.

Tabela 33 Wskaźniki monitorowania osiągnięcia celów GPR

	Cel	Wskaźniki	Wartość bazowa (2024)	Wartość docelowa (2030)	Źródło pomiaru
Obszar I: Miasto Nałęczów	1. Odbudowa więzi społecznych mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego	Wskaźnik produktu			
		Liczba wspartych wydarzeń integracyjnych i aktywizujących społeczność lokalną zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	0	12	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
		Liczba osób w wieku 55 lat i więcej objętych wsparciem	0	50	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
		Wskaźnik rezultatu			
		Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców (szt.)	0,28	0,32	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie/ dane BDL GUS
		Liczba osób odwiedzających wydarzenia integracyjne i aktywizujące społeczność lokalną zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	500	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
		Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po realizacji projektu(szt.)	0	40	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (listy uczestników)
	2. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie aktywności gospodarczej ludności	Wskaźnik produktu			
		Liczba zarejestrowanych działających podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców (szt.)	115	132	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie/ CEiDG
		Wskaźnik rezultatu			
		Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po realizacji projektów (szt.)	0	40	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (listy uczestników)
	3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska	Wskaźnik produktu			
		Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami(szt.)	0	17	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
		Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	18	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
		Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem (szt.)	0	13	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
		Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem (szt.)	0	4	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
		Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (ha)	0	25	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
		Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej (szt.)	0	11	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
		Pojemność nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej (szt.)	0	500	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
		Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE (MW)	0	0,01	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
		Liczba wspartych urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego (szt.)	0	4	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
		Liczba zakładów lecznictwa uzdrowiskowego objęta projektem (szt.)	0	8	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
		Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne (szt.)	0	1	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
		Wskaźnik rezultatu			

		Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem (osoby)	0	30 000	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (statystyki)
		Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych podmiotów realizujących usługi społeczne (osoby)	0	400	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (statystyki)
		Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej (osoby)	0	500	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (statystyki)
Obszar II: Czesławice	1. Odbudowa więzi społecznych mieszkańców i wzmocnienie kapitału społecznego	Wskaźnik produktu			
		Liczba przeprowadzonych szkoleń/warsztatów/kursów (szt.)	0	3	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
		Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
		Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
		Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
		Wskaźnik rezultatu			
		Liczba osób odwiedzających wydarzenia integracyjne i aktywizujące społeczność lokalną zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (osoby)	0	60	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
	2. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie aktywności gospodarczej ludności.	Wskaźnik produktu			
		Liczba zarejestrowanych działających podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców (szt.)	41,07	47,23	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie/ CEiDG
		Wskaźnik rezultatu			
		Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po realizacji projektów (osoby)	0	10	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (listy uczestników)
	3. Kształtowanie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości środowiska	Wskaźnik produktu			
		Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (osoby)	0	1	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
		Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
		Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
		Wskaźnik rezultatu			
		Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem (osoby)	0	60	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
		Wskaźnik produktu			
Obszar III: Bronice – Kolonia	1. Poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym	Liczba przeprowadzonych szkoleń/warsztatów/kursów (szt.)	0	3	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
		Liczba wspartych wydarzeń integracyjnych i aktywizujących społeczność lokalną zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
		Wskaźnik rezultatu			
		Wskaźnik produktu			

	Liczba osób odwiedzających wydarzenia integracyjne i aktywizujące społeczność lokalną zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (osoby)	0	200	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
2. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększanie aktywności gospodarczej ludności.	Wskaźnik produktu			
	Liczba zarejestrowanych działających podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	62,50	71,87	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie/ CEiDG)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po realizacji projektów (osoby)	0	10	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (listy uczestników)
3. Poprawa stanu infrastruktury i przestrzeni z zachowaniem wysokich standardów dbałości środowisko naturalne	Wskaźnik produktu			
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
	Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem (osoby)	0	200	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)

Źródło: opracowanie własne

Zmiany stanu obszaru rewitalizacji

Monitorowanie stanu realizacji poszczególnych przedsięwzięć będzie polegać na ich śledzeniu, rejestrowaniu i raportowaniu postępów, ze szczególnym uwzględnieniem zaplanowanych przez podmioty rezultatów. Odnośnie przedsięwzięć wpisanych do realizacji w Programie, istotą monitoringu jest porównywanie realizacji faktycznej z wcześniej przyjętym założeniem. W przypadku ich opóźnień będzie podejmowana decyzja o ewentualnym wykreśleniu przedsięwzięcia. Oprócz monitoringu, czy poszczególne przedsięwzięcia są realizowane lub zostały już zrealizowane będzie oceniana ich efektywność przez określone mierniki/wskaźniki wskazane w przedsięwzięciach.

Tabela 34 Ocena i system monitorowania stanu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nazwa Przedsięwzięcia	Wskaźniki	Wartość bazowa (2024)	Wartość docelowa (2030)	Źródło pomiaru
Rewitalizacja zdegradowanych terenów strefy uzdrowiskowej w Gminie Nałęczów – II Etap	Wskaźnik produktu			
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
	Otwarta przestrzeń utworzona lub	0	25	Dane Urzędu Miejskiego

	rekultywowana na obszarach miejskich (ha)			w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem (osoby)	0	30 000 000	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
Budowa tężni solankowej małej	Wskaźnik produktu			
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego (szt.)	0	1	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem (osoby)	0	300	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
Rewitalizacja budynku, w którym mieści się siedziba Warsztatu Terapii Zajęciowej i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przy ul. Spółdzielczej 17 A	Wskaźnik produktu			
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
	Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej (szt.)	0	1	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne	0	1	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (dokumentacja, odbiory)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem (osoby)	0	400	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
	Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych podmiotów realizujących usługi społeczne (osoby)	0	400	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (statystyki)
Rewitalizacja obszaru Zespołu Szkół nr 2 w Nałęczowie	Wskaźnik produktu			
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane Starostwa Powiatowego w Puławach (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane Starostwa Powiatowego w Puławach (dokumentacja, odbiory)
	Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej	0	1	Dane Starostwa Powiatowego w Puławach (dokumentacja, odbiory)
	Wskaźnik rezultatu			

	Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem (osoby)	0	200	Dane Starostwa Powiatowego w Puławach (listy uczniów)
Rewitalizacja budynku Centrum Szkoleniowo - Wypoczynkowego Energetyk i przestrzeni wokół niego prowadząca do zwiększenia jakości życia mieszkańców i turystów w każdym wieku i stopniu sprawności oraz podniesienia atrakcyjności rekreacyjnej, turystycznej i rehabilitacyjnej miejscowości Nałęczów.	Wskaźnik produktu			
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane PGE Dystrybucja S.A. (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane PGE Dystrybucja S.A. (dokumentacja, odbiory)
	Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej (szt)	0	1	Dane PGE Dystrybucja S.A. (dokumentacja, odbiory)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem (osoby)	0	600	Dane PGE Dystrybucja S.A.
Rewitalizacja budynku Pijalni Wód Mineralnych na terenie Parku Zdrojowego w Nałęczowie wraz z adaptacją na potrzeby kulturowo-edukacyjne, turystyczne, społeczne i gospodarcze w celu poszerzenia oferty kulturowej Gminy Nałęczów	Wskaźnik produktu			
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane Czekoladowe Spółka z o. o. (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane Czekoladowe Spółka z o. o. (dokumentacja, odbiory)
	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Czekoladowe Spółka z o. o. (dokumentacja, odbiory)
	Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej (szt.)	0	1	Dane Czekoladowe Spółka z o. o. (dokumentacja, odbiory)
	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE (MW)	0	0,01	Dane Czekoladowe Spółka z o. o. (dokumentacja, odbiory)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem (osoby)	0	10 000	Dane Czekoladowe Spółka z o. o.
Modernizacja Pawilonu Angielskiego	Wskaźnik produktu			
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A. (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A. (dokumentacja, odbiory)
	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.. (dokumentacja, odbiory)
	Liczba zakładów lecznictwa uzdrowiskowego objęta projektem (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.. (dokumentacja, odbiory)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem (osoby)	0	300	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.
Modernizacja Term Pałacowych	Wskaźnik produktu			
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A. (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych obiektów	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko

	infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)			Nałęczów S.A. (dokumentacja, odbiory)
	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.. (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.. (dokumentacja, odbiory)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem (osoby)	0	500	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.
Modernizacja Sanatorium Książę Józef	Wskaźnik produktu			
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A. (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A. (dokumentacja, odbiory)
	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.. (dokumentacja, odbiory)
	Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.. (dokumentacja, odbiory)
	Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.. (dokumentacja, odbiory)
	Liczba zakładów lecznictwa uzdrowiskowego objęta projektem (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.. (dokumentacja, odbiory)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem (osoby)	0	500	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.
Modernizacja Atrium	Wskaźnik produktu			
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A. (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A. (dokumentacja, odbiory)
	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.. (dokumentacja, odbiory)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem (osoby)	0	10 000	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.
Modernizacja Jesiennej Rezydencji	Wskaźnik produktu			
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A. (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A. (dokumentacja, odbiory)

	zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)			
	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.. (dokumentacja, odbiory)
	Liczba zakładów lecznictwa uzdrowiskowego objęta projektem (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.. (dokumentacja, odbiory)
	Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.. (dokumentacja, odbiory)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem (osoby)	0	500	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.
Modernizacja Werandek	Wskaźnik produktu			
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A. (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A. (dokumentacja, odbiory)
	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.. (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A. (dokumentacja, odbiory)
	Liczba zakładów lecznictwa uzdrowiskowego objęta projektem uzdrowiskowego (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A. (dokumentacja, odbiory)
	Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej uzdrowiskowego (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A. (dokumentacja, odbiory)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem (osoby)	0	2000	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.
Modernizacja Uzdrawiskowego Szpitala Kardiologicznego	Wskaźnik produktu			
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A. (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A. (dokumentacja, odbiory)
	Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A. (dokumentacja, odbiory)
	Pojemność nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej (osoby)	0	164	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A. (dokumentacja, odbiory)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem (osoby)	0	500	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.
Termomodernizacja Sanatorium Fortunat	Wskaźnik produktu			
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A. (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A. (dokumentacja,

	mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)			odbioru)
	Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A. (dokumentacja, odbioru)
	Liczba zakładów lecznictwa uzdrawiskowego objęta projektem (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A. (dokumentacja, odbioru)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem (osoby)	0	500	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.
Modernizacja Budynku Biskupiego	Wskaźnik produktu			
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A. (dokumentacja, odbioru)
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A. (dokumentacja, odbioru)
	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.. (dokumentacja, odbioru)
	Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.. (dokumentacja, odbioru)
	Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.. (dokumentacja, odbioru)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem (osoby)	0	150	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.
Modernizacja Źródła Miłoś	Wskaźnik produktu			
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A. (dokumentacja, odbioru)
	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.. (dokumentacja, odbioru)
	Liczba wspartych urządzeń lecznictwa uzdrawiskowego (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.. (dokumentacja, odbioru)
	Liczba zakładów lecznictwa uzdrawiskowego objęta projektem (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.. (dokumentacja, odbioru)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem (osoby)	0	100	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.
Modernizacja Starych Łazienek	Wskaźnik produktu			
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A. (dokumentacja, odbioru)
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A. (dokumentacja, odbioru)

			Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.. (dokumentacja, odbiory)
			Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.. (dokumentacja, odbiory)
			Liczba wspartych urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.. (dokumentacja, odbiory)
			Liczba zakładów lecznictwa uzdrowiskowego objęta projektem (szt.)	0	1	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.. (dokumentacja, odbiory)
			Wskaźnik rezultatu			
			Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem (osoby)	0	300	Dane Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A
Nałęczowski Festiwal Ogródów	Otwartych		Wskaźnik produktu			
			Liczba wspartych wydarzeń integracyjnych i aktywizujących społeczność lokalną zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
			Wskaźnik rezultatu			
			Liczba osób odwiedzających wydarzenia integracyjne i aktywizujące społeczność lokalną zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (osoby)	0	500	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
Organizacja warsztatów edukacyjnych dla mieszkańców wsi Czesławice			Wskaźnik produktu			
			Liczba przeprowadzonych szkoleń/warsztatów/kursów (szt.)	0	3	Dane Stowarzyszenia Rozwoju Wsi „Zawsze Czesławice” w Czesławicach (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
			Wskaźnik rezultatu			
			Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem (osoby)	0	60	Dane Stowarzyszenia Rozwoju Wsi „Zawsze Czesławice” w Czesławicach (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
Utworzenie parku edukacyjno-rekreacyjnego			Wskaźnik produktu			
			Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane Stowarzyszenia Rozwoju Wsi „Zawsze Czesławice” w Czesławicach (dokumentacja, odbiory)
			Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane Stowarzyszenia Rozwoju Wsi „Zawsze Czesławice” w Czesławicach (dokumentacja, odbiory)
			Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Stowarzyszenia Rozwoju Wsi „Zawsze Czesławice” w Czesławicach (dokumentacja, odbiory)
			Wskaźnik rezultatu			
			Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem (osoby)	0		Dane Stowarzyszenia Rozwoju Wsi „Zawsze Czesławice” w Czesławicach (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
Rewitalizacja otoczenia zespołu Parkowo-Pałacowego w Bronicach			Wskaźnik produktu			
			Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane Stowarzyszenia „Dwór w Bronicach” (dokumentacja, odbiory)
			Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na	0	1	Dane Stowarzyszenia „Dwór w Bronicach” (dokumentacja, odbiory)

	rewitalizowanych obszarach (szt.)			
	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Stowarzyszenia „Dwór w Bronicach” (dokumentacja, odbiory)
	Liczba zabytków nieruchomości objętych wsparciem	0	1	Dane Stowarzyszenia „Dwór w Bronicach” (dokumentacja, odbiory)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem (osoby)	0	200	Dane Stowarzyszenia „Dwór w Bronicach” (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
Organizacja Plenerowego Kina Letniego w Nałęczowie	Wskaźnik produktu			
	Liczba wspartych wydarzeń integracyjnych i aktywizujących społeczność lokalną zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	11	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających wydarzenia integracyjne i aktywizujące społeczność lokalną zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (osoby)	0	200	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
Nałęczowska Akademia Seniora	Wskaźnik produktu			
	Liczba osób w wieku 55 lat i więcej objętych wsparciem (szt.)	0	50	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (listy uczestników)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po realizacji projektu (osoby)	0	40	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (listy uczestników)
Aktywizacja zawodowa mieszkańców gminy Nałęczów	Wskaźnik produktu			
	Liczba osób dorosłych objętych usługami	0	60	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (listy uczestników)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po realizacji projektu (osoby)	0	50	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (listy uczestników)
	Liczba nowych przedsiębiorstw ulokowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	3	Dane CEiDG
Rewitalizacja i modernizacja budynku „Willa Starówka” wpisanego do rejestru zabytków pod nr. A/605 (Gmach Szkoły Rzemieślniczej- Szkoły Witkiewiczowskiej)	Wskaźnik produktu			
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane F.H.U „Willa Starówka” (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane F.H.U „Willa Starówka” (dokumentacja, odbiory)
	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane F.H.U „Willa Starówka” (dokumentacja, odbiory)
	Liczba zabytków nieruchomości objętych wsparciem	0	1	Dane F.H.U „Willa Starówka” (dokumentacja, odbiory)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po realizacji projektu (osoby)	0	50	Dane Urzędu Miejskiego w Nałęczowie (listy uczestników)
	Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem (osoby)	0	350	Dane F.H.U „Willa Starówka” (dane szacunkowe)

Źródło: Opracowanie własne.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji:

- ✓ Gminny Program Rewitalizacji podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta co najmniej raz na 3 lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w tym programie.
- ✓ Ocena sporządzona przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej.
- ✓ W przypadku stwierdzenia, że gminny program rewitalizacji wymaga zmiany, wójt, burmistrz albo prezydent miasta występuje do rady gminy z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku załącza się opinię, o której mowa w ust. 2.
- ✓ W przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji, osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych, rada gminy uchyla uchwałę w sprawie gminnego programu rewitalizacji w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta.

9.2. Ewaluacja

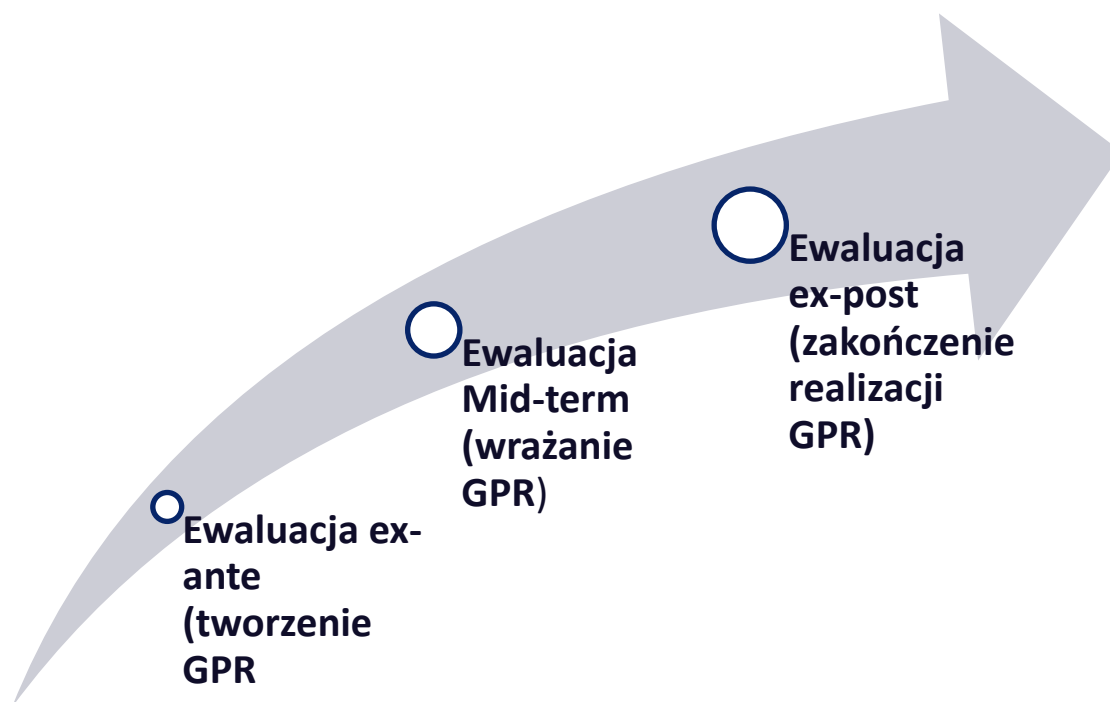
Ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nałęczów polega na badaniu wpływu projektów rewitalizacyjnych na poszczególne aspekty funkcjonowania gminy oraz występowanie i kumulację negatywnych zjawisk na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji.

Ewaluacja prowadzona jest na wszystkich etapach (od tworzenia, poprzez wdrażanie i zakończenie) Gminnego Programu Rewitalizacji:

Ewaluacja ex-ante prowadzona była na etapie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji, polegała na dokonaniu oceny zasadności poszczególnych działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz ich wpływu na społeczność lokalną i obszary strategiczne, a także logiki interwencji i przewidywanych rezultatów programu. Taka ocena dokumentu pozwoliła na poprawę jego jakości oraz przygotowanie jego ostatecznej wersji.

Ewaluacja mid-term zostanie dokonana w połowie okresu wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji, z uwagi na zakładany 7-letni okres jego realizacji. Jej celem będzie oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów oraz ocena konieczności aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji w kontekście identyfikacji nowych problemów i oczekiwań mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Ewaluacja ex-post zostanie zrealizowana na zakończenie wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji i będzie oceną przeprowadzonej interwencji w zakresie zaspokajania potrzeb, na które miała odpowiadać oraz badaniem wpływu i trwałości zrealizowanych przedsięwzięć na społeczność lokalną i poszczególne grupy Interesariuszy. Ewaluacja ex-post wykonana zostanie za pomocą zebrania ponownie danych, umożliwiających przeprowadzenie analizy wskaźnikowej, i porównanie ich z danymi z roku bazowego. Skuteczności i efektywności Programu zostanie oceniona na podstawie wpływu podjętych działań interwencyjnych na skalę występowania zjawisk kryzysowych.

9.3. Identyfikacja i sposób ograniczenia ryzyka podczas wdrażania GPR

Na poziomie indywidualnych projektów do najpoważniejszego ryzyka należy:

- 1) nieosiągnięcie w ramach realizacji projektu zakładanych produktów – do barier, które składają się na to ryzyko można zaliczyć np. niezrealizowanie robót w przewidzianym zakresie ze względu na problemy techniczne, prawne czy społeczne. Z tego powodu prowadzony będzie monitoring wskaźników osiągniętych w wyniku realizacji projektów. W razie konieczności ich aktualizacji, Rada Miejska będzie władna do podejmowania uchwał w sprawie zmian w Programie, tak aby GPR mógł w dalszym ciągu spełniać swoje zadania operacyjne. Każdorazowo wybierany będzie taki wykonawca, który swoim doświadczeniem i potencjałem technicznym gwarantować będzie terminową i zgodną z zakresem rzeczowym implementację zaplanowanych działań;
- 2) nieosiągnięcie w ramach realizacji projektu zakładanych rezultatów – w razie zidentyfikowania takiego problemu we wdrażaniu GPR Urząd Miejski dołoży wszelkich starań, aby wskaźniki rezultatu zostały osiągnięte w zakładanym wymiarze (odpowiednia promocja działań itd.);
- 3) nieuzyskanie środków finansowych na realizację projektów – dla każdego projektu wskazano jego potencjalne źródła finansowania, co minimalizuje ryzyko nieuzyskania dofinansowania zewnętrznego.

Głównym założeniem dla realizacji danego projektu jest uzyskanie współfinansowania (m.in. ze środków UE, budżetu Państwa). Brak dofinansowania może wpłynąć na przesunięcie w czasie kolejnych etapów projektów do momentu zapewnienia wystarczających środków w budżecie lub też gmina zapewni dodatkowe, brakujące środki finansowe. Zostaną podjęte wszelkie środki, aby dokumentacja aplikacyjna została przygotowana rzetelnie, a w trakcie realizacji projektu nie wystąpiły nieprawidłowości, które mogłyby skutkować cofnięciem całości lub części przyznanych środków.

Na poziomie realizacji GPR jako całości można wyróżnić następujące potencjalne sytuacje problemowe:

- 1) zmiana polityczna we władzach gmin – mogłaby ona skutkować odmienną wizją rewitalizacji.
Wybrane do realizacji projekty nie zostały jednak wytypowane w oparciu o sympatie polityczne, a o niezależne badania ekspertów zewnętrznych i opinie mieszkańców.
- 2) nieosiągnięcie porozumienia z interesariuszami GPR na etapie wdrażania Programu – brak akceptacji ze strony zainteresowanych podmiotów mógłby przekreślić zasadność Programu, jednakże dla jego akceptacji społecznej odbyły się otwarte spotkania konsultacyjne z mieszkańcami i badania ankietowe, a w Programie uwzględniono zgłoszone postulaty i propozycje wysuniętych przez nich konkretnych zadań. Zagwarantowano również możliwość zgłaszania uwag już w trakcie realizacji Programu, które będą przedyskutowane wraz z osobami je zgłaszającymi w celu uzyskania porozumienia;
- 3) ryzyko opóźnień w związku z procedurami administracyjnymi – harmonogram realizacji poszczególnych zadań i projektów w ramach GPR przewiduje możliwe wystąpienie opóźnień, dlatego wskazane w nim terminy zostały określone z marginesem czasu potrzebnym do przeprowadzenia odpowiednich procedur urzędowych.

9.4. Monitorowanie postępu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Wyniki monitoringu przyjmowały będą postać sprawozdań z realizacji GPR-u. Za przeprowadzanie monitoringu odpowiedzialna będzie komórka organizacyjna Urzędu Miejskiego zajmująca się rewitalizacją (Referat Infrastruktury, Ochrony Środowiska, Nieruchomości i Rolnictwa). Proces monitoringu prowadzony będzie z uwzględnieniem form szerokiej partycypacji społecznej – w tym m.in. poprzez zaangażowanie Komitetu Rewitalizacji. Informacja z realizacji GPR-u przedkładana będzie Radzie Miejskiej w Nałęczowie. Bieżący monitoring, polega na systematycznym zbieraniu oraz analizowaniu ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanych projektów i realizacji całego programu, mając na celu zapewnienie zgodności realizacji projektów z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i celami Programu. Monitorowanie obejmować będzie zarówno finansowe, jak i rzeczowe aspekty wdrażania dokumentu. Monitoring finansowy dostarczy danych na temat szacunkowego kosztu oraz wykorzystanych źródeł finansowania, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania środków.

9.5. Aktualizacja GPR

Zakłada się, że proces rewitalizacji, jako rozciągnięty w czasie, podlegał będzie wpływowi czynników zewnętrznych, co wymusza konieczność założenia okresowej aktualizacji GPR oraz aktualizacji nadzwyczajnej w razie zaistnienia takich okoliczności. Gminny Program Rewitalizacji dla Nałęczów na lata 2023-2030, zgodnie z zapisami ewaluacji podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez Burmistrza, co najmniej raz na 3 lata.

Procedura okresowej aktualizacji GPR obejmuje następujące kroki:

- ✓ Ocena sporządzona przez Burmistrza podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.
- ✓ W przypadku stwierdzenia, że Gminny Program Rewitalizacji wymaga zmiany, Burmistrz występuje do Rady Miejskiej z wnioskiem o jego zmianę, dołączając do wniosku sporządzoną ocenę aktualności i stopnia realizacji.

- ✓ W przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji GPR, osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych, Rada Miejska uchyla uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek Burmistrza.
- ✓ Zaktualizowany GPR powinien zawierać uzasadnienie przeprowadzonych korekt i opis zmian oraz ich wpływu na dalszą realizację programu. Zmiana programu następuje w trybie, w jakim był on uchwalony – jeśli wprowadzone zmiany dotyczą modyfikacji w podstawowych przedsięwzięciach rewitalizacyjnych lub dotyczą ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, obowiązkowe są konsultacje, uzyskanie opinii, przeprowadzenie procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

10. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych w proces rewitalizacji

Ustawa z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji podkreśla znaczenie zasady partnerstwa i partycypacji w procesie tworzenia i realizacji/wdrażania programu rewitalizacji.

Program rewitalizacji jest wypracowywany przez samorząd gminny i poddawany dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów: społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych.

Prace nad przygotowaniem programu, bądź jego aktualizacją, jak również wdrażanie (realizacja) programu oparte są na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym szczególnie ze społecznością obszarów rewitalizacji, innymi ich użytkownikami, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi.

Partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Komitetu Rewitalizacji.

Przygotowanie, prowadzenie i ocena rewitalizacji polegają w szczególności na:

- ✓ poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami;
- ✓ prowadzeniu, skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach prowadzenia rewitalizacji, wynikających z ustawy, oraz o przebiegu tego procesu;
- ✓ inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji;
- ✓ zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności gminnego programu rewitalizacji;
- ✓ wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji; zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

Partycypacja społeczna jest wpisana w proces rewitalizacji, jako fundament działań na każdym etapie tego procesu (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, monitorowanie). Skonsolidowanie wysiłków różnych podmiotów na rzecz obszaru rewitalizacji jest ważnym warunkiem sukcesu.

10.1. Procedura uspołecznienia na etapie przygotowania programu rewitalizacji

Program Rewitalizacji jest dokumentem o charakterze strategicznym, którego skutki wdrożenia obejmują praktycznie wszystkie podmioty zlokalizowane na obszarze rewitalizowanym. Powoduje to konieczność zaangażowania do prac w przygotowaniu i wdrażaniu szerokiego spektrum przedstawicieli sektora samorządowego, pozarządowego i biznesowego. W celu zaangażowania w planowanie i realizację jak największej grupy mieszkańców reprezentujących sektor biznesu, samorządu i NGO proces tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji był opracowany metodą partycypacji społecznej przy dużym zaangażowaniu mieszkańców Gminy, a także radnych, przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz działaczy kultury i liderów opinii publicznej.

Tabela 35 Wykaz interesariuszy zaangażowanych w proces przygotowania i realizacji GPR

Lp.	NAZWA
1.	Starostwo Powiatowe w Puławach
2.	PGE Dystrybucja S.A.
3.	Czekoladowe Spółka z o. o.
4.	Zakład Lecznicy Uzdrawisko Nałęczów S.A.
5.	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi „Zawsze Czetawice” w Czetawicach
6.	Stowarzyszenie „Dwór w Bronicach”
7.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach
8.	Komenda Powiatowa Policji w Nałęczowie
9.	Urząd Pracy w Puławach
10.	Fundacja Pomocy Chorym Dzieciom „Kubuś”,
11.	Fundacja Sztuki MAMEPRO
12.	Nałęczowskie Stowarzyszenie Oświatowe „Cisy”
13.	Nałęczowskie Stowarzyszenie Rozwoju i Promocji
14.	Nałęczowskie Stowarzyszenie Rozwoju Kultury i Sportu „Nałęczówki”
15.	Stowarzyszenie „Jutro Nałęczów”
16.	Stowarzyszenie „Szkoła i Sztuka”
17.	Ludowy Klub Sportowy „Cisy” w Nałęczowie
18.	Towarzystwo Przyjaciół Nałęczowa
19.	Nałęczowskie Stowarzyszenie Charytatywne
20.	Nałęczowsko – Kazimierskie Stowarzyszenie „Pomoc Dzieciom Niepełnosprawnym”
21.	Lokalna Organizacja Turystyczna „Kraina Lessowych Wąwozów”
22.	Towarzystwo Przyjaciół Wisły
23.	Fundacja „Sanatoria Kardiologiczne dla Rolników”
24.	Towarzystwo Przyjaciół Zakładu Lecznicy „Uzdrowisko Nałęczów”

Podmioty powyższe zostały poinformowane o procesie przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji oraz o potrzebie włączenia się w proces jego tworzenia.

Bezpośrednimi interesariuszami procesu są mieszkańcy obszaru rewitalizacji, do których przede wszystkim są skierowane działania rewitalizacyjne, jak i podmioty społeczne występujące w roli wykonawców powierzonych im do realizacji zadań publicznych.

Są to:

- ✓ mieszkańcy obszaru zagrożeni wykluczeniem społecznym,
- ✓ mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze,

- ✓ mieszkańcy gminy inni niż mieszkańcy obszaru rewitalizacji.

Na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji działalność prowadzą podmioty, w tym organizacje pozarządowe, świadczące usługi publiczne na terenie rewitalizacji:

- ✓ na rzecz ochrony środowiska naturalnego,
- ✓ na rzecz lokalnej gospodarki oraz wspierające rozwój przedsiębiorczości,
- ✓ dotyczące promowania włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji,
- ✓ w sferze aktywizacji społeczno-zawodowej i integracji osób zagrożonych wykluczeniem,
- ✓ skoncentrowane na pomocy osobom zagrożonych przemocą w rodzinie,

W szczególności są to:

- ✓ miejskie jednostki organizacyjne zaangażowane w szeroki zakres działań i polityk społecznych rewitalizacji gminy Nałęczów, w tym straże i służby: (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie, Straż Pożarna (OSP Nałęczów, OSP Bronice, Policja);
- ✓ instytucje animujące działania na terenie obszarów rewitalizacji (kultura, sport, edukacja): Miejsko-Gminna Biblioteka im. Faustyny Morzyckiej w Nałęczowie, Nałęczowski Ośrodek Kultury w Nałęczowie;
- ✓ instytucje kultury i sztuki funkcjonujące na obszarze rewitalizacji : Nałęczowski Ośrodek Kultury w Nałęczowie
- ✓ instytucje odpowiedzialne za pomoc społeczną: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie;
- ✓ organy władzy publicznej oraz komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego: Inspektor ds. ewidencji działalności gospodarczej i rolnictwa, Inspektor ds. gospodarki komunalnej, ochrony środowiska, Inspektor ds. Infrastruktury, inwestycji i zamówień publicznych, Inspektor ds. zagospodarowania przestrzennego i gospodarki gruntami.
- ✓ organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia i in.)

Obszar rewitalizacji, poza interwencją zaplanowaną w GPR, będzie dodatkowo skupiał aktywność wymienionych wyżej podmiotów, realizujących na jego terenie działania statutowe. Na obszarze rewitalizacji dojdzie więc do integracji wielu polityk publicznych oraz procesu odnowy wywołanego wdrażaniem programu, w efekcie czego zwiększy się dostępność usług publicznych, a w ślad za nią aktywność mieszkańców i poziom ich udziału w życiu społecznym.

Niezwykle ważnymi interesariuszami rewitalizacji gminy Nałęczów są, działające na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji, organizacje pozarządowe, które reprezentują społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równości płci i niedyskryminacji.

Z punktu widzenia procesu rewitalizacji kluczowymi podmiotami społeczno-gospodarczymi, które powinno włączyć się w proces, są stowarzyszenia prowadzące działalność w sferze aktywizacji społeczno-zawodowej i integracji osób zagrożonych wykluczeniem.

Na terenie obszaru rewitalizacji zidentyfikowano potencjalnych partnerów i inne podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, bądź realizujące działania z zakresu włączenia społecznego, aktywizacji społecznej, ochrony przyrody, praw obywatelskich, równości płci i niedyskryminacji, wspierania osób narażonych na wykluczenie społeczne: **Fundacja Pomocy Chorym Dzieciom „Kubuś”, Fundacja Sztuki MAMEPRO, Nałęczowskie Stowarzyszenie Oświatowe „Cisy”, Nałęczowskie Stowarzyszenie Rozwoju**

i Promocji, Nałęczowskie Stowarzyszenie Rozwoju Kultury i Sportu „Nałęczówki”, Stowarzyszenie Rozwoju Wsi „Zawsze Czesławice” w Czesławicach, Stowarzyszenie „Dwór w Bronicach”, Stowarzyszenie „Jutro Nałęczów”, Stowarzyszenie „Szkoła i Sztuka”, inne organizacje pozarządowe, m.in.: Ludowy Klub Sportowy „Cisy” w Nałęczowie, Towarzystwo Przyjaciół Nałęczowa,

Dodatkowo, możliwymi partnerami w procesie rewitalizacji będą organizacje pozarządowe realizujące działania dla osób zagrożonych przemocą w rodzinie i wykluczeniem: **Nałęczowskie Stowarzyszenie Charytatywne, Nałęczowsko – Kazimierskie Stowarzyszenie „Pomoc Dzieciom Niepełnosprawnym”**,
Z uwagi na zdiagnozowane problemy w sferze środowiskowej, gospodarczej i technicznej istotnymi interesariuszami rewitalizacji są potencjalni partnerzy działający na rzecz lokalnej gospodarki i ochrony środowiska naturalnego.: **Lokalna Organizacja Turystyczna „Kraina Lessowych Wąwozów”, Towarzystwo Przyjaciół Wisły**,

W kontekście gospodarczych zjawisk problemowych ważnym partnerem w prowadzeniu procesu rewitalizacji powinny być podmioty wspierające rozwój przedsiębiorczości: **Lubelski Związek Stowarzyszeń Agroturystycznych, Nałęczowskie Stowarzyszenie Współpracy Europejskiej**,
W sferze ochrony przyrody, potencjalnym partnerem procesu rewitalizacji jest m.in.: Nadleśnictwo Puławy.

Ważnymi uczestnikami procesu rewitalizacji będą również podmioty działające w sferze ochrony zdrowia i świadczeń sanatoryjnych: **Fundacja „Sanatoria Kardiologiczne dla Rolników”, Towarzystwo Przyjaciół Zakładu Leczniczego „Uzdrowisko Nałęczów”**

Do tak zidentyfikowanego kręgu interesariuszy zostały skierowane i będą kierowane działania włączeniowe – zaproszenia do wzięcia udziału w spotkaniach konsultacyjno-informacyjnych, naborze przedsięwzięć rewitalizacyjnych, naborze kandydatów do Komitetu Rewitalizacji czy konsultacjach społecznych poszczególnych dokumentów.

Kluczowymi mechanizmami integracji zaplanowanej w GPR interwencji będą następujące czynniki:

Integracja na poziomie celów – mechanizm integracji w tym obszarze został wdrożony na poziomie opracowania dokumentu i będzie kontynuowany w okresie jego wdrażania. Etap opracowania dokumentu uwzględniał będzie takie mechanizmy jak:

- ✓ konsultacje wytyczonego obszaru zdegradowanego i wyznaczonego na jego podstawie obszaru rewitalizacji – etap ten rozpoczął mechanizm integracji poprzez uruchomienie procesu udziału mieszkańców i organizacji pozarządowych w tworzeniu GPR,

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji prace nad Programem rozpoczęto od wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Na podstawie art. 6 ust. 2 oraz art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j.: Dz.U. z 2021 r. poz. 485 z późn. zm.) Burmistrz Nałęczowa powiadomił o przeprowadzeniu konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Miejskiej w Nałęczowie w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji.

W proces przygotowania diagnozy społeczno – gospodarczej dla Gminy Nałęczów zostały zaangażowane poniższe instytucje, które przygotowały dane potrzebne do sporządzenia analizy wskaźnikowej dla wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji.

- ✓ **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie (wskaźniki dotyczące pomocy społecznej, ubóstwa)**

- ✓ Komenda Powiatowa Policji w Nałęczowie (wskaźniki dotyczące przestępczości i przemocy domowej)
- ✓ Urząd Pracy w Nałęczowie (wskaźniki dotyczące bezrobocia)

Konsultacje przeprowadzone były w następujących formach:

- ✓ Spotkania otwartego z interesariuszami rewitalizacji, umożliwiającego wyrażenie uwag, opinii i propozycji do Projektu Uchwały Rady Miejskiej w Nałęczowie w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Spotkanie odbyło się w dniu 17.04.2023 r. o godzinie 16:30 w siedzibie Urzędu Miejskiego w Nałęczowie ul. Lipowa 3, 24-150 Nałęczów (pokój nr 16 - sala konferencyjna). W spotkaniu wzięło udział 16 osób.
- ✓ Zbierania uwag ustnych do protokołu. Jedną z form konsultacji była możliwość zgłaszania uwag w Urzędzie Miejskim w postaci uwag ustnych. Uwagi można było zgłaszać w dniach 05.04.2023 r. do dnia 07.05.2023r. w godzinach pracy Urzędu Miejskiego w Nałęczowie pod numerem telefonu (81) 50-14-500 wew. 37 lub osobiście w siedzibie Urzędu Miejskiego w Nałęczowie, ul. Lipowa 3, 24-150 Nałęczów, w pokoju nr 14 w godzinach od 7:30-15:30 . W trakcie konsultacji ustnych odbyło się kilka spotkań z mieszkańcami, które skończyły się na rozmowach, wyjaśnieniach oraz przybliżeniu tematyki obszarów zdegradowanych, rewitalizacji, jak i samego programu rewitalizacji.
- ✓ Zbierania uwag w postaci elektronicznej lub papierowej. W określonym terminie wpłynęło 6 formularzy zgłaszania uwag i propozycji. Uwagi dotyczyły konstrukcji projektu uchwały tj. prawidłowości wskazania diagnozy jako załącznika do przedmiotowej uchwały oraz formy zapisu paragrafu 2 Uchwały Rady Miejskiej w Nałęczowie w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Nałęczów.
- ✓ Badania ankietowego dotyczącego opinii na temat proponowanych granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz zaproponowanych w uchwale rozwiązań. Ankieta dostępna w Biuletynie Informacji Publicznej .

Po zakończeniu konsultacji społecznych sporządzony został „Raport z konsultacji społecznych dotyczących Uchwały Rady Miejskiej w Nałęczowie w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji”.

Etap I zakończył się podjęciem Uchwały nr LXVI/401/23 Rady Miejskiej w Nałęczowie z dnia 30 maja 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Nałęczów.

Treść uchwały została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego (DZ. URZ. WOJ. LUB. 2023.4501).

⇒ etap tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji

Przystąpienie do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Nałęczów na lata 2023-2030 rozpoczęło od podjęcia Uchwały Nr _LXVII_411_23 Rady Miejskiej w Nałęczowie z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Nałęczów na lata 2023-2030.

Pogłębioną charakterystykę obszaru rewitalizacji wykonano w oparciu o dane ilościowe i jakościowe. Zostały one zebrane na podstawie danych przekazanych przez Urząd Miejski w Nałęczowie. Zebrane informacje o przestrzeni obszaru rewitalizacji i istotnych problemach dla mieszkańców uzupełniono po uzyskaniu ankiet, które dotyczyły obszarów rewitalizacji.

Do Urzędu Miejskiego w Nałęczowie wpłynęło 5 ankiet od mieszkańców obszaru rewitalizacji.

W terminie od 14.08.2023 r. do 15.09.2023 r. został przeprowadzony nabór propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które mogły być ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Nałęczów na lata 2023-2030.

Fiszki służące do stworzenia projektów udostępniono na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Nałęczowie.

W trakcie naboru zostały złożone 32 fiszki projektowe. Po ich zweryfikowaniu pod kątem kryteriów opisanych w *rozdz. 6 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne, Podrozdz. 6.1. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne* na liście projektów podstawowych uwzględniono 25 projektów. Dodatkowo stworzono listę projektów uzupełniających, nie realizowanych na obszarze rewitalizacji ale mających duże znaczenie dla poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji i całej gminy.

Pomysły mieszkańców przedstawione na spotkaniach i w ankiecie internetowej zostały uwzględnione w Programie, celem stworzenia dokumentu odpowiadającego na realne potrzeby mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Konsultacje społeczne projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Nałęczów na lata 2023 -2030”.

Burmistrz Nałęczowa, działając na podstawie art. 6 oraz art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 485 z późn. zm.), w dniu 1 marca 2024 r. zawiadomił o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nałęczów na lata 2023-2030.

Konsultacje miały na celu zebranie od interesariuszy rewitalizacji, w szczególności od mieszkańców Gminy Nałęczów, podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić na terenie Gminy Nałęczów działalność gospodarczą lub społeczną i pozostałych zainteresowanych osób i podmiotów uwag do wyżej wymienionego projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nałęczów na lata 2023-2030.

Konsultacje przeprowadzone zostały w okresie od dnia 06.03.2024 r. do dnia 11.04.2024 r. w następujących formach:

1) Zbierania uwag w postaci wypełnionego papierowego lub elektronicznego formularza uwag.

2) Ankiety dla mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Formularz uwag oraz ankieta dla mieszkańców obszaru rewitalizacji dostępne były:

- na stronie internetowej naleczow.pl w zakładce Gminny Program Rewitalizacji,
- na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Nałęczowie <https://umnaleczow.bip.lubelskie.pl/index.php?id=84> w zakładce Ogłoszenia,
- w formie papierowej w siedzibie Urzędu Miejskiego w Nałęczowie ul. Lipowa 3, 24-150 Nałęczów pokój nr 13 (sekretariat) od poniedziałku do piątku w godzinach pracy urzędu.

Wypełnione formularze uwag oraz ankiety dla mieszkańców obszaru rewitalizacji należało dostarczać:

- drogą elektroniczną na adres e-mailowy: um@naleczow.pl,
- za pomocą skrytki ePUAP na adres: /UMNaleczow/Skrytka_ESP,
- drogą korespondencyjną na adres Urzędu Miejskiego w Nałęczowie ul. Lipowa 3, 24-150 Nałęczów,
- bezpośrednio w Urzędzie Miejskim w Nałęczowie ul. Lipowa 3, 24-150 Nałęczów, pokój nr 13 (sekretariat) od poniedziałku do piątku w godzinach pracy urzędu.

3) Spotkania konsultacyjnego otwartego z interesariuszami rewitalizacji, na którym zostały omówione główne założenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nałęczów na lata 2023-

2030. Spotkanie odbyło się w dniu 14.03.2024 r. o godzinie 16.00 w Nałęczowskim Ośrodku Kultury przy ul. Lipowej 6, 24-150 Nałęczów, pokój nr 19, I piętro.

W spotkaniu wzięło udział 6 osób.

Uwagi do projektu Programu można było składać do dnia 11.04.2024 r.

Informacje o konsultacjach społecznych zostały podane do publicznej wiadomości:

- przez publikację w prasie w rozumieniu art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1914),
- w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Nałęczowie <https://umnaieczow.bip.lubelskie.pl/index.php?id=84> w zakładce Ogłoszenia,
- na stronie internetowej naieczow.pl w zakładce Gminny Program Rewitalizacji,
- na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Nałęczowie ul. Lipowa 3, 24-150 Nałęczów,
- w mediach społecznościowych: <https://www.facebook.com>,
- przez wywieszenie w widocznym miejscu w miejscowościach znajdujących się w wyznaczonych obszarach rewitalizacji,
- przez wywieszenie w widocznym miejscu we wszystkich sołectwach Gminy Nałęczów.

Poniższe materiały informacyjne:

- zarządzenie nr 673/2024 Burmistrza Nałęczowa z dnia 29 lutego 2024r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nałęczów na lata 2023-2030,
- formularz zgłaszania uwag,
- projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nałęczów na lata 2023-2030,
- ankieta dla mieszkańców obszaru rewitalizacji,
- obwieszczenie o konsultacjach społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nałęczów na lata 2023-2030,
- obowiązek informacyjny (klauzula informacyjna)

zostały zamieszczone w wersji elektronicznej na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Nałęczowie <https://umnaieczow.bip.lubelskie.pl/index.php?id=84> w zakładce Ogłoszenia, na stronie internetowej www.naieczow.pl w zakładce Gminny Program Rewitalizacji oraz były dostępne w wersji papierowej w Urzędzie Miejskim w Nałęczowie ul. Lipowa 3, 24-150 Nałęczów

W trakcie trwania konsultacji społecznych wpłynęło 8 formularzy, nie wpłynęła żadna ankieta od mieszkańców obszarów rewitalizacji.

10.2. Procedura uspołecznienia na etapie realizacji programu rewitalizacji

Efektywność partycypacji społecznej zależy od skuteczności dwustronnego przepływu informacji, co oznacza, że nie tylko gmina, jako podmiot zarządzający procesem rewitalizacji powinien informować stronę społeczną o planowanych działaniach i zamierzeniach, ale także strona społeczna powinna mieć szansę wyrażenia swojej opinii na temat realizowanych działań.

Integracja na poziomie partycypacji społecznej w zarządzaniu wdrażaniem GPR - mechanizm ten będzie realizowany poprzez:

- powołanie Komitetu Rewitalizacji – podstawową funkcją Komitetu będzie ocenianie postępu wdrażania GPR z punktu widzenia integracji i komplementarności podejmowanych działań przez podmioty zaangażowane w proces rewitalizacji (**monitoring i ewaluacja**),
- współpracę ze środowiskiem seniorów oraz młodzieży w zakresie działań rewitalizacyjnych podejmowanych dla osób starszych, młodzieży i dzieci (**wdrażanie projektów**),
- współpracę z przedstawicielami organizacji pozarządowych (**wdrażanie projektów, zwłaszcza w sferze społecznej**),
- periodyczne spotkania z interesariuszami interesariuszami (**monitoring, ocena skuteczności podejmowanych działań**),
- dodatkowym narzędziem integracji jest kontrola społeczna procesu realizowana dzięki publikacji i opiniowaniu sprawozdań z monitoringu GPR.

Elementem partycypacji społecznej będzie organizacja konsultacji społecznych przeprowadzonych metodami aktywizującymi, a dotyczących realizacji konkretnych przedsięwzięć. Chodzi o danie mieszkańcom możliwości wypowiedzenia się co do sposobów zagospodarowania terenów czy szczegółów projektów miękkich tak, aby wszystkie one w jak największym stopniu odpowiadały potrzebom mieszkańców.

Z drugiej strony takie spotkania stanowią wyraz otwartości władz wobec mieszkańców oraz są okazją do wyjaśnienia pewnych zagadnień czy powodów, dla których dane przedsięwzięcie musi być zorganizowane w taki, a nie inny sposób.

Inny sposób angażowania społeczności lokalnej to ankietyzacja podmiotów/interesariuszy (osób, podmiotów gospodarczych, społecznych, itd.) z obszarów rewitalizacji na etapie oceny efektów wdrażania Programu Rewitalizacji. Przeprowadzanie takich ankiet pozwoli na uzupełnienie danych statystycznych gromadzonych na potrzeby monitoringu o odczucia i wnioski indywidualne. Jednocześnie - przy odpowiednio skonstruowanej ankiecie - pozwoli poznać propozycje rozwiązań ewentualnych pojawiających się problemów.

Wreszcie partycypacja społeczna może zostać zagwarantowana na etapie wdrażania dokumentu poprzez włączanie mieszkańców do realizacji konkretnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Mowa tu zarówno o pojedynczych mieszkańcach, jak i osobach zrzeszonych np. w organizacjach pozarządowych. Zaangażowanie to może przyjmować formę wolontariatu, przy czym coraz popularniejszy staje się on nie tylko wśród młodzieży szkolnej, ale również osób starszych. W tym drugim przypadku przynosi pozytywne efekty, ponieważ z jednej strony wykorzystuje wiedzę i doświadczenie życiowe, a z drugiej sprawia, że osoby starsze czują się potrzebne i są bardziej dowartościowane. Włączenie to odnosi się przede wszystkim do realizacji projektów „miękkich”. Gmina będzie zachęcać mieszkańców do zaangażowania i promować możliwości włączania się do procesu rewitalizacji.

W proces realizacji GPR będą zaangażowane następujące podmioty:

- ✓ **Urząd Miejski w Nałęczowie** (Inspektor ds. ewidencji działalności gospodarczej i rolnictwa, Inspektor ds. gospodarki komunalnej, ochrony środowiska, Inspektor ds. Infrastruktury, inwestycji i zamówień publicznych, Inspektor ds. zagospodarowania przestrzennego i gospodarki gruntami): zaangażowanie w realizację projektów: Rewitalizacja zdegradowanych terenów strefy uzdrowskiej w Gminie Nałęczów – II Etap, Budowa tężni solankowej małej, Nałęczowski Festiwal Otwartych Ogrodów, Organizacja Plenerowego Kina Letniego w Nałęczowie, Aktywizacja zawodowa mieszkańców gminy Nałęczów,
- ✓ **Starostwo Powiatowe w Puławach**, zaangażowanie w realizację projektu: Rewitalizacja obszaru Zespołu Szkół nr 2 w Nałęczowie,
- ✓ **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej**, zaangażowanie w realizację projektów: Rewitalizacja

budynku, w którym mieści się siedziba Warsztatu Terapii Zajęciowej i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przy ul. Spółdzielczej 17 A, Nałęczowska Akademia Seniora, Aktywizacja zawodowa mieszkańców gminy Nałęczów,

- ✓ **Nałęczowski Ośrodek Kultury w Nałęczowie**, zaangażowanie w realizację projektów: Nałęczowski Festiwal Otwartych Ogrodów, Organizacja Plenerowego Kina Letniego w Nałęczowie,
- ✓ **Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie , Powiatowy Urząd Pracy w Puławach**, zaangażowanie w realizację projektów: Nałęczowska Akademia Seniora, Aktywizacja zawodowa mieszkańców gminy Nałęczów,
- ✓ **PGE Dystrybucja S.A.**, zaangażowanie w realizację projektu: Rewitalizacja budynku Centrum Szkoleniowo - Wypoczynkowego Energetyki i przestrzeni wokół niego prowadząca do zwiększenia jakości życia mieszkańców i turystów w każdym wieku i stopniu sprawności oraz podniesienia atrakcyjności rekreacyjnej, turystycznej i rehabilitacyjnej miejscowości Nałęczów,
- ✓ **Czekoladowe Spółka z o. o.**, zaangażowanie w realizację projektów: Rewitalizacja budynku Pijalni Wód Mineralnych na terenie Parku Zdrojowego w Nałęczowie wraz z adaptacją na potrzeby kulturowo-edukacyjne, turystyczne, społeczne i gospodarcze w celu poszerzenia oferty kulturowej Gminy Nałęczów,
- ✓ **Zakład Leczniczy Uzdrawisko Nałęczów S.A.**, zaangażowanie w realizację projektów: Modernizacja Pawilonu Angielskiego, Modernizacja Term Pałacowych, Modernizacja Sanatorium Książę Józef, Modernizacja Atrium, Modernizacja Jesiennej Rezydencji, Modernizacja Werandek, Modernizacja Uzdrawiskowego Szpitala Kardiologicznego, Termomodernizacja Sanatorium Fortunat, Modernizacja Budynku Biskupiego, Modernizacja Źródła Miłość, Modernizacja Starych Łazienek,
- ✓ **Stowarzyszenie Rozwoju Wsi „Zawsze Czesławice” w Czesławicach**, zaangażowanie w realizację projektów: Organizacja warsztatów edukacyjnych dla mieszkańców wsi Czesławice, Utworzenie parku edukacyjno-rekreacyjnego,
- ✓ **Stowarzyszenie „Dwór w Bronicach”**, zaangażowanie w realizację projektów: Rewitalizacja otoczenia zespołu Parkowo-Pałacowego w Bronicach, Nałęczowski Festiwal Otwartych Ogrodów.

Zaangażowanie mieszkańców może przyjmować również formę wolontariatu, przy czym coraz popularniejszy staje się on nie tylko wśród młodzieży szkolnej, ale również osób starszych. W tym drugim przypadku przynosi pozytywne efekty, ponieważ z jednej strony wykorzystuje wiedzę i doświadczenie życiowe, a z drugiej sprawia, że osoby starsze czują się potrzebne i są bardziej dowartościowane. Włączenie to odnosi się przede wszystkim do realizacji projektów „miękkich”. Gmina będzie zachęcać mieszkańców do zaangażowania i promować możliwości włączania się do procesu rewitalizacji.

Integracja na poziomie zarządzania wdrażaniem – mechanizm związany z ciągłą oceną postępu wdrażania GPR, realizowany poprzez: monitoring i ewaluację.

Zasady partycypacji w projekcie:

1. Dwustronny przepływ informacji.
2. Rzetelne diagnozowanie i prezentowanie informacji.
3. Angażowanie społeczności na możliwie wielu etapach działań rewitalizacyjnych.
4. Wieloetapowość konsultacji społecznych.
5. Wieloaspektowość konsultacji społecznych.

W procesie rewitalizacji wykorzystywane zostaną bierne i czynne formy konsultacji społecznych:

1. Formy bierne, a więc takie, w których prowadzona komunikacja jest jednokierunkowa to m.in. artykuły w informatorach samorządowych oraz krótkie informacje na stronach internetowych Gminy, bądź też w lokalnych mediach. Komunikacja jednokierunkowa będzie miała głównie charakter informacyjny.

2. Formy czynne tzn. komunikacja dwukierunkowa będzie miała charakter informacyjno konsultacyjny i prowadzona będzie w sposób dedykowany.

Założenia koncepcji procesu konsultacji społecznych:

1. Proces uspołecznienia realizacji programu rewitalizacji realizowany będzie wśród interesariuszy programu rewitalizacji, a więc podmiotów (osób fizycznych i prawnych), na które rezultaty będą miały wpływ.
2. W ramach procesu następować będzie komunikacja jedno- i dwukierunkowa z zespołami i osobami zarówno biorącymi bezpośredni udział w projektach rewitalizacji, jak również z zespołami i osobami, powiązanymi pośrednio z działaniami rewitalizacyjnymi.
3. Wstępnie zidentyfikowane w niniejszym opracowaniu grupy interesariuszy (przedsiębiorcy, organizacje społeczne, lokalni liderzy, mieszkańcy poszczególnych sołectw, jednostki organizacyjne gminy, parafie) będą szczegółowo zweryfikowane na etapie prac realizacyjnych.
4. Uspołecznienie będzie prowadzone w sposób bezpośredni.
5. Wszystkie działania zaplanowane w ramach procesu uspołecznienia zostaną szczegółowo zweryfikowane po zapoznaniu się z oczekiwaniami, potrzebami i możliwościami uczestników procesu.
6. Po każdym spotkaniu konsultacyjnym/warsztatowym dotyczącym programu rewitalizacji zostanie sporządzony raport. Istotnym narzędziem partycypacji społecznej jest działalność Komitetu Rewitalizacji, który zostanie powołany Zarządzeniem Burmistrza.

Zgodnie z ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa) gminny program rewitalizacji jest uznawany za **Inny Instrument Terytorialny (ITT)**, dzięki czemu gmina po spełnieniu wymogów dotyczących IIT może ubiegać się o środki unijne dostępne w ramach m.in. programu operacyjnego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027.

Wymogi ustawy o rewitalizacji i Zasad realizacji IIT, a także regulacje ustawy wdrożeniowej w art. 36, pokrywają się ze sobą, wyjątkiem jest nieco inaczej sformułowany katalog interesariuszy.

W ustawie o rewitalizacji katalog interesariuszy wskazany został w art. 2 ust. 2. W ustawie wdrożeniowej (art. 36 ust. 8 pkt 4) mowa jest o partnerach społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotach reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotach działających na rzecz ochrony środowiska i podmiotach odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT.

W związku z tym, przystępując do prac nad procesem rewitalizacji, gmina Nałęczów przy okazji identyfikacji interesariuszy rewitalizacji wzięła pod uwagę także wymogi wynikające z ustawy wdrożeniowej.

W toku analizy za partnerów społecznych realizujących działania z zakresu włączenia społecznego, aktywizacji społecznej, praw obywatelskich, równości płci i niedyskryminacji, wspierania osób narażonych na wykluczenie społeczne, uznano przede wszystkim organizacje pozarządowe opisane w podrozdziale *10.1. Procedura uspołecznienia na etapie przygotowania programu rewitalizacji.*

Zidentyfikowani partnerzy społeczno-gospodarczy oraz podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie lub realizujące działania z zakresu włączenia społecznego, aktywizacji społecznej, praw obywatelskich, równości płci i niedyskryminacji, wspierania osób narażonych na wykluczenie społeczne zostaną zaproszeni do prac związanych z realizacją GPR.

Dzięki kampanii informacyjnej udało się pozyskać partnerów społeczno-gospodarczych i inne podmioty określone w ustawie wdrożeniowej.

Partnerzy ci zostali zaproszeni do procesu partycypacji na etapie przygotowania GPR, na etapie jego wdrażania będą zaś brali udział w dalszych działaniach partycypacyjnych, przede wszystkim w pracach Komitetu Rewitalizacji.

Kluczowymi partnerami rewitalizacji biorącymi udział we wdrażaniu programu są podmioty, które zgłosiły swój projekt w otwartym naborze przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

W celu pełnego włączenia partnerów społeczno-gospodarczych i podmiotów wskazanych w art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy wdrożeniowej skład Komitetu Rewitalizacji zostanie ustalony z ich uwzględnieniem, dzięki czemu, oprócz innych interesariuszy procesu rewitalizacji, będą oni mieć także wpływ na sposób wdrażania, monitorowanie i ocenę prowadzonej interwencji.

W tym celu w zasadach dotyczących składu komitetu zostaną uwzględnieni przedstawiciele podmiotów wymienionych m.in. w art. 36 ust. 8 ustawy wdrożeniowej,

Włączenie społeczne wyżej wymienionych partnerów w proces rewitalizacji gminy Nałęczów spełnia wymogi ustawy wdrożeniowej, sprawiając że GPR można uznać za Inny Instrument Terytorialny zgodnie z regulacjami ustawy wdrożeniowej i Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027.

11. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko

Podstawę prawną do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowią Dyrektywa nr 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. UE L 197 z 21.7.2001), Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r. poz. 1029) oraz Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r. poz. 916) ustawa ta dodatkowo uszczegóławia przepisy odnośnie obszarów podlegających ochronie, w szczególności obszarów Natura 2000.

W celu identyfikacji potencjalnych oddziaływań na środowisko będących wynikiem realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji oraz oceny ich natężenia, a także określenia, czy w programie w należyty sposób został uwzględniony interes środowiska przyrodniczego i kulturowego rozpatruje się wpływ realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji na poszczególne komponenty środowiska:

- 1) różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny,
- 2) ludzi,
- 3) wodę,
- 4) powietrze i środowisko akustyczne,
- 5) powierzchnię ziemi,
- 6) krajobraz i zabytki,
- 7) klimat, zasoby naturalne

W przypadku powierzchni ziemi, klimatu i zasobów naturalnych, stwierdzono neutralny wpływ realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, natomiast na wszystkie pozostałe komponenty środowiska realizacja projektów będzie miała wpływ pozytywny.

W przypadku realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych niekorzystne oddziaływanie może nastąpić jedynie w fazie ich wykonywania i może być związane bezpośrednio z uciążliwościami powstającymi w trakcie prowadzonego procesu budowlanego. Wówczas oddziaływania mają charakter odwracalny, chwilowy oraz występują w relatywnie krótkim czasie (krótkoterminowo).

Oddziaływanie na środowisko poszczególnych zadań ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji, może spowodować nakładanie się działań w przypadku ich równoczesnej realizacji. Dlatego też, harmonogram realizacji zadań jest tak skonstruowany, aby z jednej strony uwzględnić technologię robót, a z drugiej ograniczyć kumulację uciążliwych oddziaływań.

W przypadku zadań związanych z budową lub modernizacją uzbrojenia podziemnego o podejmowanych w tym zakresie pracach będą informowani wszyscy zarządcy sieci, tak by w jednym czasie uporządkować całość zidentyfikowanych spraw na danym terenie.

Minimalizacja oddziaływań inwestycji na środowisko, to różnego rodzaju działania, które mają wpłynąć na zmniejszenie uciążliwości przedsięwzięcia na otoczenie, zarówno w fazie realizacji jak i eksploatacji.

Są to m.in. następujące działania:

- ✓ w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy,
- ✓ stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych,
- ✓ właściwe kierowanie pracami,
- ✓ dotrzymywanie terminów wykonywania prac budowlanych,
- ✓ nadzór nad skutecznością i jakością realizacji,
- ✓ stosowanie wysokiej klasy rozwiązań technicznych,
- ✓ ograniczanie i oszczędzanie podczas budowy surowców takich jak woda, piasek i energia,
- ✓ maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach Programu ma charakter lokalny, zatem oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie również miało zasięg lokalny. Natomiast realizacja Programu nie wskazuje na możliwość negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

Mówiąc o znacząco negatywnym oddziaływaniu na środowisko trzeba zaznaczyć, że będzie miało ono charakter tymczasowy i ograniczy się do realizacji planowanych inwestycji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji. W perspektywie długoterminowej działania, które będą realizowane, korzystnie wpłyną nie tylko na znacząca poprawę warunków korzystania ze środowiska naturalnego, ale też na komfort życia mieszkańców Gminy Nałęczów.

Środki zapobiegawcze negatywnemu oddziaływaniu na środowisko to przede wszystkim rozwiązania, jakie zostały zaproponowane w przedmiotowym dokumencie. Są to przede wszystkim: wybór odpowiedniej lokalizacji, wybór właściwych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych.

W oparciu o art. 57 ust.1 pkt.2 i art. 58 ust.1 pkt.2 w związku z art.48 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.), pismem znak dnia wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu „Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Nałęczów na lata 2023-2030”. Na podstawie przeprowadzonej analizy załączonych dokumentów, biorąc pod uwagę uwarunkowania, o których mowa w art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.), Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie, pismem z dnia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nałęczów na lata 2023-2030”.

12. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach

12.1. Specjalna Strefa Rewitalizacji

Na dzień przyjęcia uchwały o przyjęciu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nałęczów na lata 2023 – 2030 nie przewiduje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku.

12.2. Zmiany w dokumentach planowania i zagospodarowania przestrzennego

12.2.1. Niezbędne zmiany w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

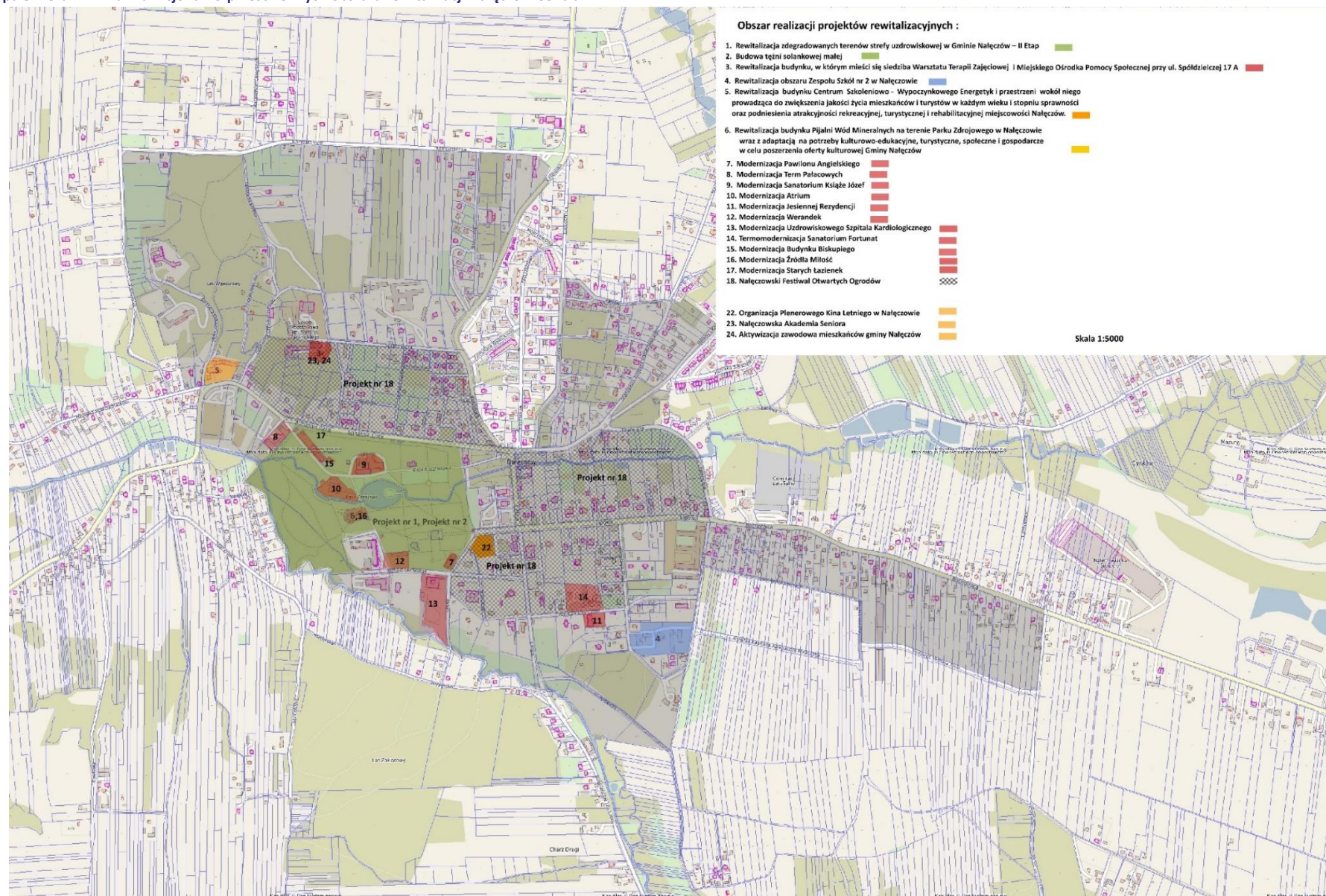
Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Nałęczów na lata 2023 – 2030, nie przewiduje wprowadzenia zmian w obecnym dokumencie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nałęczów.

12.2.2. Niezbędne zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

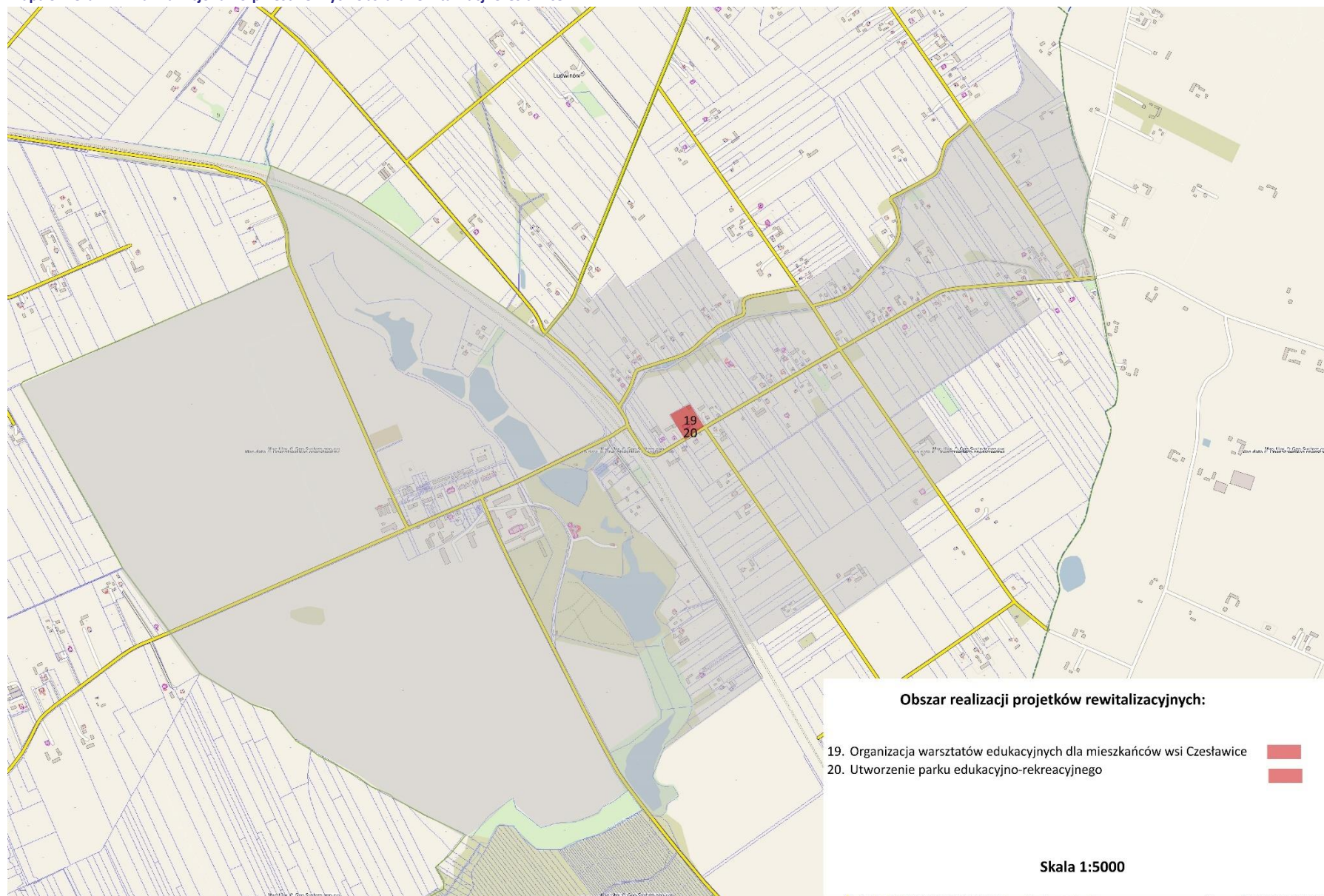
Na dzień przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Nałęczów na lata 2023 – 2030, nie przewiduje się wprowadzenia zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

13. Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji

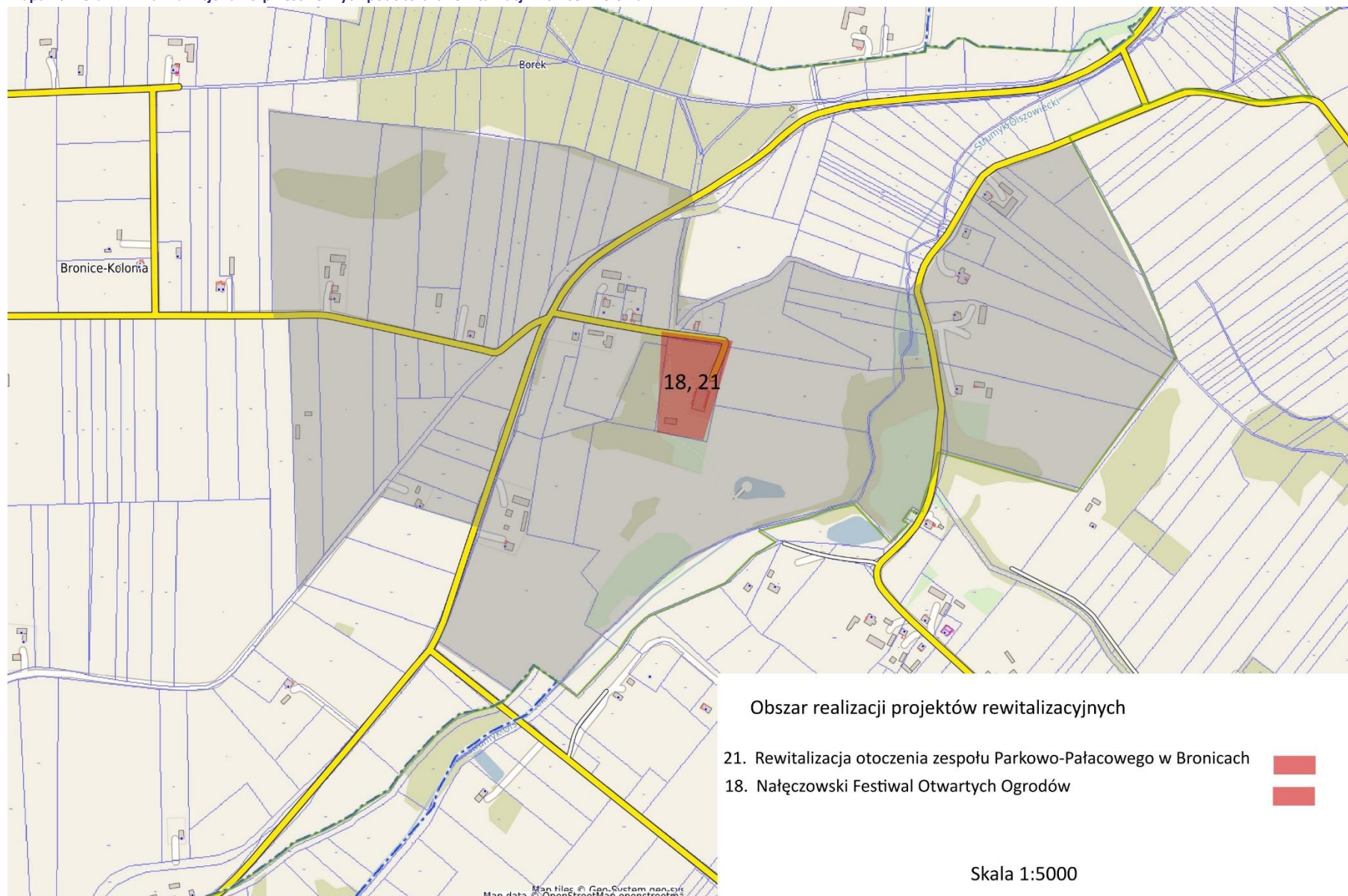
Mapa 8 Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji Nałęczów Centrum

Mapa 9 Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji Czesławice

Mapa 10 Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych podobszaru rewitalizacji Bronice -Kolonia

Spis tabel:

Tabela 1 Zestawienie obszarów porównawczych w ramach programu rewitalizacji.....	14
Tabela 2 Kryteria delimitacji obszaru zdegradowanego.....	16
Tabela 3 Udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru/sołectwa w roku 2021 [%].....	20
Tabela 4 Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru/sołectwa w 2021 r. [%].....	21
Tabela 5 Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym obszaru/sołectwa w roku 2021 [%]	22
Tabela 6 Liczba osób niepełnosprawnych na 1000 mieszkańców obszaru/sołectwa w roku 2021	23
Tabela 7 Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców.....	24
Tabela 8 „Niebieskie karty” w przeliczeniu na 100 mieszkańców.....	25
Tabela 9 Poziom edukacji (średnia % wyniku sprawdzianu ósmoklasistów z części humanistycznej i matematycznej oraz językowej).....	26
Tabela 10 Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców w roku 2021	26
Tabela 11 Kapitał społeczny (frekwencja wyborcza wybory do Rady Miasta Nałęczów (2018)	28
Tabela 12 Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2021	29
Tabela 13 Wartości wskaźników dla sfery społecznej	30
Tabela 14 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery społecznej	31
Tabela 15 Wartości wskaźników dla sfery społecznej po określeniu stymulanty i destymulanty	32
Tabela 16 Wartości wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej.....	33
Tabela 17 Liczba zarejestrowanych działających podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w 2021 r.....	35
Tabela 18 Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 1000 mieszkańców	36
Tabela 19 Liczba budynków mieszkalnych bez dostępu do sieci kanalizacyjnej na 1000 mieszkańców	37
Tabela 20 Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru / sołectwa	38
Tabela 21 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej	39
Tabela 22 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej.....	40
Tabela 23 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej po określeniu stymulanty i destymulanty	41
Tabela 24 Wartości wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej.....	42
Tabela 25 Delimitacja Obszaru Rewitalizacji Gminy Nałęczów	47
Tabela 26 Zakres obszaru rewitalizacji	48
Tabela 27 Analiza SWOT obszaru rewitalizacji	64
Tabela 28 Pogłębiona diagnoza problemów i potencjałów obszaru rewitalizacji.....	65
Tabela 29 Zdefiniowane potrzeby obszaru rewitalizacji w Gminie Nałęczów.....	66
Tabela 30 Źródła finansowania GPR.....	128
Tabela 31 Ramy finansowe (PLN)	130
Tabela 32 Harmonogram wdrażania GPR.....	133
Tabela 33 Wskaźniki monitorowania osiągnięcia celów GPR	137
Tabela 34 Ocena i system monitorowania stanu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych	139
Tabela 35 Wykaz interesariuszy zaangażowanych w proces przygotowania i realizacji GPR	151

Spis map:

Mapa 1 Podział gminy na obszary porównawcze.....	15
Mapa 2 Wyniki standaryzacji w odniesieniu do problemów społecznych – Gmina Nałęczów	34
Mapa 3 Obszar Rewitalizacji Gminy Nałęczów	48
Mapa 4 Mapa zagrożenia powodziowego podobszarów rewitalizacji o prawdopodobieństwie wystąpienia 1% - obszar Przedsięwzięcia nr 8 – Modernizacja Term Pałacowych	71
Mapa 5 Mapa zagrożenia powodziowego podobszarów rewitalizacji o prawdopodobieństwie wystąpienia 10% - obszar realizacji Przedsięwzięcia nr 8 – Modernizacja Term Pałacowych.....	72
Mapa 6 Mapa zagrożenia powodziowego podobszarów rewitalizacji o prawdopodobieństwie wystąpienia 1% - obszar realizacji Przedsięwzięcia nr 13 – Modernizacja Uzdrowskiego Szpitala Kardiologicznego	73
Mapa 7 Mapa zagrożenia powodziowego podobszarów rewitalizacji o prawdopodobieństwie wystąpienia 10% - obszar realizacji Przedsięwzięcia nr 13 – Modernizacja Uzdrowskiego Szpitala Kardiologicznego	73
Mapa 8 Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji Nałęczów Centrum.....	163
Mapa 9 Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji Czesławice	164
Mapa 10 Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych podobszaru rewitalizacji Bronice -Kolonia.....	165